

ཕུ་རིལ་། ཡེ་ཆེན་པ།

ཐོང་སང་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རིག་བྱུང་བསྟན་སྒོ་བ་སྤྱིང་ནས་བསྒྲིགས།

༄༅། །གསེར་མདོག་པར་ཆེན་ལྷ་ཀྱ་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དང་སྒྲུན་ཁང་།

ཕའིག།ཕེཾགཡ།

༄༅། །གསེར་མདོག་པར་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ལྷན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

ཚོང་སར་ཁམས་བྱེད་ལཱ་རིག་ཐུབ་བསྟན་སྒྲོབ་གླིང་ནས་བསྒྲིགས།

ཀུང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༥ ལྷ་ཀྱའི་སྒྲུབ་གྱི་ཐོག་མཚན་ངེས་པའི་དོན། །ཆོད་རླུང་གི་དར་སྤུངས་ཏུ་གང་བྱོན་པ། །དྲི་མེད
ཡིག་ས་པུའི་སྒྲོ་ཡིས་འདོམས་པ་ལ། །མཚུངས་བྲལ་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞལ་གསུང་མཐོ།།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དཀར་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་	
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ། (སྤྱད་ཆ།)	1
ཅ༥ གནས་ལྗེ་པ་ཕྱ་རྒྱས་བསྟན་པ།	1
ཆ༡ ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན།	1
ཆ༢ དེ་ནི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ།	54
ཆ༣ སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས།	61
ཅ༦ གནས་དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ། ༡	66
ཆ༡ མཆོམས་སྤྱུར་པ།	66
ཆ༢ དཀར་པའི་གནས་སོ་སོ་ལ་ཞིབ་མོར་དབྱད་པ།	70
ཅ༧ གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ།	169
ཆ༡ བཟོད་ཤེས་ལྟ་བུའི་བྱད་པར།	169
ཆ༢ ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།	171
ཆ༣ དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	194
ཅ༨ གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པ།	204
ཆ༡ སྟོམས་འཇུག་དངོས་བཤད་པ།	204
ཆ༢ དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	236
ཁ༩ བཤད་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་བྱ་བ།	245
ག༩ གང་ཟག་བདག་འགོག་གི་རིགས་པ་འདི་པ་དག་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་	

གནས་དགུ་པས་བཤད་པ། ༣	248
ཁ༡ དགོས་པའི་དོན།	248
ཁ༢ བསྐྱས་པའི་དོན།	249
ཁ༣ ཚིག་གི་དོན།	251
ཐ་མར་དག་བ་མཐུག་གི་དོན།	271

༡༡། །ཚེས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དཀར་པའི་གནས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་
བསྟན་བཅོས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

།སྒྲིབ་ཆ།།

༡༡༡། །དེ་ནས་དེའི་འོག་རྩ་གནས་ལྷ་པ་ཕྱ་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་
རང་བཞིན། དེ་རི་ལྷ་ར་སྤྱང་བའི་རྩལ། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འོན། ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གས་སྟེས། །ཞེས་བཤད་པ་
དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་གམ། དེ་ལྟ་ན་ནི་དག་བཅོས་པ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་
བུར་གྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོ་གས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དག་བཅོས་པ་ཡང་མ་ངེས་པའི་
ལས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། མ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱིས་དག་བཅོས་པའི་འབྲས་བུ་
ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ལས། བསྟན་པ་ནི། སྤྱིད་པའི་རྩ་
བ་ཕྱ་རྒྱས་དུག །ཅིས་པ་འདི་ལ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་ནི། སྤྱིད་པ་ལ། ལས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་།
ཡང་སྤྱིད་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་ཕྱ་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འཇུག་པ་ན་བྱ་
བ་བཅུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གང་ཞེ་ན། རྩ་བ་བརྟན་བྱེད་ཐོབ་པའི་རྒྱན། །རྒྱུད་ནས་བྱེད་
པ་ཕྱ་རྒྱས་རྒྱན། །ཞིང་ནི་རང་རྒྱུད་ཕྱ་རྒྱས་བཞིར། །རྒྱ་མཐུན་སྒྲུབ་པ་ཉེ་ཉོན་བརྒྱད། །ལས་
ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །རང་ཚོ་གས་འཛིན་པ་རྩལ་བཞིན་མིན། །དམིགས་པ་ཀྱན་མོངས་མི་
ཤེས་ཉིད། །རྣམ་ཤེས་རྒྱན་འཕྲིད་སྤྱིད་པར་འཕེན། །དགོ་ཕྱོགས་གཡོ་བ་ཉམས་པ་ཡིན། །འཆི་

བ་ཁམས་ལས་མི་འདྲ་བ། ། རྒྱུ་ལ་བཅུ་ནི་གནས་འདིར་ཡང་། ། རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པར་
 འདོད། ། ཅེས་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། འགྲེལ་པར་ཉོན་མོངས་པ་
 འབྲུག་པ་ན་བྱ་བ་བཅུ་བྱེད་དེ། ཅུ་བ་བཅུན་པར་བྱེད། རྒྱུན་གནས་པར་བྱེད། ཞིང་དུ་སྐྱུ་
 པར་བྱེད། རྒྱུ་མཐུན་པ་སྐྱུ་པར་བྱེད། ལས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་མཛོན་པར་སྐྱུ་པར་བྱེད། རང་གི་
 ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད། དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མོངས་པར་བྱེད། རྒྱུ་ལ་ཤེས་
 པའི་རྒྱུན་འབྱེད་པར་བྱེད། དག་པའི་ཕྱོགས་གཡོ་བར་བྱེད། ཁམས་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་
 གྱིས་འཆིང་བའི་དོན་དུ་བྱུང་བར་བྱེད། ཅེས་བཤད་པའོ། ། གང་སྤྲེལ་ནི། སྤྱིད་པ་ནི་ཡང་
 སྤྱིད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཅུ་བ་ནི། གཉིས་ཏེ། ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པའོ། ། དང་པོ་ནི་
 བཤད་ཅིན་ལ། གཉིས་པ་འདིར་འཆད་དོ། ། ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱེ་བའི་
 སྤྱིང་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཡིས། ཞོན་ཞིང་ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ཅན། ། འདི་ན་ཉོན་མོངས་
 འཕང་ལོ་གཅིག་ཉམས་ན། ། ལས་ཀྱི་འཕང་ལོ་གཅིག་སུ་འཁོར་མ་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་དོ། །
 གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། ཅུ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་སྤོང་དང་། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། གཡེ་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱི་
 རྒྱུ་ཀྱི་དབྱེ་བར་འཆད་ན། དེ་ཉིད་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའམ། ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བ་ནི། ཀུན་
 དཀྱིས་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་སུ་བཤད་ནས། གཞུང་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པར་འཆད། གནས་མ་སུ་བ་ནི།
 ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱི་རྒྱུ་སུ་འཆད། མདོ་སྤྱི་བ་ནི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་སྤྱི་
 རྒྱུ་སུ་འཆད་དོ། ། དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་ལས་འདི་ལྟར་འབྲུང་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བས་མདོ་དང་
 འགལ་བ་སྤངས་ནས་ཀུན་དཀྱིས་ཉིད་སྤྱི་རྒྱུ་སུ་འཆད་པ། སྤྱི་བ་གཞན་གྱིས་ཀུན་དཀྱིས་དང་སྤྱི་
 རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ། བྱེ་སྤྱི་རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གནས་མ་
 སུ་བའི་འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། གནས་མའི་སུ་དང་། མདོ་སྤྱི་བ་སོགས་གཞན་དག་
 བ་རེ། འདིར་དུག་པོ་ཉིད་སྤྱི་རྒྱུ་སུ་འཆད་ན། མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས། དེས་པར་
 འབྲུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་ན། འདོད་ཆགས་སྤྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་དོ། ། ཞེས་
 བཅས་པའི་སྤྱི་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བའི་བྱིར། ཞེ་ན། བཅས་པའི་སྤྱི་ནི། ཀུན་ནས་དཀྱིས་པ་རང་རང་

གི་རྒྱུན་རྒྱུ་ལྟེན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ཐོབ་པ་ལ་འཆད་ན་ཡང་། ཉེ་བར་བརྟག་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་ལས་དེ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན། མི་ལ་སྤྱད་པ་ལྟེན་པ་ཞེས་
 བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྤྱ་རྒྱས་དངོས་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་ནི། ཚོས་མངོན་པ་
 ལས། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་ནི། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
 ཚོར་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྟན་ཏེ་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། སེམས་ནི་
 ཉོན་མོངས་བྱེད་བྱིར་དང་། སྦྱིབ་བྱིར་དགེ་དང་འགལ་བྱིར་འདིར། སྤྱ་རྒྱས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་
 མིན། ཞེས་བཤད་ལ། དོན་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ལྟན་པ་ཚོས་ཅན། སྤྱ་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ།
 སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། སྟོན་མེད་པའི་དགེ་བ་ལ་མི་
 སྦྱིབ་པའི་བྱིར། སྟོན་སྦྱེས་པའི་དགེ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་མི་
 མཐུན་པའི་བྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་རྒྱས་ལ་དེ་དང་དེ་དག་བྱེད་པས་བྱེད་པའི་
 བྱིར། གཏན་ཆེགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་དང་དེར་བྱེད་
 བ། དེ་དག་ཏྲག་ཏུ་ཉེ་བའི་བྱིར་ན། དགེ་བ་རྣམས་སྤྱ་རྣམ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འབྱུང་བ་
 ཞིག་ན་དགེ་བ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེགས་པ་འདི་ནི་ས་བོན་སྤྱ་རྒྱས་སྤྱ་
 འདོད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་གོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་སྦྱུའི་དེགས་པ་དེས་དེ་མི་ཞིགས་
 བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཉིད་འཐད་པའོ། །དང་བོ་ནི། རི་
 རྒྱུད་དུ། འདི་ནི་གཏན་ཆེགས་སྤྱ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་ཞིག་སྤྱ་རྒྱས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་དེ་ཡང་། འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱིས་བྱས་པར་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་
 བས་བྱས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། ཞེས་བཤད། དོན་ནི། སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་གསུམ་པོ་དེ་མཐུན་པའི་བྱོགས་སྤྱ་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནའི་བྱེད་པས་སྤྱ་འདོད་པའི་བྱིར། མ་དེས་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་སྤྱ་རྒྱས་སྤྱ་འདོད་པས་སོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱུབ་པར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི་འོ་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྤྱ་རྒྱས་སྤྱ་ཁས་ལེན་ནམ་

ཞེན། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་གྱི། མདོ་སྡེ་བའི་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་མདོན་པའི་དགོངས་པར་
 གནས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལེགས་པ་
 ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། སྤ་རྒྱས་ནི་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཉལ་བ་ལ་ནི་སྤ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ལ། སད་པ་ལ་ནི་
 ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉལ་བ་གང་ཡིན་ཞེན། མདོན་མ་གྱུར་བར་ས་བོན་གྱི་
 དངོས་པོ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །སད་པ་གང་ཞེན། མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའོ། །ས་བོན་གྱི་
 དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེན། ཡུལ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེད་པའི་མཐུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
 ས་ལུའི་འབྲས་སུ་ལས་སྦྱེས་པས་ས་ལུའི་འབྲས་སུ་སྦྱེད་པའི་མཐུ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 དེའི་དོན་ནི། ཆགས་སོགས་མདོན་གྱུར་བ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤ་རྒྱས་སུ་མི་འབྲད་
 གྱི། དེའི་ས་བོན་ཉིད་དེའོ། །དེ་གང་ཞེན། ཆགས་སོགས་སུ་མའི་འབྲས་སུ་གྱུར་ཞིང་། བྱི་
 མ་སྦྱེད་པའི་མཐུའོ། །དེ་ལ་ཚུད་པ་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། གནས་མ་སུ་པའི་སྡེ་པ་ན་རེ།
 ཐོབ་པ་ཉིད་ས་བོན་དུ་འདོད་དོ། །ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཉོན་མོངས་ལས་
 རྗེས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས། དུན་པའི་ས་བོན་ཡང་དུན་པ་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 འཆད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དོན་སྤ་རྒྱས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་
 གཞན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེས་ན། དུན་པའི་ས་བོན་ཡང་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པར་བྱ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་བསྒྲུས་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 དུ་བརྗོད་དུ་མེད་དེ། དཔེར་ན། བས་རྟོག་སུ་མ་ལས་སྦྱེས་གིང་། བས་རྟོག་བྱི་མ་བསྦྱེད་པའི་
 རུས་པ་དེ་ནི། བས་རྟོག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།
 བྱི་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་སྤ་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་ན། དུག་ཚན་དུག་པའི་མདོ་ལས།
 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་བདེ་བའི་ཆོར་བ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །
 ཞེན། འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་གསལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་།
 བཅུ་ཆར་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་

ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །ཁམས་གོང་མ་
གཉིས་ཀའི་འདོད་ཆགས་དེ་གཉིས་གཅིག་རྩ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་
ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་
སྒྲིག་ཕྱིར་བཤད། ཅེས་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་མཐའ་དག་ཁ་
ནང་དུ་བལྟས་པར་ངེས་སུ། ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་མེད་ཁང་སོགས་ལ་ཆགས་
པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བསམ་ནས་འགྲེལ་པར། དེ་དག་ནི་ཕ་ལ་ཆེར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་འདོད་ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་ཆེར་གྱི་སྒྲིམས་བསྟན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྱིད་པ་ཞེས་པ་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྤྱིད་པ་
ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཡིན་མོད། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ཟེན་པས་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན། སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་སྤྱི་སྤྱི་ཕྱེ་བྲག་
ལ་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཐར་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་སུ་ཞིག་ལ་ཡོད་
ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་པ་དག་ལ་སྟེ། ཇི་སྒྲིབ་དུ། བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་ལས། ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་བོ་སྒྲིམ་ནས། སྒྲིམས་འཇུག་བཞིའི་བདེ་བ་ལ་རོ་བྱང་
བར་བྱེད་པ་དག་རྩ་བའི་འདོད་པས་སོ། །སྤྱིད་པའི་འདོད་ཆགས་སུ་བཤད་པས་ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་མི་
ལྟོག་གམ་སྒྲིམ་ན། སྤྱིད་པ་དང་ཐར་པ་ནི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་ཀྱང་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་ནི། ལྟ་བ་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་འོ་ན་
འདོད་ཆགས་དང་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་ལ་ཡང་བདུན་དང་དགུའི་དབྱེ་བ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན།
ལྟ་བ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་
རྒྱས་ལ། ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བཞག་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་ནི་
ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཅིག་པས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟེ་མ་རྣམས་གསུངས་
མོད་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བྱེ་བར་མཉམ་ལ།
སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་དག་སོ་སོར་དབྱེ་བའི་ཆེ་ནི། གཉིས་པོ་ལ་སོ་སོར་བྱེ་བ་མེད་ཅིང་། ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་
ལྟར་བྱེ་བས་ན། དེ་དབྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་

འདོད་ཆགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད། །ལྷ་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །ཞེས་མི་འཆད་པར་
 ཁོང་ཁྱོད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལོ། །དེས་ན་
 རྣམ་གཞག་དེ་ལྷ་སྤྱོད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་མིན་ལ་ལྷར་གསལ་ལོ། །དེ་དག་ནི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་
 མིན་སོ་སོ་ལ་ལྷར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཅུ་བ་བཅུར་བསྟུན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དང་དགོས་པ་ཡང་། ཆོས་མངོན་པ་ལ་སྤྱ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
 དགོས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྷ་བ་
 གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་
 སྟོང་བར་བྱེད། །བཞི་ནི་སྒྲིམ་བས་སྟངས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྷར་འདོད་པའི་
 ཁམས་ན་སོ་གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ནི། རི་སྐད་དུ། ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་དེ་དག་
 ཉིད། །གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འདྲ། །དེ་ལྷར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་
 འབྲུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་གྱི་ཆོས་དག་བཤད་པ་ལ། དུ་མ་དག་ལས་གཉིན་པོ་
 གང་གིས་སྟོང་བ་ནི། ཅི་མཐོང་སྟངས་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་དང་། སྒྲིམ་སྟངས་དུ་
 བཤད་པ་དེ་དག་སྒྲིམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་པ། མིན་ཅེ་ལས་སྒྲིམ་བཟོད་
 པ་ཡིས། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྟངས་བྱ་ཉིད། །ལྷག་སྒྲིམ་མཐོང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་པ་
 འདིའི་དོན་ལ། བྱེ་བྲག་རྩ་སྤྱ་བ་སྤྱ་རབས་པའི་ལྷགས་རི་ལྷར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་གཞན་
 གྱི་བརྟགས་པའི་སྒྲིན་སེལ་བའོ། །ཞལ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་བྱུང་བར་འདོད་བྱུང་། འདིར་ནི་སོ་
 སོ་སྒྲིམ་བའི་སྒྲིམ་ལམ་ཁས་སྟངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་སྒྲིམ་མཐོང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་འཆད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ན་ཡང་བྱིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་ལམ་ལྷའི་ཡ་གྱལ་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ནི། བྱེ་རྩལ་པའི་ལྷ་བ་ཅན་དག་ལ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་མཐོང་དང་གོམས་པ་ལས། །
 །ཞེས། ལམ་ལྷའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ན་ཡང་། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྐབས་
 གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་བཅས་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པས་ནི། བྱིས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་

ལ་ཡང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྒྲུང་སྒྲུང་ས་
 བར་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཁྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྒྲུང་ས་པ་དགོས་
 བས། བྱི་རོལ་པ་དག་ལ་ཡང་བདེན་པ་དང་བདག་མེད་མཛོན་སྒྲུལ་དུ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དག་སྒྲུང་ས་པ་སྤྱིད་པའི་
 བྱིར་རོ། །སྒྲུལ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མཛོན་དུ་
 བྱས་པའི་ཆེ། འདོད་པའི་སྐུ་སྐུ་པའི་སྒྲུང་ས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྒྲུང་པར་མ་མཐོང་
 ཡང་། དེ་ལ་དེར་ལྷ་བ་ཉིད་ལ་ཉེས་དམིགས་སྐུ་མཐོང་བས། འདོད་པའི་འཛིག་ལྷ་ལ་སྤྱིད་པ་
 བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་དང་བྲལ་བར་འཛིག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྷ་ར་ཁས་ལེན་པ་
 ལས་གཞན་དུ། བདེན་པ་མཛོན་སྒྲུལ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོལ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལམ། ལྷ་བ་བཀར་
 བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་ཆད་མའི་སྒྲུབ་སྐུ་ཀྱིས་ངས་པར་འདྲེན་པའི་སྐུ་སྐུ་ལས་ཅན་ཡང་སྤྱིད་པ་
 ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྒྲུང་ཉོན་མོངས་དང་འཛིན་སྒྲུང་ས་འགལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཉིན་པོ་རྒྱད་ལ་ལྷ་ན་པའི་སྐུ་སྐུ་ལས་ཅན་ཁས་སྒྲུང་ས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་དེ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྤེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 པ་དག་ན་རེ། སོ་སོ་སྐུ་བོས་མཐོང་སྒྲུང་སྒྲུང་བ་མི་སྤྱིད་ཏེ། སྤྱིད་ན། མདོ་ལས། འདོད་པ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟེན་པའི་སོ་སོ་སྐུ་བོ་བྱི་རོལ་པ་དག་ལ། འདོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་དང་།
 ཏྲག་པར་ལྷ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏྲག་པར་ལྷ་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པར་ལྷ་བ་སོགས་འབྱུང་བར་
 གསུངས་ལ། དེ་དག་གྲུང་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྷ་བར་གསལ་བས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷ་ར་གསུངས་གི་ན། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལས། ཀྱན་དག་འཕོ་འདི་ན་ལ་ལ་སྒྲོག་གཅོད་པ་སྒྲུང་བ་ནས། ལོག་པར་ལྷ་བའི་བར་དུ་
 ཡིན་ལ། འདི་ལ་འང་མི་དག་འཁོར་སོ་སོར་མི་དག་འལ། ལུས་ཞིག་ནས་གི་བའི་འོག་ཏུ། ངན་
 སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྷ་བ་པ་ལ་དཔྱལ་བ་དག་གི་ནང་དུ་སྐུ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱི་རོལ་པའི་སྐུ་
 སྐུ་ལས་པ་དག་སྒྲུང་དང་བྲམ་ཟེ་ཡང་རུང་། རྒྱ་འབྱུལ་དང་ལྷ་ན་པ། ལྷ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ན་པ།
 གཞན་གྱི་སེམས་གཤེས་པ། གང་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ། ལུས་ཀྱིས་ལོགས་པར་སྒྲུང་བ་

ཡང་མེད། ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཡང་མེད། ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་
 མེད་དོ། །སྒྱུ་ཏུ་སེམས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་དེ་
 འདོད་པ་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་ལས་དེ་དག་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དཔུལ་བ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིར། སྒྲིམ་པ་ཅན་དཔུལ་བར་སྤྱོ་
 བ་ཞིག་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་བཤད་པ་དེ་ནི། སྤྱར་བསྐྱངས་པ་ལ་ཕྱིས་འགྱོད་པ་འཇམ་
 མི་དག་བ་བཅུ་སྐྱངས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་གི་ཉེས་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་གཞན་བྱས་པས་ན་ངན་
 སོང་དུ་སྤྱོས་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྒྱུ་པར་ཉི་འདོད་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། མདོ་སྤྱོ་ཆངས་པའི་བྲལ་པ་ལས། འདི་ན་དག་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་ལ་ལ། དགོན་པ་ན་
 འདུག་ཀྱང་རུང་། སྤྱིང་རུང་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་། ཁང་སྤྱོད་ན་འདུག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་སྤྱོངས་
 པའི་རྒྱ་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དང་། སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་དང་། ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་དང་། ལེགས་
 པར་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྒྱས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུའི། འཇིག་པ་དང་ཆགས་པའི་
 བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བྱན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཞི་བ་
 ལ་རིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདི་སྒྱུ་ཏུ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྒྱུ་ཏུ་སེམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཡང་འདོད་པ་
 ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བྱུང་བ་དག་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མདོ་སྤྱོ་པ་དག་གི་སྤྱོད་ཀ་ཡིན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དག་ན་རེ། སོ་སོ་
 སྤྱོ་བའི་ལམ་ཀྱིས་ནི། མཐོང་སྤྱང་ལྟ་ཞོག །སྒྲིམ་སྤྱང་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་ས་བོན་
 སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མངོན་གྱུར་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་སྤྱོད་ན་ནི།
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་སྤྱར་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱོ་མི་སྤྱིད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེར་སྤྱོ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་བཏོན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་ལ་གཞོད་པ་
 བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་ནི་འགགས། མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྤྱོས། ད་ལྟར་བ་གཉེན་པོ་

དང་ལྷན་ཅིག་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞིན། ས་བོན་ཉམས་དམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ནས་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བརྒྱན་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉམས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བས་ཉམས་པ་དང་། ཉེས་དམིགས་སུ་ལྷ་བས་ཉམས་པ་དང་།
 ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་ཉམས་པའོ། །དེ་དག་ལས་
 འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ལན་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་
 ཤེས་ཅན་ལ་ལོག་ལྷ་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་དག་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་
 ཉམས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷ་བ་ངན་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུང་དབྱེན་གྱི་
 གཞི་ལས། ལྷས་སྐྱེན་བསྐྱེན་བཀྱར་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏེ། དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ལའོར་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཐུགས་ལས་རྩང་དུར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་སྟོག་པའི་
 བསམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྩལ་ལས་ཉམས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་
 གྱི་དོན་ནི་ཐོབ་པ་ལ་འཇོག་ལ། དེ་ནི་དེས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ཡང་ཕྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་
 ནི། འདས་པའི་ཉོན་མོངས་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་རྟེན་ཆ་ང་བ་ལ་ལྷོས་
 པ་ཡིན་པས་ན་གཞན་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་
 མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ཞིག་སྤིང་བར་འདོད་པ་འདི། བྱེ་བྲག་རྩ་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནོར་བའོ། །
 ཞེས་གསུང་བ་དག་གི་རྩ་མང་མོད། བརྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་གོང་འོག་གི་ཆགས་པ་
 བྲལ་བའི་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། འདིར་བཤད་པ་ཉིད་རང་ལུགས་སུ་བཞག་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲིམས་འཇུག་བརྟན་པའི་འདོད་དུ་གོང་
 མའི་དངོས་གཞི་ཅན་ལ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་དང་མི་ལྷན་པ་གསུག་རྩ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཅན་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་
 དག་ཡོད་ན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་དེ་དག་མ་སྤངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་བ་དག་བཞིན་ནོ། །འདོད་ལུས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་རྒྱུ་འཛེམ་སྤངས་པར་ནི་འདོད་པའི་ཆགས་བྱལ་མི་རུང་
 བས་སོ། །གཞན་ཡང་། གོང་མའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེར་མཐོང་སྤངས་མ་སྤངས་པ་དག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པས་སོ། །
 མ་སྤངས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེ་ཅི། བྱལ་བས་སམ། མ་བྱལ་བར་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་སྤངས་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ལྟར་
 ན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་རྒྱུ་མི་འཐད་
 བར་འགྱུར་ཏེ། སའོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཅན་དུ་འཛིན་
 པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ། འདོད་ཆགས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དང་།
 བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ལས། ཁམས་དང་སའི་ཆགས་བྱལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་དང་
 པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་པ་ནི་སྟུ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱང་། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་མཐོང་སྤངས་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟར་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། འདོད་ཆགས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་བཅད་པས་ན་དེའི་ཐོབ་པ་དང་བྱལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 གཞན་ཡང་མདོ་སྤེལ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ། གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཅན་གྱི་སོ་
 སོ་སྟེ་པོ་དག་ལ་ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རྒྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་རྒྱུ་
 གཞག་མཐའ་དག་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་གང་ལ་ཐུག་ །
 མཐོང་སྤངས་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་སོ། །ཞེན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་། དེ་
 ཅུམ་ལ་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པ་ཅུམ་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཆོག་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅུམ་དུ་ཟད་དོ། །བདེན་
 པ་མ་མཐོང་བར་མཐོང་སྤངས་སྤྱོད་པ་མི་སྤྱོད་དོ་སྟུམ་ན། བདེན་པ་མ་སྟོམ་པར་སྟོམ་སྤངས་སྤྱོད་པ་
 ཡང་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེན། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་ལོ། །
 མི་མཆུངས་ཏེ། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་སོ། །ཞེན། མི་སྤྱོད་པ་
 དེ་དག་གཉིན་པོ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ལ་ཐུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤངས་བྱ་གཞི་ཅན་ཡིན་
 མིན་ལ་ཐུག་པ་ནི་ལུགས་འདིར་ཡིན་ལ། ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤངས་པ་མི་སྤྱོད་པས་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འོན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་

གཞི་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་
 ཏུ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་དམ་མི་སྤྲོད། སྤྲོད་ན་དེའི་ཆོ་རྟེན་མོངས་པ་དེ་འདྲ་དེ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་མོངས་སུ་
 འགྱུར་ཏེ། འོག་མའི་རྟེན་མོངས་དག་ནི་མི་ལྟན་པའི་བྱིར། འདོད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་
 རྟེན་མོངས་ཀྱིས་འོག་མའི་སྤང་བོ་ལ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བཞི་ས་གང་ན་
 ཡོད་པ་དེའི་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་ལྟ་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་པའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་འཛིན་དང་མི་ལྟན་པ་དག་སྤྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། དེ་འདྲ་དེ་ལ་
 ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དང་འཛིན་ནི་མེད་དེ། ཡོད་ན་འདོད་པའི་སས་སྤྲོས་ཀྱི་དེ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་དེ་
 མེད་པའི་བྱིར། ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་དང་འཛིན་ནི་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །
 དེ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེན། ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་དང་འཛིན་ལ་ནི་ལྷགས་འདིར་ལྟ་མིན་གྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་དུ་
 བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལ། རྣམས་སོགས་ངོ་སྤྲོད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་
 བཤད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དང་འཛིན་པ་ནི། བཞི་སྒྲེ། བདག་ཏུ་མོངས་པ་དང་། བདག་ཏུ་
 རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའོ། །དེའི་བྱིར་དེ་དག་ལས་ཐ་མ་ནི་
 གྲུབ་པའི་མཐས་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པར་ངེས་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྤྲོས་པའི་ནི་གནས་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲོགས་གཅིག་ཉམས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་ལྟའི་ངོས་འཛིན་ནི།
 བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། །མེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །རྒྱ་མིན་ལམ་མིན་དེར་
 ལྟ་བུ། །དེ་དག་ལྟ་བུ་བ་ལྟ་ཡིན་རོ། །ཞེས་འདི་ལ་ལྟ་ལས། འཛིན་ལྟའི་ངོས་འཛིན་ནི། སྤྲོད་བཤད་
 པ་དང་། འཇུག་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་ལ་འཛིན་ཆོགས་ཞེས་བྱ་
 སྒྲེ། འབྲེལ་པར། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་
 གྱི། ཞེས་དང་། འཛིན་པས་ན་འཛིན་པ་དང་། བསགས་པས་ན་ཆོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་བདག་གམ་བདག་གི་བར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་དེར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ལྟ་བུ་
 ཉིད་འཛིན་པ་དང་ཆོགས་སུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དག་ །བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བས་ནི་
 བདག་རྟག་པ་དང་གཅིག་སུ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡིན་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་དུའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དག་སྒྲོང་དག །དག་སྒྲོང་ངམ་བྲག་ཟེ་གང་ལ་ལ། བདག་གོ་སྒྲམ་དུ་ཡང་དག་
 བར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ན། ལྟ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉི་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ལ་ལྟ་བ་
 ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མཐར་འཛིན་ནི། འཛིག་ལྟས་གང་ལ་བདག་རྩ་བཟུང་བའི་
 དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རྟག་པའམ་ཆད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །འདིའི་ནང་ནས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་
 ཆ་ནས་སྐར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཆང་ཡང་། རྟག་
 ལྟའི་ཆ་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བས་དེར་མི་འཆད་གལ་ཏེ་བདག་ཆད་པར་ལྟ་བ་སྐར་འདེབས་
 སུ་འཆད་ན། བདག་ཆད་པ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྟག་མེད་ཀྱི་ཆོ། ལུང་པོ་ལྟ་ཆད་
 བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལུང་པོ་ཉིད་བདག་རྩ་ཁས་སྤངས་ན་ཉེས་པ་དེས་གནོད་ཀྱང་།
 དེ་དེར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཅི། འགྲེལ་པ་ལས། བདག་རྩ་མངོན་པར་
 འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ། རྟག་པར་ལྟ་བའམ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི། ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན། སྒྲིའི་བཞིན་པ་དེ་ལྟ་ན། ལུང་པོ་ཉིད་བདག་རྩ་འདོད་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེས་
 བ་བྱད་གཞི་བདག་མེད་པ་ལ། བྱད་ཆོས་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་གལ་འབྱུང་། གཉིས་པ་ལོག་པར་
 ལྟ་བ་ནི། སྐར་ལྟ་བ་ལྟ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་མོད། འདི་ནི་སྐྱི་མིང་གྱི་བྲག་ལ་
 སྐར་ནས་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དང་གང་རུང་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། མར་ཐམས་ཅད་དྲི་ང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དྲི་ཉ་ཅང་ཆ་བས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
 པ་ལ་མར་དྲི་ང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་ནི། དམན་པ་ལ་
 མཚོག་རྩ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དམན་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོག་རྩ་
 འཛིན་པ་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་སོགས་པའི་སྒྲིའི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགྲེལ་
 བར་གསུངས་སོ། །འདིར་ནི་སྒྲི་འདུག་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པས་ཚོག་པར་མངོན་ལ། སྒྲི་
 མ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་སྒྲི་ཡངས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ན། འཛིག་ལྟ་བདེན་པ་གསུམ་ཆར་
 ཀྱི་སྒྲོ་ཅན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོ་བ་དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་
 ཞེས་པའི་སྒྲིས་དམན་པ་གཞན་ལ་མཚོག་འཛིན་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་གྱི། སོགས་པའི་སྒྲི་

དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ལྷ་པ་ནི། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྷ་པ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་
 པ་ལ་ལམ་དུ་ལྷ་པ་འི་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་ལ་རྒྱར་དང་པོས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་གི་དབང་དུ་
 བྱས། གཉིས་པ་ནི་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྷ་སྟེ། དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་ལམ། རྩོེ་རྒྱའི་བདག་པོ་ལམ།
 གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྷ་པ་དང་། མི་དང་རྒྱར་འབྱུག་པ་ལ་
 སོགས་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ལྷ་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཅམ་དང་།
 བྱི་རོལ་བས་བརྟགས་པ་འི་ཐར་པ་འི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དག་ལམ་དུ་ལྷ་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་སོགས་
 པ་འི་སྒྲི་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲག་གོ །ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་
 བོ། རྩལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོར་འདུས་ལ། སོགས་ཁོངས་ནས་སྤང་
 པོ་གཞན་བསྐྱད་པ་འི་དོན་དུ་འོ། །དེ་ལྷ་ཡང་འགོག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་འི་སྤང་པོར་མི་རུང་།
 ཀྱན་འབྱུང་དུ་གྱུར་པ་འི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ་རྒྱར་འཇིན་ཀྱང་། དེ་འདིས་མི་སྤྱད་པ་འི་ཤེས་བྱེད་འོག་ནས་
 འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ལྷག་སོགས་
 རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྒྱར་ལྷ་པ་དེ་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་འི་བྱིར་
 འདོད་ན། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ལ་དེ་མེད་པར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན་འདིར་ལྷར་
 དབང་ལྷག་སོགས་རྒྱར་མངོན་ཞེས་པ། ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རྟག་བདག་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་
 ཡིས། །རབ་རྩ་འབྱུག་པས། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ནིད། །
 ཅེས་པ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འི་ཆོས་སོ། །གཏན་ཆོག་སྟེ་དོན་ནི། དེ་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 རྒྱར་ཞེན་པ་ནི། དེ་དག་རྟག་པ་དང་བདག་རྩ་འཇིན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་
 ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་འི་བྱིར་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་
 པ་འི་རྣམ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ། མཐོ་རིས་
 ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་དང་། ཐར་པ་འི་རྒྱ་མིན་ལ་རྒྱར་ལྷ་པ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་འི་བྱིར་དང་། བརྟན་བཅོས་ལས་དེ་དེར་གསུངས་
 པ་འི་བྱིར། འདི་ལ། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་

སྒྲིབ་དུ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་
 བྱིར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་
 མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་གཞན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། བྱེ་སྒྲིབ་ན་རེ། ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་
 བ་མ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 གང་ལ་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུའམ་གེ་ཆོམ་ཡོད་པ་དེ། ཐར་པའི་ལམ་མེད་དོ་ཅེས་
 ལྟ་བུའམ། གེ་ཆོམ་ཟ་ན། ཇི་ལྟར་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། འོན་ཏེ་ཐར་པའི་ལམ་
 གཞན་མཚོག་ཏུ་བཟུང་ནས། འདི་ནི་ཐར་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་ནི་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཞན་
 དེ་ཁོ་ནས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་གྱི། ལོག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་དེ་ཡང་ལམ་མཐོང་
 བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་
 མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བུའམ་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བ་
 དེ་ཡང་ཅིའི་བྱིར་དེ་དག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་འདི་ནི་བརྟག་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་། དེའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་ལ་བརྟག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་དུ་ཐལ་བ་དང་།
 ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 བཞི་སྟེ། ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་ཡོད་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་
 པའི་ལན་དགག། །ལམ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་གེ་ཆོམ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་པའི་
 ལན་དགག། །ལམ་མིན་ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་པའི་ལན་དགག། །ལམ་ལ་
 སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟས་འདག་པར་ཞེན་པ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་པའི་ལན་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ལམ་མཐོང་བས། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་མེད་པར་ལྟ་བུ་སོགས་
 ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ། འདག་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་ལྟ་བུ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 པ་ནི། ཡང་གང་ལ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལམ་གཞན་ལ་མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན།
 ལམ་ལ་ཚུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མེད། ལམ་མཐོང་སྤང་
 ལ་དམིགས་པ་ཡང་མིན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ལྟ་འདག་

གོལ་གྱི་རྒྱུ་ལྷ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཡོད་པར་
 འགྲུབ་ན། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡང་
 གང་ཞིག་ཅིས་སོགས་སོ། །བོད་སྐད་མ་རྣམས། འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་སྤྱོད་གྲུབ་མཐའ་
 བཀག་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལྟར་རོ། །
 ཞེས་འཆད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འགྲེལ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རང་ལུགས་སུ་བཟུང་
 བས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་
 འདོད་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཕྱིར་སྤྱོད་པས་ཞིབ་མོར་བརྟག་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་
 རང་གིས་བརྟགས་པའི་ལན་ནི། དབང་ལྷན་དང་། སྤྱིས་བྱུང་དང་། ཆངས་པ་སོགས་ནི་སྤྱི་
 བསྐྱེལ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཛིན་ཏེན་གྱི་རྒྱུ་ལྷ་
 བའི་ཤེས་རབ་ངན་པ་ནི། སྤྱི་བསྐྱེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་
 འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་དུ་བཞག་ལ། སངས་རྒྱལ་
 གྱིས་གསུངས་པའི་ལམ་ལས་གཞན་སུ་སྤྱི་བསྐྱེལ་གྱི་ཚུལ་བྱིས་སྤང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་འདག་གོལ་གྱི་
 རྒྱུ་ལྷ་བས་ནི། ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞིའི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ལམ་མཐོང་སྤང་འཛིན་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེ་སྤྱོད་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱི་
 བསྐྱེལ་ལ་དམིགས་པའི་རྩ་ཉོན་ཡིན་པས་སྤྱི་བསྐྱེལ་མཐོང་སྤང་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལམ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་ཡིན་པས་སམ། ལོག་ལྷ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདག་གོལ་དུ་ཞེན་པའི་ལྷ་བ་
 ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས། ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དུ་འཛིན་པ་ནི་བྱེ་སྤྱོད་
 གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་
 ཆར་ལ་དམིགས་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པ་དང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འོ་ན།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་མཐའ་དག །རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།
 ལྷ་བ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག །བཞི་ཚན། ཞེས་པ་མཐའ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་ལས་རྟག་པར་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་པ་དང་། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་བདེ་བ་དང་གཙང་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། འཛིན་
 ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ལས་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །འཛིན་ལྷ་འི་ནང་གི་བདག་གིར་ལྷ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ལྟ་བར་མི་འཆད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་རྩ་
 ལྟ་བ་ཡོད་ན་བདག་གིར་ལྟ་བ་ཤུགས་ལ་འབྱུང་བས་ལྟ་བ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆད་
 ལྟ་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་རྩ་མ་བཞག་གོ། །ལྟ་བ་གསུམ་པའི་ཆ་ཁོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཕྱིར་དང་། དེས་ཉོག་ཕྱིར་དང་སྒྲོ་འདོག་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་
 གསུམ་ཆར་བཞི་ལྟ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ལ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་མདོ་སྟེ་ལས།
 སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་བཞི་པོ་
 དེར་དེས་ཤེ་ན། སེམས་དང་འདུ་ཤེས་དེ་དབང་གིས། །ཞེས་པ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོའི་དབང་
 གིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་གཞག་པ་
 ཡིན་གྱི། ལོགས་པར་མི་འཐད་དོ། །འོ་ན། ཆོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ལྟ་བ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤྱིད་པས་སོ། །ཞེན། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་མེད་
 དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་མཚུངས་ལྟན་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ནི་མཐོང་སྤང་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར། སྟེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་
 རེ་རེ་ལ། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་བཅུ་
 གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ལས། བརྒྱད་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་དེས་ལ། སྟག་བསྐལ་ལ་བདེ་བ་དང་།
 མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་སེམས་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བཞི་ནི་
 སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་
 རྣམས་ལ། བདེ་བ་དང་། གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་མི་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་སྒྲུབ་ན་རེ།
 དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་མི་བཞག་སྟེ། གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་དག་
 ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྩ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་
 སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྟན་པའི་དེ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་སྟེ་བཞི། འགལ་མེད་འཁོར་ལོ་དང་། ཇི་མེད་གཞུགས་ལ་གཞོད་རྒྱུ་དུ་

འབྲུལ་བ་ལྟར། རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུན་ཙམ་ཞིག་འབྲུལ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་ནོ།
 གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་ཅུས་ན། འཕགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཅི་ལོག་
 གྲང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་མེད་དང་རང་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ནི་འདོད་
 ཆགས་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས་གཞན་ཞིག་ན་རེ། རྒྱུན་
 ཅི་ལོག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ལྟ་བུ་རྒྱུན་ཅི་ལོག་བཞི་པོ་ནི་མཐོང་སྒྲུང་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
 སེམས་དང་འདུ་ཤེས་རྒྱུན་ཅི་ལོག་བརྒྱད་པོ་ནི་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བདག་
 གི་དབང་ལྷན་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་གིས་གནས་བརྟན་གྱུན་
 དགའ་བོ་ལ་ཞུས་པ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཟིལ་གཏོན་ཕྱིར། བདག་གི་སེམས་ནི་གདུང་
 བར་འགྱུར། ལོ་ཏམ་ཁྱོད་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱིར། ཞི་བ་མཆོག་ནི་བཤད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་
 པའི་ལན་དུ། འདུ་ཤེས་རྒྱུན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། ཁྱོད་གྱི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་། དེ་ཕྱིར་
 འདོད་ཆགས་ལྷན་པ་ཡིས། རྒྱུ་མཆོན་སྒྲུག་པ་སྒྲུངས་པར་གྱིས། ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། ཡང་།
 ཅི་འཕགས་པ་རྣམས་སྒྲོམ་སྒྲུང་མ་སྒྲུངས་པར་མངོན་ཏུ་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་
 ནི། ལགསོད་སོགས་གྱུན་ནས་དགྱིས་པའོ། དེ་བཞིན་འཛིན་སྟངས་འཕགས་པ་ལ། རྣམས་
 སོགས་ངོ་སྟོམ་མི་འབྲུང་། མི་དགའི་འགྱོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ལྟ་བུ་རྒྱུན་པར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུས་ནི།
 སྒྲིག་གཏོད་པར་བྱེད་ནས་རྒྱུན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བར་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་ནི་སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་ཏུ་ན། སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་། གྱུན་འབྲུང་མཐོང་སྒྲུང་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བུ་ཡང་དེར་ཐལ་བས་སོ། རོ་
 རོ་ན་མཐོང་སྒྲུང་ལ་ཡང་ཁོ་ན་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒྲུང་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མཐོང་སྒྲུང་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སོ། དེ་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་མི་དགའི་ལས་
 ལམ་བརྟན་པོ་དག་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུས་ནི་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པ་
 བསྐྱས་པ་སྟེ། བདག་སྒྲུང་པོ་ཆེས་བསྐྱུངས་ཀྱི་བུར་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ལ། འཛིན་སྟངས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པའི་བདག་མེད་པར་གྱུར་

ན་ཅི་མ་རུང་སྟུང་པའོ། །ཞར་ལ་སྤངས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དག་
ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྤངས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྟ་
བས་རྒྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི་འཕགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་དང་། ངོ་སྟུང་པའི་ང་
རྒྱལ་མི་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན།
མཐོང་དང་སྒོ་མ་པས་ཟད་བྱ་བ། ཞེས་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་གིས་ཀྱན་
ནས་བསྤངས་པ་ཅུ་གྱིས་མཐོང་སྤང་དུ་མི་འགྱུར་སྟེ། ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བདུན་པོ་ལོག་པར་
ལྟ་བས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་དང་འཛིག་སྟེད་ནི་མཐར་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཆད་ལྟས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་དང་།
སྟེ་སྟེད་ནི་མཐར་འཛིན་ལྟ་བུའི་རྟག་ལྟས་ཀྱན་ནས་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་མི་
དགེ་བ་འང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའོ། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འཕགས་པས་སྤངས་
ཀྱང་། མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་གཉིད་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་
པའི་དབང་པོ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གང་སྟེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། འདོད་
པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་དག་སྤངས་པ་དང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་
ཀར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤངས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་
མེད་མོད། སྤངས་ཀྱང་ལྟན་པ་ནི་ལོག་ནས། རི་སྐད་དུ། ལྷག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་
ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤྱ་རྒྱས་གྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་དོན་ཆེན་བཅུ་སྟེ། ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་
བ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་པའི་དང་། རྒྱས་པ་དང་། མི་རྒྱས་པའི་
དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་བཤད་པ་དང་། ལྟན་པའི་
ཚུལ་དང་། ཆོས་དུའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གོ་རིམ་དང་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་
མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཐོང་
སྤང་བྱ་བ། ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་དང་། གང་དང་ལྟན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། མ་རིག་གང་ཡིན་
ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནི། རང་དང་སྒྲལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་སོ་སོའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་ཆར་ལ་
དམིགས་ཤིང་བསྟེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་འགྲོ་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི། མཐོང་སྤང་དང་པོ་གཉིས་

[illegible]

པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྟེན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ལ།
 ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དོགས་པ་འདི་དབྱུད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཀུན་འགྲོ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 ནི་མཐོང་སྤང་ལ་དམིགས་ན་མཐོང་སྤང་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ལ་དམིགས་ན་སྒྲོམ་སྤང་
 ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་
 ལས་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་དུ་ཞེན། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །ལྟ་བུ་གཉིས་
 པོ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པ་འདིའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གཉིས་པོ་རང་སའི་ལུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་
 དང་། དེ་ལྟར་ལྟས་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ས་གོང་འོག་ནི་རྒྱུད་དང་ལུང་
 པོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། གོང་མ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་ཀྱང་།
 གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་ནི་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེ་སྤྲོད་སྤྲོད་
 གཉིས་ཀ་མཐུན་ལ། མཛོན་པ་གོང་མ་ལས་ཀྱང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བུ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མ་
 གཏོགས་པར། འདོད་པ་ན་སྤྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ས་གོང་མ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ས་གོང་
 མའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འོག་མ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་ཀུན་འགྲོ་ལ་སྤྲ་
 རྒྱས་ཀྱིས་བྱུང་བམ། ཞེན། དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་གང་། །འབྱུང་དེའང་ཀུན་འགྲོ་ཐོབ་མ་
 གཏོགས། ཞེས་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྤྲ་རྒྱས་དང་། ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 ཐོབ་པས་རྣམ་སྤྲོད་མི་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་ཡང་མི་གཅིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་
 དང་། རྒྱ་ཀུན་འགྲོ་ལ་སྤྲ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ནི། སྤྲ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདས་ད་
 ལྟར་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འདས་
 ད་ལྟར་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མ་འོངས་པའི་སྤྲ་རྒྱས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་
 ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མ་རིག་པ་དུག་ཀ་ལ། ཀུན་འགྲོ་
 ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བར་ཞུས་པས། དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་

དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དང་མི་འགལ་བས་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་དང་འཆད་ཚུལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་དངོས་སུ་ལོག་
 ཞུགས་དང་། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་། དབང་གི་ལོག་ཞུགས་ཏེ་གསུམ་དུ་འཆད་ཅིང་།
 ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་
 ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ཉིད་ལ་ཅི་རིགས་པར། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། ཏྲག་ཆད་དུ་སྒྲོ་
 འདོགས་པ་དང་། མེད་དོ་ཞེས་བསྟར་བ་འདེབས་པ་དང་། གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པ་དང་།
 མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་
 ནི། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྤེད་པ་དང་།
 ལྷ་བ་དེས་ཁེངས་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དག་ལ་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་དག་འདག་གོལ་
 གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་སྤོ་ནི་དབང་གི་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ཏེ། རང་དང་ལྷ་
 བ་མི་མཐུན་པ་ལ་སེམས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ལས། ཟག་བཅས་
 ལ་དམིགས་པ་དུ་ཟག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དུ་ཞེན། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། ལོག་
 ལྷ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་དང་། ལྷན་དང་འགའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། འཇུག་ནི་ཟག་མེད་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན། །
 ཞེས་དུག་པོ་དེ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པར་དངོས་སུ་བཤད་པས་ལྷག་མ་རྣམས་ཟག་བཅས་ལ་
 དམིགས་པར་གྱུ་བ་པོ། འཇུག་པོ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་ས་གང་གི་ལོག་
 ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་དེས་ས་གང་གི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ཤིང་། རང་གི་ས་པའི་
 འགོག་པ་དང་། ལམ་ནི་པན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། ས་དུག་ས་དགུའི་ལམ་ནི་དེའི། སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེའི་དོན་ལ་འབྲོས་ནས། འོ་ན་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གྱི་ལམ་ཡང་
 པན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་ཀྱང་ཆོས་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྷ་
 སོགས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཐལ་ལོ། །ཞེན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་རྗེས་མ་ཡིན། ཞེས་
 རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཤེས་པའི་ལམ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་གྱི་ལོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་
 པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། ཞེས་འཆད་

པས་སོ། །ཞེན། དེའི་ལན་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། དང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་རྣམས་
 གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཤེས་ནི་
 ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེན། ཆོས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ་ཁམས་གོང་
 མའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གོང་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡང་ཆོས་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲིར་དང་པོ་ཞེས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་
 ཀྱི་དང་པོ་སྟུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས། སྤང་བྱའི་དང་པོ་མཐོང་སྤང་དོ། །དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་
 གོང་གི་བདེན་པ་ལ་མ་དམིགས་པས་དེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས། སྒྲུལ་
 ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་པོར་རུང་ཡང་། མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་མི་
 རུང་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་བཞི་པོ་གང་རུ་ཡང་མི་རུང་བས་སོ། །འོ་ན་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་
 ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་རི་ལྟར་དམིགས་ཤིང་། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱུ་གྱི་བདེན་པ་
 ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་ལམ་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་ཁམས་གོང་མའི་ཡང་
 གཉེན་པོར་རུང་བ་ལ་བསམ་བཤོ། །སྟུག་ཀུན་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ནི་ཁམས་ཀྱིས་བསྟུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགོག་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་དོན་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །སྒྲུལ་ན། ཉེས་པ་མེད་
 དེ། ཆོས་ཤེས་གཉིས་པོ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོར་རུང་བ་ཅུ་ཡིན་གྱི། དེས་དེ་བྱེད་དེས་
 བས་ནི་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགོག་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་པོར་
 མཚུངས་སོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཤེས་ལ་ནི་ཆོས་ཤེས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་
 ན། དེའི་དུས་སུ་འདོད་པ་ལ་དེས་པར་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱས་པ་གཅིག་སྟོན་པ་དེའི་ཆེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྣམ་
 གཞག་གཅིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། དེ་ཡིན་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཟིན་པའི་འོག་རྩ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པ་གང་རུང་
 ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནི། ཆོས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞུགས་ལ་ཆགས་བྱལ་

བྱས་པའི་འོག་ཏུ། གཟུགས་མེད་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་ཆེས་སུ། ཁམས་གོང་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 ཤེས་པ་ནི་ཆེས་ཤེས་ལས་མ་འདས་ཞེས་ལས་རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཀུན་འགྲོ་དག་གིས་འགོག་པ་ནི་རང་ས་གཅིག་ཤུ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་ནི་
 ས་དུག་གམ་ས་དགའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
 འགོག་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱིད་པ་
 དང་། འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 འཆད་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་ཐུག་ན་དོགས་པ་སྤྲ་མ་དེ་སྤང་བར་
 མི་རུས་སོ། །གཞི་མཐུན་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ས་དུག་ལས་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་
 ཆོས་ཤེས་གྱིས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད། ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་
 གྱིས་ནི་འོག་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། མི་
 ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་གཅིག་པོ་དེས། ཁམས་གསུམ་ས་དགའི་སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་པོ་མཐའ་དག་གི་ཐོབ་པ་གཅོད་པར་བྱེད་རུས་ཀྱང་། དེ་
 བཅད་པའི་འགོག་པ་ནི་སོ་སོ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། སྤང་བྱའི་ངོ་སྐལ་གྱི་དབྱེ་བས་འགོག་པ་སོ་སོ་འབྱེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བྱལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཉེར་བསྟོགས་དེ་
 ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་དེ་སྤྱིར་བདེན་པ་བཞི་ཀ་ཤེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་
 བདེན་པ་བཞི་ཀ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་ཆེས་གྱི་ཆོས་ཤེས་སུ་འདུག་པས་
 སོ། །དེའི་ཆེ་འདོད་པའི་སྤྱུག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་སྤྱུག་ཀུན་ལ་དམིགས་
 པའི་ཆོས་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་སྤྱུག་ཀུན་
 རྫས་འགལ་བས་སོ། །འགོག་ལམ་ལ་ནི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དམིགས་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་
 པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཤེས་གཅིག་ཤུ་དེ་
 ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་དང་བྱལ་བ་སོ་སོ་བ་རྣམས་འཐོབ་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་ཆོས་ཤེས་དང་། རྫས་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་

པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་ཕུ་དེས་འདོད་པའི་སྐྱུ་ཀྱན་ལ་
 དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་
 སྐྱུ་ཀྱན་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོ་རྗེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡང་དེ་འདྲ་དེ་
 ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་གསུམ་ཀ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ་
 དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཤེས་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་འདོད་པའི་ལོག་ལྟས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་འགོག་ལམ་
 ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ནི་དེ་དེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་ལ། སྐྱར་འདེབས་ནི་ས་རང་རང་གི་སྤང་
 གཉེན་ལ་སྐྱར་འདེབས་སོགས་སུ་འཛོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་
 སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ནི་དེས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱས་ཟིན་པས་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་སོགས་འབྱུང་མི་སྤིང་པའོ། །མདོར་ན་ཁམས་གོང་མའི་ཉེན་ལ་
 ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་སྤིང་དོ། །དེ་ནས་སྤྱི་ཚུལ་དགུ་བཅུ་ཙུ་
 གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་རྒྱས་འགྱུར་དུ་ཞེན། སྤྱི་ཚུལ་
 ལ་གཉིས་ཏེ། ཀྱན་འགོ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། རང་ས་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། གོང་ས་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱི་ཚུལ་ཀྱན་རྩ་འགོ་
 རྒྱུ་མ་ནི། །དམིགས་པའི་སྒྲིམ་རྒྱས་རང་གི་ས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །གཉིས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། གོང་མའི་སྒྲིམ་ཡུལ་མིན། །གཉེན་པོའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཟག་མེད་མིན། བདག་གིར་
 མ་བྱས། ཞེས་པའོ། །འོ་ན་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཚུལ་དེ་དག་རྒྱས་པར་
 མི་འགྱུར་བའོ། །འགྱུར་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེན། གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། །དེར་ནི་
 དེར་མཚུངས་ལྡན་སྒྲིམ་ནས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ན་འདི་ལྟར་རང་སའི་སྤང་བྱ་
 རིགས་ལྟ་ཆར་ལ་རྒྱས་པའི་དོན་ནི་སྐྱུ་ཀྱན་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ལྟ་ལྟ་བུ་དེས། འགོག་

ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུའམ། སྒོ་མ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་དངོས་
 པོ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཞེན་ཞིང་ཞུགས་ནས། ཞིང་ལ་ས་བོན་བཏབ་
 པ་སྟེ་བ་ལྟར། དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཐོད་དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པར་རང་རིས་
 ལ་རྒྱས་པའི་དོན་ནི། སྤྱག་བསྐུལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་དེ་སྦྱིར་སྤྱག་བསྐུལ་
 མཐོང་སྤང་གི་རིགས་དང་། བྱེ་བྱག་འདོད་ཆགས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས། སྤྲ་མ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡིན་
 གྱི། ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སོགས་གཞན་ལ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རང་མཆོན་པ་
 རྣམས་ནི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས། རང་རང་གི་དམིགས་རྣམ་དུ་བཤད་པ་དེ་
 ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། ཞུགས་པའི་ཆེ་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འདོར་བའི་བྱིར།
 ཉོན་མོངས་སྦྱི་མཆོན་པ་ཡིན་ཀྱང་། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པ་སོགས་ནི།
 རང་གི་དམིགས་པ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཟག་པའི་གནས་མི་ཐོད་པའི་བྱིར་ན། དམིགས་པའི་
 སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་མི་འཇོག་ལ། ས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་དག་ཀྱང་། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་
 ཐེད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་བྱིར། དམིགས་པ་རྒྱས་འགྱུར་དུ་མི་འཆད་དོ། །དེའི་བྱིར་སྤྱ་
 རྒྱས་ཀྱན་འགོ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་ནང་ན་གོང་ས་ལ་
 དམིགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། །ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱང་རང་རིས་ལ་རྒྱས་པ་དེ་
 དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་ནང་ན་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དག་
 ཡོད་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱན་འགོ་ནི། གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པས་མ་བྱལ་ཀྱང་།
 རང་སའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་ཆར་ལ་རྒྱས་པས་བྱལ་ལ། ཀྱན་འགོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་
 རང་རིགས་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱལ་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱས་པས་ནི་བྱལ་བའོ། །འོ་ན་སྦྱིར་རྒྱས་ལ།
 དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། མིང་ཅི་ཞེ་ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་པ་དེར་ཞུགས་ནས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་མཚུངས་ལྡན་
 གོགས་གྱི་དབང་གིས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱན་འགོ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་
 ནས་རྒྱས་ན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པས་བྱལ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གང་ལ་དམིགས་པ་དེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་

ལྟན་པ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྤ་རྒྱས་གང་ཞིག་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུས་ནི། རི་སྤྱིད་མ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། ཆོར་བ་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡིན་ན། དེ་
 དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པས་བྱབ་བམ་སྟམ་པ་ལ། དེ་དུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་མ་སྤངས་
 བ་དེས་བྱབ་ཀྱང་། སྤངས་ན་གཉིས་པོ་དེ་མཚུངས་པར་ལྟན་མོད་ཀྱང་། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པས་སྤངས་པའི་འདོད་ཆགས་ད་ལྟ་བུ་ཆོར་བ་སོགས་དང་
 ལྟན་ཅིག་གནས་པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། དེས་སྤངས་ཟིན་པའི་འདོད་ཆགས་འདས་པ་ནི་འདས་པའི་ས་
 བ་ཆོར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས། དེས་སྤངས་ཟིན་པའི་འདོད་ཆགས་མ་འོངས་པ་མི་སྒྲེ་བའི་
 ཆོས་ཅན་ནི་མ་འོངས་པའི་ས་བ་ཆོར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། རྒྱས་པར་ནི་མི་
 འགྱུར་ཏེ། སྤངས་ཟིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་སྤ་རྒྱས་དང་
 བཅས་པར་འཛོག་གོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛོག་ཚུལ་ལ། གཉིས་ཏེ།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་དེ་དང་བཅས་པར་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ། མ་ཡིན་པ་ཅན་
 རྣམས་དེ་དང་བཅས་པར་འཛོག་ཚུལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་བཅས་པར་འཛོག་པས། མཚུངས་ལྟན་པ་རྣམས་ནི་
 སྤངས་ཀྱང་དེ་དང་བཅས་པར་འཛོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི། དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ལ་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པར་འཛོག་གི། །མཚུངས་པར་ལྟན་པ་མི་
 འཛོག་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་སྤྱིད་དུ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤ་རྒྱས་བཅས་རྣམ་གཉིས། ཉོན་
 མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཡང་སྤ་རྒྱས་དགྲ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ལས།
 ཆོས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ལྟ་བུ་ཞེན། གོང་མ་རྣམས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་པ། །ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཆོས་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ན་མེད་དེ། བ་
 རོལ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། བྱིར་རྣམ་སྒྲིན་སྟུག་བསྟུལ་
 མི་འབྱེན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་རྟོན་ལ་ས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོག་པ་དག་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་རྣམ་སྒྲིན་ཞེས་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་འཇུག་པའི་
 འབྲས་སུ་འདི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ། ཉོན་མོངས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་གཞན་ལ་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་། འདོད་ན་འཛིག་ཚོགས་ལྷ་བ་དང་། །མཐར་འཛིན་
 ལྷན་ཅིག་མ་རིག་པ། །ཞེས་པ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལྷ་ཞོག །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་ལྷ་བ་
 འདི་གཉིས་ནི། སྒྲིན་སོགས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་རྣམ་པར་
 ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཆད་པའི་ལྷ་བ་
 འདི་མཚོགས་ཡིན་ཏེ། ཐར་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེད་པ་ཀུ་སྒྲིན་བས་འཆད་ལ།
 སྒྲིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི། ལྷ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མཐོ་
 རིས་ལ་སྐྱེད་པའི་འདོད་ཆགས། ངའོ་སྒྲིན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་ཡུང་མ་བསྐྱན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 བྱེད་སྒྲིན་འདོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་དག་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། འཛིག་མཐར་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་ལས། ལྷན་སྒྲིན་དང་། ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ཡུང་མ་བསྐྱན་པ་དང་། སྒྲི་མ་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་དག་ཡོད་མོད། རིགས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བཏགས་ལ་མི་དགོ་བས་བྱུང་ན། ཁམས་གོང་མ་ན་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་
 བ་དང་ལྷ་མིན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་པ་ལྷན་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི།
 འདས་དང་ཉེར་གནས་འདོད་ཆགས་དང་། །ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་དག་གི་ནི། །གང་ལ་སྒྲིན་དེ་མ་
 སྤངས་པའི། །དངོས་པོ་དེ་དང་ལྷན་པ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་དེ་དག་མ་འོངས་པ། །ཀྱན་དང་གཞན་གྱི་
 རང་དུས་པ། །མི་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྷག་མ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱན་དང་ལྷན། །ཞེས་སོ། །
 དོན་ནི་ལྷན་ནོ། །ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞི། གང་དང་ལྷན་ན། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱ་
 རྒྱས་སྒྲི་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་རོ། །སྤྱ་ཞིག་ལྷན་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱ་རྒྱས་
 རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེའོ། །གང་གིས་ན། སྤྱ་རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དཔེར་ན། ཡུལ་
 བེའུ་མིང་ལྷ་སུ་དེར། གང་ཟག་སྤང་སུ་ལྷ་སུ་དེ། ཉོན་མོངས་པ་རྟོད་སུར་དང་འདྲ་བ་དེས་སོ། །
 གང་གིས་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རང་མཚན་པ་དང་།
 སྒྲི་མཚན་པའོ། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁོ། ང་རྒྱལ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བ་

དང་། བེ་ཆོས་དང་། མ་རིག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་དེ་དང་དེ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 ཡུལ་རང་རང་སོ་སོ་བ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བས་དམིགས་པའི་བྱིར་རང་མཚན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་རྒྱལ་ནི། ཡུལ་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་ཞིང་།
 ཁེངས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་ལ། ཁོང་ཁོ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 རས་འབྱུག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲི་མཚན་པ་ནི། ལྷ་བ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་བདེ་བ་མེད་ཀྱང་འགྱུར་སོགས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་ནས། མྱོངས་པ་དང་།
 ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ནོ། །ཉོན་མོངས་རང་མཚན་པ་འདི་ལ།
 གཉིས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ཀའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་
 འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཆགས་སྟངས་གཉིས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་ལོ། །གཉིས་པོ་རེ་རེ་
 ལ་འང་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ལ། མ་འོངས་པ་ལ་འང་། སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་།
 མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་
 པོ་དེས་རེ་རེ་ནས་ཡུལ་འདས་མ་འོངས་གསུམ་ཆར་ལ་དམིགས་ཤིང་། རེ་རེ་ནས་གང་ལ་སྒྲེས་
 ཤིང་མ་སྤངས་པའི་ཡུལ་དེ་དང་རང་གི་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད། དེ་ཡང་ཡིད་གྱི་ཡུལ་དུས་
 གསུམ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་པོ་ནི། ཡུལ་
 རང་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ལྡན་པར་བྱེད་གྱི། དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་པ་
 དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ལྷ་ནི་ཡུལ་རང་མཚན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་དུ་ངེས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེན། ཇི་སྒྲིག་བཤད་པ་དེ་དག་མ་འོངས་པ་སྒྲེ་
 བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོ་ལཱའི་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆགས་སོགས་མ་འོངས་
 པ་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་ཤིང་མ་སྤངས་པའི་ཡུལ་
 དུས་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་གང་ལ་སྒྲེས་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཉོན་མོངས་རང་
 མཚན་དེ་དག་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་སྤིད་པ་དེ་ལས་དམིགས་གྱིས་
 བསལ་བ་དང་། མ་སྤངས་པ་ཞེས་པས་ནི། སྒྲེས་ཀྱང་སྤངས་ན་མི་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལས་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའོ། །འོ་ན་སྤངས་ཀྱང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་བཤད་

གྱི། རྩམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཡུལ་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན།
 དེ་དག་ནི་ཡུལ་རྣམས་ལ་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལྷ་མ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མངོན་པར་
 ཐོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། གལ་ཏེ་འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པའི་དངོས་པོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩམ་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་རྟག་པར་
 འགྱུར་ལ། མེད་ན་མེད་པ་དེ་དང་རི་ལྟར་ལྟན། ཞེ་ན། དུས་གསུམ་ཀ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་ལ། འདྲས་བྱས་སྒྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རྟག་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྩམ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། དངོས་པོ་གཞན་དུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་སུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་
 གྱི་སྒྲོ་ནས། དུས་གསུམ་རྩམ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་
 དག་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེད་མ་ཟིན་པའི་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་ལ། མ་འོངས་
 པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 ཐུ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་སྟེ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་རྩམ་སུ་ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པོ་རྩམ་སུ་མེད་དོ་
 ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་མདོ་སྟེ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །
 གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། ཞེས་པ། རྩམ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱིང་། དངོས་པོ་
 གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི། བཅུན་པ་ཆོས་སྒྲོབ་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྒྲོད་བཅོམ་
 བས་སྒྲོད་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུ། སྒྲོད་ཀྱི་དབྱིབས་ཅུམ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོག་གཞན་
 དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན། རོ་རུས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི།
 རྩམ་དང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། བཅུན་པ་དབྱངས་
 སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། རྩམ་གཅིག་ཉིད་དུས་གསུམ་དུ་རིམ་པར་འཇུག་པ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྒྲིས་བུ་ཞིག་བུད་མེད་གཅིག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོ། གཞན་ལ་ཆགས་བུལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྩམ་མི་འཕོ་
 ཡང་། གནས་སྐབས་འཕོ་བ་ནི། བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དཔེར་ན། རིལ་བུ་
 གཅིག་ཉིད་གཅིག་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་པ་ན་གཅིག་དང་། བརྒྱའི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་པ་ན་བརྒྱ་

དང་། ལྷོང་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་བཞག་པ་ན་ལྷོང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྩམ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཡང་།
 གཞན་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལྷོ་ལུགས་ཏེ། དཔེར་ན། ལུང་མེད་གཅིག་
 ཉིད་མ་ལ་ལྷོས་ནས་ལུ་མོ་དང་། ལུ་མོ་ལ་ལྷོས་ནས་མར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་བརྟགས་པ་ནི། ལུགས་གསུམ་ལས་གསུམ་པ་དེ་ཅུང་ཟད་བཟང་བར་བསྟན་
 པ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་དེ་ཡང་མི་འབྲད་པར་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་
 སྒྲོ་བ་གྱི་ལུགས་དེ་ནི་རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་སྒྲ་བའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་
 དང་བྱུང་བར་མེད། གཉིས་པ་དབྱེས་སྒྲོགས་གྱི་ལུགས་ནི། གསུམ་ཆར་ལ་གསུམ་ཀའི་མཆོན་
 ཉིད་ཆར་ན་འཆོལ་བར་འགྱུར། སངས་རྒྱལ་ལྷོ་ལུགས་དེ་ལ་འང་། འདས་པའི་དུས་གཅིག་ལུ་
 ཉིད་ཀྱང་སྒྲ་བྱི་བར་གསུམ་དང་བཅས་པས་ན། ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་དག་ཀྱང་སྤྱིད་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལུགས་གསུམ་པ་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་བཞིན་
 པ་དང་། བྱས་ནས་འགགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུས་གསུམ་པོ་དག་ཏུ་འཛོག་པས་སོ། །འོ་ན་
 མིག་དེ་མཆོངས་ད་ལྟར་བ་དེ་ད་ལྟར་གྱི་མིག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་ལྷ་བའི་བྱ་བ་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། བདག་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱུ་མཐུན་དང་། རྒྱུས་ལུ་
 བྱེད་པའི་འབྲས་ལུ་འཛིན་འབྱེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །འོ་ན། སྐལ་ཀྱན་རྣམ་གསུམ་
 འདས་པ་དག་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་ལུ་འབྱེན་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
 འབྱེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཛིན་པ་མེད་པས་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 གོགས་སུ་བྱེད། ཅས་དང་། ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་མ་སྒྲུས་ཞིག །ཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་དུས་
 གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྩམ་སུ་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འགལ་ལོ། །
 ཞེས་འཆད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རང་བཞིན་ཡང་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད། །དངོས་པོ་ཡང་ནི་རྟག་མི་
 འདོད། །རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་དངོས་མིན་གཞན། །དབང་ལྷན་ཐ་སྙད་ཡིན་པར་གསལ། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྱེ་སྒྲུས་ལན་འདེབས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
 བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་མ་ནོར་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ས་དེ་ནི་ནམ་ཡང་རྩམ་སུ་
 ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི། འདས་པའི་དངོས་པོ་དང་། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་

ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་བྲལ་བས་སོ། །འོ་ན་གི་ཟིན་པའི་བ་
 ལང་དེ་འདས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་ན་བ་ལང་གི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པར་ཡོད་དམ། མེད་ན་ནི་བ་ལང་
 དུ་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡོད་པར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དུས་རང་རང་ན་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་དུས་དེ་ན་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་བྱ་བ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བྱ་བ་ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་སུ་མེད་ན། འདས་པའི་བྱ་
 བ་ལྟ་བུ་ཞིག །འདས་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ཕྱེ་བྲག་རྩ་སྤྲོ་བས་བྱབ་པ་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་
 ཁས་སྤངས་པ་ལ། གཤམས་སུ་བྱེད་ཅིས་བྱ་བའི་རྩྭ་དུ་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་རྣམས་པ་མ་ཆང་བས་མི་བྱེད་ཅིས་པ་ཉིད་ལན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། གི་ཟིན་པའི་
 མི་ཆོས་ཅན། མིའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། མི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩྭ་དུ་འདི་ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར།
 ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྱེ་སྤྲོ་བ། དེའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། གསེར་གྱི་བུམ་པ་
 ཞིག་ནས་མགུལ་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། གསེར་གྱི་བུམ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པའི་བྱ་བ་མི་
 བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་ཡོད་ཀྱང་། རྣམས་སུ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་འཛོག་པ་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུའམ་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་ཅི་མ་
 གྱིས་ཆོག་ལ། རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་པོ་
 གང་ཞིག་སྤངས་ན་དེ་དང་བྲལ་བས་བྱབ་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་བྲལ་བ་ལ་དེ་སྤངས་པས་བྱབ་པམ།
 ཞེ་ན། བྲལ་ན་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ནི་ངེས་ལ། སྤངས་པ་ལ་བྲལ་བར་མ་ངེས་པ་ནི། འདི་
 ལྟར། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཀྱན་འགོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན། །དང་པོའི་
 རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་ལྷག་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པ་འདི་ལ། སྤང་བ་དང་བྲལ་
 པའི་བྱེད་པར་ནི། སྤངས་པ་ཞེས་པ་ནི་གང་སྤངས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཐོབ་པ་ཆད་པ་ཡིན་ལ།
 བྲལ་བ་ནི་དེའི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 གྱིས་ན་ཡུལ་དེ་སྤངས་ཀྱང་ལྷན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འདིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་

ལའང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། ཡུལ་ལའང་། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་
 བས་བཤད་རྒྱས་ཀྱང་། འདིར་ཡུལ་ཅན་ཀུན་འགོ་དང་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆ་བས་བཤད་པ་
 བློ་སྤངས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྲོད་པའི་དོགས་པ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
 ཀུན་འགོ་ལྷག་མ་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་
 ཀུན་འགོ་ནི་སྤྲོད་ཀུན་གཉིས་ལས་གཞན་ལ་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། དང་བོའི་རྣམ་པ། ཞེས་སོགས་
 བློ་སྒོམ་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། བཞི་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་
 བ་དེ་ཉིད་ལ་ཆུང་འབྲིང་དགུར་བྱེ་བའོ། །འོན་ཀུན་འགོ་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ཆར་ལ་
 དམིགས་པ་དེ་ལྟར་འཆད་རྒྱས་ན་སྒོམ་སྤང་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་སྤང་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དངོས་པོ་གང་ལས་སྤྱ་རྒྱས་དུ་ཞིག་དམིགས་ཞེས་དཔྱད་པའི་སྐབས་ལས་
 ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་པ་དེའི་འོག་ཏུ། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་ལ། སྤྱ་རྒྱས་
 དུ་ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འདི་ཤེས་ན། སྤྱ་རྒྱས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར།
 ཞེས་འཆད་པ་དེ་ཡུལ་གང་དང་གང་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་བདེ་སྤྲོད་ཏུ་
 ཉོགས་རྒྱས་པས། དེ་འཆད་པ་ནི། མདོར་ན་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ནི་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ཁམས་
 གསུམ་པོ་རེ་རེ་ན། སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ལྷ་དང་ཟག་པ་མེད་པའོ། །ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་བཅུ་
 དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །སེམས་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཆོས་དུ་འགྱུར་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅུ་བར་བསྟན་པ་དང་།
 འགྲེལ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱང་ནས་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། སྤྲོད་བསྐྱེད་རྒྱ་མཐོང་གོམ་པ་
 ཡིས། སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྒྲེས་པ། རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་གཏོགས་བཞི། འདི་
 མེད་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གཟུགས་ཁམས་ལས་སྒྲེས་རང་གི་དང་། འོག་གསུམ་གོང་གཅིག་
 དྲི་མེད་ཀྱི་འང་། གཟུགས་མེད་ལས་སྒྲེས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས། གསུམ་དང་ཟག་མེད་སྤྱོད་
 ཡུལ་ལོ། །འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀུན། རང་གིས་སྤྲོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཟག་
 མེད་ཁམས་གསུམ་མཐའ་གསུམ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདི་དག་གི་
 སྐབས་སུ་རང་སའི་སྤྲོད་ཀུན་མཐོང་སྤང་གིས་རང་སའི་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ནི། གོང་དུ་
 བཤད་ཟིན་པའི་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དག་ཡིན་ལ། རང་སའི་སྒོམ་སྤང་གིས་

ཀྱང་དམིགས་པ་ནི། རང་སའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་
 དག་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་བུའོ། །གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གིས་འདོད་པའི་དེ་གསུམ་ལ་
 དམིགས་པ་ལའང་། གཟུགས་ཀྱི་དགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་
 ཀྱིས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་
 པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགོ་བས་ནི་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། རིང་བ་བཞིས་རིང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་གསུམ་པོ་དེ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གིས་མི་དམིགས་པ་ཅི་ཞེན།
 འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྤྱི་མཆོན་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཅན་རང་མཆོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཁོ་ནའི་ཡུན་དུ་ངེས་པ་ལས་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་པས་སྤང་བྱ་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་
 དམིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ངེས་གསུམ་ལ་འདོད་པའི་གསུམ་
 ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །ཞེས་དང་། འདོད་པའི་
 དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཁམས་གོང་མའི་ས་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་པས་སོ། །
 རང་སའི་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པའང་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀུན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་
 ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་དགོ་བས་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་ཀུན་འགྲོ་མི་
 སྤོང་ཅིང་། རི་སྐད་དུ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སུ། །ཞེས་འཆད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 གཅིག་ནི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཁམས་ལ་དམིགས་ནས་
 རགས་པར་ལྷ་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ནི་རྗེས་བཟོད་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །
 གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤང་བྱ་གསུམ་པོ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་།
 རང་སའི་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཟག་མེད་ནི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་ཏེ།
 བཅུ་ཁོ་ནས་དམིགས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་དམིགས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་
 དམིགས། །ཞེས་དང་། འོག་མའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་གོང་མ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
 དག་སྤོང་པ་དང་། རང་སའི་སྤྱད་ཀུན་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་དག་གིས་རང་སའི་སྤང་བྱ་ངེས་ལྷ་

ཆར་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་སའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་རང་སའི་ཟག་བཅས་མཐའ་དག་ལ་
 དམིགས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགོ་རྣམས་ཀྱི། སྟོང་ཡུལ་ཟག་བཅས་
 འོག་མ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་རིས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དངོས་བཟུང་
 བས། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་རྣམས་སེམས་དུའི་སྟོང་ཡུལ་
 དུ་འགྱུར་ཞེས་དཔྱད་པ་ནི། སྤང་གི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྐྱུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་འགོ་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ཆར་ལ་དམིགས་པས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དགོ་བས་ནི། བསམ་གཏན་
 དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་པོ་སོ་སོས་རང་རང་ལ་
 དམིགས་པ་ནི། ཀུན་འགོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་
 འདི་ལྟར། འདོད་པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ནི། རྣམ་ཤེས་དུག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །དགུ་
 དང་གཟུགས་མེད་འགོག་ལམ་གྱི། །སྤང་བྱ་གཉིས་པོ་རྣམ་པར་ཤེས། །བཅུ་གཅིག་པོ་ཡི་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར། །ཞེས་པའོ། །ཟག་མེད་གྱི་སེམས་སྤང་བྱ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཤེས་
 བྱེད་ཀྱང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དག་གིས་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱིས་ནི་དོན་དུ་གཉིར་བའི་རྣམ་པས་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་ནི་དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཅོག་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་གཉིས་ལ་དམིགས་པའང་སྤྲིད་དོ། །སྟོང་དཔོན་ཡོན་ཏན་སྟོ་
 གྲོས་དང་། བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་
 སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་
 ཏེ། དུག་ནི་ཟག་མེད་སྟོང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་བརྟགས་འགོག་དང་ལམ་བདེན་ཁོ་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་དམིགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །འདིའི་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ནི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡིན་
 གྱི། བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགྲེལ་པ་དང་མདོན་པ་གོང་མར་བཤད་ཚུལ་
 གྱི་ངེས་པ་བསྟུང་བ་དང་། བོད་གྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པའི་ཁ་བསྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་
 པར། །ཁམས་གསུམ་སྟུག་བསྐྱུལ་རྒྱ་མཐོང་དང་། སྒྲོམ་པས་སྤང་བྱ་ཟག་པ་མེད། །རྣམ་ཤེས་ལྷ་

བརྒྱད་བཅུ་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་བཅུ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ཏེ། །འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀྱན། །རང་
གིས་གྲུགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་དེས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུ་གྲངས་
མདོར་བསྟུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། འདོད་པ་ན་སྟོང་པའི་ཡིད་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་
སྟོང་པ་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འདོད་པའི་ཁམས་རི་ལྟ་བུར་
གཟུགས་ན་སྟོང་པའང་དེ་བཞིན་ལོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོང་པའི་ཡིད་གིས་ནི་གཟུགས་མེད་
རང་གི་སའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡིད་གི་ཁམས་གསུམ་ནི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་འདིར་འབྲུང་བ་ཉིད་དེས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ན་
ཡང་ཟག་མེད་གང་དང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱས་པའི་དེས་པ་ནི་མེད་དེ། ཟག་མེད་གོང་མའི་
ཡུལ་ཅན་མིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་མཚོན་ནས་སེམས་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་
རའི་ཡུལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་པོ་དུ་དུ་འགྱུར་ཞེས་དབྱེད་པ་ནི། འདི་ལྟར། ཁམས་གསུམ་བདེན་བཞི་
མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སེམས་གྱི་ཡུལ་དུ་ནི། །རིམ་བཞིན་བཅོ་ལྔ་གཉིས་བཅུ་དྲུག་ །བཅུ་
དང་གཉིས་དང་བཅུ་དྲུག་དང་། །ལྔ་དང་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་འགྱུར། །ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བཅུ་
དྲུག་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལས། ཡུལ་གང་ལ་ཡུལ་
ཅན་སྤྲ་རྒྱས་དུ་རྒྱས་དབྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དབྱེད་པ་བཞི་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་
ཆོས་གང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། དེ་སེམས་དུའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སྤྲ་
རྒྱས་ཡིན་མིན་དང་། སྤྲ་རྒྱས་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རྒྱས་སམ་མི་རྒྱས་ཞེས་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ལོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། གཟུགས་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་མཚོན་ན། དེ་འདོད་གཟུགས་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་དང་
ཟག་མེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཉོགས་ལ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཟུགས་རྒྱུད་གིས་བསྟུས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་པ་རང་སའི་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱན་འགྲོ་གཉིས་དང་།
སྒྲོམ་སྤང་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་དང་། སེམས་
ལྡེའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ལྡེ་ལས། དང་པོ་གསུམ་སྤྲ་རྒྱས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲོམ་ལམ་
ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཡིན་པས། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཀྱན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་དང་།

སྒྲོམ་སྤང་བཞི་སྟེ་ཕྱ་རྒྱུ་པཅོ་ལྷ་སྒྱུ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་སྤང་བཞི་པོ་ཁོ་ན་རྒྱུས་སོ། །
 ཞེས་ཤེས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབས་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་
 པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་རྒྱུ་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་དྲི་བ་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ།
 བདེ་བའི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་།
 གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་དང་། གཟུགས་ཟག་པ་མེད་པའོ། །དེ་དག་གྱང་མདོར་བསྐྱུན་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་
 གཏོགས་པ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་དང་། གཟུགས་
 མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལམ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཟག་པ་
 མེད་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཕྱ་རྒྱུ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རིས་བཞི་དང་།
 གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རིས་
 གཉིས་དང་། ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་རྣམས་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་བའི་དབང་པོ་
 ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་རྒྱུ་པར་འགྱུར། བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་དང་། ཡང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
 སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
 པོ་འདི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པ་ན་
 སྦྱོད་པ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་བསྦྱེད་ནས། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་
 པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རིས་བཞི་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་པ་འདུས་བྱས་ལ་
 དམིགས་པ་རྣམས་རྒྱུ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ལམ་འདིས་གཞན་ཡང་ཁོང་
 དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བདེ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་རྒྱུ་པར་འགྱུར། ཞེས་དབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་དེའི་ཡུལ་ཅན་

གཉིས་པ་ལ་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་རྒྱུ་པར་འགྱུར་ཞེས་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཡུལ་
བདེ་བའི་རྒྱུ་གྲངས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ་
སྐབས་སུ། སྦྱར་བདེ་བ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲང་
བདེ་བ་རིགས་གཅིག་ཏུ་བཞག། གཟུགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་རིས་ལྡར་ཕྱེ། གཟུགས་མེད་དུ་བདེ་
བའི་དབང་པོ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཤེས་ཕྱེད་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆོད་ཆོར་
བ་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་སའི་བདེ་བ་ནི་སེམས་ཆོར་ཁོ་ན་
དང་། འདོད་པའི་བདེ་བ་ལུས་ཆོར་ཁོ་ནར་རིས་པས་སྒྲིམ་ལ་སྒྲང་བྱ་རིགས་གཉིས་སུ་འབྱེད་རྒྱས་
ཤིང་། རི་སྐད་དུ། གཟུགས་མིན་དུག་པ་མིན་སྒྲིམ་མིན། ཞེས་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་པ་
རྣམས་ལ་མཐོང་སྒྲང་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཆོར་བ་དག་ལུས་སེམས་
སོ་སོར་རིས་པའི་ཤེས་ཕྱེད་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། ལུས་ཆོར་སེམས་པ་མ་ཡིན་གང་། སྦྱག་བསྒྲུལ་
དབང་པོ་སེམས་པ་ནི། བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །
གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལས་སོ། སེམས་བདེ་ལ་རིགས་ལྡར་འབྱེད་རྒྱས་
པ་ཡང་། བདེ་བ་དག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སུ། མཚུངས་ལྡན། ཞེས་བཤད་ཅིང་། འདོད་ཆགས་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལ་རིགས་ལྡར་འབྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་བ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་
ཡང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བསྒྲུ་བྱས་ན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་
པ་སྤྱིད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྒྲང་བྱ་རིས་བཞི་དང་། གཟུགས་ན་སྦྱོད་
པའི་རིས་ལྡར་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལམ་མཐོང་སྒྲང་དང་སྒྲིམ་སྒྲང་གཉིས་ཏེ། བསམ་
གསུམ་གྱིས་བསྒྲུས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །འདི་
ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་ཀྱི་གྲངས་རིས་དང་། ཡུལ་ཅན་དེས་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ན་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་
ཞིག་རྒྱུ་པར་འགྱུར་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱག་ཀུན་མཐོང་སྒྲང་གཉིས་ཀྱི་
བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་མི་དམིགས་པ་ནི། ས་དེ་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད་པ་ལས་ཡིན་ལ།
འདོད་པའི་འགོག་པ་མཐོང་སྒྲང་གིས་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཡང་། བདེ་བའི་དབང་
པོ་དང་འགོག་པའི་གཞི་མཐུན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་བདེ་བའི་

དབང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་འཇུག་པས་མཐོང་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་ལས་
 མོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ལ། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟག་བཅས་
 ལ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། དང་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནི་འགོག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ་གཉིས་པའི་
 དམིགས་པ་ནི། གྲུ་མཆོག་མ་ཡིན་རང་རིས་མོ། །ཞེས་པས་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ལ་
 དམིགས་ནས་རྒྱས་དགོས་པ་ལས། འདོད་པའི་བདེ་བ་ནི་སྤྱིར་ཡང་མཐོང་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་མོ། །
 འོ་ན་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གིས་དམིགས་པར་འཆད་
 བ་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་བདེ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་
 བར་ལྷན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས། བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པས་མོ། །
 བདེ་བ་ལ་སྤྱིར་མཐོང་སྤང་དང་བྱེ་བྲག་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་དབྱེ་བར་རུང་ངོ་། །འདི་ཡང་
 དཔེར་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལོག་ལྷ་འགོག་བདེན་ལ་སྤྱིར་འདེབས་སུ་
 གྱུར་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
 མཚུངས་ལྷན་དུ་ཡོད་པའོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་བདེ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་སའི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་འདོད་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒྲོམ་
 སྤང་གི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་རི་ལྟར་དམིགས་ཤིང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལོག་ལྷས་ལམ་ཟག་མེད་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྤྱིར་བ་བཏབ་པ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཟག་མེད་ལ་ཡང་
 དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། ལམ་ནི་ཡན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། །ས་དུག་ས་དགའི་ལམ་ནི་དེའི། །
 སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་མོ། །འོ་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་
 པའི་སྒྲོམ་སྤང་གིས་རི་ལྟར་དམིགས་ཤིང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་
 ཀྱི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ནི་ཐར་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་འཛིན་
 ཞིང་དམིགས་པ་དག་ཡོད་ལ། དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བདེ་བ་ཟག་མེད་ལ་ཡང་དམིགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ས་དགའི་ལམ་ནི་ཡན་ཚུན་རྒྱ་ལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་མོ། །དེ་ལྟར་དབྱེད་
 བ་དེ་ནི། སྤྱིར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་སེམས་དུ་ཞིག་གིས་དམིགས་པ་ཡིན། ཞེས་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡུལ་བདེ་བ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་བཅུ་གཉིས་པོས་དམིགས་པས་བྱུང་བར་སྟོན་པ་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་མི་རུས་པ་དང་། དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཟག་མེད་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་དག་གི་ཆེ་ནི། ཟག་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ཅན་
 ཉོན་མོངས་པས་ཡུལ་ཟག་བཅས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་ན། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་
 ཟག་པ་དེ་ཉིད་འཕེལ་ཁེང་རྒྱས་པ་ཡིན་མོད། དེའི་གྲོགས་སུ་ཡང་ཟག་པ་དུ་ཞིག་རྒྱས་པར་འགྱུར།
 ཞེན། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཅི་རིགས་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ན། འདོད་པའི་སྤང་
 བྱ་རིས་བཞི་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་
 བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ན། གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ཆར་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ལྷ་བྱས་བདེ་བ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤིང་དེ། ས་
 གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པས་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར། ས་འོག་མའི་ལམ་ཟག་མེད་ལ་སྤྱར་བ་བཏབ་པ་དེའི་ཆེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་རིགས་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་འདི་རྣམས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 འགྱུར་དུ་འཆད་རུས་སམ། ཞེན། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱས་པ་ནི་
 མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བདག་གི་ར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་
 པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་རིགས་བཞི་ལྷ་ཆར་
 རྒྱས་པ་སྤིང་ན། འདོད་ཆགས་དེ་ཀྱན་འགྲོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་
 རྣམས་ནི། །དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་
 སོ། །ཞེན། འདིར་བཤད་པ་ནི་སྤྲ་རྒྱས་ཀྱི་འགྲོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རང་སའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྒྱས་པ་
 ན། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་རྒྱས། དེ་འདྲའི་འཛིག་ལྟ་དེ་ཀྱན་

འགྲོ་ཡིན་པས་རང་སའི་ཕུང་པོ་ལྷ་ཆར་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་སའི་ཆོར་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པས་ན། ལྷག་ཀྱང་མཐོང་སྤང་
 གཉིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་
 ལྷན་གྱི་ཚུལ་བྱིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་བ་དག་ཀྱང་
 སྤང་ཅིང་། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྒྲོམ་སྤང་དུ་གྱུར་བ་དག་ཀྱང་སྤང་ལ། དེའི་ཆེ་འདོད་
 ཆགས་རིས་བཞི་ཆར་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པར་སྤང་པས་སོ། །འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་
 པའི་འདོད་ཆགས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤང་དེ། དེ་ནི་རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
 པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དུ་ངེས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་
 གཟུགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ། སྤངས་བྱ་རིགས་ལྷ་ཆར་རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་།
 ས་དེའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་ཡུལ་བདེ་བ་ལ་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ཆར་སྤང་པས་སོ། །ཡང་
 གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆེ། སྤང་བྱ་རིགས་གཉིས་དང་།
 ཀྱང་འགྲོ་རྣམས་རྒྱས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ཡུལ་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སྤང་བྱ་རིགས་གཉིས་དང་
 ཀྱང་འགྲོ་དང་མཚུངས་ལྷན་སྤང་ཅིང་། ཡུལ་བདེ་བ་ལ་ལམ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དང་། ལྷག་ཀྱང་
 གྱི་བདེན་པ་དག་སྤང་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་པའི་འོག་ལྷ་དང་མཚུངས་
 ལྷན་གྱི་འདོད་ཆགས་དེས་ལམ་ཟག་མེད་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་
 རྒྱས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཀྱང་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དག་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛིག་
 པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྱ་རྒྱས་བཅས་རྣམ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་
 གྱིས། །ཞེས་པ། སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱ་རྒྱས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་
 འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྷན་པས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་
 པས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་སེམས་ལྷ་བྱ་སྟེ།
 འདི་ཡང་མ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། སྤངས་ན་མཚུངས་པར་ལྷན་ཡང་རྒྱས་པར་མི་

འགྱུར་བ་སྤྲོད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་འདས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 དེའི་སེམས་འདས་པ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་ལྟོ། །དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 འགྱུར་ནི། །དག་བ་ཟག་བཅས་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཟག་བ་མ་ཡིན། ཟག་
 པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་མོད། ཟག་པས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་ཉིད་རྒྱས་
 པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །འདིར་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དེ་ལ་ཟག་པས་དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱས་པས་བྱུང་བ་མེད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་དག་
 སེམས་ཟག་བཅས་འདས་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་ལྟོ། །དེ་འདྲ་དེ་སྤངས་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། སྒོ་མ་སྤང་ཡིན་པས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒོ་མས་འཇུག་དག་པ་རྣམས་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་
 འཛོག་པ་དེ་ཡང་། དམིགས་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་མོད། རྒྱས་པར་
 འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཞུང་རྒྱུད་པ་དང་བོའི་དོན་ནི།
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་
 པ་གཉིས་ཡོད། ཅས་དང་། དངོས་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ། ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་
 པས་རྒྱས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛོག་ །
 ཅས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་པ་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། དག་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་སྐྱེ་བས་ལུང་མ་བསྟན་
 རྣམས་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཛོག་པ་ནི་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཁོ་ནས་དེར་འཛོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དམིགས་ནས་མི་རྒྱས་པར་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་སའི་ཉོན་
 མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་འདིར། ཟག་བཅས་ཡིན་པ་ལ།
 ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་
 བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་པ་ནི་བྱེ་སྤྲོད་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལུགས་འདིར་ཟག་པ་སྤངས་པའི་དོན། རང་པས་ཆུའི་ནང་
 རྩ་འོ་མ་འཐུངས་པ་ལྟར། སེམས་ལོགས་སུ་བཞག་ནས་ཟག་པ་སྤོང་བར་ནི་མི་འདོད་ཀྱི།
 ཟག་པ་དང་སེམས་ལྡན་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་འདས་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་པ་ཁོ་ནར་མ་འོངས་པའི་ས་ན་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་པའོ། །ཡང་དམིགས་པ་སྤངས་མ་སྤངས་

ལས་རྒྱས་མི་རྒྱས་སུ་འཛིན་པ་དེའི་དོན་ནི། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་སྤངས་མ་སྤངས་ལ་བྱ་
 བ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྤངས་མ་སྤངས་ལས་
 གྲང་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་དམིགས་
 པ་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐུགས་བརྩུ་བའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ནི།
 རྫོངས་ལས་ཐེ་ཆོམ་དེ་ལས་ནི། །ལོག་ལྷ་དེ་ནས་འཛིན་ཆོག་སྟེ། །དེ་ནས་མཐར་འཛིན་དེ་
 ནས་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་དེ་ནས་སྟེ། །རང་གི་ལྷ་ལ་ང་རྒྱལ་ཆགས། །གཞན་ལ་ཞེ་
 སྤང་དེ་ལྟར་རིམ། །ཞེས་པའོ། །དེར་རྫོངས་པ་ལས་ཐེ་ཆོམ་དེ་ལས་ལོག་ལྷ་སྟེ་བ་ནི་གོ་བར་ཟད་
 ལ། །ལོག་ལྷ་ལས་འཛིན་ལྷ་སྟེ་བ་ནི་འགྲེལ་པར། རྒྱལ་བསྐལ་ལུང་པོ་བསལ་ནས་བདག་ཏུ་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག །ལུང་པོ་
 མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་མ་ཤེས་པས་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཡི་གེའི་དོན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ལས་འཛིན་ལྷ་འབྲུང་བའི་དོན་དུ་སོང་བས།
 བར་དུ་ལོག་ལྷ་བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་དོན་ནི། འཛིན་ལྷ་འདི་དམིགས་པ་
 དང་འཛིན་སྤངས་ནི། བྱི་རོལ་པའི་དགོ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ལུང་པོ་ཉིད་བདག་
 ཏུ་འཛིན་པར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། ལོག་པར་ལྷ་བས་རྒྱལ་བསྐལ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་བཟུང་
 བ་དེའི་ཆོ། མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲུར་པ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལུང་པོ་ལ་ནི་རྒྱང་
 འཕེན་གྱིས་གྲང་མི་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་ལུང་པོ་
 ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསལ་ནས་ད་ལྟར་གྱི་ལུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཞེན་པའོ། །དེ་འདྲའི་འཛིན་ལྷ་དེ་ལས་
 བྱི་ཆད་པའི་ལྷ་བ་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་པོ་འདི་ཆད་ནས་བྱི་མ་མཆོམས་མི་སྒྲུར་བར་འདོད་པའི་
 བྱིར་རོ། དེས་ན་སྒྲུར་འཛིན་ལྷ་ཙམ་ལོག་ལྷ་ལ་རག་མ་ལས་གྲང་། མཐར་འཛིན་ལྷ་བ་འདྲེན་བྱེད་
 གྱི་འཛིན་ལྷ་ལ་ལོག་ལྷ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཡང་ན་བྱེ་སྦྱེའི་གྲུབ་མཐའ་འདི་ལྟར་
 འཆད་རུས་ཏེ། འཛིན་ལྷ་འདི་ངོས་འཛིན་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ཡིན་གྲང་། ལུང་པོ་ལ་དེར་ལྷ་བ་ལ་མི་
 འཆད་ཀྱི། ལུ་སྟེགས་གྱི་གྲུབ་མཐས་བཟུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྷ་བའོ། །དེ་ལ་ནི་ལོག་ལྷ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ལུང་པོ་འདི་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་བཟུང་ནས། དེ་ལས་གཞན་

པའི་བདག་གཅིག་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པའི་ཆོག་གྱུར། ལྷག་བསྐལ་
 གྱི་ཕུང་པོ་བསལ་ནས་བདག་རྒྱ། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་གྱི་དོན་གྱུར། ལྷག་ལས་
 གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ལྷ་བ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་ཉིད་རྟག་ཆད་དུ་
 འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་
 མཐར་འཛིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་ལ་བསམ་ནས། ལྷག་ས་འདིར་འཛིན་མཐར་
 གཉིས་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་འཆད་པ་དང་། རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལ། རྣམ་སོགས་ངོ་སྤྲོད་མི་
 འབྱུང་། །ལྷ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚོག་འཛིན་
 གཉིས་དང་། རང་གི་ལྷ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ལྷ་བ་ལ་ཞེས་སྤང་བ་ཡང་ལྷག་ས་
 བས་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའམ་ཆད་པར་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་འཆད་དགོས་
 པ་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་ལྷ་བ་ངན་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་ན་འབྱོར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་
 འདིར་འཆད་པའི་གོ་རིམ་དེའི་ངེས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་སྤང་གོང་དུ་ལྷ་བ་ལྷའི་ངོས་
 འཛིན་བཤད་པ་དང་མ་མཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། གོང་དུ་ནི་སྒྱིར་མདོའི་ལྷག་ས་དང་མཐུན་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐས་བཏགས་ནས་བཤད་པའོ། །གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་།
 ཞེས་པའི་དོན་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཞེ་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གི་
 དམིགས་པ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལྷ་བ་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རིགས་པས་མ་རིག་པ་ཡང་། བདག་རྩ་
 རྒྱུངས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ཡང་། ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་གམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་སྟེ་ལྷ་བ་དུ་
 དོགས་པའོ། །དེ་བཤད་པ་ན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་དང་། གཞི་
 མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྩ་ལྷ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་
 རྩ་འདྲེན་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་མི་དམིགས་པར། གཞི་མེད་པ་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཞིག་ལ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཅིའི་ཕྱིར་
 འབྲས་བུ་དང་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་ཅེ་ན། མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བ་རྣམས་གཞི་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཛིན་ཆོག་ལྷ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་གཞི་ལ་འཇུག་པ་

ཅན་ཡིན་ན་བདག་དེ་ཡང་མེད་དོ། །མཐར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡིན་པས་གཞི་མེད་པ་དག་ཅེས་བྱའོ། །སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་
 གཞི་དང་བཅས་པ་དག་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་ལ་དེ་དག་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟུག་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཅུམ་ཡོད་ཀྱི། བདག་ལ་སོགས་པ་ནི་བག་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་འཛིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་འཆད་ན། འདིར་ལོག་ལྟ་ཉིད་འཛིག་ལྟའི་
 རྩ་བར་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འཛིག་ལྟའི་རྩ་བར་བཤད་པའི་ལོག་ལྟ་ནི། སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ཕོ་
 ཉིད་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པོ་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་འཛིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་འབྱུང་བའི་གཞི་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 བདག་ཏུ་བབྱུང་བ་ལས། འབྱུང་གཞི་དེ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དགུ་
 པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། སྤྱ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །
 རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་དང་པོས་
 རྒྱུའི་སྟོབས་ཞེས་པ་དེ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དེའི་གཉེན་པོ་མ་སྟེས་ཤིང་ཐོབ་པ་
 མ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཞེས་པ་དེ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་
 དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཡོད་པའོ། །རྒྱུ་བ་གསུམ་པས་ནི་སྟུར་བའི་སྟོབས་ཞེས་པ།
 །ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བྱེད་སྤྱ་མ་ཡོད་པ་དེ་འཆད་ལ། སྟུར་ཡིད་བྱེད་ལ། རྩལ་བཞིན་
 དང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མོ། །
 རྒྱུ་བ་སྤྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུའི་རྒྱུ་དང་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཏེ། མདོར་ན་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་
 གང་གི་རྒྱུ་གསུམ་ཆང་བ་ལ་དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་དགྲ་བཙུམ་པ་ལ་ཉོན་
 མོངས་སྟེ་བ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་
 བའི་ཆོས་ཅན་ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་རྒྱུ་གསུམ་པོ་ཆང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཐོག་མར་བཙུན་ནས། ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། ཡིན་མོད།
 ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་སྟེས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་དུས་མཉམ་པའོ། །ཞེས་
 འཆད་དགོས་ལ། འགྲེལ་པར་ནི། དེས་འགའ་ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་སྟེ་ཡི། རྒྱུའི་སྟོབས་

ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་བཅོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 གྲག་གོ། ཞེས་བཤད་ལ། གྲག་གོའི་དོན་ནི། རྒྱ་མ་ཚང་བར་འབྲས་བུ་འབྱུང་ན། ཐུག་པ་མེད་
 པར་ཐལ་བ་དང་། འདིར་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འཆད་པ་དང་དག་བཅོམ་
 ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དག་
 བཅོམ་པ་ལ་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་པར་འཆད་པའོ། །ཕྱེ་སྒྲུའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི། ཉམས་པའི་འོག་ཏུ་
 ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བར་འཆད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་སྒྲེས་ནས་ཉམས་པར་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། འུག་དང་འུག་དང་གཉིས་རྟེན་དོ། །ཞེས་འཆད་པས་
 མོ། །བཅུ་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཟག་པ་
 དང་། རྒྱ་བོ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། ཉེར་ལེན་དང་། སྤྱ་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དོན་དང་།
 ཀྱན་ཏུ་སྦྱར་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་དང་།
 དྲི་མ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་རྣམས་མོ། །དེ་ཡང་ཟག་
 པ་ནས་འཆིང་བའི་བར་སྤྱ་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལ་ལྟོས་པའི་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འཆད་ལ། དམིགས་ལ་ཕྱད་ཟད་ནི། ཀྱན་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་
 དོག་དང་། སེར་སྒྲ་གཉིས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ཚན་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་སྦྱར་གྱི་དབྱེ་བར་
 བཤད་ཅིང་། དེར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ནི། །
 མི་དགོ་རང་དབང་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་དེ་དག་ལས། འོགས་ཤིག་ཀྱན་སྦྱར་གཉིས་སུ་
 བཤད། ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་དག་ལས། ཤེས་པའི་དོན་ཡང་། ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས། གཉིས་པོ་ཁོ་ན་འདིར་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དབྱེ་བ་དེ་
 དག་པལ་ཆེ་བ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ལ། ཀྱན་སྦྱར་གྱི་
 དབྱེ་བ་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། དགུར་བཞག་པ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟར་བྱེ་བ་དང་།
 གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟར་བཞག་པའོ། །དགུ་ནི། ལྟ་མིན་ལྟ་པོ་སོ་སོར་བཞག་པས་ལྟ་དང་། ལྟ་
 པ་ལ་གསུམ་ལྟ་བའི་ཀྱན་སྦྱར་དང་། གཉིས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀྱན་སྦྱར་དུ་བཞག་ནས་གཉིས་
 དང་། ཕྱག་དོག་སེར་སྒྲ་གཉིས་ཏེ་དགུའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་

བའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དེ་ཡང་གང་ཞེན། དེར་གྱུར་པའི་མཚོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱར་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དོ། །ལྟ་བུའི་
 ཀུན་སྦྱར་གྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་ལྟ་བུའི་ཀུན་
 སྦྱར་ལ། ཀུན་འགྲོ་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་ངས་ཤིང་། ཀུན་འགྲོ་ནི་སྐབས་དེར་
 སྤང་བའི་པས་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་མི་བྱེད། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནི། འགོག་ལམ་མཐོང་
 སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ལྟ་གཅིག་སུངས་ལ། དེས་ནི། རི་སྐད་དུ། དུག་ནི་ཟག་མེད་སྦྱོང་ཡུལ་
 ཅན། །ཞེས་བཤད་པས། མཚོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱར་དང་མཚུངས་པའི་ཆོར་བ་སོགས་ལ་
 དམིགས་པར་མི་བྱེད་དེ། ཟག་མེད་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ངས་པའི་ཕྱིར། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་གྱིས་མ་དམིགས་ཀྱང་། ལྟ་བུའི་སྤྱུ་རྒྱས་
 བྱི་རྒྱས་པར་འབྱུར་ཏེ། མཚོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་གཉིས་པོ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་འབྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བཞིན་དུ།
 དེ་དག་ལ་དེས་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་སྦྱར་བཏང་དུ་
 བཤད་པ་དེ་ཉིད་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་བསལ་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་ལ་
 དམིགས་པ་དག། །རང་རིས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་ཀའི་ངས་པ་མེད་པར་འཆད་
 དགོས་སོ། །འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ལྟ་ནི་མཚོག་འཛིན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 ཏེ། དམིགས་རྣམས་མི་མཚུངས་པས་ཆོགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་གསུམ་
 བྱི་གཟུང་བ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། མཚོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱར་གཉིས་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་མཚོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ལྟ་ཆར་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་རྒྱས་སུ་
 མཚུངས་ཀྱང་། དམིགས་རྣམས་འགལ་བ་ཅན་དུ་ངས་པས། མཚོག་འཛིན་གཉིས་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་སོགས་ལ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ལྡན་པ་
 དང་རྒྱས་པར་འབྱུར་པ་མ་ཡིན་ལ། མཚོག་འཛིན་གཉིས་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་
 ཀའི་སྒྲོ་ནས་ལྡན་པ་དང་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའོ། །མཚོག་འཛིན་གཉིས་ཀུན་སྦྱར་ལ་སོགས་པར་འཛིག་
 བའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པ་ན། རྩམ་དང་མཚོག་འཛིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ལྟ་གཉིས་ཀུན་དུ་སྦྱར་གཞན་

མོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་མེད་དུ། འབྲེལ་པར། ལྷ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་གཉིས་ཀྱན་སྦྱོར་
 ལོགས་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་ནི། །མི་དགོང་རང་དབང་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་བདུན་ནི་རྩ་ཉོན་ཁོ་ན་ལས་བྱེ་བ་ཡིན་
 ལ། གཉིས་པོ་འདི་ནི། ཀྱན་དགྲིས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་གཉིས་ཁོ་ན་ཀྱན་སྦྱོར་དུ་འཆད་པའི་
 ཤེས་བྱེད་ཡིན་ལ། དེའི་ཤུགས་ལ། ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་གཞན་རྣམས་ནི། དེས་འགའ་དགོང་བ་
 དང་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ཡང་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དགོང་བ་དང་རང་དབང་ཅན་མ་
 ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། བྲེལ་མེད་པ་ནི་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་མི་དགོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རང་དབང་ཅན་མ་
 ཡིན། འགྱོད་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཅུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། དགོང་
 བ་ཡང་སྤྱིད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་དགོང་བ་མ་ཡིན། ཟུགས་ཀྱོད་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་ནི་ཆགས་སོགས་
 དང་མཚུངས་པར་ཡང་ལྡན། དགོང་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་སྤྱིད་པས། རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀ་མ་
 ཚང་བས་ན་ཀྱན་སྦྱོར་དུ་མི་བཞག་གོ་འདི་ལ། བྱེ་སྦྱེའི་ནང་ཆོན་གཞན་དག་ན་རེ། འོ་ན་ཁོ་བ་
 དང་འཆད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཀྱན་སྦྱོར་ལོགས་པ་ཉིད་དུ་འཆད་རིགས་པར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
 གཉིས་པོ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་ཟེར། སྦྱོབ་
 དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་གཉིས་པོ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
 །ཞེས་པ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དེ་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ཅུང་པའི་གཞི་ཡང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སེར་སྒྲ་དང་།
 གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱག་དོག་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 ཕྱོགས་གཉིས་ལ་དེ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 རྣམ་མ་བཟད། གཞན་ཡང་། ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྷ་དང་། གོང་མའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 གཉིས་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ཐེ་ཆོམ་མོ། །ཡང་ལྷ་བ་གཉིས་

པའི་སྟེང་དུ་ཐེ་ཆོམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཞེས་གྲང་བཤད་དེ། མཐོང་སྤང་ཀུན་
 སྦྱོར་གསུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྟོན་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདས་ལ། །གསུམ་པོ་
 ཡིས་ནི་ཕྱིར་ལྟོག་བྱེད། །ཅིས་པ་དང་། གཉིས་ནི། སྒོ་དང་རྩ་བ་བསྟུས་ཕྱིར་གསུམ། །ཞེས་པ།
 རྩུག་དུ་ལྷགས་པས་ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་དུག་ཆར་སྤངས་སུ་ཟེན་གྲང་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་
 སྤངས་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དུག་པོ་དེ་སྒོ་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། འདི་གསུམ་གྱིས་སྒོ་
 གསུམ་ཀ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེན། དུག་པོ་དེ་ལས་སྒོ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་འཇིག་
 མཐར་གཉིས་ཏེ། སྟུག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ལྷགས་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་ཁོ་
 ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། མཐོང་སྤང་རིགས་བཞི་ཆར་ལ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་འཇིག་ལྟ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་མཐར་འཛིན་ལྟ་བུ་དོན་གྱིས་གོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་གཅིག་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཐེ་ཆོམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་ལོག་ལྟ་དང་ལྟ་བ་
 མཚོག་འཛིན་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་བཞི་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་འཛིན་ནི་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་འདོད་དོ། །རྩ་བ་བསྟུས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ནི་མཐར་ལྟའི་རྩ་བ་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་འཛིན་ནི་ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་ལོག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱི་རབས་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། སྒོ་བ་དཔོན་རང་གི་ལྷགས་ནི།
 འགོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དེ་སྟོན་གཅིག །ཐར་པ་འགོ་ལ་གོགས་བྱེད་
 པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ལྟ་ཉིད། །
 གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ལས་སྦྱེས་པའི། །འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྟོད་ང་རྒྱལ་ཕྱོངས། །ཞེས་
 པ། འདོད་ཆགས་གཉིས་པོ་ཁམས་གོང་མ་ལས་མི་འདེའ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་པོ་ནི་སྤྱི་
 མའི་རིགས་པས་ཕྱིར་ལྟོག་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀྟོད་པ་ནི་ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ང་
 རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། མ་རིག་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་
 གོང་མ་གོང་མ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་

ནས་མིང་མི་འདྲ་བ་དག་བཤད་ཟིན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི། ཀུན་ནས་
 དགྲིས་པ་བཅུ་དང་། སྤེམ་ཐུག་སྟེ་བཅུ་ཐུག་པོ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན། །གང་དེ་འང་
 ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། །སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་སྤང་ཞེས་པ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཞེས་མི་བྱ། །
 ཞེས་པ་འདི་ལ། ཉེ་ཉོན་རྣམས་ལ་རྩ་ཉོན་ཞེས་མི་བྱ། །ཞེས་དང་། ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཉོན་མོངས་
 མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་དག་གི་འཆད་ཚུལ་ཡིན་ལ།
 འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ནི། ལུང་གཞི་དང་། ཐུན་ཆོག་ས་ལས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཤད་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པས་འདིར་མི་འཆད་ཀྱི། འདིར་ནི་བཅུ་ཐུག་པོ་ཙམ་ཞིག་
 བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་གང་ཞེན། མི་དག་འབ་དང་། སྤྲུལ་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་ཁུམ་པ་ཉིད་དང་། སྦྱ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟེན་པ་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་གཤམ་
 དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རྒྱུ་གཏུག་དང་། འཕྱུ་མོད་དང་།
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་དུ་མི་འདུག་པ་དང་། འདོད་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་། འཆོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལུལ་མིའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་། རིགས་བསྟེམས་པ་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་ངན་དང་། ལྷུག་
 བསྐྱལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཕྲུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉེར་བཞི་པོ་དག་སྟེ་འདི་དག་གི་དོན་ནི།
 དཔུ་མ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་། གཞི་བསྐྱུ་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ཉེ་ཉོན་ཡིན་ལ། ཉོན་
 མོངས་མ་ཡིན་པའི་མཚན་གཞིར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། མདོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུར་
 གྲགས་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་སུ་མི་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པར་མི་མདོན་ནོ། །དེ་ནས་
 ཉེ་ཉོན་བཅུ་ཐུག་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ། འདིར་མ་འདུས་པ་གནས་གསུམ་པར་
 འབྱུང་བ་ནི། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་བག་མེད་པ་དག་རྣམས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱིབ་པ་ལྷ་
 བཤད་པ་ནི། འདོད་ན་སྦྱིབ་རྣམས། ཞེས་པ། ལྷུག་ས་རྒྱོད་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། གསུམ་པོ་
 ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་པར་བཤད་པས། དེ་དག་ཀྱང་འདིའི་སྦྱིབ་པར་འཆད་དམ། ཞེན།

མ་ཡིན་ཏེ། ལཱ་པོ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་དག་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། ཟས་དང་།
 ཞེས་པར། གཉིད་རྒྱགས་གཉིས་ཀྱི་ཟས་ནི་ལྟ་སྟེ། སྤྱ་བ་དང་། མི་རྒྱ་བ་དང་། བྱ་མུང་དང་།
 ཁམས་ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ་དང་། སེམས་ཁྱུ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི།
 སྤྱང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་
 སྟེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ལ་སོགས་པའོ། །ཞོད་འགྱོད་ཀྱི་
 ཟས་ནི་བཞི་སྟེ། ཉེ་དུའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་འཆི་བའི་
 རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོན་ཞོད་པ་དང་། ཕྱིས་པ་དང་། དགའ་དགུར་སྤྱད་པ་རྒྱུ་པར་དཔེ་པའོ། །
 ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི། ཞི་གནས་སོ། །གངས་ངེས་པ་ནི། མདོ་ལས་བདུན་བཤད་པ་དེ་འདི་ཉིད་
 དུ། ལཱ་བསྟན་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་ལ་ལཱ་
 པོ་འདི་ཁོ་ན་སྒྲིབ་པར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཉིས་གཅིག་ཕྱང་པོ་གཞོད་
 བྱེད་དང་། བེ་ཆོམ་ཕྱིར་ན་ལྟ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པར་བྱི་བ་དང་པོའི་ལན་ནི། གཉིས་གཅིག་ཅེས་
 པ་དོན་ནི་གོང་དུ་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དོ། ། གཉིས་པའི་ལན་ནི། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་
 གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ནི་འདོད་པའི་སྟོག་པ་དང་མི་བྲལ་བར་བྱེད་པས་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་
 གཞོད། རྒྱགས་གཉིད་ཀྱིས་ལྟ་མཐོང་དང་མི་ཕྱད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་གཞོད། ཞོད་
 འགྱོད་ཀྱིས་ཞི་གནས་རིང་དུ་བྱེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་གཞོད། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་
 རབ་མེད་ན་བདེན་པ་ལ་བེ་ཆོམ་ཟ་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་ཉིད་དོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱ་བ་པལ་ཆེ་བ་
 ན་རེ། དེ་ལྟར་ན། མདོ་ལས། གཉིད་རྒྱགས་ཀྱིས་སྤྱར་ཞོད་འགྱོད་གཉིས་སྟོས་རིགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིད་རྒྱགས་
 ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཞོད་འགྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱུ་པར་ནི་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 དེ་དང་དེ་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བས་བསྟན་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བེ་ཆོམ་ཡང་ཤེས་རབ་
 ལ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཆེ་བེ་ཆོམ་
 ཀྱིས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་དག་ན་རེ། ལཱ་པོ་དེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་

གྱི་སྒྲོལ་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་རྗེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་རྒྱལ་
འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། ཡུལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའམ། མི་སྐྱུག་པའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན། འདུན་
པ་དང་གཞོན་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོས་ནི་དངོས་གཞི་
ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་ནི་
རྗེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ནི། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བར་དུ་གཅོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་རྗེ་ལྟར་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། གཉིན་པོའི་དབྱེ་བའོ། །
དངོས་ནི། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་
དམིགས་པ་སྤངས་པས་སོ། །གཉིན་པོ་སྐྱེས་པས་རྒྱུ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་པ། རྒྱུ་པ་དང་པོ་
གསུམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤང་ཚུལ་དང་། བཞི་པས་སྒྲོམ་སྤང་སྤང་ཚུལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མཐོང་སྤང་ལ་སྤང་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤང་ཚུལ་ལ་གཅིག་པུ་དེ་
ལས་མི་འཆད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སྤང་ཚུལ་གཉིས་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གི་སྤང་
ཚུལ་གསུམ་ཀ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བ་ཉིད་དུ་བྱུག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ན་
མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་གཉིན་པོ་སྐྱེས་པ་གཉིས་
ཀས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྤང་བ་ལ་དམིགས་
པའི་ཤེས་བྱེད་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་དམིགས་
པ་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོམ་སྤང་སྤང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་ནས་
ཤེས་ཟིན་པས་ཤེས་ཟིན་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། གཉིན་པོ་སྐྱེས་ཞེས་
སྒྲོས་སོ། །ཡང་མཐོང་སྤང་སྤང་ཚུལ་གཉིས་པ། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་པས་
སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་སྒྲོམ་སྤང་སྤང་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་སྤང་དགུ་པ་ལ་དམིགས་
བྱེད་ནི། སྒྲོམ་སྤང་དང་པོ་བརྒྱད་དང་། མཐོང་སྤང་ཀུན་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཟད་པ་ཅམ་
གྱིས་དགུ་པོ་དེ་སྤངས་པར་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤང་གི་སྤང་ཚུལ་གསུམ་པ་དམིགས་
པ་སྤངས་པས་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤང་ཚུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པའི་

དམིགས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། དང་པོ་
 བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཟད་པ་ཅམ་གྱིས་དགྲ་པ་དེ་ཟད་པར་འཛོག་མི་རུས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་
 དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་
 མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྟོན་སྟོང་དགོས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
 པ་བདེན་པ་བཞི་ལ། རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གིས་མི་ཤེས་ན། མཐོང་བས་སྤང་བར་
 བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཀྱང་སྟོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་རང་
 རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་
 ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི། འདིར་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་
 མེད་ལ་དམིགས་པ་དག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ། སྐལ་པ་མི་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་མཉམ་
 པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ནས་གོང་ས་ལ་དམིགས་
 པ་དག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པ་
 རྣམས་སོ། །དང་པོ་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྟོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྟུག་
 བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཆེ་དང་། དེའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
 རྣམས་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཆེ་དང་། །ཁམས་གོང་མའི་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་རྗེས་
 ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ན་སྤངས་པ་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤངས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་འདོད་པར་
 གཏོགས་པ་རྣམས་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་དང་། དེ་དང་དེ་ཁམས་གོང་དུ་གཏོགས་པ་
 རྣམས་དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ན་སྤངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རི་སྟེད་པ་
 མཐའ་དག་སྤངས་ཟིན་པའི་དུས་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེར་འདུས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྟོད་
 འདོགས་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་གོང་ས་ལ་དམིགས་པ་དགྲ་པོ་དེ་དངོས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ས་གོང་མའི་
 སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་ཤེས་སྟེས་

56

གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱད་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་དགུ་དགུ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
 དུག་དུག་སྟེ་སྤུང་ཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དུག་
 མ་གཏོགས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཆོམ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་བཅུ་
 བོ་དེ་དག་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་རང་མཚན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་
 དང་། རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་སྤྱར་བ་རྣམས། དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས།
 འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དབེར་ན། སྤྱད་བསྟུལ་
 ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ། འདོད་པའི་བྲ་རྒྱས་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཁམས་
 གོང་མའི་མཐོང་སྤང་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པར་ཟད་པས་སྤོང་དགོས་པའི་སྤང་བྱ་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱེད་པའི་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱད་ཀུན་མཐོང་སྤང་
 སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་དགུ་བོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་སྤྱད་ཀུན་མཐོང་
 སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་མཐར་གཉིས་ནམ་སྤངས་པའི་ཆེ་ན་སྤངས་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཀུན་
 འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཡིན་གྱི། རྗེས་ཤེས་ལ་ལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱད་
 ཀུན་མཐོང་སྤང་ལ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོ་མི་འཛིག་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་གཟུགས་
 ཁམས་ཀྱི་སས་བསྟུས་པའི་ཀུན་འགོ་ཡིན་ན། དངོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེར་འདུས་པས་བྱུང་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་ས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གོང་ས་ལ་
 དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འབྱུང་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྟུལ་
 མཐོང་སྤང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དམིགས་
 པས་བྱུང་པའི་བྱིར། ཁམས་གོང་གི་སྤྱད་ཀུན་མཐོང་སྤང་ལ་ཀུན་འགོའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་ཀྱང་།
 སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགོའི་རྣམ་གཞག་མི་འབྱུང་བ་དེས་ན། དམིགས་བྱེད་ཡང་
 དག་པར་ཟད་པས་སྤོང་དགོས་པའི་སྤང་བྱའི་རྒྱུ་ཁྱེད་པའི་དགུ་བོ་དེ་ཁོ་ན་འོ། །གསུམ་པ་དམིགས་
 པ་སྤངས་པས་སྤོང་དགོས་པའི་སྤང་བྱའི་རྒྱུ་ཁྱེད་པའི་དགུ་བོ་དེ་ཁོ་ན་འོ། །འདོད་པ་ན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་རིགས་
 བཞི་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་ལྟ་སྟེ་དགུ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་

བདུན་བདུན་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འགོག་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོག་
 ལུགས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བས་དང་།
 རྒྱ་སྐྱངས་པས་འབྲས་བུ་ཁེགས་པ་དང་། ཡུལ་ཁེགས་པས་ཡུལ་ཙན་ཁེགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 སོ། །གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དེས་གང་ལས་སྟོང་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། གཉིན་པོ་རྣམ་བཞི། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་སྟོང་བ་གཉིན་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
 ཁོ་ན་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་བ་བ་དག། སྟོར་བའི་ལམ་དག་སྟོང་གཉིན་གྱི་དབྱེ་བར་འཆད་པ་དང་
 མི་འདྲའོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་འདི་ནི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱང་བྱའི་ཐོབ་པ་གཙོན་
 པས་དེར་འཛིན་ལ། དེ་ནི་དེ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་བས་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་གཞག་མོད། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། འདི་ཡང་
 ཞིབ་མོར་ན། བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པ་ཙམ་ནི་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་བཞག་ཏུ་རུང་མོད།
 ལམ་ཟག་མེད་གྱིས་སྐྱངས་པ་དེ་གཟུང་བའི་སྟོབས་གྱིས། ཉམས་བཞིན་པའི་ངང་ལ་འཆི་བ་མེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཁོ་ནའི་བྱེད་ལས་སོ། །སྐྱང་བྱ་དེ་སྐྱངས་པ་ལ་དེའི་ས་བོན་
 སྐྱངས་པ་ཞིག་དགོས་པས་བྲལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འདས་
 ལམ་གྱིས་བྲལ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ཐོབ་པ་བཙན་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱངས་པའི་གོ་ཆོད་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་ཡང་ལམ་དུ་བཞི་ཀ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འདིར་
 རྣམ་པར་སྟུན་འབྱེན་པའི་གཉིན་པོར་ཐ་མར་བཤད་ཀྱང་། སྟེ་བའི་གོ་རིམ་ཐོག་མར་འཆད་
 དགོས་ཏེ། སྟོར་བའི་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་
 གང་ཞེ་ན། འགྲེལ་བར། ཇི་སྐད་དུ། ལྷག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་སྟོར་བའི་
 ལམ་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་འཆད་པ་དང་། གཞན་
 དག་ལྷག་ཀུན་ལ་རྗེས་ཤེས་ཚུན་ཆད་སྟོར་བའི་ལམ་དུ་འཆད་པ་ཡོད་མོད། དེའི་ལྟར་ན་སྟོང་
 གཉིན་ལ་སྟོར་བའི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་
 མོངས་སྟོང་བ་ན་གང་ལས་སྐྱང་བར་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་པ། དམིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ནི་

སྤྱད་བྱར་འདོད་ཅེས་པ་སྤྱད་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ལྟ་ཞོག །དང་པོ་དེ་
 ཡང་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེན་སྤྱོད་བ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་ལྡན་ལས་ལོགས་
 སུ་བྱེན་སྤྱོད་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར། མི་རྣམས་པའི་དོན་
 གང་། དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་བར་རྣམས་པའི་དོན་ཅི་ཞེན། དང་པོའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་རང་པས་
 རྒྱུ་ལས་འོ་མ་འཕྱང་བ་ན། གཉིས་པོ་སོ་སོར་བྱེན་སྤོམ་འཕྱང་ལ། རྒྱུ་ལྟུང་དུ་འཛོག་པ་ལྟར།
 ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བ་ན། འདོད་ཆགས་སྤངས་པའི་ལྟུང་དུ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོར་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལོགས་སུ་བྱེན་སྤོམ་འཛོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོས་སྤྱད་བྱ་དེ་
 མཚུངས་ལྡན་ལས་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པའི་བྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། གཉིས་པོ་ཡུལ་དང་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱེ་བའི་དུས་དང་འགག་པའི་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར།
 དམིགས་པ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བར་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ། དེ་མ་ཤེས་ཀྱང་། བྱིས་པ་དག་གིས་ཡུལ་དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྤྱད་པས་ཡུལ་ཅན། ལོགས་སུ་དབྱེན་རྣམས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དམིགས་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་དམ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་དག་གོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་ཡུལ་
 ཉོན་མོངས་ཅན་དེའི་ཐོབ་པ་བཅད་པ་ན། ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤངས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པ་
 ལས་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་སོགས་གསུམ་
 པོ་ལ་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་འདུན་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ལ། ཡུལ་དེ་ཡང་སྤངས་པའི་
 ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་དམིགས་པ་ལས་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པར་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ལས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པས་སྤོང་བ་དང་། དེ་
 སྤོང་མི་རྣམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱེལ་ཐག་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ལོག་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་སྤོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོས་གསུམ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་

བའི་ཆེ་ལྷ་བུ་འོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་། ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅོད་དགོས་པར་ནི་
 འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་བཅད་ན་སྤངས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བས་སོ། །དོན་དེ་དག་ཀྱང་། ཇི་
 སྐད་དུ། འབྲེལ་བ་ལས། ཇི་ཙམ་གྱི་ན། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། རང་གི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཐོབ་པ་གཅོད་པས་སོ། །ཁག་ཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 གཟུགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ནི། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་འབྲེལ་བ་ལས། ཇི་སྐད་
 དུ། རེ་ཤིག་མ་འོངས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལས། རྣམ་པར་དབྱེ་བར་ཡང་རྣམ་གྲངས། འདས་པ་ཇི་
 ལྟར་རྣམ། འོན་ཏེ་འདི་འདྲི་དོན་ནི། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་དེས་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་
 དོན་ནི། སྤོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་སྤྲོ་སྤྲོ་རབས་པ་ལ་གློལ་བ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤོབ་
 དཔོན་གྱིས་དྲིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་མ་འོངས་པ་དག་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྟེ་བར་བྱར་
 ཡོད་པས་དམིགས་པ་ལས་དབྱེ་རྣམ། ཉོན་མོངས་པ་འདས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ཟིན་
 བས་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་འདྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ། གཉེན་
 པོ་འདས་པས་སྤང་བྱ་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་དུས་ན་དེའི་
 སྤང་བྱ་ད་ལྟ་བ་ནི་མེད་པས་སྤོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་ནི་སྤོང་དགོས་ཏེ། སྤང་བྱ་ནི་ཡིན་
 ཞིང་། མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྤོང་ན། འདས་པའི་གོ་ས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་
 མཉམ་དུ་ཆོགས་ནས་ཡོད་པ་དེ་མ་སྤངས་ན་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སོ་སོར་ཁ་ཐུལ་པའོ། །དེ་ལྟར་
 བྱེད་པ་པོ་ནི་གཉེན་པོ་ད་ལྟ་བ་ཉིད་དེ། དེས་མཚུངས་ལྡན་ཐུལ་མི་རྣམས་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཁ་
 ཐུལ་བར་རྣམས་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲིས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་སྤྲོའི་ལན་
 ནི། གཉེན་པོ་ད་ལྟ་བས་ཉོན་མོངས་འདས་པ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ན། གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཐུལ་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་
 ལ་སྤོབ་དཔོན་གྱིས་སྤྲོ་འབྱེན་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཡང་མ་དེས་ཏེ། ཞེས་པ། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤོང་རྒྱུ་གསུམ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། སྐལ་བ་མི་མཉམ་

པའི་ཁམས་ཀྱན་འགྲོ་འདས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་
བྱེ་སྒྲིལ་ལན་ལྟོན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ན། དེ་བས་ན་འདི་བརྗོད་དགོས་སོ། །
ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ལན་ནི་འདི་ལྟར་ལྟོན་རུས་ཏེ། སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས་པ་དེས་དམིགས་པ་ལས་
འབྱེད་རུས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ནམ་གྱི་ཆེ་འབྱུང་ཞེ་ན། ལྷག་ཀྱང་ལ་ཆོས་ཤེས་སྒྲིལ་པའི་ཆེ་ན།
ཆོས་ཤེས་ད་ལྟ་བས་ཀྱན་འགྲོ་འདས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་ཐག་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཅིས་
བྱ་བ་འདི་ཉིད་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མིང་ཅན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡོངས་ཤེས་
དང་། སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཞིག་གོ། །
དེ་ལྟར་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡོངས་ཤེས་བཏགས་
པ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མིང་གིས་སམ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར།
སྤངས་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་ན། ཡོངས་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོར་མེད་པའམ།
ཡང་ན་སྤངས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་གཅིག་ཏུ་ཟད་དེ་
དག་གི། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་། ཞེས་པ། སྤངས་པ་ནི་རྟག་པས་འགྱུར་བ་མེད་ལ།
སྤངས་པ་དེ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དུག་པོ་དག་
ཏུ་བྲལ་ཐོབ་སྐྱུ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར། དུག་པོ་གང་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་སྒྲིལ་དང་འབྲས་
ཐོབ་དང་། །དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་རྣམས་སུ། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིན་པོ་ནི་འདིར་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་ན་བྲལ་ཐོབ་སྒྲིལ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲིགས་
པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་བྱེད་གྱི་གཉིན་པོ་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ལ། འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཡོངས་ཤེས་འཛིན་བྱེད་གྱི་བྲལ་ཐོབ་ནི་ཟག་
མེད་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ཡོངས་ཤེས་ལ་ནི་རྒྱ་བཟོད་ཤེས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
ཡང་། བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གྱིས་གཟུང་བའི་སྤངས་པ་ཡིན་པ་ཅུ་མ་གྱིས་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་

རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབེར་ན། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་
 ཐོབ་དང་། ཞེས་པ་ནི། དག་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་བཞི་པོ་དག་གོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་
 ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དེ་ནི་ད། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེན་བྲལ་ཐོབ་སྐྱེས་པ་ཏང་
 རས་ཕྱི་མ་སྦྱེས་པ་ཡིན་མོད། དེའི་གོང་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་གཉེན་པོ་སྦྱེས་པ་དང་། འབྲས་སུ་
 ཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། གོང་
 དེར་ཡོངས་ཤེས་སུ་ནི་གཞག་དགོས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཆོ། རི་སྐད་དུ།
 འདོད་པ་ན། དང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཟད་ལ་གཅིག །ཅིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྐབས་
 དེར་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གཅིག་སུ་ཡོངས་ཤེས་སུ་འཛིག་
 པའམ། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དང་གཉིས་ཀ་དེར་འཛིག་ཅིས་བརྟག་
 དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པར་ནི་མི་འཆད་པས་སོ། །
 ཞེས་དབྱེད་ན་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འབྱུང་བས། འདི་ལྟར་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་
 ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་། ཐོབ་པ་གསལ་རྒྱེད་རེ་རེ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་དགུ་པོ་
 སྤངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཐོབ་པ་གསལ་རྒྱེད་པ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་ཀྱང་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་སྤངས་པ་སྐྱེས་ཆོན་དུ་སོང་ན། དེ་དང་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་
 སྤངས་པ་གཉིས་ཀ་བསྒྲོམས་པའི་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་དོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 ཤེས་སུ་འཛིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་
 ཆོས་དག་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཁ་ཅིག་ནི་དུས་
 དྲུག་ཏུ་ཐོབ་པ་ནས། ཁ་ཅིག་ནི་དུས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པར་ལྟོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེའི་ཐོབ་པ་ཟག་
 མེད། གཉེན་པོ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་སུ་བཞིའི་རིམ་པས་བཞི་དང་། དབང་པོ་
 འཕོས་པའི་ཆེའོ། །གཉིས་ཐོབ་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་སྤངས་པ་དེ་
 བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པའི་ཆེའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམ་པོས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཤིང་། འདི་ལ་གཉེན་པོས་ཐོབ་པ་ནི་མི་བཞག་སྟེ། གཉེན་པོ་འཛིག་ཏེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲོན་དུ་

སོང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་འདིས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་འཛོག་ལུས་སམ། །ཞེན། མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི། རི་སྐད་དུ། ལྷག་མ་རྒྱུ་མ་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་སྟོན་ལམ་ཆོས་ཤེས་
 དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་
 ལུས་ལྷུང་པའི་སྤངས་པ་ལས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཁུང་ཅིང་། ལྷན་ལྷགས་དང་། དག་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་ལྷུང་པའི་དེ་ལ་དེས་ཁུང་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དེ་ལ་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་ཁུང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།
 དངོས་དང་། དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་དགུ་འདོད་པ་ན། །
 དང་པོ་རྒྱུ་གཉིས་ཟད་ལ་གཅིག །གཉིས་ཟད་པ་ནི་དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་གོང་མའི་དེ་
 གསུམ་ཉིད། །ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་གཟུགས་དང་། །གཟུགས་མེད་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཉིད། །
 ཅེས་པ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ནི་དུག་སྟེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
 ཡོངས་ཤེས་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ། །ཁམས་གོང་མའི་གསུམ་སོ། །གང་ཞེན། འདོད་པའི་སྟུག་
 ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ལས་རེ་
 རེ་སྟེ། གོང་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་གཅིག་རྩ་བ་སྟོན་པ་ཅི་ཞེན། ཡོངས་
 ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་སྤངས་པ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་དགོས་ཏེ། དེར་འཛོག་པ་ལ་
 བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤངས་པ་དེ་འཛོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་
 ཀྱང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་དེ་མ་སྤངས་ན་སྤངས་པ་དེ་ཡོངས་ཤེས་སུ་མི་བཞག་སྟེ། སྤང་བྱ་དེ་དང་མ་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལྷག་བསྟུལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཀུན་འགོ་ལྷག་མ་
 རྒྱུ་མ་གྱིས་ལྷན། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། །ཁམས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེན་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དང་པོའི་རྒྱུ་པ་སྤངས་
 ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་ལྷག་རྒྱུ་མ་གྱིས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་
 ཀྱང་། །ལམ་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་ཆེན། ཡོངས་ཤེས་གཞག་རྩ་མེད་པར་མཛུངས་སོ། །ཞེ་
 བ། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་ཀུན་འགོ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་

སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དོ། །
 དང་པོ་ནི། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟུག་མེད་དང་། སྤྱི་ཅེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གཉིས་ཀྱན་
 ཏུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་ཤེས་ཞེས་པ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་འདི་ཆང་བའི་སྤངས་པ་ཁོ་ན་
 ཡོངས་ཤེས་སུ་འཛོག་གི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་གཉིས་མ་
 ཆང་། འཕགས་པ་ཡང་ཇི་སྤྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་ལྡེས་ཤེས་མ་སྒྲིས་པ་དེ་སྤྱི་དུ། རྒྱ་མཚན་དང་པོ་
 ཆང་ཡང་། གཉིས་པ་མ་ཆང་། སྤྱི་བསྐྱེད་ལ་ལྡེས་ཤེས་ནས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བར་
 དེར་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་གཉིས་ཆང་ཡང་གསུམ་པ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། འདིར་རྒྱ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི།
 སྤྱི་བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་འགོ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་
 མཐོང་སྤངས་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་འགོ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་གཉིས་བཅོམ་པའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ། ཁམས་གོང་མའི་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་འགོ་
 རྣམས་མ་སྤངས་ཀྱང་། དེས་འདོད་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་ལ་མ་དམིགས་པས་དེ་དང་ལྷན་
 བར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཀྱན་འགོ་སྤྱི་བསྐྱེད་མ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་། ཞེས་པ་ཁམས་གཅིག་
 པའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁམས་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་
 སྤངས་པ་ན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ་པར་བཞག་པའོ། །འོ་ན་འདོད་པའི་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་
 སྤངས་པའི་ཆོ། ཁམས་གོང་མའི་སྤྱི་བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པ་སྒྲོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་ན་ནི།
 ཀྱན་འབྱུང་ལས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ་པར་མི་འབྱུང་ལ། དགོས་ན་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་
 བོ་ལ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ་པ་ཡོད་པ་འཆད་པ་དེ་ནི་ལྷ་བྱ་ཞེན། སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤེས་པོ་མི་
 མཆུངས་ཏེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པ་ཆུང་འབྲིང་དགའི་རིམ་
 པས་སྤངས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ། གཞུགས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་གཞུགས་
 མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤངས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤྱི་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་རྣམས་སྤངས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གསུམ་ཆར་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་སྤྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས། ཞེས་པ།
 སྒྲོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་སྤྱི་བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་དུ།

ཁམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་འདས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་བཞི་ཚད་དགོས་པའོ། །འོ་ན་རི་རྒྱུད་དུ།
 ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས། ཡོངས་ཤེས་ཕྱི་མ་དག་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སྤང་
 དུ་མི་འཛོག་གས། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་འམ་བརྒྱད། །ཅེས་འཆད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྷ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
 གསུམ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི། བཅུན་པ་
 དབྱངས་སྒྲོགས་ན་རེ། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡང་། ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་སྤང་གི་ཐོབ་པ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་གསར་དུ་རྟོད་པའི་
 དང་། མི་ལྷོགས་མེད་ཁོ་ནའི་ཐོབ་འབྲས་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཤུར་
 དེས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །ཡང་གང་ཟག་སུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྷན་ཞེ་ན།
 གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྷ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྷན། །སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་དུག་
 གས་ནི། །གཅིག་གསལ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ངོ། །ཞེས་པ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ནི་གཅིག་དང་ཡང་མི་ལྷན་
 ལ། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྟུག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་
 ཤེས་གཅིག་ཤུ་དང་ལྷན། ཀྱན་འབྱུང་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟུག་ཀྱན་མཐོང་
 སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པས་གཉིས་དང་ལྷན། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་གསུམ་
 དང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་བཞི་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་ལྷ་དང་ལྷན་ནོ། །ཆགས་བྲལ་སྟོན་
 དུ་མ་སྤང་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་ནི། དུག་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱས་པའི་ཆོ་ཡོངས་ཤེས་སྟོ་མ་རྣམས་བསྟོམས་ནས། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་
 གཅིག་ཤུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། དེས་གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ་ཡོངས་ཤེས་སྟོ་མ་པ་
 མེད་པས། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་དང་གཉིས་ལྷན་པ་ཡིན་ཞིང་། དག་བཅོམ་
 པའི་ཆོ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འབྲས་སུ་
 ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་སྟོམ། །ཞེས་པས་སོ། །འདིར་ཡོངས་ཤེས་སྟོ་མ་པ་དང་། སྤངས་པ་སྟོ་མ་པའི་
 ཟུང་བར་ཟུང་དགོས་ཏེ། སྤངས་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སྟོ་མ་པར་བཤད་ལ། ཡོངས་
 ཤེས་ནི་དེའི་ཆོ་མི་སྟོ་མ་པར་དུག་ལྷན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆོ་ཡོངས་ཤེས་མི་བསྟོམ་

པས་བྱུང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སྟོང་གི་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ།
 དེ་གོང་གི་ཡོངས་ཤེས་ལྷའི་བར་སོ་སོ་བ་དག་དང་ལྷན་པ་དེ་སྟོན་ནས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་
 ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ལུ་དང་ལྷན་པར་འཆད་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱིར་དེ་དག་སྟོན་མས། །ཞེས་
 པས་སོ། །ཆགས་བྲལ་སྟོན་སྟོང་གིས་ཤེས་པ་དང་པོ་བདུན་ལས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་མངོན་
 དུ་བྱས་པའི་ཚེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཞག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་འཛིག་
 བྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་ཆང་བས་སོ། །ཞེ་ན། ཅུང་ཟད་དཔྱད་དགོས་མོད། དེར་ངེས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་སྤངས་པས་རབ་རྒྱ་བྱེད་པའི་དགོ་
 སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

སྤྲུལ་པ། གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཁོར་བར་མ་ཟད་མི་གནས་པའི། །མྱུང་འདས་
 ཐབས་སུ་མེད་མི་རུང་ཞེས་འཆད་མོད་གང་འདིར་ནི། །ནག་པོའི་རྣམ་སྟོན་ཁོ་ནར་མ་ཟད་བདེ་
 འགྲོའི་འཁོར་བར་ཡང་། །འདྲེན་བྱེད་ཉིད་ཡིན་དེ་དུང་འབྱིན་པའི་ལམ་དེ་བཅུ་ལ་བར་གྱིས། ། །

ཞེས་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ཞིབ་མོར་བཤད་པའི་བསྟན་ཅས་
 བྱེད་བྱུང་ལྟ་བཤད་པའི་མཆོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་ལྷ་པ་སྤྱ་རྒྱས་བསྟན་པའི་མཛོད་ཉིད་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། །

གང་ཡང་འདི་ན་བདེ་ནས་བདེ་བར་རྒྱ་བའི་ཤུལ་བཟང་པོ། །འབྲུལ་མེད་ཐར་པའི་ཁང་
 ཆེན་གཞན་ལ་མེད་གང་དེར། །བར་མཚམས་མེད་པར་གཤེགས་མཛོད་དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱལ་རྣམས་
 དང་། །ཡང་དག་སྟོབ་མའི་ཆོགས་ཡིན་དེ་དང་དེ་ལ་བྱུག་བགྱེའོ། །ཁམས་དང་དབང་པོ་འཛིག་
 ཉེན་བསྟན་ཤེས་པ། །སྤྱུག་བསྟུལ་ཀྱན་འབྱུང་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་རྒྱ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྟོང་
 བྱེད་དེ་སྤངས་པའི། །འགོག་པ་འཐོབ་བྱེད་ལམ་དང་གང་ཟག་འཆད། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བཛོད་ཅིང་། ཅུ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། གནས་དྲུག་
 པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་།
 དཀའ་བའི་གནས་སོ་སོ་ལ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་པ། །བདེན་པ་མཐོང་དང་

གོ་མས་པ་ལས། །ཞེས་བརྟོན་ནས། གནས་ལྟ་བུར། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ཞེས་
 བཤད་པ་དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་སྟེ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
 མེད་ན་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོག་པ་ཀྱི་ལམ་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཅམ་གྱིས་
 བློ་ཉན་མོངས་སྤངས་པར་འཛིན་པ་མེད་དོ། །འདིར་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་
 ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི། བདེན་པ་སྒྲིམ་པས་མ་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཛིན་ཏེན་པ་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་ལམ་གྱིས་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་
 པའི་ལམ་དུ་འགལ་ལ། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་འང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་འཛིན་ཏེན་པ་དང་ཆ་མཐུན་འདྲ་བས་
 དེར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏེན་གྱི་གང་ཟག་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ་བ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་སོགས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞིའི་དགོ་བ་དག་ཀྱང་ཉན་མོངས་པ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རིམ་ལྟ་བུ། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་པར།
 འདིར་བཤད་པའི་འཛིན་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་ལམ་ཉིད་ལ་འཆད་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་འདས་དངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་
 ཤེས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། ཅི་འཕགས་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་
 པའི་ལམ་དག་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དེའི་མིང་ཅན་ཞིག་ནི་ལྷགས་འདིར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྟ་བུ། ལྷག་སྟེས་མཐོང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་འདྲ་དེ་
 ཡང་ཐར་ལམ་དུ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་དེ་ཐར་ལམ་ཡིན་ན་ལམ་ལྟ་
 པོ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཏྲོགས་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་ལམ་ཡིན་ན་
 མིད་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་དགོས་པ་ལས་མིད་པ་ཆོལ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་
 འཛིན་ཏེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལ་ནི་མཚུངས་ཏེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་

ཅ་སྟོན་དུ་སྤོང་བས་ན་རྒྱུ་ཀྱན་སྟོང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོར་
མཐོང་གི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པར་འཕེན་འགྲུབ་གང་རུང་ཡིན་པ་ཅན་གྱིས་ཐར་
ལམ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ངེས་འཕངས་པའི་སྟོན་པ་
གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་ནི་སྟོན་པ་ལ་རྒྱབ་
གྱིས་སྟོགས་པས་དེར་མི་འཆད་ཀྱང་། སྟོར་བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དག་བ་དག་པ་བ་ཡིན་
པ་ལས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆ་ནས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་
བཞག་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་དག་འཕེན་པའམ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པའི་རྒྱ་དང་གཏན་
མ་འདྲེས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དག་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཞི་གནས་རྒྱུང་བའི་ངོ་བོར་
གནས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དག་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས། རི་སྐད་དུ།
མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བླ་བ་མེད། །མཐོང་བའི་ལམ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། མཐོང་བས་སྤང་བ་དགྲུ་ཅིག་ཆར་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་མཐུ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད། དོན་ནི། ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་
མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པ་མཐའ་དག་གི་ ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་སྟོགས་མཐུན་ནི་འདོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ཤེས་སྟོགས་མཐུན་ནི་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་ངེས་པས་སོ། །འོ་ན་
སྟོན་ཅེའི་གཉེན་པོ་ནི་བླ་མེད་ཁོ་ནར་ངེས་མོད། ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་
བའི་གཉེན་པོ་འདས་ལམ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་
ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོན་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ལྷག་མའི་མཐོང་སྤང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
པའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་བ་དག་སྟོན་པར་འཆད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
ཡང་། དེ་འདྲ་ངེས་ས་ལྷག་མའི་མཐོང་སྤང་རིལ་གྱིས་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་།
མི་མཐུན་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བའི་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་བསམ་ནས། དེས་དེ་དང་དེ་

སྤང་བར་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སྤང་བར་ནི་བྱེ་
བྲག་ཏུ་སྤང་བས་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན། གཞན་དག རི་སྐད་དུ། ལྷག་སྤྱོད་མཐོང་དང་
སྒྲིམ་གཉིས་གྱི། །ཞེས། བྱེ་སྤྱོད་རྟོག་པས་སྤྱོད་བྲགས་སུ་འཆད་མོད། བྱེ་སྤྱོད་བསམ་དོན་དེ་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་
འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ། འདོད་པའི་སས་བསྟུས་གྱི་སྒྲིམ་
སྤངས་ལ་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤངས་པའི་དོན་
ནི་གཉིན་པོ་དེས་སྤང་བྱ་དེའི་ཐོབ་པ་བཅད་ནས་མི་ལྡན་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། མི་ལྡན་པའི་རྩལ་ལ་འང་
གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་འགལ་བས་དང་། ཡུལ་དེ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའོ། །
དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། བྱིས་པའི་
ལམ་གྱིས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་ལ་སྤྱོད་དེ་མ་སྤངས་པའི། །དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །
ཞེས་པའི་སྤང་བས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

ཡང་མཐོང་ལམ་གྱིས། སྤང་བྱ་རྣམ་པ་དགུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་ཞེས་པ། མཐོང་སྤང་ལ་ཡང་
ཆུང་འབྲིང་སོགས་རྣམ་པ་དགུར་དབྱེ་བ་དག་འཆད་དམ། དེ་ལྟར་ན་ནི་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་ལ་
དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས། རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདིར་དགུ་ཞེས་པ། ས་དགུའི་
མཐོང་སྤང་དགུ་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་ནི་དགུ་དགུར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིན་པོ་
མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་མ་ཡིན་གྱི། གཉིན་པོ་བྱིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་དགུར་དབྱེ་དགོས་པ་
ལས་ལ། སྤྱོད་ཅེ་སས་བསྟུས་པའི་མཐོང་སྤང་ལ་ནི་དགུར་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཉིན་པོར་
གྱུར་པའི་བྱིས་ལམ་དགུ་པོ་དག་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བར་ས་བརྒྱད་ཀྱིས་
བསྟུས་པའི་ལྟ་བ་ཐེ་ཆོས་དང་མ་རིག་པ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དགུར་དབྱེ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་ཏེ་
མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རིགས་གསུམ་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཁོང་མ་
རིག་རྣམས་ལས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་དགུ་དགུར་སྤྱོད་བས་སོ། །དགུ་པོ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཅིག་ཆར་དུ་
སྤྱོད་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་བཟོད་

ནམས་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། དེས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་འདོད་པ་ཁམས་པའི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་གང་ལ་དགུར་བྱེ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཅིག་ཆར་
 དུ་སྤོང་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤོང་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་
 བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་བདུན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་ཆོན་བདུན་
 ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་ནམས་ཀྱིས་དགུར་བྱེ་བ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་
 དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེན་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་
 མཆོན་པ་གསུམ་ཡང་སྤོང་བའི་བྱིར། སྤོན་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་གང་ཡིན་
 ཐམས་ཅད་སྤོང་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེས་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ནམས་ཀྱང་སྤོན་
 སོ་སོ་སྤྱི་བའི་དུས་སྤོང་བྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྤོས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ན་ནི། ས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱེས་
 པའི་མ་རིག་པ་ཡུལ་ལ་སྤོངས་པ་བདེན་པ་བཞི་བསྒྲོམ་པར་བྱས་པ་ལས་ངས་པར་སྤོང་དགོས་པ་
 དག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་ཡང་། རི་སྐད་དུ། བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །ནས། དེ་དག་རི་ལྟར་
 མངོན་ཏྟགས་རིམ། །ཞེས་པ། མངོན་པར་ཏྟགས་པའི་རིམ་པ་ནི། །ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།
 དེའི་རྒྱ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 ལ་ཏྟག་པ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་ཏྟགས་པ་བཞི་པོ་རིམ་པར་སྤྱི་བའི་དབང་གིས། ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་
 གོ་རིམ་དུ་བསྟན། །ཞེས་པའོ། །འདིར་མངོན་པར་ཏྟགས་པ་དངོས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་
 ཏྟགས་པ་སྟེ། དེའི་དུས་སྤྱི་བའི་མར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་། དེ་ནས་ཀྱན་འབྱུང་ལ་
 བཟོད་ཤེས་སོགས་རིམ་པར་སྤྱི་བ་ཡང་། སྤོན་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་སྤྱི་བའི་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
 ལས་ཡིན་ཏེ། དཀྱུས་ས་བསྟན་པའི་དྲ་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་རྒྱག་པ་བཞིན་ནོ། །

སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་
 ནམས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱར་གྱུར་པ་ནམས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལས་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་
 པའི་མིང་གི་སྒྲོན་ས་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཀྱི། རྗེས་སྤྱི་བའི་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་ནི་རྗེས་སྤྱི་ཡང་

བྱེ་བྲག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད། འདིའི་དོན་ལ་བོད་སྐད་མ་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པས་བདེན་པ་དང་
 བོ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་མི་
 མཐུན་པ་དང་། རིགས་པས་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་རྩ་ལ་དམིགས་
 བས་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་མཚན་ཉིད་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་གས་
 བར་བྱས་ཏེ་གོམས་པ་ན། སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་རྣམ་པ་གོམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་སྟུག་བསྐྱེལ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱ་སོགས་སུ་སྒྲོམ་བྱར་ཐལ་བ་དང་། གཞུང་ལས་སྟུག་
 ཀུན་གྱི་དོས་འཛིན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་མ་མཐུན་ནོ། །གཞུང་ལས་རི་ལྟར་བཤད་ཅི་ན།
 གནས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དེའི་ལོག་མ་གཉིས་སུ་ཀུན་འབྱུང་གི་
 བདེན་པ་བཤད་དོ། །

མཚན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དང་པོ་ནི་སྟོད་ཀྱི་འཛིན་ཉིད་དང་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་
 བའི་ཆ་ནས་བཤད་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་ནས་བཤད་དོ། །རིགས་པས་
 གཞོད་པའི་ཚུལ་ནི། གཉིས་པོ་ཁྱབ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བདེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།
 དེར་ནི་དཔྱལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལ། །རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་
 བསྟན་མིན། །ཞེས་མ་སྒྲིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་བཤད་ལ། ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ནི་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན། རྣམ་སྒྲིབ་གྱི་སྤང་བོ་དང་མ་དག་པའི་
 སྟོད་ཀྱི་འཛིན་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་སོགས་
 བཞི་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་འཛིན་
 བས་ན། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་ཏེ། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱ། །ཞེས་འཆད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེལ་གང་ཡིན་ཀུན་འབྱུང་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་
 བས་མོད། ཀུན་འབྱུང་གང་ཡིན་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞིའི་མདོ་ལས་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་

ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་
དུ། མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱག་
བསྐྱེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རྟག་པར་བཤད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཞེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་
གསུམ་ལས་གང་ཡིན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་འདུས་
བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་གཞན་ལས་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ཀུན་འབྱུང་དུ་འཆད་
པ་དག་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པར་འཆད་པ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་
བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་བླས་བྱེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ནི་ཟག་བཅས་སྦྱེས་ཐོབ་དག་ལ་འཛོག་པ་
ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འོ་ན། བཞི་པོ་
འདི་དག་འཕགས་པས་རི་ལྟར་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱག་བསྐྱེལ་སོགས་སུ་གནས་པས་ན་
འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་ལ། བྱིས་པས་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པར་མི་གནས་
པའི་དོན་གྱིས་བྱིས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མོད་གྱི། སྦྱོར་བདེན་ནམ་རྒྱུན་ཞེ་ན།
འགྲེལ་བ་ལས། འདི་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་ན། ཞེས་བཤད་
པ་དེའི་དོན་ལ་བརྟགས་ན། ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ནི་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་
བདེན་པ་ཡིན་ནམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པས་བདེན་པའི་གོ་ཚད་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིན་ཏུ་འབྲུགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ཁུངས་
བྱུང་སུ་ལ་ཡང་མི་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་བདེན་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་
པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས། རི་རྒྱད་དུ། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཉིད་གསུམ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། །ཅི་
རིགས་མ་ལུས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཞེས་པ་འདིའི་དོན་ནི། འདི་སྒྲིམ་དུ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་
བཏང་སྒྲིམས་དག་ཀྱང་ཡོད་མོད། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མདོ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དུ་
བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་རྣམས་ནི་སྦྱེ་བ་དང་གནས་པ་བདེ་ཡང་།
འགྱུར་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་བས་དེར་བཞག་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྒྲིམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་

དུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འགྲེལ་པ་ལས། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཚེས་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཁོ་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་བའི་ཉིད་དོ། །གང་
 མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ཕྱིར་བར་འགྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 གྲང་ཚེས་བའི་དང་འདྲ་བར་བཟོད་དོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། གསུམ་སྟེ། ཁོ་ན་སྟོས་པའི་
 རྣམ་བཅད་དང་། མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་དོན་དང་། ཚེས་བའི་དང་འདྲ་བར་
 བཟོད་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྟུག་བསྐྱེད་གཞན་གཉིས་ལས་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་བཞེ། གཅིག་
 ནི་འགྱུར་བ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱེད། ཅིག་ཤོས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་
 པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་སྟུག་བསྐྱེད། འདི་ནི་འདུ་བྱེད་ཁོ་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཞེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱུ་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་
 བ། མདོ་ལས་མི་རྟག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་
 སྒྲིལ་བཞིན་པ་ལྟར་ན་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེར་མི་
 ཐལ་བའི་ཤེས་བྱེད་བཅའ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱས་རྣམས་གཞིར་བྱས་ནས་གཏན་
 ལ་འབེབས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་དག་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྐྱེད་དུ་མི་འདོད་པས་དེའི་ངོ་བོར་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོན་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་གཏན་
 ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མི་རྟག་པར་
 ཤེས་པ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྟུག་
 བསྐྱེད། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་གོ་བ་ཡང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་རང་གི་
 ངོ་བོ་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད། མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལས་འོས་མེད་དེ། གཉིས་པོ་ལན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡང་། རྒྱ་མ་
 རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། མི་
 རྟག་ན་མཐར་རྒྱན་ཆད་ངེས་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྟོན་བཞིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་མི་རྟག་གྲང་རྒྱན་ཕྱི་མ་
 སྟུག་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྤིང་དེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། སྟོན་

ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚོར་བ་གཞན་གཉིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་དང་།
སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་མི་རུས་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། འདིའི་ངོས་
འཛིན་རྒྱན་གྱིས་འཛིག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་དང་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལོག་རྟོག་དེ་སེལ་རུས་པས། སྐབས་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པ་དང་གཉིས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་
པ་ན། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་སྟོང་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
བདེ་སྤྲུག་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ནི་
གཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུན་ཚོར་བས་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་། ཡུལ་ཡིད་དུ་
འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་གྱིས་དེར་མི་བྱེད་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་ན། ཡུལ་འདུ་
བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་ཚོར་བ་དང་འདྲ་བར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་བཞག་སྟེ། དངོས་སུ་གཞོད་
པ་སྟེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་ལུགས་བཞག་
ནས། གཞན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། བཙུན་པ་གཞོན་ནུ་ལེན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་
པ་དང་། བཙུན་པ་དཔལ་ལེན་གྱི་ལུགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་བདུན་ཅུ་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས། ལྷག་བསྟན་གྱི་རི་རྒྱ་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསྟན་མང་པོས་སྐྱེད་
 ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསྟན་ཡོད་ན་དེ་འདོད་ཕྱིར། བདེ་བ་ལྷག་བསྟན་ཞེས་རྟོགས་སོ། ཞེས་
 བཤད། དེ་མི་འཐད་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། ལུང་དང་མི་མཐུན་པ་
 དང་། འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདི་མི་འཐད་དེ། ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གྲུག་འབྱུང་གི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པས་རང་གི་
 ལུང་པོ་ལྷག་བསྟན་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ལུང་པོ་ཆོར་བ་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུར་རྟོགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཆོར་བ་ལྷག་བསྟན་མེད་པས་སོ། གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་པར།
 མདོ་ལས་འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྟན་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་གསུང་བར་འགྱུར། ཞེས་བཤད། དོན་ནི།
 འདུ་བྱེད་གཞན་རྒྱུ་ལྷག་བསྟན་དུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ལྷག་བསྟན་ལོ་
 ཞེས་གསུང་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷག་བསྟན་དུ་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་འགྱུར་པའི་ལྷག་བསྟན་གྱི་གོ་དོན་
 དུ་འཛོག་ན། འདུ་བྱེད་གྱི་ལྷག་བསྟན་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ལྷག་བསྟན་གསུམ་
 ཀ་ལ་ལྷག་བསྟན་དུ་འཛོག་བྱེད་གཅིག་ལུ་དེས་ཆོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་ཞེས་
 སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། མི་རྟག་ལྷག་བསྟན་གཉིས་ཀ་ལྷག་བསྟན་
 བདེན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲེལ་པར། འོ་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་དག་ལ་བྱེད་པར་
 ཅི་ཞིག་ཡོད། སྐྱེ་ཞིང་འཛོག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་ལྟ་ལ། མི་མཐུན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ལྷག་བསྟན་དུ་ལྟ་སྟེ། མི་རྟག་པར་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་པས་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་
 པས་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་བཤད་པ་འདིའི་དོན་ལ། གཉིས་ཏེ།
 དོགས་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་པས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ལྷག་བསྟན་
 དུ་གོ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། འོ་ན་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་དེ། ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་
 པས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ལྷག་བསྟན་དུ་གོ་བ་ལས་བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། མི་རྟག་པ་ཉིད་
 གྱིས་ལྷག་བསྟན་དུ་གོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་ལྷག་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་

དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་བཤད་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་འཆད་
པ་ནི། གང་ལ་བཅོམ་དང་སློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཁུ་བཞིན་དུ་

ཀྱན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་བྱའི་
སྒྲ་བཤད་པ། མཚན་གཞིའི་རྒྱུ་གཞན་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་བཤེག་
བས་དེའི་སྒྲོ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཆེ་འཇུག་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། བཅོམ་པཤེག་གིས་དཔར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་མི་རུས་པ་ནི་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ན་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་
པས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ནི། ཐེག་པ་གོང་འོག་མཐའ་དག་འདྲ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཡོད་པ་དང་བདེན་པ་ནི། མི་བསྐྱུ་བ་དང་། དེའི་དོན་ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་འཆད་
པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདིར་བཅོམ་པའི་དོན་ནི། དབྱིབས་བཅོམ་པ་སྟེ། འཛམ་ས་བྱེད་གཟུགས་
ཅན་གྱི་དངོས་པོས། གཞོམ་བྱ་ཡང་གཟུགས་ཅན་ཉིད་བཅོམ་པ། ཐོ་བས་བུམ་པ་གྱི་མོར་བུས་
བ་ལྟ་བུའོ། །བཤེག་པ་ནི། འཛིག་བྱེད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བཤེག་བྱ་གཟུགས་
ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་བཤེག་པ་སྟེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རགས་པའི་དངོས་པོ་བཤེག་པ་ན་རགས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །འཛིག་བྱེད་
སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་འཆད་ཀྱང་། དེས་གཟུགས་མིང་དུས་གསུམ་གྱི་ཆུང་མཐའི་བར་
དུ་དབྱེད་ཀྱང་། ཆུང་མཐའ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་བཤེག་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་དབྱེད་བྱེད་གྱི་
རིགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐད་ཅིག་དང་ཕྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་པས་སྒྲོ་ཆ་
ཤས་སུ་དབྱེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྐྱར་བས་ན། །ཞེས་སོགས་ནི་ཐེག་པ་
གོང་མའི་རིགས་པ་ནི་འདིར་མི་འཆད་དོ། །ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ཞེས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་
ནི། མ་རིག་པ་དང་། དེའི་དངོས་ཀྱིས་འགལ་སྒྲར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཤད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
པ་དག་གི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་ལུང་མེད་ཅིང་། ཡུལ་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་མེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་
དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་དུ་འཛིག་དགོས་པར་ནི་གདོན་མི་ཟ་ལ། འདིར་
བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲུལ་དུ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རུས་པ་གང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། བྱེད་
པར་བྱང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་གཞི་དངོས་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་བྱང་པར་ལ་དབྱེད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། རགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞི་དང་།
 རྩོགས་གྱི་ཆ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། རུས་གྱི་བྱང་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་
 མེད་ཅེས་གྲགས་པ་ནི་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིའོ། །རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་འཛིན་ཚུལ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། རྩལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་པོ། །དང་པོ་ནི་འབྱུང་བ་བཞིའི་
 རྩལ་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྩལ་རྩལ་བརྒྱད།
 ཅེས་བཤད་པའི་རུས་གྱི་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རུས་གྱི་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་འབྱུང་
 བ་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་རྩལ་གཞན་རེ་རེ་བར་གྱུབ་པ་དང་། བསགས་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཅེས་བྱ་ལ།
 དེ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལཱའི་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་
 མཚན་གཞིའོ། །དེ་ལས་གཞན་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལཱའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
 སྒྲིའི་རྩལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་འབྱུང་བ་བཞི་འདུས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རགས་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མདོ་སྡེ་པས་ནི་འབྱུང་གྱུར་ལ་རགས་པ་དང་བཏགས་ཡོད་
 གྱིས་བྱང་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། འབྱུང་བ་བཞི་རྩལ་སོ་སོར་གྱེས་པའི་གཟུགས་གྱི་རྩལ་སོགས་ལཱ་
 ར་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཆང་བར་མི་འདོད་
 དོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་གྱིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། མི་མཐུན་པའི་བྱང་པར་ནི། བྱེ་སྒྲིམ་
 རྩལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྟག་པ་དང་སྒྲིབ་ཐོགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མ་འདས་སོ། །རྩལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་ནི་རྩལ་རྩལ་
 བརྒྱད་ཆང་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་ཐོགས་
 གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་བརྒྱམས་པའི་རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་པོ་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་སྟེ། སྒྲིབ་
 ཐོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། མི་རྟག་པར་ཡང་འདོད་དེ། སྒྲིའི་འཛིན་རྟེན་ཞིག་
 པའི་ཆེ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་པཅོམ་པས་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་ལས་གྱི་རུས་པ་ཟད་པའི་ཆེ་ཞིག་པ་ཡིན་པས་བཅོམ་པའི་
 ཐ་སྙད་མི་འཇུག་གོ། བྱེ་སྒྲིམ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི། དབང་པོ་ལུས་གང་ལ་ལྟ་བ་དེ་རྣམ་

མེད་རྩེན་ཆར་དུ་ཡིན་ལ། གཞུགས་རུལ་ཕྱ་རབ་མེད་ན་རགས་པ་དབང་གེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་
 བས་མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན།
 དབང་གེས་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་དག་གཏོད་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ལ་ནི་གཞུགས་སོགས་ཉིད་ཀྱི་རུལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་བཞིའི་རུལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དེ་དག་གཏོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ཡང་། ཡིད་འོང་གི་
 རྣམ་པ་གཏོད་པ་ལ་ཡིད་འོང་དང་། ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིད་མི་
 འོང་དགོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིར་ཅུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་བཤད་པ་ནི།
 རུལ་རྩལ་བརྒྱད་འདུས་ཀྱི་གོང་བུར་གྱུར་པའི་རགས་པ་དེ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་བསམགས་
 རུལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཁམས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་མོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མ་
 འདས་སོ། །ཡང་གཞུགས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་གཞིར། འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་དེ་ཡང་
 གཞུགས་རུལ་ཕྱ་རབ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་གིས་མཐོང་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་གཞུགས་མཐོང་བའི་ཆོ། གཞུགས་རུལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
 ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་གཞུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པར་ཁས་ལེན་ན། བུམ་པ་ཡང་དེར་མཚུངས་སོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ནི་རུལ་རྩལ་རེ་
 རེ་བ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བརྒྱད་འདུས་པའི་གོང་བུ་ལ་ངོས་འཛིན་པས་དབང་པོ་སྒྲོ་ལུ་
 པོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ལ། གཞུགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 མཚན་གཞིར་བཤད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། དེ་ལས་གཞན་དུ། རྩལ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱར་
 བགྲང་བའི་རྒྱ་ལ་བཤད་ན་དཀའ་བའི་གནས་སོ། །འདུས་མ་བུས་གསུམ་པོ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་
 གང་གི་མཚན་གཞིར་གཞུང་ཞེན། ཏྲག་པའི་རྩལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལས་གཞན་གེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་བདག་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡང་གེས་བྱ་གཞི་ལུ་པོ་གང་རུང་གི་སྟེང་ནས་ཅི་བ་ཡིན་གྱི། རང་སྡེའི་རྟོག་གི་ལ་
 གཞུགས་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འདིར་མི་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར། བདེན་པ་གཉིས་པོའི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་སྒོ་ལ་འབྱུལ་བ་དང་མ་འབྱུལ་བའི་དབྱེ་བ་ཁས་ལེན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 བ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པའམ། ལེན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྤང་
 བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ནི་མྱོང་བ་དང་འགལ་ཏེ། མ་བཅོས་པ་དང་མ་བཤིག་གི་བར་དུ་དེ་
 འཛིན་གྱི་མངོན་སུམ་དམིགས་པའི་བྱིར། འབྲུལ་གྱི་འབྱུལ་རྒྱས་མ་སྤྲད་པའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་འཆད་
 དགོས་པའི་བྱིར་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཆད་མར་མི་རུང་ལ། དེའི་བྱིར་གང་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། དཔེར་ན་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྒྲ་གཉིས་
 བཞིན། སུམ་སོགས་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་བཤད་པ་དེའི་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཆད་མས་དམིགས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ཚུན་སྤངས་
 པའི་འགལ་བ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་སོ། མི་འགྲུབ་པ་རི་ལྟར་ཞེན། འོན་མདུན་གྱི་རྫོ་
 སུམ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའམ། རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་གསུམ་
 པ་གཞན་ནི་མེད་དོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟོག་གྱུར་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ནི་
 རྟོན་གཏན་ཆོག་སོ་ལྟོས་པའི་བྱིར་རོ། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རིག་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས།
 དབང་པོའམ། ཡིད་གྱིའམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ། གསུམ་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 དེས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་སྤང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། དབང་པོ་ལྷ་པོ་གང་
 གིས་དམིགས། མིག་གི་དབང་པོས་སོ་ཞེན། འོན་སུམ་པའི་གཟུགས་སུམ་པའམ། སུམ་པ་
 སུམ་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གང་རུང་ལས་མ་འདས། གཉིས་པ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་
 དམིགས་ན། འདིར་དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་མོད། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་གྱི་
 མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་སོགས་གང་དུ་ཁས་ལེན་ཡང་། སུམ་པའི་གཟུགས་སུམ་པར་ཐལ་
 པའི་སུམ་པ་ཉིད། སུམ་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ་བ་ལས་མ་འདས་སོ། གལ་ཏེ། སུམ་ཚུ་སོགས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། སྤོད་གྱི་འཛིན་རྟོན་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཇགས་

པས་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་གཟིགས་པ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་
 སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། གྲུན་རྫོབ་རྩ་བདེན་པ་ལ་བསམ་ནས་དེ་
 ལྟར་འཆད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་གྲུན་རྫོབ་རྩ་བདེན་ན་མི་བདེན་པར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་རགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོས་མ་ངེས་སོ། །འདོད་ན། རགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རགས་
 པར་བདེན་ནམ། རུལ་ཕྱ་རབ་རྩ་བདེན། དང་པོ་ལྟར་ན། རིགས་པས་དབྱུད་པའི་ཆོ་ཡང་
 རགས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། རགས་པར་བདེན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བཅོམ་པའམ་
 བཤིག་པས་དེར་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོར་བར་འགལ་ལོ། །འོ་ན་གྲུན་རྫོབ་རིགས་པས་དབྱུད་བཞེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུན་རྫོབ་རྩ་བདེན་པའི་བྱིར་སྟུམ་ན། བྱལ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གྲུན་རྫོབ་རྩ་
 བདེན་ན་རིགས་པས་མ་དབྱུད་པའི་དོར་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་སྦྱིར་བདེན་པར་
 འགལ་བའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རགས་པར་བདེན་པ་ཡང་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ན་
 མི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ན་བདེན་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་
 ལུང་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་ཅི་ན། ཡོད་ན་བདེན་དགོས་ཏེ། གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་ན་
 གྲུན་རྫོབ་རྩ་བདེན་དགོས་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དུ་བདེན་དགོས་པའི་བྱིར་དང་།
 རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་ན་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་དགོས་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་ལུ་རང་དབང་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །འདོད་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
 འགལ་ཞིང་། མ་གྱུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ལུགས་ལ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། གནས་དགུ་པར་མདོ་དྲངས་པ་
 ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཞེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤང་
 པོར་རྣམ་བརྟེན་ནས། །གྲུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུམ་པ་དངོས་
 པོར་ཁས་མི་ལེན་ན་རྩ་སྦྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པར་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཁས་ལེན་དེ་གཉིས་ཀ་
 གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་སྟུང་བ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ལུམ་རྩ་སོགས་མ་བཅོམ་པ་
 དང་མ་བཤིག་གི་བར་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གྲུན་རྫོབ་རྩ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་ལྟག་མ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་པ་དང་བཤིག་པ་ན་ནི་གྲུན་རྫོབ་རྩ་ཡང་ཡོད་

བར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རགས་རྒྱུན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་
 གང་ཡིན། སྤྱི་མཚན་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་རྟོག་པར་ཐལ་བ་དང་།
 འཇལ་བྱེད་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀ་ལ་འདོད་ན། མྱོང་བ་དང་
 འགལ་ཞིང་། ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཉམས་སོ། །ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སུམ་
 རྒྱ་སོགས་མ་བརྟགས་གཅིག་སུར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་སུར་སྤང་བ་
 ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་བརྟགས་ན། སྤྱི་གྱི་སྤྱོད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་གཞི་རྗེས་
 ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བརྟགས་ཡོད་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་། དེས་གྲུབ་པ་ནི་རང་མཚན་
 ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཚོགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ལ་རྟོག་པས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཚོགས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འཆད་པ་དབྱིག་གཉིན་གྱི་དགོངས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ནི། ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བསགས་པ་
 དག་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན། དེ་སྤྱི་དེ་ལ་དབང་བའི་སློ། སྤྱི་སློ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་། རྣམ་པར་
 རྟོག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱི་ལ་ལན་འདེབས་པ་ན། དོན་གཞན་དང་ནི་མངོན་
 འབྲེལ་ཕྱིར། རྟུལ་ཕྱན་གཞན་གང་སྤྱི་འགྱུར་བ། དེ་དག་བསགས་བཤད་དེ་དག་ནི། ཤེས་
 པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། ཞེས་དང་། ཤེས་དེ་གཅིག་ལས་ངེས་མིན་ཕྱིར། སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་
 ཅན་དུ་བཤད། ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདགས་ཡོད་གྱི་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོས་སྤྱོད་པར་འདོད་
 པ་དེ་ལྟར་ན། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། སྤངས་མོད།
 དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། ཉན་ཐོས་པ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དོ་ཞེན། མི་འདོད་པ་གང་ལས་ཤེས།
 རགས་རྒྱུན་བདེན་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཀུན་གྱི་མཐུན་པར་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་སྐད་
 དུ། དྲི་མེད་བཙུ་བྱག་གཞན་རྣམ་མེད། ཅེས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཙུ་བྱག་གི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་
 མ་བཤད་དོ། །སྤྱི་མ་ན། དེ་ཉིད་གྱིས་དེར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་གོ་
 དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟུལ་ཕྱན་སིལ་བྱ་བ་དང་། སེམས་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡང་། རགས་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་

རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚེས་གྱི་བདག་མེད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྩལ་ཕྱན་དང་སྐད་ཅིག་མ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རགས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་
 གནས་ཚུལ་དང་གདགས་གཞི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཚེས་གྱི་བདག་མེད་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ལྷམ་ན་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་ལ་རག་མོད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། གདགས་གཞི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་པ་དག་
 སྟོང་མོད། ཚེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཉམས་སོ། །དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅིས། གདགས་
 གཞི་རྫས་དང་བཏགས་ཚེས་ལ། །བདེན་པ་གཉིས་སུ་རྒྱུ་པར་བྱ། །ཀྱན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་
 ལ། །ཚེས་དང་གང་ཟག་དཔྱེ་བས་གཉིས། །ཚེས་ནི་སྐད་ཅིག་ཐེང་བ་དང་། །རྩལ་ཕྱན་ཚོགས་
 ལ་བཏགས་ཞེས་བྱ། །གང་ཟག་རང་གི་ལུང་པོ་ལ། །མྱོངས་པའི་སྒྲིལ་བཏགས་པར་འདོད། །
 བཏགས་ཡོད་ཇི་སྟེད་མཛོན་སུམ་དང་། །རྫོང་སུ་དཔག་པས་མི་འགྱུར་སྟེ། །ཆོད་མའི་འཇུག་ཡུལ་
 གང་ཡིན་པ། །རྫོང་ཡོད་ཉིད་དུ་བཤད་ཕྱིར་རོ། །རྫོང་སུ་དཔག་པས་སྟོང་ཡུལ་དུ། །བྱས་པ་
 ཅུམ་གྱིས་ཆོད་མ་ངེས། །དམིགས་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་མཚན་རྒྱུ་དོན་སྒྱི་
 བཞིན། །དོན་དམ་རྫོང་ཡོད་ཁོ་ན་ལ། །བྱས་དང་མ་བྱས་དཔྱེ་བས་གཉིས། །འདུས་མ་བྱས་
 གསུམ་དོན་དམ་སྟེ། །རྟག་རྫོང་གཞིག་མི་རུང་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་བདེན་པ་གསུམ་པོ་ལ། །
 རྫོང་དང་བཏགས་པའི་དཔྱེ་བ་ཡིས། །ཀྱན་རྫོང་དོན་དམ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། །སོ་སོའི་མཚན་
 ཉིད་བསམ་པར་བྱ། །མདོ་སྟེ་པ་རྒྱུ་མ་འདུས་མ་བྱས། །གསུམ་པོ་མེད་པ་གཞན་སེལ་དང་། །
 དོན་བྱེད་མི་རྩལ་པ་ཡི་ཕྱིར། །ཀྱན་རྫོང་བདེན་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་
 དོན་དམ་པར། །དོན་བྱེད་རྩལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །བྱེ་མདོ་རྒྱུ་རིག་སྒྲིག་གསུམ་པོ། །དོན་དམ་
 བདེན་པར་འདོད་པ་མཐུན། །བདག་གཉིས་གྱིས་སྟོང་ཆ་མེད་གྱི། །དངོས་པོ་བྱེ་མདོའི་དོན་དམ་
 སྟེ། །གཟུང་འཛིན་རྫོང་གཞན་གྱིས་སྟོང་དང་། །གཉིས་སྟོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་རིག་པའི། །དོན་དམ་
 དུ་འདོད་གཞན་གྱི་དབང་། །དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པ་མེད། །གནས་སྐབས་བདེན་པར་
 གྲུབ་ཅིས་པ། །ཐ་སྟོང་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱ། །ཞེས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་རྒྱུ་མ་བཤད་ནས། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པའི་རིམ་པ་ལ།

གསུམ་སྟེ། མདོན་རྟོགས་སྟེ་བའི་རིམ་པ། སྒྲོམ་པ་བའི་གང་ཟག། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་
ཉིད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཆོགས་གྱི་ལམ་དང་། སྦྱར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་བའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲོམ་པའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་རིགས་ལ་
གནས་པའོ། །རིགས་དེ་གང་ཞེན། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལ་མདོན་པར་
དགའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་སྟེ། ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྦྱོམས་དང་། མལ་སྟོན་གྱིས་
ཆོག་ཤེས་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཆོག་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིད་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་རྒྱུ་གྱིས་
སྦྱོགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ནི། འདོད་པ་རྒྱུ་བ་ཡང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་ཆེན་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་གུ་ལོམ་པ་དང་མང་པོ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་
ཡིན་ལ། འདི་ནི་ངན་དོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་གཉིས་པོའི་བྱང་
པར་དབྱེ་དགའོ། །ཞེན། ཅུ་བར་ནི། རྟོན་ལ་ཡང་སྦྱོང་ཆོག་མི་ཤེས། །མ་རྟོན་པ་ལ་འདོད་
ཆེན་ཅན། །ཞེས་བཤད་ལ། སྦྱོང་བ་པོན་གྱི་བརྗོད་པ་ནི། རྟོན་པའི་སྦྱོང་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མ་
རྟོན་པ་ཆོལ་བའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་བྱིར་གཉིས་པོ་ལ་རྟོན་མ་རྟོན་གྱི་བྱང་པར་མེད་དོ། །དེས་ན་
གཉིས་པོ་ལྷོག་པས་འབྱེད་དེ། བཟང་པོ་དང་མང་པོ་ཆོལ་འདོད་པ་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ངན་
པ་དང་ཉུང་བ་རྟོན་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་འདི་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་
ལམ་སྒྲོམ་པའི་རྟོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་བསྦྱིང་བ་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པོ་གང་ཞེ་
ན། ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དང་། སེམས་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་སོ། །འོ་ན་ཆོག་ཤེས་
པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཕགས་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་
གྱིས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བར་གཞག་མི་རུས་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞིག་དགོས་ཞེན། དེའི་
ཚུལ་ལ་གནས་པའི་སྦྱོང་བ་ལ་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི་འགོག་བདེན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ།
སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པར་སྦྱོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་རིགས་དངོས་
ནི་བྱི་མ་འདི་ཡིན་ལ། དང་པོ་གསུམ་ནི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ཡང་གསུམ་པོ་ནི་བདག་གིར་སྦྱོང་བ་
མགོ་གཞོན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་བདག་ཏུ་སྦྱོང་བ་དུངས་འབྱེན་པའི་གཉེན་པོའོ། །

མདོར་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ནས་
བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དང་། བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་དང་། ཆོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་བསགས་པའི་
དབྱེ་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། དེས་འབྱེད་ཆ་བཞིའི་རིམ་བས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་
འཕགས་པ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། འདི་དག་ནི་
ཕལ་ཆེར་གཞུང་འགྲེལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ། མན་ངག་གིས་འབྲིད་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། དཀའ་
གནས་ཀྱི་བཤད་པ་གཙོ་མི་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་མི་སྟུག་པའི་ངོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ལ། ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་
བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་བྱུང་བར་ཅན་དང་འདོད་པ་སྟེ་ས་བཅུ་ལ་བརྟེན།
དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་ནི་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པ་དང་།
དུས་ནི་འདས་པའི་མི་སྟུག་པས་འདས་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་དང་། མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་
ནི་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་དམིགས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་བྱིར། དེའི་གོ་བ་ཡང་། ཀའ་རུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་མོས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འགྲེལ་བར།
འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱར་བ་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེའི་དོན་ནི། ཆོ་རབས་གཞན་ལ་མི་སྟུག་པའི་སྒྲོམ་མངོན་དུ་བྱེད་མྱོང་
ན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཅན་གྱིས་དེ་དང་ལྡན་པར་འཇོག་ལ། མ་མྱོང་ན་དེ་
ཅན་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྦྱར་བས་སྒྲུབ་དགོས་པའོ། །
གཉིས་པ་དཔུག་འབྱུང་རྒྱུ་དྲན་པའི་སྒྲོམ་ནི། ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། དྲན་པ་ཞེས་སྒྲོམ་པ་
ནི། རྒྱ་དྲན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་པོ་གསུམ་
དང་། བསམ་གཏན་བྱུང་བར་ཅན་དང་། འདོད་པའོ། །དངོས་གཞི་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཡིད་བདེ་
བ་དང་ཤས་ཆེ་བས་རྣམ་རྟོག་གཡོ་བའི་བྱིར་དང་། རྣམ་རྟོག་གཉིན་པོ་ནི་བདེ་སྟུག་དང་མཚུངས་
པར་མི་ལྡན་པའི་བྱིར་དང་། བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་ས་ལྟར་དེས་སོ། །
འདི་ཡང་འདྲིས་པ་དང་མ་འདྲིས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འཐོབ་ཆུལ་སྒྲར་དང་འདྲ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་ཁོ་

ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཟག་མེད་ཀྱང་སྤྲོད་དོ། །འགྲེལ་པར། གང་དག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་དག་ན་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དངོས་གཞི་ཅུང་ཟད་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བ་དང་། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་གཅིག་ལུ་དང་ལྟན་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །
ཡང་འདི་བྱི་རོལ་པའི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མེད་པའི་བྱིར་དང་བདག་ཉིད་གྱི་ཟབ་མོ་མཛོན་
པར་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། བྱི་རོལ་པ་ལ་རྒྱུད་སྟོམ་པའི་ལུང་མེད་པར་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབུགས་འབྱུང་རྒྱུ་དྲན་པའི་སྟོན་སྐྱེད་ཆོག་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །
ཡང་། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ལུས་རྒྱས་པ་ན། འགྲིབ་པའི་བྱིར་དང་།
ཆད་ནས་ཡང་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་སྤྲོད་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པ་འདི་ཡང་། རྣམ་སྤྲོད་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྲོད་དུ་གྱུར་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆད་ཅིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་
བྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་གཟུགས་ལ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ། །
ཞེས་བཤད། སྐབས་འདིར། བགྲང་དང་རྗེས་འགོ་འཛོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་
དང་། ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འདོད། ཅེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་འགྲེལ་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བ་འདི་བསྐྱར་བའི་ཆོག་སྐྱེད་ལུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། འདིའི་སྐབས་གྱི་ཡོངས་དག་
ཅེས་པ་དེ་སྟོམ་ལམ་དང་ཟད་ཤེས་པ་འཛོག་པའི་ལུགས་གཉིས་འགྲེལ་པར་བཤད་པས་འདིའི་ས་
མཆོམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་འོག་མ་ཡི། ཡིད་གྱི་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པ། རྟེན་
ས་འོག་མ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་གྱིས་དེ་མི་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་
བཞི་པ་མན་ཆད་དུ་གོང་མ་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་སྦྱོད་ལམ་པ་དང་སྦྱུལ་སེམས་པ་གཉིས་
མཛོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལས་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེན་སེམས་དེ་གཉིས་ཀས་དབུགས་
མི་དམིགས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ལ། ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་སྒྲུབ་པ་དང་།
དེ་ལས་ལྷག་མཐོང་དངོས་གཞི་སྦྱེ་བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །

དཔལ་ཉེར་གཞག་སྒྲིམ་པར་བྱ། ཞེས་པ། ཤེས་རབ་མེད་ན་ཞི་གནས་རྒྱུ་པས་མི་རྒྱས་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། གལ་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཆད་དགོས་ན།
 བཤད་མ་ཐག་པ་གཉིས་པོ་ནི་མ་ཆགས་པ་ཤེས་རབ་ཏུ་བཤད་པས་རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་དེ་ཞི་
 གནས་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་འཆད་ཀྱི། ཞི་གནས་དངོས་སུ་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་
 པར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །
 ཉེ་བར་གཞག་དེ་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་
 ལ་ཐབ། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱ། སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བྱུང་བའི་ཆད་ཀྱང་། ལུས་རྒྱལ་ཐར་པར་དང་།
 སེམས་སྐྱད་ཅིག་མར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་འགྲེལ་པར་
 བཤད་ལ། དེས་ན་ཉེ་བར་གཞག་ལ་སྒྲིམ་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་རབ་ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་
 པའོ། ཞེས་སོ། འོ་བོ་ཤེས་རབ་ལ་འཆད་ན། དཔལ་ཉེར་བྱུང་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། འདིས་དཔལ་
 པ་ཉེ་བར་འཛིན་པས་ན་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ། དཔེར་ན་གིང་སྟེ་ལུས་བཤགས་ནས་བྱེ་ལུས་འཛིན་
 པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་དཔལ་ཉེར་མིང་གིས་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཀྱང་བེར་མོད། གང་ལྟར་ཡང་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྗེས་
 སུ་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་བཤད་པའི་བྱིར། ལུས་གང་ལ་རི་ལྟར་ལྟ་ཞེ་ན། ལུས་ཆོར་སེམས་དང་ཆོས་
 རྣམས་ལ། མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཡོངས་བཏགས་པས། ཤེས་རབ། ཅེས་པ་ནི་རང་
 གཞན་དཔལ་ཉེ་བར་གཞག་གི་ངོས་འཛིན་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་འགྲེལ་དང་དམིགས་
 པ་ལས། ཞེས་པ་ནི། ཞར་ལ་བྱུང་བ་སྟེ། གཉིས་པོ་འདི་ཉེ་བར་གཞག་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་བཤད་པ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཛོད་ལ། གསུམ་པོའི་སྐྱབ་བཤད་ན། འདིས་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་།
 འདི་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། འདི་ལ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཞེས་པ་ནི། རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་དང་སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་དག་ཅེས་བྱ་ལ། དང་བོ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་དང་། སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པའོ། འདི་ཡང་ལུས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
 སྤང་བོ་སྟེ། དེའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། ཆོར་བ་ནི་དེའི་སྤང་བོ་སྟེ།

དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱང་བའི་ངོ་བོ་དང་། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ། ལུ་ལ་
 གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་རིག་པ་དང་། ཚེས་ནི་ཚོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཕུང་རྣམས་དང་། ལྷན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ལུང་ལས་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་དངོས་པོའི་སྤྱང་དུ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བསྐྱེལ་
 བ་དང་། སྤྱང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཚེས་ཅན་རེ་རེའི་སྤྱང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་
 པ་ན། མཚན་གཞི་གཞན་རྣམས་དང་སྤྱན་མོང་གིས་ཚེས་ལ་ལྷ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 བརྟགས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་དང་པོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོ།
 དོན་སྟག་བདེན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་བཞི་སོ་སོར་བྱེ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་མ་བརྟགས་ཏེ།
 བདེན་པ་བཞི་ལས་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྤྱི་ཡུལ་
 ཅན། ཞེས་བྱོད་ནས་དང་པོར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་ལ་བདེན་བཞི་སོ་སོར་བྱེ་
 བའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཆད་དེ། སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིམ་པ་གསུམ་
 ཀ་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་གི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆད་པ་དེའི་ཚོ། དམིགས་པ་
 བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ། རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོའི་སྒྲོ་ནས་ལྷ་བའི་ཤེས་
 རབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་ཏུ་འཆད་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་
 ནི་མ་འདྲེས་པའི་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་བཞག་སྟེ། རང་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་
 རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་ནི། མ་འདྲེས་པ་
 དང་། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། རང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་
 པའི་ཚེས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལུས་སོགས་སྤྱི་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ལྷ་
 བ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་ཐ་མར་ནི་འདི་ཉིད་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་དམིགས་རྣམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟག་ལ་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་པོ། །འཁོར་དང་བཅས་ན། ཕུང་པོ་ལྷ་བ་ཡིན་མོད།

མཐོང་སྒྲིམ་དང་འདྲ་བར་དེའི་ཐོབ་པ་ནི་དེར་མི་འཆད་དོ། །བཤད་ན་འཕགས་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་
མཛོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་བས་སོ། །སྐབས་འདིར་ངེས་འབྱེད་ཆ་བཞི་ལ་དུན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
བཞིས་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དང་འཕེལ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་གོ་བ་ནི། དང་པོར་བདེན་པ་དམིགས་
པའི་རྣམ་པ་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པ་དང་། གོམས་ནས་བྱང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཏོད་བྱེད་
ཀྱང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ནས་ཆོས་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
དྲོད་ཅེ་གཉིས་དང་བཟོད་མཆོག་གཉིས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་འདྲ་བ་འཕེལ་བྱེད་མི་འདྲ་བར་བཤད་
པའི་གོ་བ་ནི། བཟོད་མཆོག་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་ཉི་བར་དམིགས་རྣམ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ།
མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་དུན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོར་སྒྱེ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན།
དྲོད་ཅེའི་རྣམ་གཞག་གི་ཆོ་དམིགས་པ་བདེན་པ་ལ། དམིགས་བྱེད་དུན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་འཆད་དགོས་པས། དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམས་མེད།
ཅས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན། མཐོང་ལམ་
ཆོས་བཟོད་དང་པོའི་ཆོ། འདོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་དང་། བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་གི་ཆོ་
ཡང་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ན། དྲོད་ཅེ་གསུམ་དང་། བཟོད་པ་ཚུང་འབྲིང་གི་ཆོ།
བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་དམིགས་པ་ནི་དངོས་སུ་བཤད་ལ། བཤད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་
དབང་དུ་བྱེད་དམ། ཁམས་གོང་མའི་དབང་དུ་ཡང་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་མ་བཤད་
པས་ལུང་དང་མ་མཐུན་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བཟོད་པ་འབྲིང་། ཁམས་གོང་གི་བདེན་བཞི་
ལ་དམིགས་ནས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཟོད་ཆེན་དུ་འཕོ་བའི་ཆོ། འདོད་པའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འབྲེལ་པ་ལས། ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ལུ། བཟོད་པ། ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ཉི་བའི་བྱིར་འདོད་པ་ན་
སྦྱོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་
པ་མ་སྒྲིམ་པས་ཁམས་གསུམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པོ། །
གང་གི་ཆོ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་

བྱིན་མཆོད་པ་ལྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་
 དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པ་དེའི་
 ཆེ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲགས་གོ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་ཡིན་གྱི། །རྒྱན་ཆགས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། །འདིའི་དོན་ལ་མདོ་རྒྱས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་
 ཆོ། །འདོད་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། གོང་མ་གཉིས་གཉིས་ཏུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཆང་བ་གནས་པ་ལས།
 བཟོད་པ་འབྲིང་དུ་གནས་པའི་ཆེ་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བྲི་སྟེ། མཐར་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་
 གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཏུ་སྒྲོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཁོ་ན་ཆང་བ་དེ་ནི་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐད་
 ཅིག་ཐ་མ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་དང་། བཟོད་ཆེན་དང་། ཆོས་མཆོག་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་
 བཟོད་གསུམ་ནི་དམིགས་རྣམ་མཆུངས་པ་ཁོ་ན་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པོ་པོ་ཅན་དང་།
 སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་དག་གི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་རྣམ་པ་བྲི་ནས། རྗེས་སུ་དམིགས་པ་འང་དོར་ནས་སྒྲོམ་པ་
 ཡིན་ལ། ལུགས་གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་མ་དོར་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་འབྲི་མི་རྒྱས་པས་
 དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཅིག་ཏུ་བྲི་ནས་ལྟག་མ་གང་ལུས་སྒྲོམ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དྲངས་མ་
 ཐག་པའི་འགྲེལ་པ་དེའི་དགོས་པ་ལ། རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་བྲི་བ་དང་། དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་བྲི་
 སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 གཉིས་བྲི་ནས། རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་བྲི་ནས་དང་། གསུམ་
 དང་བཞི་བྲི་ནས་དང་། དེ་ནས་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་དོར་ནས། གོང་མའི་འགོག་པ་དང་།
 ཀྱན་འབྱུང་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་པོའི་ཡང་རྣམ་པ་རེ་རེ་བྲི་སྟེ་ལྟག་མ་རྣམས་བསྒྲོམ་པ་དང་།
 དེ་ནས་ཁམས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་བོར་ཏེ། འདོད་པའི་ལམ་བདེན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་
 རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་དོར་ཏེ། མཐར་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་གཉིས་ལན་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་ཏེ་
 སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཏེ། མདོར་ན་བཟོད་འབྲིང་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་ཅུ་བདུན་
 ཡིན་ནོ། །འདི་དག་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། དང་པོ་གསུམ་ལ་དགུ་བཅུ་སྟེ།

དེ་ནས་དགུ་ཉིད་ཐིམ་བཤུ། །ཐ་མའི་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་པ། །འདི་ལ་གྲངས་སུ་ངས་པར་
བཟུང་། །ཞེས་འཆད་དོ། །ལྷགས་གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མར་དམིགས་པ་མ་དོར་བར་རྣམ་པ་
འདོར་མི་རྣམ་པས་ན་འགྲེལ་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས་དང་། དམིགས་པ་རེ་རེ་ནས་
ཐིམ་བཤེས་བྱ་བ་འདི་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར། བདེན་པ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་
དམིགས་པ་ཐིམ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་བཟོད་འབྲིང་གི་ཐོག་མར་ཁམས་གོང་གི་གཉེན་
པོ་ལམ་བདེན་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་པོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་
འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་པོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་སྟོམ་པ་
དང་། དེ་ནས་ཁམས་གོང་གི་འགོག་བདེན་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་པོར་ཏེ་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་སྟོམ་
པ་དང་། དེ་ནས་འདོད་པའི་འགོག་བདེན་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་པོར་ནས་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་
སྟོམ་པ་དང་། དེ་ནས་གོང་མའི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོར། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་
གི་རྣམ་པ་བཞི་པོར། དེ་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོར་ནས་ལྷག་མ་འདོད་
པའི་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོམ། དེ་ནས་སྟོམ་པ་པོ་དེ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་ལྷ་བ་སྟུང་པ་དང་།
རྟུལ་པོ་དེ་སྟེང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་སྟུག་བདེན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་པོ་
དོར་ནས་ལྷག་མ་གསུམ། དེ་ནས་ལྷག་མ་གཉིས་སྟོམ། དེ་ནས་གང་ཟག་དེ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་སྟུང་
པ་ཡིན་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སྟོམ། གང་ཟག་དེ་བདག་གི་རང་
ལྷ་བ་སྟུང་པ་ཡིན་ན། དེའི་གཉེན་པོར་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་སུ་སྟོམ་མོ། །ཡང་གང་ཟག་
དེས་སྟེང་པ་སྟུང་པ་ཡིན་ན། སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཐིམ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དོར་ཏེ་དང་པོ་གཉིས་
སུ་སྟོམ། སྟེང་པ་སྟུང་པ་ལའང་། ང་རྒྱལ་གས་ཆེ་བ་དང་། ལེ་ལོ་ཆེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལྟར་ན། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལན་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ལན་
གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཟོད་འབྲིང་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་འབྱུར་རོ། །དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅིས། ཉེར་བརྒྱད་ཉེར་བཞི་ཉི་ཤུ་དང་། བཅུ་དྲུག་བཅུ་གཉིས་བརྒྱད་དང་བཞི། །གསུམ་
གཉིས་རྣམ་པ་ཐ་མ་གཅིག་ །ལན་གཉིས་བསྟུན་པ་འདི་ཡི་གྲངས། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དྲོད་
ནས་བཟོད་འབྲིང་པལ་ཆེ་བའི་བར་དུ་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས།

བཟོད་འབྲིང་གི་མཐར་འདོད་པའི་སྤྱུག་བདེན་ཁོ་ན་དང་། དེའི་ཡང་མཐར་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་
 དམིགས་ཤིང་། བཟོད་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ཆོས་བཟོད་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དམིགས་པར་
 བཤད་པའི་དགོངས་པ་འདི་ནི། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཐོག་མར་བྱུང་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་
 ཀའི་མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་སུན་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཐ་མར་བྱུང་བ་རྣམས་འདོད་པའི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་སྦྱར་བའི་ལམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་བརྟག་ཅུས་སོ། །གཞན་
 ཡང་འདིར་བཅད་པའི་དོགས་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་དང་། དེས་འདོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་སྤྲོད་བྱེད་དང་།
 ཆོས་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བཞག་པ་དེའི་ཆོ། སྤྱུག་
 མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཆུངས་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་རྗེས་བཟོད་
 གྱི་ཆོ། རྣམ་པ་བཞི་ཀའམ། གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འགོག་ལམ་ལ་ཡང་
 བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་བཟོད་ཤེས་སྤྲོད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ། ཀྱན་འབྱུང་ལ་བཟོད་ཤེས་སྤྲོད་ཅིག་མ་བཞི་བཞི་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདི་གང་ལས་ཁྲོགས།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་རེ་རེ་བདེ་དག་གང་དང་གང་ཡིན། ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན་
 ལན་གདབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྤྲོད་དུ། དེ་ནི་བདེན་བཞིན་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། རྣམ་པ་བཅུ་
 སྟག་ །ཅེས་དྲོད་ཅེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། བཟོད་འབྲིང་ནས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་འབྲེད་ཆ་བཞི་ཀ་ལ་ཆོས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་གིས་རྣམ་པ་གཏོད་པ་དང་།
 བཟོད་མཆོག་ནས་ཆོས་དྲན་ཁོ་ནས་རྣམ་པ་འཕེལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ལས་ལོགས་སུ་མཐོང་
 ལམ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་འཕེལ་གང་གིས་བྱེད་གསལ་ཁ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་
 ཆོས་བཟོད་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་འཆད་
 དགོས་ན། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་བཟོད་རྣམ་པ་གཅིག་གམ་བཞི་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་བཟོད་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་དེའི་ཉི་བར་རྒྱ་ལ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་སོགས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བརྟག་
 ཅུས་ཏེ། ཆོས་བཟོད་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདེན་པ་གང་རུང་གཅིག་གི་རྣམ་པ་གང་རུང་གཅིག་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་བཞི་ཀ་དུས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་རྣམས་ཀྱིས་གོང་
 མའི་བདེན་པ་གང་རུང་གཅིག་གི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། གཅིག་རྟོགས་པ་ན་བཞི་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གི་གྲངས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་ལམ་དང་མི་མཚུངས་པ་ནི་
 མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་པར་ལས་སོ། །དངོས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་དངོས་རྒྱུ་ལ་ཡོད་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་འཕྲོས་པའི་ཆེ་དེར་མ་དཔེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཚོག་དང་
 ཆོས་བཟོད་ནི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་མི་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟུག་བསྐལ་ལ་རྗེས་བཟོད་དང་
 རྗེས་ཤེས་ཁམས་གོང་མའི་སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྲེན་བྱེད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཆོས་
 བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་སོགས་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྲེན་བྱེད་གྱི་
 དཔེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་གང་དང་གང་ཡིན། མི་དགོས་ན་སྟུག་
 བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྟུག་བདེན་ཁོ་ན་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འབྲེན་བྱེད་གྱི་ཆོས་མཚོག་དགོས་པ་དང་།
 ཆོས་མཚོག་དེ་འབྲེན་བྱེད་གྱི་བཟོད་ཆེན་དགོས་པར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ཕྱི་མ་ལྟར་
 ཁས་མི་ལེན་ལ། སྤྱོད་ནས་བཟོད་འབྲིང་པན་ཆད་དུ་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་
 དུག་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་
 བ་ནི་རང་དུས་སུ་བྱས་ལ། འབྲིན་པ་ནི་འདས་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འགྲེལ་པར་ཉེ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ནི། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་དངོས་འབྲས་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་
 པ་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་འབྲས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དངོས་རྒྱུའི་དུས་སུ་འདྲ་དེ་དང་ཆ་
 མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །འོ་ན་ཆོས་ཤེས་དང་བཟོད་ཤེས་ལ་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེན།
 འདོད་པ་ཉིད་དེ་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་
 དག་གི་འདོད་པ་ལྟར། ཆོས་མཚོག་བདེན་པ་བཞི་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་
 ཡོད་དེ། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་ནི་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་འདྲ་བར་མ་དཔེས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྗེས་བཟོད་ལ་འདྲ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས། སྟུམ་ན། ཆོས་མཚོག་དང་ཆོས་བཟོད་འདོད་པའི་
 གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའོ། །ཆོས་མཚོག་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོར་

བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེས་ཆ་ནི་དེས་པར་འདོད་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འདོད་པ་ནི་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཞེས་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་གང་སྟེལ་ན་རེ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། ཉམས་པ་ཆ་
 མཐུན་ནི་འཕེན་བྱེད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་མོད། འགྲེལ་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེའི་
 ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་འཕེན་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། དེས་ཆ་དེར་མ་སོང་
 རོ། །འོན་ཏྲུང་ལམ་པ་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་དེ་ལམ་ཁྱེགས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་
 སྐྱོར་ལམ་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས། འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ། མིན་
 ན་སྐྱོར་ལམ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ལམ་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་པའི་ཆེ་ལམ་ཁྱེགས་
 མིན་པར་འདོད་ན་ནི། སྐྱོར་ལམ་པ་འཆི་སྟོན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་
 སོགས་མང་རོ། །ཞེས་བརྟགས་ན་འདི་ལྟར་འཆད་རུས་ཏེ། རྟོན་དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 སྟོ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་རྟོན་དེ་ལ་སྟོན་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་
 དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་འགལ་བའི་བྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལྷ་དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་དུ་
 ཁྱེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རྟོན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་འདྲ་དེ་སྐྱར་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་
 སུ་ཉིད་མཆོམས་སྐྱར་བའི་ཆེ་ནི། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་བྱིར་ལམ་ཁྱེགས་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་འདྲ་དེས་སྐྱར་ཡང་བསྐྱབ་ནས་ཐོབ་པའི་ཆེ། སྟོན་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མ་
 འདྲིས་པ་དང་འབད་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་ཉམས་ན་སྟོན་
 མེད་ཐོབ། ཅེས་སོ། །འདི་ནི་རི་སྐད་དུ། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་ལྟན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་
 དང་ཞེས་པའི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །དེ་དོན་ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྐྱོར་བྱུང་གི་བྱེད་པར་ལས་
 འབྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་དེ་སྟོན་དྲོད་ཅེ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྐྱར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ།
 གཞི་ནས་བསྐྱབ་དགོས་སམ། འཕྲོ་ནས་བསྐྱེད་པས་ཆོག །སྟོན་ན། འགྲེལ་བར། མཆོམས་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་གོང་མ་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་དོ། །མེད་ན་ནི་གཞི་ཁོ་ན་ནས་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་དོ། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་དྲོད་ཅེ་གང་ལ་བསྟན་པའི་སེམས་དེ་སྐྱར་ཡང་མཛོན་

དུ་བྱས་ནས་སྒྲོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས། སྒྲོན་དེ་སྦྱིས་པར་
 དྲན་ན་ནི་འཕྲོ་ནས་བསྐྱེད་པས་ཆོག་ལ། དེ་མེད་ན་སེམས་རྟེན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་གཞི་
 བཟུངས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེའི་ཆེད་དུ་ཅེ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ནི་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་
 གོང་མ་མི་སྦྱི་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་མོད། རྟོད་ཅེ་ནམ་གྱི་ཆེ་སྦྱིས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲན་པ་ཉིད་གྱི་ཆེ་
 བསྐྱེས་པའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད། སྒྲོན་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཉམས་སུ་མྱོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྗེ་
 སྐད་དུ། ཆོས་མཆོག་ལུང་མེད་གྱིས། གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་པ། ཆོས་
 མཆོག་གི་ཐོབ་པ་ནི་འཕགས་ལམ་སྦྱིས་ནས་ཀྱང་། ས་མ་འཕྲོས་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པས། ཆོས་
 མཆོག་གི་ཐོབ་པ་དང་པོ་ལུང་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། སྦྱིས་སྦྱིས་པའི་རྟེན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་
 བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་གི་འཕྲོས་པས་ནི་མི་གཏོང་ལ། ཆོས་མཆོག་ནས་ལུང་མེད་དུ་མི་སྦྱི་བའི་
 བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་བཟོད་ཆེན་དང་། བཟོད་འབྲིང་གི་ཐ་མ་ཡང་
 མཆོན་ཅུས་ཏེ། ཆོས་བཟོད་དང་ས་གཅིག་ཅིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་ཅེ་ལ་
 ཡང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་སྤྱིད་མོད། མ་དེས་པས་ནི་རྟོད་ཅེ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་བར་འཆི་འཕྲོ་བ་དང་
 ས་འཕྲོ་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་ནས། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་བས། །
 གཏོང་ངོ། །ཞེས་པ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་དེས་ཆའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ནམ་
 གྱི་ཆེ་གཏོང་སྒྲུལ་པ་ལ། འདིར་ས་བོར་ཞེས་སྦྱོས་པ་ནི། སྒྲུར་བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགོ་བ་
 ནི། ས་འཕྲོས་ཞེས་པ་ལས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ས་འཕྲོ་བ་ཙམ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བས་འཕྲོ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཞེས་སྦྱོས་པ་ནི། འཕགས་མིན་ལྟར་འཆི་བ་དང་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་མི་གཏོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འཕགས་པ་ནི་དེས་ཆའི་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་
 མི་སྤྱིད་པ་དང་། ས་མ་འཕྲོས་ན་གི་འཕྲོས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྦྱི་བྱེད་མི་
 མཆུངས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྦྱི་ལ་ནི་སྦྱོར་ལམ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་བྱུང་མཉམ་དུ་
 འཆད་ལ། འཕགས་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ཉམས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ལས་
 ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་ལ། ཆོས་མཆོག་གི་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ས་བོར་
 བའི་གོ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་དེས་ཆ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་འཕགས་པ་འདོད་རྟེན་

ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲི། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྒྲིས་པའི་ཆེ་ཡིན་གྱི།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་སྒྲིས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྒྲིར་ལམ་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
 འོན་ཏེ་འདྲ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྱུང་ཕྱི་ཆེན། ས་བོར་བར་འགྱུར་ཏེ།
 འཕོས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དག་ལ་རོ་མུང་བའི་
 སྤྱི་བ་སྒྲི་བས་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དེ་དོར་
 བས་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ས་འཕོས་པར་འཛོག་མོད། ས་དེ་
 བོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ས་མ་བོར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་བོར་བ་ནི་རིས་མཐུན་བཏང་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དགེ་བ་དག་པ་བས་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཉིང་མཆོམས་སྒྲིར་སེམས་བྱས་པའི་ཆེ་ནི། ས་དེའི་
 རྒྱུ་སྒྲིན་སྒྲིས་ཀྱང་གཏོང་ལ། རྒྱུ་སྒྲིན་སྒྲིས་ཀྱིས་ཉིང་མཆོམས་སྒྲིར་སེམས་བྱས་པའི་དགེ་བ་
 དག་པ་དེ་ཡང་གཏོང་བའོ། །དེས་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ས་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་གཏོང་བ་ནི།
 དེ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཡང་ས་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིར་བས་ཐོབ་པ་ལ་ཐུག་
 གོ་ཡང་། འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །ཞེས་པ། སོ་སྒྲིའི་རྒྱུ་ཀྱི་ངེས་ཆའི་ཐོབ་པ་དེ་གཏོང་
 བའང་སྒྲི་མ་ལྟར་ས་བོར་བ་ལ་རག་ལས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ས་འཕོ་ཡང་རུང་། མི་
 འཕོ་ཡང་རུང་སྟེ། འཆི་བ་ཁོན་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་གྱི། ས་བོར་བ་གཏོང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ལ་ས་བོར་བ་རི་ལྟར་ཡོད། དེ་གཏོང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཅི་ཞེན། ས་འདོར་བ་ནི། འདོད་
 ཏེན་ཅན་གྱི་སྒྲིར་ལམ་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྒྲི་བའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲིར་ལམ་གང་ལ་སྒྲི་བའི་
 ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་བོར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཅམ་གྱིས་དེ་དེའི་གཏོང་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ། ཉམས་པ་
 ཆ་མཐུན་ནི་གོང་ནས་འཕོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་
 འཕོ་བ་ནི་གོང་དུ་སྒྲིས་ཟིན་པ་ལ་རག་ལས་ལ། ཁམས་གོང་གི་བར་སྤྱིད་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སྒྲིར་ལམ་
 བཏང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བར་སྤྱིད་ལ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེར་སྒྲི་བ་བྱ་བའི་ཐ་
 རྒྱུད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྒྲིར་ལམ་པ་ཁམས་གོང་དུ་སྒྲིས་པའི་ཆེ་
 སྒྲིར་ལམ་བཏང་ཡང་། དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ས་ནི་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཏང་ན་དེར་སྒྲིས་པ་

འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཏང་ལ། གནས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་
མ་བཏང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་འདོད་རྟེན་ཅན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་པ་འདོད་པར་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ནི།
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་མ་ཟད། གཞན་གསུམ་ཡང་བཏང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་གི་ས་
མཐའ་དག་བཏང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་མིན་འཆི་བས་གཏོང་། ཞེས་པ་འདི་ཡང་། གཙོ་བོར་
བྱོད་ཅེ་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
བཟོད་མཆོག་པ་དང་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
འོན་སྒྱུར་ལམ་པ་ཁམས་གོང་དུ་སྒྱུ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ།
དེ་དང་མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉམས་སྤྱོད་པས་ཆེ་དེ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། ཞེས་པ་འདི་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སྟེན་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལ་འང་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་ཉམས་
པས་གཏོང་བ་ནི་ཡོད་དེ། ས་བོར་བས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཡོངས་ཉམས་ལ་ནི་མེད་
དོ། །ཉམས་པས་བྱབ་ལ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལ་ནི་ཉེས་པས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཉམས་པ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །ཆོས་དེ་དང་དེའི་མི་ལྡན་པའམ་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་ནི་བྱུང་པར་མེད་དོ། །བྱོད་
ཅེ་ལས་ཉམས་པ་དེ་ལོག་ལྟ་དང་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྒྱུ་བ་དག་སྤྱོད་
ཀྱང་། ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་དག་ཅུ་ཆད་པ་མི་སྤྱོད་ལ། བྱོད་དུ་དེ་ཆད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་
མཆོམས་སྒྱུར་བས་ངེས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་ནོ། །ཡང་། དངོས་གཞིའི་དེ་
ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། །དངོས་གཞི་འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་འདི་ལ་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་
སོང་བ་དང་། ས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲོན་དུ་སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞི་སྟེ། དེ་བརྟེན་པའི་བྱོད་གྱིས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མཐོང་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། འདོད་པ་ལ་
ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་ཆོས་བཟོད་མཐོང་དུ་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་ཆ་ལས་
ཉམས་བྱེད་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ནས་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ས་བརྒྱད་པོ་གང་ལ་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཡང་རུང་། དེ་འདྲའི་
བྱོད་གྱིས་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མཐོང་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། ཁམས་གོང་ལ་

ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བས་དེ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དྲོད་ཅེ་ཅན། བཟོད་ཆེན་མ་སྦྱིས་
པའི་བར་དེར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲོད་ལ། བསམ་གཏན་
བཞི་བ་སོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་མེད་ནི་བརྟག་དགོས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ངེས་ཆའི་
རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། དྲོད་ཅེ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གང་ཡིན་
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་འཆད་མི་དགོས་ཏེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དག་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། ངེས་ཆ་ལ་ནི་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ལས་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་དེར་
ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དག་སྤྲོད་དོ། །དེ་འདྲ་བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་བྱུང་
པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་མཆོག་སྟོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་སྤྲོད་པ་དེའི་ཆོ། དེ་འདྲ་དེ་བཟོད་པ་
ནས་ཟད་ཤེས་ཀྱི་བར་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རུང་བའི་རྒྱ་
ཆོགས་གངས་ཆངས་བའི་ཕྱིར། དེ་དུས་ཀྱི་མི་སྟོབ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་ལྟན་
པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིས་ནས་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟག་མེད་དུ་འདས་པའི་ཆེ་ཡང་། འཕགས་
པ་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དེའི་གཏོང་རྒྱུར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་བརྟག་གོ། སྟོར་ལམ་
པ་ཁམས་གོང་མ་ནས་གོང་མ་དག་ཏུ་སྦྱིས་པ་དེ། སྟོར་བའི་ལམ་ལས་རྒྱུ་པར་ཉམས་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་དེའི་ཐོབ་པ་གཏང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེ་
སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་བརྟག་དཀར་བས་དྲོད་ཅེ་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་ལམ་མ་སྦྱིས་པའི་བར་དེར་
བསྐྱལ་བ་དུ་མར་རྒྱུ་པར་འབྱུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། བཟོད་
ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་དེར་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་བསྐྱངས་པ་ཞེས་
འགྲེལ་པར་བཤད་ཀྱང་། སྤངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མཐོང་སྒྲིམ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་དག་དུ་སྦྱེ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པས་ཞིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །ཅ་
བར་ངན་སོང་གསུམ་ལས་མ་སྦྱིས་ཀྱང་། འགྲེལ་པར་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྒྱུ་མས་དང་། སྤོང་
ལས་སྦྱིས་པ་དང་། དྲོད་གཤེར་ལས་སྦྱིས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་།

བྱང་གི་སྒྲི་མི་སྟན་དང་། ཚངས་པ་ཆེན་པོར་སྒྲི་བ་རྣམས་དང་། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་།
 མཆོན་གཉིས་པའི་ལུས་རྣམས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིད་པ་རྣམས་དང་། མཐོང་བས་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་སྒྲི་བའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པོ། །དེ་དག་གི་ཅི་རིགས་པར།
 རུང་རུས་ནི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་སྒྲི་བར་ཐོབ་ལ། ཆེན་པོས་ནི་གཞན་དག་གི་འོ། །
 ཞེས་བཤད། འདི་ལྟར་ན། ཉེར་བསྒྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་བཟོད་པ་རུང་རུ་ཅན་གྱི་འཕྲོས་པ་མི་
 སྤྱིད་པར་ཁས་ལེན་པའམ། སྤྱིད་ན་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་དེ་ལ་ངན་སོང་རུ་སྒྲི་མི་སྤྱིད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །རྒྱལ་པོ་གང་ཞེན། འགྲོ་བ་དང་། སྒྲི་
 གནས་དང་། སྒྲི་བ་དང་། ལུས་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཉོན་ཐོས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་རུ་ཡང་འགྲོ་འོ། །ཞེས་
 འགྲེལ་བར་བཤད་པ་དེ་ལ་འདི་ལྟར་བརྟག་དགོས་ཏེ། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་ངན་སོང་རུ་མི་འགྲོ་ཡང་། རྟོད་ཅེ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ངན་སོང་རུ་འགྲོ་བ་
 སྤྱིད་ཅེས་པ་གཅིག་དོན་གྱིས་ཐོབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉོན་ཐོས་རྟོད་ཅེ་ཅན་མ་གྱི་གོང་རུ་བྱང་རྒྱལ་ཏེ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ནས་སྒྱུར་ལམ་བཏང་སྟེ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་རུ་ཆོགས་སོགས་
 པ་གཅིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱི་
 གཏོང་རྒྱར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན། ལེན་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ལས་འོས་མེད་པས་ཉམས་ནས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་
 ལམ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་རྟོད་
 ཅེ་ཅན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སོང་བ་དེའི་ཆེན། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་རྟོད་ཅེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 རྟོད་ཅེར་གནས་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན། བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་
 བཤད་པ་འདི་ཡང་། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་བཟོད་པའི་གོ་ཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
 རྒྱལ་མངོན་རུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དེར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱར་ཆོགས་བསགས་པ་སྟོན་རུ་

འགྲོ་དགོས་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ནི་དྲོད་ནས་ཟད་ཤེས་ཀྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་དྲོད་དུ་མ་ཞུགས་
 པའི་བར་དེར་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཆོགས་སོག་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་པ་གི་འཕེས་པས་
 གཏོང་བ་དང་། དེའི་སེམས་རྟེན་འདོད་པའི་སེམས་ལ་བྱེད་པ་ནི། བཅུན་པ་དབྱངས་བསྒྲོགས་
 ཀྱི་ལུགས་ལ་འང་མི་རུང་བས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་འདོད་པའི་ཉན་
 མོངས་ཀྱིས་ཉམས་པར་མ་བྱས་པར་ནི་འདོད་པར་མི་སྦྱེ་བས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པས་གཏོང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །ཡང་ན་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞིན་པའི་ཆེ་
 བཏང་ཡང་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ལ། གི་འཕེས་པའི་ཆེ་ཉམས་ཀྱང་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་
 དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་ལ་ནི་དྲོད་ཐོབ་ནས། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བྱལ་བ་དང་།
 གཉིས་པོའི་ངེས་ཆ་ཡིན་ན་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པས་བྱལ་བ་དང་། ཅི་ཡང་
 མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྱལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱལ་བ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་དང་
 གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་སོག་པ་དེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ཀྱང་། ཐར་ཆ་དང་ངེས་ཆ་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱེད་པ་ནི་མི་སྦྱིད་དེ། དེ་ཡི་སྟོན་དུ་
 ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་ན་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཐར་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་།
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི་ཆེ་སྒྲ་མ་ལ་ངེས་པར་བསྦྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། །
 ཅེས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐར་ཆ་ནི་དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལ་
 ཤིན་ཏུ་མང་བར་འདུལ་བའི་ལུང་ལས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་གཞུང་འགྲེལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ནི་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི། བདེན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མ་བྱལ་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་།
 བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 པ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བྱལ་བྱུང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་
 མངོན་རྟོགས་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་པ་ཤེས་རབ། ཅེས་འཆད་

པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ཆེ་ཡང་། ཤེས་བཟོད་གཉིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྒྲོང་བ་ལ་ལྟོས་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པས་ཆོག་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་རིམ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་ནས།

ལམ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ།
བདུན་དབྱེ་བ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱིར་ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས་ཞུགས་པ་
ལའང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་སྒྲོང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དབང་པོ་རྣེ་འདྲུལ་དེ་དག་ཏུ། །
ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་གནས་སུ་འཛིན་པ་ལ། ཐ་ན་འང་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་
སྒྲོང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
འབྲས་སུ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་ལྷོས་མ་ཟེན་ན། རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། འབྲས་སུ་ལ་གནས་
པའི་དབྱེ་བ་མང་པོ་བ་དེ་དག་ལ་སྒྲོང་ས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནི་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཏེ། དེ་
མེད་ན་འདིར་འཆད་པའི་འབྲས་སུ་དེ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དེ། འཆལ་བའི་ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། འཆལ་ཚུལ་ལ་ཡང་
གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཟག་མེད་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་
ཏེ། རོན་དམ་པའི་དགོ་སྒྲོང་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་
མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཏེ། སྒྲང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་
དང་། ཕྱི་མ་ལ་སྒྲང་བྱའི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་གཅིག་གོ། །འཛིན་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རྣམས་ནི་དེར་མི་རུང་སྟེ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་
ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སྒྲོང་བ་ལ་སྐབས་འདིའི་འབྲས་སུ་བཞག་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།
འཐོབ་བྱེད་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲམ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་
པོ་ཉིད་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་འཐོབ་བྱེད་དགོ་སྒྲོང་
གི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པའི་སྒྲང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སུ་བར་པ་གཉིས་སུ་མ་ཟད། འབྲས་སུ་བཞི་ཆར་གྱི་སྒྲང་བྱའི་གཙོ་

བོ་ནི་སྤྱད་པའི་ཕྱི་མོའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ཉི་ཆེ་བ་དང་། བྱལ་བ་གཉིས་ལས།
 བྱི་མ་ནི་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་ལུ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤྱང་སྟེ།
 དེ་ལའང་སྒྲོམ་སྤྱང་དང་མ་འགྲེལ་བར་སྤྱངས་པས་ཆོག་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤྱང་དང་འགྲེལ་ནས་སྤྱང་
 དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཉིད་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་
 པ་ལ། འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་སྤྱེལ་ནས་སྤྱང་དགོས་པ་དང་། དགུ་པ་དང་སྤྱེལ་ནས་སྤྱང་དགོས་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱིར་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ཉིད་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་བྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་ལུ་ཉིད་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོར་འཛོག་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྟུམ་དུ། དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤྱང་སྤྱངས་ཟིན་ཀྱང་། རི་སྤྱད་འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་དགུ་པ་མ་སྤྱངས་པ་དེ་
 སྤྱད་དུ་འབྲས་ལུ་གཉིས་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་སོ། །ཞེན། བྱལ་བ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་
 ཉོན་དུག་པ་དང་དགུ་པ་སྤྱངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་འགོག་བདེན་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་
 འབྲས་ལུ་བར་པ་དེ་དང་དེར་བཞག་མི་རུས་པའི་བྱིར། རུས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུའང་དེ་
 གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྗེས་སུའང་འབྲས་ལུ་བར་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ལ་འཛོག་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ལྡེ་ཆང་མི་དགོས་པར་ཐལ་བའི་བྱིར། འོན་ཅི་ལྟར་ཞེན། ཟག་མེད་པར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྡེ་ལས་པལ་ཆེར་སྤྱངས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པ་ལ་འབྲས་ལུ་
 གཉིས་པོ་དེ་དང་དེར་འཛོག་ལ། ལྷའི་ནང་ནས་གསུམ་ནི་མཐོང་སྤྱང་ཁོ་ནར་ངེས་གིང་། གཞན་
 གཉིས་པོ་ལའང་མཐོང་སྤྱང་དང་སྒྲོམ་སྤྱང་གི་ཆ་གཉིས་ལས། མཐོང་སྤྱང་གི་ཆ་དེ་མ་སྤྱངས་པར་
 བྱི་འབྲས་ལུ་དེ་དང་དེར་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བོད་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་ལུ་
 སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་། གང་ཟག་གི་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་བྱེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་
 དེ་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་དུ་འཛོག་པའི་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་དགུ་པ་
 ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་ལུ་དེ་དེ་དང་དེ་ནི་མཐོང་སྤྱང་སྤྱངས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་འཛོག་དགོས་
 པའི་ཤན་མ་བྱེད་པའི་བྱིར། གཏན་ཆོགས་གཉིས་པ་བསྒྲུབས་ཟིན་ལ། དང་པོའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 གང་ཟག་དེ་འདོད་པར་སྤྱེ་བ་ལན་གཅིག་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་ནི། གང་ཟག་དེ་བྱིར་འོང་དང་
 བྱིར་མི་འོང་དུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱང་། འདོད་པའི་སྒྲོམ་

སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་དང་། བལ་ཆེ་བར་སྤངས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་བཞག་པའི་
 བྱིར། འོན་དེ་དག་གྱང་། རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྐྱེས་དང་ཟག་མེད་
 ཐོབ་འཛིན་བྱིར། །ཞེས་སོ། །འདི་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་རིམ་གྱིས་
 པའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགོག་བདེན་བསྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟོན་
 ཐོབ་པ་དེ་ནི་དེར་བསྐྱེ་རྒྱུ་མེད་དོ། །འོ་ན་གང་ཞིག་དུས་རྣམ་གྱི་ཆེ་ཞེ་ན། སྟོན་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ནའོ། །གང་དང་ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ཞེ་ན། མཐོང་
 སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དེ་དང་ཐོབ་པ་བྱམ་མོང་བ་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་བསྐྱེ་བའོ། །གཉིས་
 པོ་བྱམ་མོང་དུ་སྟོམ་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་འགོག་པ་དེའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཡིན་
 པ་ལས། འདིར་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་སྟོམ་བྱེད་ཐག་པ་དང་འདྲ་བ་དེའི་
 ཁོངས་སུ་བསྐྱེམས་པའོ། །དེས་ན་དེ་བྱིན་ཆད་སྟོན་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གྱིས་བཟུང་
 བས་ན། བསྐྱེས་དང་ཐོབ་འཛིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བའོ། །ཡང་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཅན་གྱིས་འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཆེ། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འབྲས་བུར་མི་རུང་དོ། །དེ་དང་དེ་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་ནི། སྐབས་དེར་བརྟག་པ་མཐར་བཟུང་བ་
 ཡིན་མོད། འབྲས་བུ་བར་མ་གཉིས་སུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་ལྡ་མ་ཆང་བའི་བྱིར། མ་ཆང་བ་རི་ལྟར་
 ཞེ་ན། སྟོན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དང་། སྟོམ་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་བྱམ་མོང་གཅིག་གིས་
 བསྟོམས་པའི་འགོག་པ་དེ་དང་དེའོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་སྤངས་པ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེས་ལམ་ཟག་བཅས་གྱི་སྤངས་པ་
 འདི་མ་བཟུང་ན། སྟོན་སོ་སོ་སྟེ་པོའི་དུས་སུ་འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ལས་
 ཉམས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྟེ་བ་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། འདིར་
 ལན་གཅིག་ཉམས་གྱང་མི་འཆི་བ་ནི་འཛིན་བྱེད་ཟག་མེད་དེའི་མཐུ་ལས་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཡང་།
 རི་སྐད་དུ། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་རྒྱ་བཤད་ནས།
 དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།

ཁྱུ་མཐུན་དང་། འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་
 དགུར་ཡོད་པ་ལས། འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས།
 གཞན་རྣམས་ལ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་མི་བཞག་སྟེ། དེས་སྤངས་པ་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པོ་དང་མི་མཚུངས་པ་ནི། སྤངས་གཉིས་པོ་དེར་ཟད་པ་
 རྣམས་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། གཞན་ལ་དེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པོ་ཡང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཆོན་ནི་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ། ལམ་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་དང་། དགུ་བ་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་བྱའི་
 གཙོ་བོ་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པ་ལ་སྦྱོས་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱིར་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ནི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུའོ། །ཞེས་པའི་གྲངས་ཆ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་ནི། རི་སྐད་དུ། གྲོལ་ལམ། ཞེས་བཤད་མོད། དེ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 གྱིས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 བུར་འཇོག་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དེའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་སྤངས་སྤངས་
 པའི་འགོག་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་པར་སྦྱོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེའོ། །འདི་ནི་མཐོང་སྤངས་
 སྤངས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ངོས་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོམ་སྤངས་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་ནི་
 མི་བཞག་ཏེ། སྦྱོང་བྱེད་ཟག་བཅས་ལ་གྲོལ་ལམ་ཟག་མེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཆད་པ་
 འདི་ཡང་། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཆོན་ཏོ། །འབྲས་བུ་འདུས་
 བྱས་དེ་ལ་འང་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུ་སྟེ། སྤངས་བྱའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །སྦྱོམ་སྤངས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་
 ཟག་བཅས་ལ་རྫས་ཀྱི་སྦྱོར་སྤངས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་དགོས་ཀྱང་། ཟག་མེད་ལ་ནི་སྦྱོག་པས་འབྱེད་
 པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྫས་ཀྱི་སྦྱོར་སྤངས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ལྷག་པ་མེད་དེ། གོང་མའི་སྤངས་ཀྱི་སྤངས་
 བྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་ལན་དགུར་དྲིལ་ནས་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་གེས་

106

བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་ལྷ་གཞན་ལ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་སུ་བྱེན་ས་འཆད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུ་
 དེ་དག་གི་ཆེན་ཞུགས་ལམ་བཟང་བའི་རྣམ་གཞག་གྲང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་ཐོབ་ཅེས་
 པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་སྟེ། སྟོན་སྤང་བྱ་རི་སྟེད་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོམ་པའི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་
 པ་གཅིག་གསལ་དུ་རྟོག་པའོ། །དེའི་ཆེ་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱ་ལྷ་ཆེད་པའི་
 འབྲས་བུ་སྟེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་གཞིའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། བཅུ་དྲུག་
 པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རང་ལྟོག་ནས་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འཆད་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་སྤང་ཀུན་སྟོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གོང་གི་ལམ་མཐོང་སྤང་
 ཅམ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེ་མཐོང་སྤང་
 སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཆད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་བཞི་པ། ཤེས་པ་བརྒྱད་
 ཆེན་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་པོ་དེ་
 ཐོབ་ཅེས་པ་བརྒྱད་ཀའི་ལྷན་པ་ཆེད་པ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཆེད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། །འོན་པར་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆེན་རི་ལྟར་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་པོ་བདུན་ནི་ཞུགས་
 ལམ་ཡིན་པས་བཟང་ཟིན་པའི་བྱིར། སྟམ་ན། ཞུགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་དག་བཟང་
 ཡང་། བཅུ་དྲུག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྟམ་བདུན་པའི་ཐོབ་པ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཞིག་
 གསལ་དུ་རྟོག་པའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དུས་དེར་ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སྟོས་པའི་
 མཐོང་སྤང་བརྒྱད་ཀ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གཅིག་
 རྟོག་པ་དེ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀའི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོག་པ་ན་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀ་
 ལྷན་པར་འཛིན་ཞུས་པའི་བྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོམ་ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གི་
 འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་ཆེན་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆེན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷན་པའི་བྱིར། རི་ལྟར་
 ཞེ་ན། ཁམས་གོང་འོག་གི་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་པོ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་
 ཐུན་མོང་བ་ཞིག་རྟོག་ལ། དེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀའི་ཐོབ་པ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཏན་
 ཆེགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་གྲང་མཐོང་སྤང་བརྒྱད་པོ་སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་
 བའི་བྱིར། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩ་མ་བསྟོམས་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་

ཡུག་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་རང་ལྷོག་ནས་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུར་གཞག་ཏུ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ཡིག་ཆེར་རམ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་
 འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། འདོད་ཉོན་ཡུག་པ་དང་དགུ་པ་གང་རུང་
 སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་སྤང་ཆུང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་སོ། ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའི་དོན་ཡང་། དེ་
 རང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བཅུ་དྲུག་པའི་ཐོབ་པ་གསལ་དུ་རྟོག་པའོ། །
 བཅུ་དྲུག་ཆང་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དེ་མ་ཆང་བར་ནི་བདེན་པ་བཞི་མི་ཤེས་ཤིང་། དེ་མ་
 ཤེས་པར་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མཐོན་པར་མི་རྟོགས་ལ། དེ་མ་རྟོགས་པར་ནི་མཐོན་སྤང་སྤངས་པ་
 མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་པར་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 སྤངས་པ་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་པའམ།
 དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་གང་རུང་མེད། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཡང་། ཁམས་གོང་འོག་
 གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་རུང་
 གཅིག་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཆང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི་མི་ཆོག་སྟེ། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་དང་དེར་
 འཛིག་པ་ལ་ཁམས་གོང་མའི་མཐོན་སྤང་ཡང་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆན་
 ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་མོད། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་ལོགས་སུ་བཤད་མི་དགོས་སོ་
 ལྷ་མ་ན། ཐོབ་བྱའི་རྣམ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རྣམ་སོ་སོར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འཛིག་རྟོག་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་ཡུག་པ་སྤངས་པའི་ཆེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་རི་ལྟར་ཡོད་
 དེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཟག་བཅས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཟག་བཅས་ལས་མེད་ཅིང་།
 དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སྤང་
 གཉིན་དེ་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་བཞི་ནི་མཐོན་སྤང་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་
 བཤད་པ་དེའི་ཆེ། དེ་ལ་ལྷོས་པའི་འགོག་བདེན་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་
 ཐོབ་པ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་བཞིས་བྱ་བ་དེ་
 ཡིན་ནོ། ། དེ་ནས་ཞུགས་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ཡང་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤད་མཛད་པ་

དག་གི་བསམ་བཤུགས་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཕྱི་འོང་ལ་ལྷོས་
 པའི་སྤང་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཉོན་བདུན་བརྒྱད་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དང་། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ནས་སྤྱིད་ཉོན་བརྒྱད་པའི་བར་དག་བཅོས་བཤུགས་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སྤང་བྱེད་
 གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་གྱི་དེ་དང་དེའི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་
 ཁས་འཆེའོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱ་དོས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཞུགས་ལམ་དོས་མ་
 ཟིན་པའི་ཉེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱིར་འོང་གི་སྤང་བྱ་ལ་དབྱེད་པ་དང་། དེས་ལྷག་མ་མཚོན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ཕྱིར་འོང་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་
 དེ་སྤངས་མ་སྤངས་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་བྱེད་པར་དེ་དང་དེ་དག་རྩ་འཛིག་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་འོང་གི་
 བྱེད་པར་དག་རྩ་འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་འགྱུར་བཤུགས་དེ་དག་སྤངས་དགོས་པས་དེ་ལ་ལྷོས་
 པའི་སྤང་བྱར་འཛིག་ན་ནི། མཐོང་སྤང་རྣམས་གྱི་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་
 བྱེད་དེ་དག་སྤང་བཤུགས་པ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པ་རྣམས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པར་འཛིག་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་
 གྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་སྤང་བཤུགས་
 བརྩོན་པས་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་འོང་གི་སྤང་བྱ་སྤང་བཤུགས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པར་འཛིག་པ་ནི།
 འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤང་བཤུགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ལས་གཞན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་མ་གཞན་
 ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱི་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་པོ་
 གང་ཡིན་གྱི་དེ་དུང་ཉེ། འབྲས་གནས་ཅམ་པོར་འཛིག་བྱེད་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ལས་ཅམ་པོ་དང་།
 བྱེད་པར་ཅན་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་བྱ་དེའི་གཉིན་པོ་ཐོབ་པ་ལས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ལ། མི་འཐད་པའི་ཆ་དག་པ་དང་། འཐད་པ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཞུགས་ལམ་ཟག་བཅས་ནི་གཏན་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞུགས་ལམ་ནི་རང་རང་ལ་ལྷོས་པའི་འབྲས་
 དུས་སུ་གཏོང་བར་ངེས་ལ། ཟག་བཅས་ལ་གཏོང་ཚུལ་དེ་འདྲ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་
 བུ་ཕྱི་མའི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་ན། སྤང་བའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཟག་བཅས་
 མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཅུ་དུག་པའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཟག་བཅས་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སོགས་
 སྤང་བཤུགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་ཞུགས་ལམ་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བྱུང་པར་ཅན་དུ་བྱ་བའི་
 ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སོགས་ནས་ལྷ་པའི་བར་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་
 ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་རང་རང་གིས་སྟོབ་
 པའི་འབྲས་ལུ་དེ་རྒྱུ་ལྷ་ཆང་བའི་འབྲས་ལུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལུང་གིས་གྲུབ། གཏན་
 ཆོག་ནི། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤོང་བའི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་
 བྱུང་པར་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཆོག་གིས་ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་འོང་མ་འཛོན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ལ། ཅམ་པོ་དང་།
 བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་དེ་ཞུགས་ལམ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲས་ལུ་བྱུང་
 པར་ཅན་དུ་བྱེད་ཆོས་ནི། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་སྤོང་བ་ལ་བཙོན་ཟེན་པའི་ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གང་
 ཡང་རུང་བ་དེའོ། །དེས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ལམ་བདེན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་པར་ཅན་
 དུ་བཞག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་གི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་པར་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་བྱ་
 པ་འབྲེལ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་སྤངས་པ་
 གཞན་དང་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་ལུར་འཛོག་པ་དང་། ཞུགས་ལམ་གྱི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལྷ་
 ཆང་བའི་ཆེ་འབྲས་ལུར་འཛོག་པ་ལ་ཐུག་གོ། །གལ་ཏེ་འོན། མཐོང་ལམ་སྤང་ཅིག་བཙོན་ལྷ་པོ་དེ་
 ཞུགས་ལམ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། མ་ཡིན་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཞུགས་ལམ་གྱི་མཆོག་གཞི་
 གང་ལ་བྱེད། ཡིན་ན་བཙུ་དུག་པའི་ཆེ་དག་གི་སྟོབ་པ་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་དུས་སུ་
 ཞུགས་ལམ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། བཙོན་ལྷ་པོ་ཞུགས་ལམ་ཡིན་པར་
 བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཉིས་པས་མི་གཞོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། སོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། འདོད་ཉོན་དང་པོ་ནས་ལྷ་
 པའི་བར་གང་རུང་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་དང་། སོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་
 ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཅམ་པོའི་ཞུགས་པ། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་

ཞུགས་པ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་ལའང་གཉིས་ཏེ། འདྲོད་ཉོན་དུག་པ་ལ་
 དང་། དགུ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དུག་པ་ཉིད་ལ་དང་། ལྷག་མ་གཞན་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་ལོ། །
 དང་པོ་ནི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོའི་ཞུགས་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་དེ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལོ། །
 གཉིས་པ་ལ། དགུ་པ་ཉིད་ལ་དང་། ལྷག་མ་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ངོ་། དང་པོ་ནི་
 ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞུགས་ལམ་ལོ། །འོ་ན་རྒྱན་
 ཞུགས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞུགས་ལམ་དེས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་འབྲས་བུ་དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་མངོན་དུ་
 བྱས་ཞུགས་ལམ་ཙམ་པོས་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་སམ་ཞེན། མ་
 ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཙམ་བྱད་གཉིས་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ནི་མཐོང་
 སྤང་ལས་གྲོལ་ཙམ་གྱི་ཆེན་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་དེས་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་
 ཐོབ་པས་སོ། །བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྗེས་ཐོགས་
 སུ་བྱུང་ཞིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་
 ལ་བདེ་བར་གནས་པའོ། །འདིར་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་པ་ལ་བརྩོན་པ་ནས་བྱད་པར་གྱི་ལམ་
 དུ་བཞག་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཞན་གཉིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་འབྲས་བུ་བྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིག་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞུགས་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་མ་སོང་འདྲ་
 བར་འབྱུང་ཏེ། རི་སྤྱོད་སྤང་བྱ་བྱི་མ་སྤྱོང་བའི་ལམ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་ནི་འབྲས་བུ་བྱད་པར་
 ཅན་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སྤྱི་ཙམ་ནི། རི་སྤྱོད་དུ། མི་བརྩོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །
 ཞེས་འབྲས་བུ་བྱད་པར་ཅན་དུ་འཛིག་པ་ལ། ལམ་ཕྱི་མ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་
 གྱུར། ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་
 བ་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྤང་བྱ་བྱི་མ་སྤྱོང་བ་ལ་མི་བརྩོན་པས་བྱབ་
 བར་འབྲེལ་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་
 པའི་ཞུགས་པ་འཆད་པ་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འབྲས་བུའི་དུས་
 སུ་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཆེ་ཞུགས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་
 པ་བཏང་བར་འདྲོད་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུའི་མིང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་བཏང་བར་མི་འདྲོད་པའི་

བྱིར། མདོར་ན་འབྲས་བུའི་མིང་ཐོབ་པ་ན་ཞུགས་ལམ་གྱི་མིང་དོར་བ་དེ་ཙམ་ལ་བཏང་བའི་ཐ་
 ལྷན་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ། འོན། བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་
 ཞུགས་པར་འཆད་ན། འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་དང་སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་སྟོང་བའི་ཟག་མེད་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་འབྲས་བུ་བྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་འཆད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་ཕྱ་
 རགས་གཉིས་ལས། རགས་པར་ནི། མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་
 སྤང་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བས། དེ་སྟོང་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་རུང་ལ། འབྲས་
 བུ་བྱི་མ་གསུམ་ནི། འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། སྤྱིད་ཉོན་དགུ་པ་ཙམ་སྤང་བས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་ཞུགས་
 ལམ་དུ་འཛོག་ན། བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དག་བཙམ་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུའི་ཞུགས་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞིབ་མོར་སྟུང་ན། བཟོད་པ་
 བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་འཛོག་པར་བརྒྱད་ཀའི་རང་ལྷོག་ནས་འཛོག་
 པ་དང་། ཤེས་པ་བདུན་པོ་ཞུགས་ལམ་དངོས་སུ་མི་འཛོག་པ་དང་། ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཞུགས་
 ལམ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
 གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་བཙས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་
 འོང་གི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤང་བའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་
 བཙས་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ལ་སྟོས་པའི་ཞུགས་ལམ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྟོར་གསུམ་སྤངས་པའི་འགོག་
 བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་སྤང་བུ་བྱི་མ་སྟོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་པའི་
 བྱིར་འོང་གི་ཞུགས་ལམ་དང་། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྟོར་གསུམ་དང་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤང་བའི་
 འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་སྤང་བུ་བྱི་མ་སྟོང་བའི་ལམ་གྱིས་ལམ་སྤྲ་མའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་
 དུ་བྱས་པ་དེ་རིམ་གྱིས་པའི་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུའི་ཞུགས་ལམ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་
 སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་ལམ་གྱིས་ལམ་སྤྲ་མའི་
 ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་བྱས་པ་དེ། དག་བཙམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཞུགས་ལམ་གྱི་མཚན་གཞིའོ། །དེ་

ལྟར་བཤད་པ་ན། ལམ་སྤྱི་མའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ལམ་སྤྱི་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ལམ་སྤྱི་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་སྤྱི་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 གྱི་རིགས་རྒྱུན་བཟང་པོར་བྱས་པ་དེ་ལ་སྤྱི་མའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་འཆད་པའོ། །དོན་དེ་དག་
 ཡང་། རི་རྒྱུད་དུ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་སུའི་བྱད་པར་གྱི། ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །
 འབྲས་གནས་བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁྱི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས། གཞུང་
 འདིའི་དོན་ལ་བོད་ཀྱི། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན། སྤྱི་མའི་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་
 བྱུང་བ་དང་། ཞུགས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ་བཙོན་པས་བྱུང་བ་ལས་
 ལེན་པར་བྱེད་དོ། །བྱད་པར་ཅན་ལ་ཞུགས་པས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ནི་མ་དེས་ཏེ། ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་ཆེ་གཅིག་པ་བར་ཆད་གཅིག་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་
 འབྲས་སུའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གནས་པ་དེས་མ་དེས་སོ། །དེ་སྤྱད་བྱ་ལྟག་མ་སྤྱོད་པ་ལ་བཙོན་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཆགས་
 བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་མཐུན་པར་སྤྱི་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་
 རྒྱུད་དུ། རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་བར་བཅོམ་པ་དང་། ཞེས་པས་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུན་དུ་
 ཞུགས་པ་ཞིག་བཤད་ལ། ལྟ་བའི་བར་དེ་དག་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱད་བྱ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཅུམ་གྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ན། ཕྱིར་འོང་དང་
 ཕྱིར་མི་འོང་ལའང་དེ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱི་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་བྱའི་གཙོ་བོ་
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དུ་སྤྱད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྤྱད་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་ལྟོས་
 བས་འཛིན་གང་ཟག་ལ་ལྟོས་ནས་སུ། འབྲས་སུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན། རྒྱུན་
 ཞུགས་ལ་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེར་འཛིན་པའི་སྤྱད་བྱའི་གཙོ་
 བོ་ནི་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱད་བྱའི་གཙོ་བོ་འདོད་ཉོན་དུག་པ་དང་དགུ་པ་དག་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཉིས་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་
 ན། གཉིས་པོ་ལའང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲས་སུ་གཉིས་པོའི་སྤྱད་བྱའི་

གཙོ་བོ་ལྷན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པོའི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་ལྷ་བོ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཐོབ་འཛིན་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེན། ཀུན་
 ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྤངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་ནམས་སྤངས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེན། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་ལྷ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། ལྷ་
 རབས་པ་མང་པོ་དག །ཆགས་བྲལ་སྦྱོན་སོང་གཉིས་ཁྱེད་པ་དང་གནས་པ་ལ་སྤངས་པའི་བྱེད་
 པར་མེད་ཅིང་། རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་འབྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་པོ་ལ་
 མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱེད་པར་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན།
 ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་པོ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གོ་ཆོད་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་དུག་དགུ་གཉིས་པོ་འབྲས་བུ་གཉིས་པོའི་
 སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་ཡང་མང་བས་རྒྱ་ལྷ་ཆང་བའི་འབྲས་བུར་
 ཐལ་བ་དང་། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་པལ་ཆེར་དང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་རོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གང་ཞིག །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱེ་
 བའི་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འདོད་
 ཉོན་དུག་དགུ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདུས་མ་བྱས་དག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ནི། རང་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྦྱོན་དུ་
 སོང་བ་མི་སྤྲོད་ལ། འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགུའི་ནང་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྦྱོན་
 སོང་གིན་ཏུ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་པ་ནས་
 ཆགས་བྲལ་སྦྱོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲིམ་ལམ་པ། ལམ་བཞིའི་ནང་ནས་བྱེད་པར་ལམ་ལ་གནས་པ་
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དགུ་པ་སྤངས་པའི་
 འགོག་བདེན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད། འབྲས་བུ་རང་རང་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་མཐོང་ལམ་

གྱི་སྤྱི་ཚུལ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱངས་པ་གང་ཞིག། །དག་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤྱངས་པ་གང་ཞིག། །སྤྱངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲལ་བ་དེ་དག་འཛིན་ཕྱིད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། རི་སྒྲོན་
 ཏུ་ཡང་། འཛིན་ཏེན་པ་ཡི་ཆགས་བྲལ་བའི། །འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྒྱུ་གཉིས། །ཞེས་
 སོ། །བསྐྱེད་དང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་འདི་ལ་ཆང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་
 འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་གསུམ་ཀའི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མི་སྤྱིད་ལ། གང་ཟག་ལ་ནི་
 ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་སྤྱིད་པར་རིགས་པས་འཕྲོལ་ཅིང་གཞུང་ལས་བཤད་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། དག་
 བཅོམ་པའི་ནི་འབྲས་བུར་མ་ཟད་གང་ཟག་ལ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མེད་དེ། དག་བཅོམ་པ་
 ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱང་བྱ་ནི་སྤྱི་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་ཕྱིས་ལམ་གྱིས་སྤྱངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་
 ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་ཐོབ་པའི་དག་
 བཅོམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡོད་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། མ་
 ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་པ་གང་ཡིན་ཡང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་སྤྱང་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་གི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་འཛིན་པ་འདྲ་
 གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱང་བྱ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དུ་འཛིན་པ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱང་བྱ་ཞིག་ཕྱིས་ལམ་གྱིས་སྤྱངས་
 དགོས་པ་བཞིན། དེས་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་
 པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱང་བྱ་སྟོང་བ་ལ་བརྩོན་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་སྤྱང་བྱ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་
 ལ་བོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒྱལ་བའི་མིང་གིས་འདོགས་པར་མཛད་ལ། འགྲེལ་
 པར། སྟོམ་པས་སྤྱང་བྱ་མ་སྤྱངས་ན། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ལ་མཐར་གྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ལ་
 དཔག་པ་ཡིན་མོད། དེའི་དོན་ནི་འབྲས་བུ་ལ་མཐར་གྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། སྤྱི་མ་ལ་མཐར་གྱིས་པ་མ་ཡིན་

པ་ལས། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛེས་སོ། །འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་འདོད་པ་དེ་
 ལྟ་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་
 མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་
 མ་བྱས་པར། བྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་པས་དེར་བཏགས་སོ་སྒྲུལ་ན། དེ་མ་བྱས་
 པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར། སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་
 པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་མ་སྤྱོད་ངོ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་སྤྱོད་ཡང་
 གསུམ་ཀའི་སྤངས་རྟོགས་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་པ་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 གང་ཟག་དེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འཛོག་སྟེ། བྱིར་མི་འོང་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་བྱིར།
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱི་ནི་གང་ཟག་
 ཐོད་ཀླུ་བར་སྤང་གི། འབྲས་བུའི་དོན་ནི་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་
 སྙད་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་འཛོག་ན་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་དགྲ་བཙུམ་པའི་བར་ཆེ་
 གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་
 རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་དགྲ་བཙུམ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་ཐ་སྙད་ནི་གཞུང་འགྲེལ་ནས་མི་འབྱུང་ལ། ཆགས་
 བྲལ་སྒྲོན་དུ་སྤང་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་མཐར་གྱིས་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་འབྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་བར་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྲལ་ཐོད་ཀླུ་
 དུ་བྱས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་ནི་བརྒྱུད་ཅུ་ཅུ་དགྲུ་པོ་རིམ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འདོད་པ་
 ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྤང་གིས། བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་རྒྱུང་འབྱེད་དགྲུ་རིམ་གྱིས་སྒྲེས་པ་ན། སྒྲོན་སྤངས་པའི་འདོད་ཉོན་དགྲུ་
 པོའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེན་སྒྲོན་གྱི་སྤངས་པ་
 དགྲུ་པོ་དགོ་སྤྱོད་རྒྱུ་གྱི་འབྲས་བུར་འཛོག་པའི་བྱིར། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཙམ་གྱི་
 ཆེ་དེ་དག་དེར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེན་འདོད་ཉོན་དགྲུ་པོ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དེ་བྱིར་
 དགོ་སྤྱོད་རྒྱུ་གྱི་འབྲས་བུར་འཛོག་ཀྱང་། ས་དགྲུ་པོ་རང་རང་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་དགོ་སྤྱོད་

ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ནི་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་གྱིས་ཐོབ་པའི་
 འགོག་བདེན་དང་བྲལ་ཐོབ་གཅིག་གིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། སྤྱིར་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དགོ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲས་བུ་གུ་དགུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱེད་མེ། བཅུ་དྲུག་པ་
 ལ་གནས་ཟེན་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་ངེས་སོ། །དེ་ནས། རི་
 སྐད་དུ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་གྱི། །ཞེས་པར། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་
 བྱི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཅམ་ཐོབ་པའི་དང་། འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་འོག་ནས་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཆོ། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་དང་པོར་གནས་ཅམ་གྱི་ཆོ་
 ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གིས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱི་ཆོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་
 སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་རྗེས་སུ་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་སྤོང་བའི་
 ཟག་བཅས་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མི་ཆོག་གི། །ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པས་ན་འདོད་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་ནམ་ཐོབ་
 པ་དེའི་ཆོ་ན་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ན་སྒྲོན་སྤངས་པའི་དྲུག་
 པའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་
 སྤང་གི་གཉེན་པོ་ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་སྤྲུག་ཀྱང་ལ་རྗེས་ཤེས་
 གྱིས་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུན་
 ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཅམ་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤོང་བྱེད་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་གྱིས་ཐོབ་
 པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དགོས་ཏེ། སྤང་བྱ་དེ་དག་ཕྱིས་སྤང་བར་བྱ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་གྱི་ཆོ་རྒྱུན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཞེས་

བྱ་སྟེ། ལམ་སྐྱོད་མའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མའི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤྱོད་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤྱོད་པ་
 སོགས་ཀྱིས་ནི་མི་ཆོག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱད་པར་
 གྱིས་ལམ་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་མེད་པར་ཡང་འབྲས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱད་པར་ཅན་དུ་
 བྱུང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བར། འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ། ལམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་མཛོན་དུ་བྱས་ན། དེའི་ཆོ་
 ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་དེ་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཟག་བཅས་ཀྱིས་དེར་མི་བྱུང་བ་ནི་
 སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱི་མའི་ཞུགས་པས་བྱབ་ཀྱང་། རིམ་
 གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་མ་བྱབ་སྟེ། དེའི་འབྲས་སུ་
 བྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟུན། ལམ་ཟག་བཅས་ནི་གང་དང་
 གང་གི་འབྲས་སུ་ཅམ་པོ་འཕྱོང་བྱེད་དུ་རུང་གི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མི་རུང་ལ། ཟག་མེད་ནི་ཅམ་བྱད་
 གཉིས་ཀའི་འཕྱོང་བྱེད་དུ་རུང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཅམ་པོ་ཕྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ནི་བྱད་པར་ཅན་
 འཕྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཟག་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤང་བྱ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དམིགས་ཀྱིས་གསལ་ནི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཆོ་ན་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་མ་
 ཡིན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཞིག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ། ས་འོག་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ངེས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་སུ་བྱད་
 པར་ཅན་གྱི་ལམ་མཛོན་དུ་བྱུང་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེའི་གོང་དུ་སྟེས་པ་དེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་
 དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་
 ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་པོས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེར་བསྟོགས་དང་། བསམ་གཏན་
 བྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས། བདེན་པ་
 མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ། དང་པོ་བཙུ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་
 ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཡིན་པ་ནི་རྟོགས་སྟོ་མོད། དེའི་ཆོ་ཅམ་པོ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོན་སྤངས་ཟིན་པའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཕྱོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་ངེས་པར་ཐོབ་ལ། དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོར་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་པས་
 བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ལས་གང་རུང་ཞིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་གཞན་
 ཡང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ལྟན་ན་དེ་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་པ་དེ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་ཆོ།
 བསམ་གཏན་བཞི་བ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་གང་རུང་དུ་ངེས་ལ། རྟེན་དེ་ལ་བདེ་བའི་དབང་
 པོ་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ས་ན་མེད་ཅིང་། ས་འོག་མའི་བདེ་བ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་གཤམ་པའི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལྟན་པ་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 དབང་པོར་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ནི་ས་འོས་པས་བཏང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཟག་
 མེད་ཀྱི་དེ་འདྲ་དེས་སྒྲོན་སོ་སྒྲུབ་འོ་ཆོ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ནི་བཏང་།
 ཟག་མེད་ནི་མ་ཐོབ་པའི་བར་དེར་བཅུ་དྲུག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། བཅུ་དྲུག་པ་དེ་བསམ་གཏན་
 ས་དྲུག་པོ་གང་ལ་རྟེན་པའི་ས་དེར་གཏོགས་པའི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 མཐོང་སྤང་ལ་ལྟོས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཅམ་པོའི་ལམ་ཡིན། དེ་གང་ལ་མ་རྟེན་པའི་བསམ་
 གཏན་གྱིས་ས་དེར་གཏོགས་པའི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་དེ་ནི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་
 ངེས་འདྲུག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དང་། དེ་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་
 ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གང་རུང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་པ་འདི་ངེས་
 པར་འཛིན་དགོས་སོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་སྒྲོན་སྤངས་ཟིན་པའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་
 ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་གཤམ་ནི་ཁམས་
 གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་གི་གཉེན་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གནས་མོད། དེ་བཅུ་དྲུག་
 པའི་ཆོ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་དང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་ན་ནི་དབང་པོ་དེ་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉེན་
 པོར་མི་རུང་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་དུ་འདྲུག་པས་སོ། །ཆགས་
 བྲལ་སྒྲོན་སོང་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་སོང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདི་
 ལྟར་ཡང་ཤུགས་བསྟན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་

ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ། །འབྲས་གནས་བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་ན་ཡང་ཞུགས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པའོ། །འོ་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་འདོད་པ་ཙམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 དང་གཉིས་པ་ཙམ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་
 པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བ་དང་། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་ཡིད་བདེ་བ་དང་སྟོམས་གསུམ་
 པོ་གང་རུང་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་
 སྐྱེས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་རང་ས་ཟག་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོར་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་
 བྲལ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་འབྲས་བྱ་བྱུང་པར་ཙན་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་མ་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་
 ཆེ་བཅུ་དུག་པ་ལ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འབྱུང་སྟེང་པའི་
 ཕྱིར། སྒྲ་མ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་ས་མ་འཕོས། སྒྲ་བཤད་པ་དག་ལས་འཕོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པ་ནི། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམ་
 དགུ། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདིར་བཤད་པའི་སྤང་གཉེན་ལ་དགུར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་
 པོ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་རྒྱུད་འབྱེད་དུ་དབྱེ་བ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་བ་
 དེ་དག་བདེ་སྤག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ནི་གཉེན་པོ་ཞི་རགས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་མང་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགྲོ་དག་དེ་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ལ་ནི། གཙོ་བོར་གཉེན་
 པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་དེ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 རྒྱན་ཞུགས་ལ་དབྱེ་གཞི་ནི། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པས། དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །ཅིས་པ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་
 གང་ཞིག །འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མ་སྤངས་པ་དེ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་དུ་

གྱུར་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
 གཉིས་པ་ལ། སྒྱིར་སྒྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་། ལེན་པ་གཉིས། ལེན་པ་ལ། གཅིག་ཁོ་ན་ལེན་པ་
 དང་། གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁམས་གོང་མར་སྒྱེ་བ་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་
 ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྒྱེ་བ་མེད་དེ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །
 ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །འདོད་པར་མི་ལེན་པ་ལ། ཁམས་གོང་མར་ལེན་
 མི་ལེན་གཉིས། ལེན་པ་ནི་སྒྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁམས་གོང་
 མར་ཉེར་འགྲོའི་དབྱེ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །འདོད་པར་ལེན་པ་ལའང་། སྒྱིར་འོང་དུ་
 གྱུར་ནས་ལེན་པ་དང་། དེར་མ་གྱུར་པར་ལེན་པའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ།
 མ་གྱུར་གོང་དུ་ལན་གཅིག་ལེན་པ་དང་། མི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
 སྒྱེ་བ་གཉིས་རྒྱུན་ཆད་སྤངས་ནས་སྒྱིར་འོང་དུ་གྱུར་པ་ནི། འདོད་པར་སྒྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྤྱིད་དོ། །
 ཅེས་གཞན་དག་གསུང་དོ། །རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སེམས་
 བརྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནི། དག་བ་དག་བ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་པ་དག་སྤོང་བཞིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྱིར་རོ། །སྤྱིད་པ་བདུན་ལེན་པ་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་
 རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་སོ་སྒྱེའི་དུས་སུ་གསོག་
 དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མེད་དོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་
 བཤད་པ་ཐལ་ཆེར་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། འདི་སྐད་ཅེས། གང་ཞིག་མིའི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་
 གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་ལ། གང་ཞིག་ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་
 ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ནི། དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི།
 རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་རྗེས་སུ་སྒྱེ་བ་ལེན་པའི་ཐོག་མ་མི་ནས་བཟུང་བའི་བྱེད་པར་རོ། །འདིས་སྤྱིད་པ་
 བདུན་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལུས་པ་དང་། བརྒྱད་ལས་ལྟག་པ་མི་ལེན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དེ་སྤྱིད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་སྒྱིར་། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་
 བཤད་དུ། བར་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། བྱུང་ན་ལས་འདའ་བར་མི་

བྱེད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན། གཞན་དག་གིས་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཆད་
 གུང་། དེ་ནི་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་ན་ལེགས་ཏེ། བྱིར་འོང་དང་
 གཉིས་ཀ་བསྒྲམས་པའི་སྤྱིད་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་ཉན་
 མོངས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པའི་བར་སྒྲོང་བ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །འགྲེལ་པར། ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་
 བདུན་པོ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་གཉིས་དང་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལཱ་ལུས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི། སྤྱིད་
 པ་བདུན་དང་ཀུན་སྒྱུར་བདུན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཆད་པ་ཉིད་འགྲེལ་པའི་དགོས་པར་བྱས་
 བས། སྒྲོབ་དཔོན་འདུན་བཟང་ལ་སོགས་པའི་བཀལ་ལན་མང་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུང་ཡང་། བྱིས་
 དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་ཇི་སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་བྱིས་པ་ཁོ་ནས་དག་བཅོམ་པ་
 ཉིད་ཐོབ་ལ་བྱིས་ན་མི་གནས་སོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དག་སྒྲོང་གི་མཆོན་མ་ཡང་ཐོབ་པོ། །
 ཞེས་འབྱུང་བ་དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ཡང་། སྤྱིད་པ་
 བདུན་པའི་སྐབས་སུ། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལ་ལར་སྒྲེས་ནས།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་བཅོམ་པ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་
 ལྟོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་བྱས་ནས་དག་སྒྲོང་གི་མཆོན་
 མ་མངོན་དུ་བྱེད། ཅེས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་དག་སྒྲོང་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་བརྒྱད་ཀྱི་
 དག་སྒྲོང་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་སྒྲམ་པའི་ཐོབ་རྒྱ་བཅུ་ཉེ་ཅང་ན། དག་སྒྲོང་གི་
 མཆོན་མ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པའི་དག་
 སྒྲོང་གི་ཀུན་སྒྱུར་ལ་འཆད་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འབྱུང་བ་མེད་ན་བྱིས་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཤུགས་
 ལ། འབྱུང་བ་ཡོད་ན་སྒྲོབ་འབྲས་གསུམ་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསལ་ཡོ། །
 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་ཐུང་ན་སྒྱེ་སྤྱིད་བརྒྱད་ལས་ལྷག་པ་ལེན་ནམ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་
 བཅས་པའི་བྱིར་དུ་འདི་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་
 མེད་ན་འབྲས་བུ་བྱི་མ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་བྱིར་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་ཇི་
 སྐད་དུ། ཅེའི་བྱིར་ལོག་པར་ལྷུང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེར་འགྲོ་བའི་ལས་མི་གསོག་
 པའི་བྱིར་དང་། རྒྱད་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད། དོན་ནི། རྒྱན་

ཞུགས་ཀྱི་རྟེན་དེ་ངན་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་སོག་པ་དང་། སྟོན་བསགས་པ་ཡང་རྫོགས་
 བར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཞུགས་ལ། བདེ་འགྲོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་རྟེན་དེ་
 ལ་སོག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཡང་རི་རྒྱད་དུ། མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་
 ཡོད་མོད་ཀྱི་མ་ངེས་པས་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ལ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་རྒྱུན་ཞུགས་
 སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཉིད་ལ། སྤྱིང་བར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅེས་གསུངས་
 ཀྱང་། གཞན་ཞེས་པ་འཕགས་པ་ལས་གཞན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དག་ཡིན་ལ།
 མ་ངེས་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལེན་སྤྱིད་པས་འདིར་མི་བརྗོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
 གྱི། བདུན་ལས་ཉུང་བ་ནི་འདིར་བརྗོད་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་གནས། དེ་ལྟར་ཐོགས་ན།
 ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་དོན་དེ་ཉིད་བསྟན་ཟིན་པའི་བྱིར། དེ་ནས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་
 གྲོལ་བ། ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པ། སྤངས་པ་དང་། སྟེ་བའི་བྱུང་
 བར་རྩ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། འགྲེལ་བར། དབང་པོ་ལས་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཙམ་པོ་ཐོབ་རྗེས་སུ།
 ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་རྣམ་པ་གསུམ་སྤངས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི། ཟག་བཅས་
 གྱིས་ནི་མི་ཆོག་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལོག་ནས་སོར་མ་རྒྱུད་པར་སྟེ་བ་གསུམ་ལས་མང་བ་
 ལེན་སྤྱིད་པའི་བྱིར། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་བྱུང་བར་ཀུན་གྱིས་
 འཆད་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་སྤང་བུ་ལྟ་མའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་ཡིན་གྱི།
 བྱིར་འོང་ཐོབ་བྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལམ་དང་བཅས་
 པ་ནི་ཞུགས་ལམ་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་
 ཐོབ་པ་ནི་མ་སྟོས་ཀྱང་འགྲུབ། ཅེས་པའི་དོན། སྤངས་པ་དང་སྟེ་བའི་བྱུང་བར་གཉིས་ཆོགས་
 པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་དེ་མ་ཐོབ་ན་སྟེ་བའི་ངེས་པ་དེ་མི་རུང་བའི་བྱིར། དབྱེན་
 གཉིས་ལས། ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་ནི། ལྟའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་
 བྱས་པ་ཞིག །འདོད་པའི་ལྟར་སྟེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་ནས་ལྟའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་
 མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འགྲེལ་པའི་ཆོག་རིགས་ལ། ལྟ་དག་གི་ནང་དུ་གཉིས་སམ་གསུམ་འཁོར་

ནས། ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས་ལས་ཀྱི་ ཞེས་སྐྱེ་བ་བཞི་ལོན་པ་ལྷ་བུར་བཤད་ཀྱང་། གསུམ་ཉིད་ལས་མ་
 འདས་སོ། །ཡང་གཞུང་འདིའི་ཤུགས་ལ། རྣམ་གཅིག་རྣམ་གཅིག་ལས་གྲོལ་བ། ཆེ་བཞི་ཆེ་
 ལྷ་རིག་ནས་རིགས། ཞེས་འདོན་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་
 མི་སྒྲུང་བས་དབྱེད་དགོས་སོ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྷར་དབྱེད་དགོས་
 བ་བདེན་ཏེ། གཅིག་ཀྱང་མ་སྒྲུངས་པ་དང་། གསུམ་ནས་དགྲའི་བར་ལ་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པར་
 དབྱེད་པ་གཞུང་ལས་མཛད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་རིགས་པ་མཆོངས་པར་
 སྒྱུར་བ་འཐད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། དེ་འདྲ་དེ་རིགས་ནས་རིགས་སྒྱུར་ནི་མི་རུང་སྟེ། ཅ་འགྲེལ་ནས་
 བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཅིག་དང་གཅིག་སྒྲུངས་པ་ལ་མ་དབྱེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་ལོན་བདུན་པའི་རིགས་རྒྱུན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདི་དབྱེད་དགོས་ཏེ།
 རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ངོས་བཟུང་དུ་ཡོད་དམ་
 མེད། ཡོད་ན་གང་ཡིན། མེད་ན་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
 རོ། ཞེན་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྒྲུངས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་།
 འགོག་པའི་བདེན་པར་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི། སྒྱུར་དག་སྒྱུར་རྒྱུ་གྱི་
 འབྲས་སུ་ཡིན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒྲུང་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་སྒྲུངས་
 བས་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་སུ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འང་མི་རུང་རོ། །
 དེས་ན་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་པར་མ་ཟད། འབྲས་གནས་བཞི་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དེ་
 དང་དེའི་འབྲས་སུ་ལོགས་པ་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་གཞུང་འགྲེལ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། རིགས་པས་མི་
 འཐད་དོ། །འོ་ན་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བྱེད་པར་ཅན་དེ་གང་ལ་བྱ། ཞེན། ཅམ་
 པོ་ནི་མཐོང་སྒྲུང་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་སྒྲུངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། དེ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་བཅུ་
 སྟག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱེད་པར་ཅན་ནི། སྒྲུང་པའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱུག་
 ཀྱན་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐོབ་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཤེས་དེ་ལའང་རྒྱུ་
 འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དགྲུ་ལས། འདིར་ངོས་འཛིན་ནི་འབྲིང་པོ་སྒྲོར་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། འདོད་ཉོན་དུག་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་

ལྷན་ཅིག་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། དེའི་སྒྲིམ་པ་ཟག་མེད་ལྟ་བུའོ། ། དེ་
 བས་ཇི་སྤང་དུ། རྣམ་པ་ལྡེ་ཡི་བར་བཅོས་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། །རྒྱུན་ཞུགས་
 གྱི་འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད། ཟག་བཅས་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་
 གཅིག་ནས་ལྡེ་བར་བཅོས་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་
 པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་དེ་འབྲས་གནས་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འཛོག་བྱེད་གྱི་འབྲས་
 སུ་ནི་ངོས་བཟུང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བར་ཅན་དུ་འཛོག་བྱེད་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདི་སྤང་དུ། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་ཀྱང་
 ཕྱི་མ་ལ། །བརྩོན་བཞིན་པ་དེ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་སྟུར་རོ། །དེ་ནས། རྣམ་པ་དུག་པ་
 ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །ཞེས་པར། གཞུང་དེས་གང་ཟག་ཕྱིར་འོང་ངོས་
 འཛོན་པ་ཡིན་གྱི། འབྲས་སུ་ངོས་འཛོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་འབྲས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སྤང་བྱའི་ངོས་འཛོན་རྒྱ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆོ་གཅིག་
 བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འདྲ་ཡིན། །ཞེས་པར། ཏུ་བར་མ་བཤད་
 པའི་བྱུང་བར་གསུམ་པ་ནི་སྤང་བྱ་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །
 དེ་གང་ཞེ་ན། འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་ལས་འོས་
 མེད་ལ། དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གཉིས་ལས། དེམ་གྱིས་པའི་
 སྐབས་འདིར་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་འཆད་དོ། །འོན་འདིར། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་
 པ་སྤངས་ན་དགུ་པ་ཡང་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདིར་ནི་ཁམས་ལས་འདྲ་དགོས་པས་དེ་སྤྱོད་པ་གིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་ལ།
 དེའི་དོན་ནི། འདྲོད་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་སྤྱོད་འགྱུར་ལས་འདྲ་དགོས་པའོ། །
 དེའི་ཆོ་ལྡེ་པ་སྤངས་ན་དུག་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤྱོད་པ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་
 འགྲེལ་པ་ལས། ཉོན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་སྤངས་པའོམ། བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པ་འབྲས་
 སུ་ཐོབ་པ་ན། ཇི་སྤྱོད་འབྲས་སུ་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་རིགས་ནས་
 རིགས་སུ་སྒྲི་བའོམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཤུགས་བསྟན་ལ་བྱུང་

པཌ་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དང་དེར་འཛིན་པར་གསལ་བས། གཉིས་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་
 སོང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བྱད་པར་དེ་དང་དེར་འཛིན་བྱེད་གྱི་བྱད་པར་གསུམ་པོ་ཆང་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ་ནམ་གྱི་ཆེ་མཛོན་དུ་བྱས་ཞེན། རྒྱུ་པར་གསུམ་
 མམ་བདུན་ལྟ་བུ་སྒྲོན་བྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཟེན་པ་དེ་དག་གི་གཉིན་པོར་གྲུར་པའི་ཟག་མེད་
 གྱི་དབང་པོ་ནམ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ནའོ། །དེ་ཡང་ནམ་གྱི་ཆེ་ཞེན། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ།
 བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་འདོད་པའི་ཉན་མོངས་གྱི་གཉིན་པོའི་རིགས་སུ་མ་གྲུར་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འདོད་པའི་དགུ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་
 འབྲས་སུ་བྱི་མའི་དོན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལ་མཛོན་དུ་སྒྲོགས་པ་དེའི་ཆེ་ནའོ། །དངོས་སུ་སྒྲེ་
 དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་སྒྲུར་སྒྲེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་གྱིས་ལམ་ཟག་བཅས་གྱིས་
 སྤང་བྱ་བྱི་མ་སྤང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ན་ནི། གཉིས་པོ་རང་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་
 བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཡང་། དེ་དང་དེར་མི་འཛིན་སྟེ། དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་མི་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆོག་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་ལ་འབྲས་སུ་བྱད་པར་ཆེན་གྱི་ལམ་མཛོན་དུ་
 བྱས་ན་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པས་བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མཛོན་དུ་བྱས་ན་གཉིས་པོ་
 དེ་དང་དེར་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཆོས་གསུམ་ཆང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་
 གཉིན་པོ་ཟག་མེད་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་། གོང་མའི་དངོས་གཞི་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་
 མ་སོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ལ། སྒྲོན་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་ལམ་གང་
 གིས་སྤངས་པའི་ལམ་དེའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ས་འཕོས་པས་བཏང་ནས། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆེ་ཟག་
 མེད་གྱི་དབང་པོ་རྟེན་པ་གཙོག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་གྱིས་འདོད་
 པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཡང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཉར་བསྟོགས་དེ་ཉིད་ལ་རྟེན་པའི་ཆེ་ནི། ཉར་
 བསྟོགས་གྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཡང་། དེར་ཉར་བསྟོགས་
 ཟག་བཅས་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་མ་འཕོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆེ་འདོད་ཉན་
 དགུ་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཙམ་པོ་ཡིན་གྱི། བྱད་པར་ཆེན་མ་ཡིན།
 དེའི་དུས་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ནི་རྗེས་ཤེས་གྱིས་བསྟུས་པས་འདོད་པའི་གཉིན་པོར་མི་

རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྤྱོད་ཙམ་པོའི་ལམ་མ་བཏང་བ་དེ་སྤྱོད་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ནས་རི་སྤྱོད་དུ། དེ་དག་ཟད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་། འབྲས་བུ་དོས་
 བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་རྒྱ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱོད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པར་གྲུན་དུ་སྦྱོར་བ་
 ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྤངས་པ་བསྟོམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གདོན་མི་ཟ་བར་སྦྱོན་གཉིས་སམ་གསུམ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་གཉིས་ཞེས་བཤད་པ་ནི་
 ཆགས་བྲལ་སྦྱོན་སོང་དང་། གསུམ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་
 དག་གི་དབྱེ་བ་ལ། །ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་། མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 གཟུགས་སྤྱོད་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བར་འདའ་བ། སྦྱོས་འདའ་
 བ། གོང་འཕོ་དང་གསུམ། གསུམ་པོའི་བྱུང་བར་ནི། རི་སྤྱོད་དུ། དེ་དག་གི་ནི་བྱུང་བར་རྣམས། །
 ལས་དབང་ཉོན་མོངས་ཕྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁམས་གོང་མ་འབྲུབ་བྱེད་
 གྱི་ལས་ནི་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་བསགས་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ནི། ཆགས་
 བྲལ་སྦྱོན་དུ་སོང་ན་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་དུས་སྤྱོད་བསགས་ལ། སྤང་བྱ་མཐར་གྱིས་བས་ནི་འཕགས་པའི་
 རྟེན་ལ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སྤྱོད་ཉེར་བསྟོགས་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་གྱིས་
 འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ན་ནི་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཟུགས་སྤྱོད་ཉེར་འགྲོ་འདི་
 ལ་སྤྱོད་ཅེ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱོད་ཅེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་ཟེན་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པར་དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་མི་སོགས་པའི་ཕྱིར།
 འོག་མིན་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་འཕགས་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེན། ཟག་བཅས་གྱིས་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་རོ་རྒྱུངས་བས་ནི་སྦྱོར་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འཕངས་ལ། ཟག་མེད་
 གྱིས་ནི་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ས་འབྲུབ་པ་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྦྱོར་བ་འདི་གོང་
 དུ་འཕོ་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་གཙང་མ་ལྟའི་སྦྱེ་འདའ་བ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་
 སྦྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་སྤེལ་མ་ལས་མ་ཉམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཉམས་ན་

འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །མ་ཉམས་པའི་ཆེ་ནི་འཕར་བ་ཡིན་ལ། ཉམས་
ནས་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་སོགས་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་མོ། །འཕེན་བྱེད་ལ་རྣམ་པ་ལྟའི་དབྱེ་
བས་འབྲས་བུ་གནས་གཙང་མ་ལྟའོ། །དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ལ། འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལས་
འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདིར་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་སྒྲེལ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་མུངས་
ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཆངས་རིས་པ་དག་གི་ནང་དུ་སྒྲེས་ནས། སྔོན་
གོམས་པའི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྒྲེལ་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འོག་མིན་པ་དག་གི་
ནང་དུ་སྒྲེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བར་དུ་མི་འགྲོ་བས་ན་འཕར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད།
འདིར་ཞེས་པས་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསྟན། མུངས་ཏེ་ཞེས་པས་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་བྱེད་
གྱི་རྒྱ་བསྟན་ནས་འབྲུབ་བྱེད་གྱི་ལས་མེད་པར་བསྟན། སྔོན་ཞེས་སོགས་གྱིས་སྒྲུབ་འབྲུབ་བྱེད་
གྱི་ལས་སོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །ཡང་ངེ་སྐད་དུ། ཆེད་དུ་འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ནས་
གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྒྲེས་ལ། བར་ནས་གནས་གཞན་འགའ་ཙམ་རྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་
འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གནས་གཞན་
ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོས་ནས་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་འབྲུལ་
པར་བཤད་པར་མང་བས། འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཆངས་རིས་སུ་སྒྲེས་པའི་བར་འཕར་བ་
དང་འབྲེལ་ལ། རྟེན་དེ་ལ་སྒྲེལ་སྒྲོམ་དང་པོ་གསུམ་སོར་ཚུད་པར་བྱས། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་གནས་གཙང་
མ་དང་པོ་གང་རུང་སྒྲེས། རྟེན་དེ་ལ་སྒྲེལ་སྒྲོམ་ཆེ་ཤོས་སོར་ཚུད་པར་བྱས། དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་
སྒྲེ་བའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕྲོ་བ་ཡང་། གཞན་འབྲེལ་བ་ལ། ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་དེར་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམས་འཇུག་འབྲིང་དུ་བསྒྲོམས་པས་མདུན་ན་འདོན་དུ་སྒྲེས། དེར་འབྲིང་དུ་
བསྒྲོམས་པས་ཆངས་ཆེན་དུ་སྒྲེས། རྟེན་དེར་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་དང་པོ་
ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཤིང་། གཉིས་པོའི་དངོས་གཞི་རུང་རུར་བསྒྲོམས་པས་འོད་རུང་དུ་སྒྲེ་བ་
སོགས་རིམ་པར་བྱས་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྟེན་ལ་སྒྲེལ་སྒྲོམ་རུང་བྱས། མི་ཆེ་བར་
སྒྲེས། རྟེན་དེ་ལ་འབྲིང་དུ་སྒྲེལ་བྱས། མི་གདུང་བར་སྒྲེས་པ་ནས། བྱ་ཚོམ་སྒྲུང་གི་རྟེན་ལ་
སྒྲེལ་སྒྲོམ་ཆེ་ཤོས་སོར་ཚུད་པས་ཕྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྒྲེས་པའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་འདི་དག་སྒྲེས་གཅིག་

ཏུ་ལན་གཉིས་སྒྲེ་བ་ནི་མེད་དེ། བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། འོག་མིན་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་
 བ་ལེན་བ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། དེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་འདའ་བ་དེ་ཡིན་ན། གནས་གཙང་དུ་མི་འགྲོ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར། འདི་ལྟར་ན་འདིས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་དང་
 དེའི་འོག་སར་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། མི་སྒྲེ་བ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། དེར་སྒྲེ་བའི་ལན་
 གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཀྱི་ལས་མ་ངས་པ་ཞིག་སོགས་པར་ནི། གོང་དུ། འདོད་ཆགས་བྲལ་
 བ་མི་རྟེན་པའི། །འཕགས་པས། ཞེས་འདོན་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
 རྟེན་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་སྟུང་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་
 མོངས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་གོང་མའི་རྟེན་ལ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་ཀྱང་འོག་མར་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་བར་འདའ་བའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་
 པར། སྤྱིད་པ་བར་མར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་འདའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲེ་འདའ་བའི་ཐད་དུ། སྤང་བའི་
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པར་འདའ་བ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་མ་རྣམས་འདིས་ལྷག་བཅས་
 མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ། ཞེས་དང་། གཞན་དག་དེ་འདྲ་མི་སྤྱིད་པས་ལྷག་
 མེད་ཉི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །ཁ་ཅིག །གཉིས་པོ་མཉམ་པོར་མཛོན་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་ནི། ཁོ་བོའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བས།
 མི་སྤྱིད་ལ། ལྷག་བཅས་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ལྷག་མེད་དུ་མ་ཟད་དེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ལྷག་མེད་
 ཀྱང་སྤྱིད་པར་མཛོན་ཏེ། བར་དོའི་སྤང་བའི་རྒྱན་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པ་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ།
 དེར་ནི་སྤང་བའི་རྒྱན་འགག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་
 གཉིས་པའི་བར་དོར་འདའ་བ་ལྟ་བུ་མི་སྤྱིད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་སྒྲེ་བའི་
 བར་དོ་ནི་འདྲ་ཤེས་མི་གསལ་ལ། འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་བར་དོའི་འདྲ་ཤེས་གསལ་བའི་
 ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲིར་འདོད་ཁམས་པ་འདྲ་ཤེས་གསལ་བས་བར་དོར་འདའ་བར་
 བྱའོ། །སྟུང་བའི་འདྲ་ཤེས་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

ལྷ་མ་རྒྱལ་གསུང་ངོ་། སྐྱེ་འདུལ་བའི་འགྲེལ་པར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ཡང་ལུང་པོ་ལྷག་པ་
 མེད་པས་སོ། ཞེས་ཟེར་རོ། མ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་འདོར་བ་ལ་དབང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་
 པ་དེའི་དོན་ནི། རྟོན་དེ་ལ་ལྷག་མེད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་རྟོན་དེ་ལ་
 མི་འཆི་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་བར་འདུལ་བ་ཆོ་འདོར་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་། ལུང་
 པོའི་རྒྱུན་འདོར་སྒྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོ་ཆད་མ་རྫོགས་པར་དུས་མིན་དུ་ལྷག་མེད་མངོན་དུ་བྱེད་
 པ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། སྒྲ་བའི་དོན་ཡང་། དེར་འཕེན་བྱེད་གྱིས་འཕངས་ཀྱང་།
 རྫོགས་བྱེད་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། སྐྱེ་འདུལ་བ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ནི།
 བྱེད་བཅས་སྒྲར་འབྱུང་བ་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུགས་དང་། བྱེད་མེད་སྒྲར་འཆད་པ་མདོའི་ལུགས་
 སོ། ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་། གོང་འཕོ་ཡིན་ན་སྒྱིར་གཟུགས་ཁམས་གྱི་གོང་དུ་སྒྱེས་
 པ་ཉིད་དུ་མི་འདུལ་བར་དེའི་གོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ནི་བྱུང་ལ། འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེར་འགྲོ་
 དགོས་པས་ནི་མ་བྱུང་སྟེ། འགྲེལ་པར། གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་གོང་དུ་སྒྱེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་བྱ་ངན་ལས་
 མི་འདུལ་བར་གོང་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་བར་སྐབས་སུ་ཡང་བྱ་
 ངན་ལས་འདུལ་བ་རུང་བར་ལྟོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། སྤྱིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ། དོས་
 འཛིན་གོང་དུ་འཕོ་བ་གཞིར་བྱས་ལ། བསམ་གཏན་མ་སྒྲེལ་བ་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་།
 འདོད་པའི་རྟོན་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཞི་རགས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཙན་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་
 པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེར་འཛིན་པ་ལ་སྤྱིད་ཅེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱིད་
 འབྱུར་གྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། རྫོན་སོ་སྒྱེའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ནི་ས་འཕོས་
 པས་བཏང་བའི་བྱིར་དང་། མ་བཏང་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་འཛིན་ན་འཆོལ་བར་འབྱུར་བའི་
 བྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་མུངས་པ་སོགས་གྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་
 རིམ་གྱིས་སྒྱེས་ཏེ། སྤྱིད་ཅེར་འགྲོ་བའོ། འདིས་གཟུགས་གྱི་རྟོན་ལ་བསམ་གཏན་མི་སྒྲེལ་བ་ཅི་
 ཞེན། འདིས་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་ནི་མ་སྒྲེལ་ལ། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་སྒྲེལ་བ་རྫོན་དུ་མ་སོང་ན་
 གཟུགས་གྱི་རྟོན་ལ་སྒྲེལ་མི་རུས་པའི་བྱིར། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་སྒྲེལ་མི་སྒྲེལ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། ཞིག་ནས་སྤྱད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྤྱད་པའི་དབྱེ་བ་ལས་སོ། བསམ་གཏན་སྒྲེལ་

མ་ལས་ཉམས་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་རོ་མུང་ལ་བཤད་པ་འདི་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་རོ་མུངས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་རོ་མུངས་པས་ཉམས་པ་དག་དེ་དང་དེར་སྒྲིམ་ནས། འཕར་བ་དང་། བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རོ་མུངས་པས་སྒྲིན་མེད་ལ་སོགས་པར་སྒྲིབ་པ་དག་ཡོད་མོད། ཉམས་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་མེད་དུ་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡང་འཕར་བ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་ཉེར་འགོ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གཞུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱིས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདྲ་སྒྲིབ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་གོང་འཕོར་འཛོག་པ་ལ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱིད་ཅེས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས། དེ་ལས་ཉམས་ནས་གཞུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྒྲིམ་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་སྤྱིད་ཅེར་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མ་བསགས་ན། དེའི་གོང་འཕོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགོ་འཁྱེད་ཅེ་འགོ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། འདོད་རྟེན་ལ་གཞུགས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་བྱས་པར་འདྲ་ཡང་། ཆགས་བྲལ་དེ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། ཉམས་པའི་བྱེད་པར་དག་ཡིན་ཏེ། ཉམས་ན་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགོ་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས། རི་སྐད་དུ། གཞན་ནི་འདི་ལ་མུང་ན་འདྲ། ཞེས་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གཞིར་བྱས་ནས་ཁམས་གོང་མར་འགོ་བ་ལས་གཞན་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོར་ནི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དག་སྟེ། གོང་མར་འཕེན་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་འདྲ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲ་བ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་རྗེས་ཀྱང་ཆོ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྒྱིར་མཐོང་ཆོས་ཞིར་འཛོག་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དེའི་སྒྲིབ་བཤད་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ནི་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞན་ནི་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་ཕྱིར་

དང་། ཁམས་གོང་འགོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱར་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་
 བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདི་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཁམས་གོང་མར་ཉེར་འགོ་འཛིག་པ་འདི་
 འདོད་རྟེན་ཅན་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་ཆེ་གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་
 ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱེད་དམ། རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་གཅིག་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་སོགས་ལ་
 ཡང་ཁམས་གོང་འགོ་འདི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དང་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས་ཀྱི་ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་
 བ་མེད། ཅིས་པའོ། ། དེས་ན་འདི་ཡང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཁོ་ནའོ། ། ཡང་ཆེ་དང་པོ་ལ་རྒྱན་ཞུགས་
 མཛོན་དུ་བྱས། ཆེ་གཅིག་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདའའམ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་འོང་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་འདའ་
 བའོ། ། དེས་ན་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་དུ་འཛིག་པ་ལ། འཕགས་པ་ཐོབ་རྗེས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་
 སྒྲུངས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་དུ་མ་ལེན་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཆེ་
 གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ་ཡང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་ན། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་
 སྤྱིད་པ་ལེན་བདུན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། འོ་ན་རྒྱ་བྱིན་གྱིས། རི་རྒྱུད་དུ། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྟ་
 གང་འོག་མིན་ཞེས། ། རྣམ་པར་གྲགས་པ་དེར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཤོག ཅིས་སྒྲུས་པ་རི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ན་རེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་མཛོན་པ་མི་ཤེས་པས་ལན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགག་པར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་བཀག་
 པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར། འདིའི་དོན་ནི། བརྒྱ་བྱིན་དུས་དེར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་
 ཡིན་པར་བསམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུས་དེར་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ཤི་ནས་མིའི་རྟེན་ལ་
 བྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་། དེར་བྱང་འདས་མཛོན་དུ་མ་བྱས་ན་འོག་མིན་དུ་
 སྐྱེ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བའོ། ། དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་
 ལྷན་བདག་ནི་རྒྱན་ཞུགས་བདེར་གཤེགས་རྒྱན་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་སུ་ཡང་བཤད།
 ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། བདག་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིའི་ནང་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གྱུར་ཅིག །
 དེར་བྱང་འདས་མ་ཐོབ་ན་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ཅིག ཅིས་བཤད་པ་ལ་བསམས་

པའོ། །གཟུགས་སུ་ཆོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ནི་ཁམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་སྤྲོད་དེ། གཟུགས་
 སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྲོད་ཅེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཁམས་གོང་མར་ཉེར་འགྲོ་འཛོགས་པའི་གཞི་ནི། ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོ་ལ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་
 མཐར་གྱིས་པ་ནི་འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་འཕགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་སོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་
 གྲུང་། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་སྟོང་ཚུལ་ལ། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་དང་། ཆོ་གཅིག་
 བར་ཆད་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་གྱི། མཐོང་ལམ་གྱི་ལུས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
 འབྲས་ལུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གྲུང་བརྟག་པར་བྱས་སོ། །
 ཡང་། སྤྱར་བ་སྤྲོད་པ་གསུམ་གྱི་འཐར་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོ་གསུམ་ལ་
 འཕགས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟེན་ན་ནི། མཐོང་ཆོས་ཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་བས་གྲུང་
 དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གྲུང་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ཁམས་གོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་མ་
 ཟད། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་
 མར་སྟེས་པའི་འཕགས་པ་ཡང་དབང་པོ་མི་འཕྲོ་ཞིང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
 དེའི་ཤེས་བྱེད། འགྲེལ་པར། ཆོ་རབས་གཞན་ནས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཆོ་
 ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། གཏན་ཆེགས་
 དང་པོ་ནི་མི་ཉམས་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་། གཉིས་པ་ནི་དབང་པོ་མི་འཕྲོ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྦྱར་
 དགོས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲེལ་ཡང་ཞིབ་མོར་འབྱེད་དགོས་ཏེ། འདོད་པར་ཆོ་ཡོངས་གྱུར་ཁམས་གོང་དུ་མི་
 འགྲོ་བ་དང་། ཁམས་གཞན་དུ་མི་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་མི་འཕྲོ་བའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གཏན་
 ཆེགས་དང་པོ་ཡིན་ལ། གོང་མར་སྟེས་པའི་འཕགས་པ། མི་ཉམས་པ་དང་། དབང་པོ་མི་འཕྲོ་
 བའི་ཤེས་བྱེད་ནི་གཏན་ཆེགས་གཉིས་པ་དེའོ། །དེ་ཡང་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་དགོས་པ་ནི། ཉམས་
 གྱིས་དོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བྱ་གཉིས་པོ་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མི་སྤྲོད་ཅིང་། གཅིག་ནི་སྤང་བྱ་སྤངས་དཀའ་བ་རྣམས་སྤངས་ཟིན་པས་དེའི་
 ཕྱིར་དུ་འཕྲོ་མི་དགོས་པ་དང་། སྤངས་དཀའ་བ་གང་ཞེན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སོ། །དེ་
 སྤངས་ཟིན་གྲུང་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་ན་ལྷག་སྤྲོད་པས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོས་སོ། །

དང་པོ་མི་ཉམས་པའི་ཤེས་བྱ་དུ་ཆེ་རབས་གཞན་ནས་འདྲིས་པ་དང་། དབང་པོ་མི་འཕྲོ་བའི་
 ཤེས་བྱ་དུ་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གཏན་ཆོག་སུ་བཀོད་པའོ། །གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་
 ལྟར་ན། རི་རྒྱད་དུ། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྷ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པའི་
 རིགས་དང་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་དེ་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། འདོད་ཅེས་
 མི་བརྟན་པའང་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཕགས་པས་ས་གང་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཀྱང་།
 བརྟན་པོ་མ་བྱས་པའི་ས་དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོག་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 སྤངས་པ་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
 འཆད་དགོས་མོད། ཞིབ་མོར་ན། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་འོག་མར་མི་སྒྲེ་ཡང་།
 དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། ལྷགས་འདིར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་དང་
 ས་གཅིག་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཕགས་པ་གང་དུ་སྒྲིས་ཟིན་པའི་གོང་ས་དེ་ཉིད་དུ་
 སྤར་མི་སྒྲེ་ཡང་། དེར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོག་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན། ཡང་། ཁམས་གོང་གི་
 འཕགས་པ། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་དང་། ཉམས་པ་མི་སྤྲིད་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་
 ལ་སོགས་པའི་རིགས་དྲུག་འབྱེད་པ་མི་འགལ་བར་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲེ་འདེལ་བ་སོགས་ལ་རྟེན་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་འདོད་
 ཁམས་ཀྱི་བར་དོའི་རྟེན་ལ་འདེལ་བ་དག་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། ལན་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་
 རང་ཉིད་ཀྱི་དང་། བྱེ་སྒྲུའི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། ལམ་མ་འདྲིས་པས་མཛོན་
 སུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་རྒྱུས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་འདེལ་བར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་རྟོན་
 མོངས་པ་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། དགོ་སྒྲོང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་སམ་གསུམ་
 སྒོ་བ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདེལ་བ་དང་། མང་པོ་ཞིག་བྱ་དགོས་ལ། དེ་
 ཡང་སྤྲིད་པ་བར་མ་ལ་གནས་པས་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ནས་
 བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྒྲོམ་པའི་རྩལ་བཤད་པ་ནི། སྒྲོར་བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། དང་པོར་བཞི་བ་སྤེལ་བར་བྱེད། །ཅིས་པ། དངོས་བསྟན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་

པའི་སྒྲེལ་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་བཤད་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་སྒྲེལ་སྒྲོམ་དོན་གྱི་ཐོབ་པར་བསྟན་ཅིང་། རི་སྒྲིབ་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རོ་མུངས་པས་ཉམས། ཞེས་པའང་སྒྲེལ་སྒྲོམ་གྱི་སར་སྒྲེབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དང་པོ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་གནས་གཅིང་མའི་གྲངས་མེད་པར་སྒྲེལ་སྒྲོམ་ལྟའི་གྲངས་ངེས་མ་བཤད་ཀྱང་། དགོས་པ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐག་སྒྲིང་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲེལ་བའི་དོན་ནི། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྒྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་གཅིག་སྒྲེལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་རྒྱན་ལྟན་དང་དངོས་གཞིའི་ཆེན་སྒྲིབ་ཅིག་བསྐྱེད་ནས་སྒྲེལ་བའོ། །སྒྲིབ་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེད་པས་འགྲུབ། ཅིས་པ་གང་གི་ཆེ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མངོན་དུ་བྱེད། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་སྒྲེལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་གཅིག་བསྐྱེད་ཞེས་བཤད་ཀྱི། འདིར་སྒྲེལ་ཞེས་མ་བཤད་པས་གསུམ་བསྐྱེད་དེ་གྲུབ་པའི་ཆད་དོ། །དེ་དུས་ཀྱི་ཟག་མེད་དང་པོ་ཟག་བཅས་དཔུས་མ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཟག་མེད་ཐ་མ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །ཞེས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ཡིན་ཡང་། གོ་བ་ཆེར་མི་སྤང་བས་འདི་ལྟར་ཡང་བརྟག་ཀུས་ཏེ། དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་ཆ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཅིག་ཤོས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་དེ་ལན་གཉིས་ཐལ་བའི་རྗེས་སུ་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲེབ་ཀྱི་རིམ་པ་མེད་པར་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡང་། གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཅིག་ཤོས་མངོན་དུ་འགྱུར་པའོ། །དེ་ལ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཉིད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ནི། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བས་རྒྱན་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྒྲེལ་ཀུས་པའོ། །ཞེས་

གསུངས། དེའི་ཆོ་སྤྱོད་པ་འབད་ཚུ་ལ་གཅིག་གིས་རྒྱན་ལྷན་གསུམ་སྒེལ་བ་དང་སྤྱོད་པ་གཅིག་གིས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱེད་ཐུབ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་བྱེད་ནུས་པ་ནས་ལྷ་ནུས་པའི་བར་རོ། །སྒེལ་སྒྲིམ་དེ་ནི་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། ཡང་རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་གིས་སྒྲེལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས། རི་རྒྱད་དུ། འགོག་པ་ཐོབ་པ་བྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱི་མཛོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅིས་པ། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པ་མ་གཏང་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་ནི་སྤྱི་ཙུའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྤྱི་པའི་བྱིར། དེ་རྒྱད་དུ། འགྲེལ་བར། འདི་ལ་འགོག་པ་ཡོད་པས་ན་འགོག་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་དེ་ཞེས་བྱ་ན། འདི་ལ་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་དང་། སྤྱོད་དཔོན་རང་གི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིམས་འཇུག་དེ་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། འདི་ལྷ་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འགོག་པ་དེ་ལས་ལངས་ནས་འདི་སྒྲིམ་དུ། ཀྱི་མ་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ནི། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བར་ཞི་བ་ཡིན་ཞོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཞི་བ་སྒྲོན་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་འདིས་དེའི་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ལུས་ཀྱི་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་པ་དང་ཤེས་པས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དག་གིས་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལུས་ཞི་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས། མཉམ་གཞག་ཏུ་ལུས་ཞི་བ་དེ་ཐོབ་པར་དཔོག་པའོ། །དེ་ལྷར་དཔགས་པ་ལས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་བྱང་འདས་དང་། འདྲ་བར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་སུ་ལུས་ཞི་བ་སྒྲོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཐོབ་པའི་བྱིར། མདོར་ན་མཉམ་གཞག་གི་འགོག་སྒྲིམས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་བྱས་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞིབ་མོར་ན། རྒྱ་སྒྲོན་སོང་སྐབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཆོག་ལ་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། འགོག་སྒྲིམས་ལས་ལངས་རྗེས་ཀྱི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། བྱང་འདས་དང་འདྲ་བའི་ཞི་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཞི་བ་སྒྲོན་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་གོང་དུ་མེད་པ་ཞིག་འདིར་

མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཞི་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ཞི་བ་ལུས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དཔོག་པའོ། ། འོན་མདོ་ལས་སློབ་པ་བཙུང་གསུངས་པའི་ནང་དུ་ལུས་མངོན་བྱེད་མ་བཤད་པས་བསྟན་བཅོས་ལས་རང་བཟོར་བཤད་དོ། ཞེན། སློབ་པར་འཛིན་བྱེད་ནི་བྲལ་རྒྱ་དང་བྲལ་འབྲས་གང་རུང་གི་ཡིན་ལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་ནི་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། འགྲེལ་བར། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། བསྐྱབ་པའི་འབྲས་སུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་སློབ་པའི་བྱེད་པར་དུ་མ་གསུངས་སོ། ། ཞེས་སོ། སློབ་པ་བཙུང་ནི། མདོ་ལས། བྱིར་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པ། བཙུང་ལྟ་འདས་འཛིན་རྟེན་ན་ཡོན་གནས་སུ་ཞིག་མཆིས། གཉིས་ཏེ། སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའོ། སློབ་པ་ནི་བཙུང་དེ། མི་སློབ་པ་ནི་དགུའོ། བཙུང་གང་ཞེན། རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་ནས། དག་བཙུང་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཞུགས་པའི་བར་བདུན་དང་། དད་ཐོབ་གཉིས་དང་། དེགས་སྦྱེད་དང་། ཆོ་གཅིག་པ་དང་། བར་འདའ་བ་ནས་གོང་ལུང་བར་ལུང་། མི་སློབ་པ་དགུ་ནི། དེགས་དུག་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་སོ། ལུས་མངོན་བྱེད་ནི། བྱིར་མི་འོང་ལ། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགོ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ནང་ནས་གང་དུ་འཛིན་ཅེན། གཉིས་ཀའི་ཆ་དང་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མ་ངེས། ཞེས་པས་སྦྱང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ཅན་དང་། རི་སྐད་དུ། སྤྱིང་ཅེར་སྦྱེས། ཞེས་དང་། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིང་ཅེར་སྦྱེས། ཞེས་པས་ནི་གཟུགས་མེད་ཉར་འགོའི་སྦྱེ་འདའ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་རྟེན་ཅན། ཞེས་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ལས་ཉམས་ཏེ། བྱི་མ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་སོར་རྒྱུད་པར་བྱས་ནས། མཐར་སྤྱིང་ཅེར་སྦྱེ་བ་ཡོན་པ་དང་། མི་ཡོན་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིང་དོ། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་ལས་བྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ། བྱི། ཉིས་སྟོང་། དགུ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། རི་ལྟར་ཞེན། རི་སྐད་དུ། བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདའ་བ་ལ། དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་།

འབྲིང་དང་། རྩོན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་སའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞིའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་གིས་དྲུག་གོ། །ས་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་སྟེ། གཟུགས་
 ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་རོ། །གནས་གཞན་དང་། རིགས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་དང་། དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཉིས་སྟོང་། ལྷ་བརྒྱ། དགུ་བཅུ་ཅ་གཉིས་ཏེ། རི་
 ལྟར་བྱས་པས་ཞེན། གནས་གཅིག་ན་རིགས་དྲུག་གོ། །རིགས་རེ་རེ་ལ་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་
 ལྷན་པ་ནས། རང་གི་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་གང་ཟག་དགུ་
 དགུ་སྟེ། དགུ་ཚན་དྲུག་ན་ལྷ་བཅུ་བཞིའོ། །ལྷ་བཅུ་ཅ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བཅུ་དྲུག་ནི། བརྒྱད་བརྒྱ་དྲུག་
 ཅུ་ཅ་བཞིའོ། །ཡང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སོ། །འདྲ་
 བར་རྩི་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་འོག་མའི་རྣམ་པ་དགུ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་གོང་མའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་མ་དོར་ཡོངས་
 སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་རི་ལྷ་བར་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། ཐམས་ཅད་
 བསུས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་བ། བྱི། ཉིས་སྟོང་། དགུ་བརྒྱ་ཅ་དྲུག་ཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་འདི་ནི། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ་ལྷ་པོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྒྲུང་ལ། དེའི་
 རིགས་པས་གཟུགས་མེད་ཉར་འགོ་ལའང་། རྩོན་གྱིས་བཞི་དང་། དབང་པོས་གསུམ་དང་།
 རིགས་ཀྱིས་དྲུག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དགུ་དགུ་དང་། རོ་པོའི་སྒྲོ་ནས་སྟེ་འདའ་བ་
 མོགས་བཞི་སྟེ། རེ་རེ་ལ་དྲུག་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པས། ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་ན་
 ཉིས་སྟོང་། ལྷ་བརྒྱ། དགུ་བཅུ་ཅ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཐོང་ཆོས་ཞི་ལ། རིགས་ཀྱིས་དྲུག་
 དང་། དབང་པོས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གཤམ་པར་བྱའོ། །རྩོན་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །
 ཞེས་ཁ་གཅིག་གསུངས་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། རྩོན་གྱིང་གསུམ་དང་། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་
 སྟེ་དགུ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྒྲིད་རྩེའི་བར་དགུ་བརྒྱད་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་སྟུར་བས། བྱི་ཆེན་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁ་གཅིག་ཟེར་རོ། །
 ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་རྩོན་གྱི་དབྱེ་བས་འབྱེད་པ་གཞུང་

འགྲེལ་ལས་མ་བཤད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སྒོང་ལ་རྩིས་མ། མཐར་
 གྱིས་པ་ལ་རྩི། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སམ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགྲོ་ལས་མ་
 འདས་ཏེ། འཕགས་པའི་རྟེན་ལ་ཁམས་གོང་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་རིམ་པར་བསགས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབྱེ་བ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དུ་
 རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་
 ཡང་ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགྲོ་ལས་མ་འདས་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་པ་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ལ།
 ལས་དེ་ཡང་ས་མ་འཕོས་ན་བྱིར་མི་འོང་ཙམ་གྱིས་མི་གཏོང་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་རྣམ་
 བཤད་མཛད་པ་དག། བྱིར་མི་འོང་ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགྲོའི་དབྱེ་བ་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་
 འདི་ལ་འདྲ་ལེན་བྱས་ནས། རྒྱན་ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་སོགས་ལ་ཡང་རྟེན་དང་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་མོད། ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་ན་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་བྱིར།
 དེ་ལ་མི་འཐད་པ་ཅི་ཞེན། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། ཞུགས་གནས་དང་པོ་ལྟ་ལ། རྟེན་གྱིང་གསུམ་དང་། འདོད་ལྟའི་དབྱེ་བས་དགུར་
 འབྱེད་ན། བར་འདའ་བ་སོགས་གཞུགས་སུ་ཉར་འགྲོ་ལྟ་ལ་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་པ་
 ཅི་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་བ་དེ་མེད་པར་འདོད་དམ། ཡོད་ཀྱང་དེར་མི་འབྱེད་ན་ནི་ལྟ་པོ་རྣམས་ལ་འང་
 མི་འབྱེད་པར་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་གཞུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་དྲུག་གི་དབྱེ་
 བ་བཤད་པས་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་འགྲུབ་པོ་ཞེན། དེ་དང་བྱེད་གྱི་འདོད་པ་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་བར་
 འདའ་བ་གང་དུ་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། བར་འདའ་བ་དངོས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འཆད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ན་ནི། ཞུགས་གནས་དང་པོ་ལྟ་ལ་འང་གནས་རིགས་བརྒྱ་དྲུག་གི་དབྱེ་
 བ་འཆད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་དེར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་ཅི་རིགས་པར་
 ལྟན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཉོན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སྒོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་

བསམ་གཏན་དང་པོར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་ལྷན་པ་བཞིན། བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ལ་ཆགས་
 བྲལ་གྱི་རིམ་པས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་འཐད་ན། གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་གནས་གྱི་དབྱེ་བས་འབྱེད་པར་
 ཡང་མཆུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བྱས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་ནི་ཁམས་
 གོང་མར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་བཅས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁམས་
 གོང་མར་ཉར་འགོ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གནས་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དེ། ཞུགས་གནས་གཞན་ལ་
 ད་ལྟ་ལུས་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཁམས་གོང་མར་ཉར་འགོ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བས་གོང་མར་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གང་དང་
 གང་ཡོད་པ་དེའི་ངོས་འཛིན་དང་དབྱེ་བ་འཆད་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ། ཞུགས་གནས་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱ་མཚན་མེད་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་པ་ཁམས་གྱི་
 འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་ལྷ་པའི་བར་སྤངས་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ཅམ་
 གྱིས། གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞུགས་
 གནས་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་བྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་དད་པའི་རྗེས་
 འབྲང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་འགོལ་ཆོག་ལ་དབགས་ནས་འདྲ་མཆུངས་སུ་མི་སྦྱོར་ཁ་མེད་བྱུང་ན།
 འདི་ལྟར་སྦྱོར་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མིན་པ་ལན་བདུན་པ་ལ། གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་གླིང་གསུམ་
 དང་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་
 པ་ལའང་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་ལྟ་དང་མིའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་གླིང་གསུམ་དང་། འདོད་
 ལྟ་རིམ་དུག་སོགས་སུ་དབྱེ་བར་རིགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་ནི། བྱེད་གྱིས་མ་བཤད་པས་འཆད་
 དགོས་པ་མ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དང་ཡང་བཅས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། གནས་གཅང་མ་ལྟའི་
 གནས་རེ་རེ་ལ། འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་སོགས་དགུ་དགུར་བཤད་པ་དེ་གང་ལ་ངོས་
 འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གོང་འཕོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲའ་བ་བཞི་ལོགས་སུ་
 གནས་བཅུ་དུག་དང་བཞི་པོ་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་དགུ་དགུར་བཤད་པ་དེ་
 དག་མ་འདྲིས་པར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཡང་ལ་ལ་དག་གི་བསམ་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་རིམ་པ་དགུ་པོ་ལས་གསུམ་ཚན་རེ་རེས་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་

གཏན་གྱི་ས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། དེར་སྒྲེས་པའི་ཆེ། ཚངས་ཆེན་གྱིས་
 ཚངས་པ་འདུན་ན་འདོན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་སྟུམ་པར་དོགས་པ་དག་སྤྱོད་པས་དེ་
 སྤངས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། དབྱེད་པ་དང་པོའི་ལན་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 ཉོན་མོངས་དགུ་ལས་ལོགས་སུ་གནས་གཙང་མར་སྒྲེ་བ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
 དགུའི་ངོས་འཛིན་ནི། གཅིག་ལ་དབེར་མཚོན་ན། རྒྱུ་ཏུ་གསུམ་སྒྲེལ་གྱི་ནང་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཟག་བཅས་ལ་རོ་བྱང་བའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་ཏུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ། འདི་ཡང་འཛིན་ཏེན་པའི་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་རྗེས་སུ་
 དགུ་པོ་འདི་ལོགས་སུ་སྤངས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆགས་
 བྲལ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་འཕགས་པས་གནས་གཙང་མ་ལྟར་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་ནི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེས་ན་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་གཞི་སྒྲེལ་སྒྲོམ་གྱི་ནང་མཚན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བས་ལྟོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་
 བའོ། །དབྱེད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། གཟུགས་གྱི་གོང་འཕོ་ལ་གནས་རིས་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་
 དང་། རེ་རེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་དབྱེ་བ་དགུ་དགུར་བྱེ་བ་དེ་ནི། སྒྲིར་གོང་འཕོ་ཞེས་པ་འདོད་པའི་
 ཏེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དགྲ་བཅོམ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པར་དེའི་ཡང་གོང་
 དུ་འགོ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཐ་ན་འང་འདོད་པའི་ཏེན་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
 དུ་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འོག་
 མིན་དང་སྤྱོད་ཅེའི་བར་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་དགུ་པོ་དག་གོ། །དེ་དུས་གཞིར་བཞག་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲེ་འགྱུར་གྱི་ལས་
 ཀུན་ནས་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག། སྒྲེ་འདའ་བའི་ལས་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བྱེད་
 མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་སྒྲེ་འདའ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
 ཆད་གྱི་ཏེན་ལ་བྱང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གོང་འཕོ་སྤྱོད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡང་
 ཚངས་རིས་གྱི་ཏེན་ལ་འདའ་བའི་གོང་འཕོ་ནི་མི་སྤྱོད་པར་ངེས་མོད། གཞན་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་
 གོང་འཕོ་སྤྱོད་པས། དེའི་སྤྱོད་ནས་ངོས་བཟུང་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གསུམ་པའི་ལན་
 ནི། ཚངས་རིས་ནས་ཚངས་པ་འདུན་ན་འདོན་དུ་སྒྲེ་བ་དེའི་ཆེ་ཚངས་རིས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་

དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་རྒྱུས་པ་དང་། མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་རྒྱུས་ཏེ། རང་སའི་
 གཉེན་པོ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་མི་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་འབྲེལ་ནི།
 དེ་དག་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་གསུམ་པོ་འགྲུབ་བྱེད་བཟང་ངན་
 གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། འཕེན་བྱེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། སྤོང་བྱེད་གྱི་
 དགོ་བ་དག་པ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ཡང་ལ་ལ་དག་
 བ་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ།
 འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེ་། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆང་མ་དེས་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཙམ་དུ་
 སྦྱིར་འཕངས་པ་དེ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན། སྟེ་འདའ་
 བ་ཡིན་ན་གོང་འཕོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆངས་རིས་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ན་ཆངས་པ་
 འདུན་ན་འདོན་སོགས་སུ་སྟེ་བའི་ལས་དང་ལྷན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་
 སྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་རྟོགས་པར་ནི་ཆངས་རིས་ཙམ་དུ་
 ཡང་མི་སྟེ་ལ་དེ་རྟོགས་ན་ནི་གནས་གསུམ་ཆར་དུ་འཕངས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ནས་རི་སྐད་དུ། སྤིང་ཅེའི་བར་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ། །དག་བཙམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །
 དགུ་བའི་བར་ཆང་མེད་ལམ་ཡང་ཞེས་པ། འབྲེལ་པར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྣམ་པ་གཅིག་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤིང་བའི་ཅེ་མོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་གྱི་བར་སྲུངས་པས་
 དག་བཙམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ནི་ཞུགས་ལམ་ངོས་འཛིན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་དེ་ཞུགས་པར་འཛིན་པ་ལ་ནི། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་རྣམས་སྤོང་བ་
 ལ་བརྩོན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བཞག་པས་ཆོག་གོ། །ཞུགས་ལམ་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྤངས་པ་
 དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེའོ། །གཉེན་པོ་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་ལྟ་ཞོག་གི། ཟག་མེད་ཀྱང་
 ཞུགས་ལམ་དུ་མ་བཞག་སྟེ། གཞུང་འབྲེལ་དུ་ཞུགས་པ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ།
 སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་པ་ཁོ་ན་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཞུགས་ལམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཟག་

བཅས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འཕགས་པས་དེ་ལྟར་སྤངས་ཀྱང་ཐོབ་པ་
 ཟག་མེད་ཀྱང་སྤྱི་བར་བཤད་པ་ལས་སོ། །དེ་ནི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་པར། འགྲེལ་པ་ལས།
 དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་ཞིག་སྟེ། མི་ལྷོགས་པ་མེད་པས་བསྟུས་པ། སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་པའི་
 སྟུག་བསྟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པས་སྟུག་བསྟུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བརྒྱད་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
 དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བརྒྱད་དང་། འགོག་པ་རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པའི་
 རྩེ་མོའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་བར་བཞི་དང་། ལམ་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དག་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བཞི་སྟེ། རྩེས་སུ་ཤེས་པའི་ལྷོགས་དང་མཐུན་པ་ཟད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དོ་རྩེ་ལྟ་
 བུ་ལྟ་བུ་རྩ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །མི་ལྷོགས་པ་མེད་པས་བསྟུས་པ་ཇི་ལྟར་པར། བསམ་གཏན་བཞི་
 པས་བསྟུས་པའི་བར་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་།
 ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་ནི། གངས་བཞིན་དུ། ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་།
 ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་དང་། ཉི་ཤུ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ན་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྩེས་སུ་ཤེས་པས་ས་འོག་མའི་
 འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འོག་མའི་གཉེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་དེ།
 གང་དག་ལམ་ལ་རྩེས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་། ས་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་
 དག་གི་ལྟར་ན། ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ལྟག་པར་བསྟུན་ནས། མི་ལྷོགས་པ་མེད་པས་བསྟུས་པའི་དོ་རྩེ་
 ལྟ་བུ་ནི་བརྒྱད་རྩ་ཐམ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པས་བསྟུས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བཞི་བརྒྱད་དང་།
 སུམ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡིན་ནོ། །རིགས་དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ནི་ཆོས་མང་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་དོ་རྩེ་
 ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་དོས་བཟུང་། གཟུགས་མེད་པ་པའི་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
 མི་ལྷོགས་མེད་པ་བརྟན་པ་དོས་བཟུང་། དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྷོགས་

མེད་གྱི་རྩོ་རྩེ་ལྷ་མོ་བུ་དེས་དམིགས་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་དོ། །དང་པོ་
 ལ། རང་ས་སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་རྩོས་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས། མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་དོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འདིས་སྤྱིད་ཅེ་འི་འོག་སར་སྤྱུར་པའི་
 སྤྱུག་ཀུན་ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེས་དེ་ལ་མ་
 དམིགས་པས་བྱུང་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཡང་། ལམ་ཟག་མེད་གྱིས་
 ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ། །ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་སྤྱུག་ཀུན་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་དམིགས་པ་
 ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཁམས་སྤྱུག་ཀུན་ལ་རྩོས་ཤེས་གྱི་འོག་ཏུ་གཟུགས་མེད་གྱི་སྤྱུག་ཀུན་ལ་
 དམིགས་པའི་རྩོས་ཤེས་སྤྱི་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཅི་
 ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་རྩོས་སུ་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པས་
 སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འོག་མའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ལམ་སྤྱི་
 བ་བ་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་དབང་བཞིན་དུ། དཀའ་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་
 པ་མེད་དོ་ཞེས་མཛོན་པ་གོང་མ་བ་དག་གི་སྤྱི་སྒྲིབ་ལ་འཆད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་ནི། འཛིག་
 རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དག་ཏུ་མ་ཟད། འདོད་པའི་རྟེན་དང་བསམ་གཏན་དང་
 ཐོའི་རྟེན་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་དག་ཉེར་
 བསྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཐོའི་རྟེན་ལ་ཡིད་བདེ་བས་
 སྤྱི་ནས་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་བཏང་སྒྲོམས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྒྱད་པོ་དེའི་
 སྤྱིར་དུ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་བསྒྲུན་པས་བརྒྱད་དང་། འགོག་པ་ལ་རྩོས་
 ཤེས་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱིད་ཅེ་འི་བར་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད་པོ་ལ་རྣམ་
 པ་བཞི་བཞི་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་ལ་རྩོས་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །
 དེ་དག་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟར། རྩོ་རྩེ་ལྷ་མོ་བུ་དེ་འཛིན་ལ་འགོག་ལམ་ཆོས་
 ཤེས་གཉིས་བཤད་ནས། སྤྱུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། སྤྱུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་
 བྱི་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་ལ། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ནི། རི་སྒྲིབ་དུ། སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་ལ་འགོག་པ་དང་། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །

ཞེས་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བཞི་ལས་མི་འཆད་པར། རྗེས་
 ཤེས་ལ་རྣམ་པ་སྐུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་འཆད་པ་ཅི་ཞེན། འགོག་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་པས་དེའི་གཉིན་པོ་
 འགོག་པ་ཡང་གཅིག་རྩ་བཞག་ལ། གོང་མའི་ས་བརྒྱད་ཡོད་པས་དེའི་གཉིན་པོ་འགོག་པ་ལ་ཡང་
 བརྒྱད་རྩ་བྱེད། །འོ་ན་གཉིན་པོ་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་སའི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་རྩ་མི་འབྱེད་པ་ཅི་ཞེ་
 བ། ལམ་ས་བརྒྱད་པོ་གཅིག་གི་གཉིན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་འང་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་རྗེས་བརྒྱད་རྩ་མི་འབྱེད་ལ། ས་སོ་སའི་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་ནི་རྗེས་སོ་སོ་བ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་རྗེས་བརྒྱད་རྩ་འབྱེད་པའོ། །དེའི་བྱིར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱིད་ཅེའི་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་
 རྗེས་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ལམ་བླ་མེད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཅིག་ཆར་
 རྩ་བྱེད་པར་ངེས་སོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱུག་ཀྱན་ལ་རྗེས་ཤེས་
 ཀྱིས་སྤྱིད་ཅེའི་ཡང་གཉིན་པོ་བྱེད་པར་མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ས་
 དང་པོ་བདུན་གྱི་སྐྱུག་ཀྱན་ལ་དམིགས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་གྲངས་ངེས་ཉམས་
 སོ། །ཞེན། མཚུངས་པ་ནི་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྲངས་ངེས་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ།
 ས་འོག་མའི་སྐྱུག་ཀྱན་ལ་དམིགས་ཀྱང་། དེའི་ཆ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་གཉིན་པོར་མི་འཛོག་པའི་བྱིར་
 འོ་ན་ས་འོག་མའི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དེར་མི་འཛོག་པས་གྲངས་ངེས་ཉམས་
 སོ། །ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱུག་ཀྱན་ནི་རང་རང་གི་སས་བསྐྱས་ལ། གཉིས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལམ་ལ་ནི་ས་དགུ་ཀའི་གཉིན་པོའི་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པའི་བྱིར་། ཁམས་
 གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་བསྐྱེད་པས་
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་འཛོག་ལ། དེ་འབྲས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྗེ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྩ་བུར་
 པའི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རི་རྒྱུད་དུ། རྗེས་སུ་ཤེས་
 པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། རི་རྒྱུད་དུ།
 རང་གི་ས་པའི་འགོག་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉོན་མོངས་
 ཀྱིས་དམིགས་ཚུལ་ཡིན་གྱི། གཉིན་པོ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཡང་

མཆོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱེད་པའི་དོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་མཆོན་པ་དང་།
 གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཡང་མཆོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བས་
 བསྐྱེད་པའི་བར་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་པ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལས་ཕྱི་མ་ལྷ་ལའང་དོ་
 རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷ་བཅུ་ཅུ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསམ་
 གཏན་ས་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ། སུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་དོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་དེ། སྤྱི་ཅེའི་སྤྲུག་
 ཀྱན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ནི།
 གཟུགས་མེད་བཞིའི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཆོན་བཞིའི་དབྱེ་བས་བཅུ་
 དྲུག་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །འདིར་སྤྱི་མའི་སྤྱིང་ནས་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་མི་འཛིན་སྟེ། གཟུགས་མེད་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་རིང་བ་བཞིས་རིང་
 བས་དེའི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་ས་བཞིའི་གཉེན་པོར་
 གྱུར་པའི་འགོག་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མི་ཅི་སྟེ། དེས་ས་འོག་མའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་དགག་བྱ་ཉེན་མོངས་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་། དགག་བྱ་མ་བཟུང་བར་དེའི་
 འགོག་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། གཟུགས་མེད་
 དངོས་གཞི་དགོ་རྣམ་གྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། །ཞེས་དང་བསམ་གཏན་མི་
 མཆུངས་པའི་ཤེས་བྱེད། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་
 བཞིན་དུ། རྣམ་ཤེས་གྱིས་བསམ་མཁའི་འགོག་པ་ལ་མི་དམིགས་པས། ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་གྱི་སྤྱིང་
 བས་བཞི་ཕྱི་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་དམིགས་པས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་སྤྱིང་ནས་བཞི་ཕྱི་བའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་ལ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་བསྐྱེད་པས་
 བས་སུམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཅུ་ཅུ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རིས་དྲུག་དང་དབང་པོ་
 གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ན། དྲུག་སྤྱིང་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷགས་གཞན་
 བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་པ་གང་དག །ལམ་གྱི་བདེན་པ་འགོག་བདེན་དང་འབྲེལ་བར། ས་རེ་
 རེ་ཞིང་དམིགས་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ས་དགུའི་གཉེན་པོ་སོ་སོར་ངས་པས། གོང་མ་མའི་ལམ་

སྟེ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སྤར་བཤད་པ་དེ་པོར་ནས། འདོད་པའི་ལམ་
 བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་བཞི། ས་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་
 ལུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། ལུགས་སྤར་ལ་མེད་པའི་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་རེ་ལྷག་པར་བསྟན་པས། བསམ་
 གཏན་ས་ཏུག་པོ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་ལྟེ། བསྟོམས་པས་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་དང་གཞུགས་
 མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ། རང་ས་དང་གོང་སའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 བཅུ་གཉིས་དང་། བརྒྱད་དང་། བཞི་བསྟན་པས། བཞི་བཅུ་དང་། ལུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་།
 ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡིན་པས་དགུ་བཅུ་ཅུ་ཏུག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཐབས་ཅད་བསྟོམས་ན་ལྷ་བརྒྱ་དང་
 བདུན་ཅུ་ཅུ་ཏུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་རིགས་དང་དབང་པོས་བསྟར་ན། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་བྱི་དང་སུམ་
 བརྒྱ་ཏུག་ཅུ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤར་རྣམས་གསུངས་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་
 ཡིན་གྱི། ཆགས་བྲལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་ཞོག། རྟོན་གྱི་སྟོན་ས་འབྱེད་པ་འང་དགོངས་པར་མི་རུང་རོ། །
 ཁ་ཅིག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་དོན་ལ། སྤྱིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་ལམ་ལ་དམིགས་པ་
 བཞི་མི་བཅི་བར་ལམ་བྱི་མ་ལ་དམིགས་པ་བཞི་སོར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 སྤྱིད་ཅེའི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་ནི་ས་འོག་མ་བདུན་པོ་དག་གིས་བསྟུས་པ་ལས་གཞན་མེད་པ་ལ་
 བསམས་སོ། །འདོད་པ་ལ་མཚུངས་པ་ནི། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཆོས་ཤེས་ཁོ་ནར་ངེས་པས་སོ། །
 ཞེས་འཆད། ལུགས་བྱི་མ་འདི་ལྟར་ན། གོང་ས་བརྒྱད་པོའི་གཉེན་པོ་ལམ་བདེན་སོ་སོར་འཆད་
 ལ། དེའི་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་བྲལ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དང་། སྤྱིད་ཅེའི་
 གཉེན་པོ་བསམ་གཏན་ས་ཏུག་གི་སྟུག་ཀུན་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ས་འོག་མའི་སྟུག་ཀུན་ལ་མ་
 དམིགས་པར་བཤད་དུ་རུང་མོད། །བྱེ་སྤྱིའི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དགོ་ཡུལ་ཡོད་
 དགུ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དང་འགལ་བའི་བྱིར། འོ་ན་ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྟུག་ཀུན་
 ལ་རྗེས་ཤེས་འདིར་མི་བགྲངས་བ་ཅི་ཞེན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི་ཆོན་དེ་དག་ནི་སྤྱིད་ཅེའི་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ས་གང་དང་གང་གི་སྟུག་ཀུན་ལ་
 དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། འོ་ན་
 ཅིག་ཆར་བ་འདིའི་ལུགས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་པས་ལེན་དགོས་པས་དེའི་གཉིན་པོའི་དབྱེ་བ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཞེན། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་ནི། མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་དང་། དང་པོ་བཞི་ཙམ་བྱད་གཉིས་ཏེ། གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།
 གཉིས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ལ་མི་ལྷོགས་མེད་དང་། གཉིས་པའི་བཞི་ཟག་མེད་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ནས་མི་ལྷོགས་མེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གང་རུང་
 གིས་སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་བར་རོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
 ཟག་མེད་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ལྷ་བྱ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་
 བསྒྲགས་གྱི་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་
 མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་རྩེ་ལྷ་རྩེ་དེ། དེས་ས་བརྒྱད་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཅིག་ཆར་དུ་
 མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ལ་འཛིག་ཏེན་པའི་
 ལམ་གྱིས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་དག་ལ་ཡང་
 སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་གཟུགས་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གྱི་དུས་སུ་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་གྱི་
 ཡོངས་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་འཆད་པས་སོ། །
 དེ་ནས། རི་སྐད་དུ། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སློབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་པ།
 འདི་ནི་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་སྟེ། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་
 ཟད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཟད་ཤེས་སོ། །འདིའི་ཤུགས་
 ལ་ཟད་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་ལྷ་སྟེ། སྤང་བྱ་རེ་རེ་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་པའི་ཟད་ཤེས་དག་ནི། མི་སློབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ནོ། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སློབ་དག་བཅོམ། །ཞེས་པ། གཞན་དག་གང་ཟག་ལ་འཆད་ཀྱང་། དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་མི་སློབ་པ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མི་སློབ་དངོས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལམ་དང་། དག་བཅོམ་པ་དངོས་ནི་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་
 འཆད་དགོས་ལ། དེའི་མིང་གིས་ཏེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་བརྟགས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྣམ་
 བཤད་མཛད་པ་དག །དག་བཅོམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ། དུས་སྒྱུར་ལ། རིགས་གྱི་དབྱེ་བ་ལ།
 དབང་པོས་གསུམ། ཏེན་གྱིས་ཉེར་དགྱ་སྟེ། སྤྱིར་བཞི་བརྒྱད་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན། དུས་མི་སྒྱུར་

ལ་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་མེད་པས། དབང་པོ་དང་རྟེན་གྱི་སྒྲིན་ས་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བདུན། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལའང་། དབང་པོ་དང་། རིགས་དང་། རྟེན་
 ཉེར་དགུའི་དབྱེ་བས་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། རིགས་
 དབང་པོས་འབྱེད་པ་འགྲེལ་བའི་དགོངས་པ་ལ་ཡོད་མོད། རྟེན་གྱིས་དབྱེ་བ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཡིན་ན་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་བའི་རྟེན་ཅན་ལ་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དགུར་འབྱེད་རིགས་པ་ལས་མ་བྱེ་
 བའི་ཕྱིར། རིགས་ན་ནི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་གྲངས་ངེས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ལྷགས་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་མིང་གིས་སྒྲིན་ས་བརྒྱད་བཤད་པ་དེ། རྣམ་སུ་ནི་ལྔ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་
 པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བཞིའོ། །འདི་ཡང་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷགས་པ་དང་པོ་ཞེས་པ། ཕྱིར་འོངས་ལྷགས་པ་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་དག་རྩ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་ཟིན་ནས།

བྱད་པར་གྱི་ཆོས་འཆད་པ་ལ། བདུན་ཏེ། ས་དང་ལམ་གྱི་བྱད་པར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་
 བ་ཤེས་པའི་བྱད་པར་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་བྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱད་པར།
 ཁམས་དང་དབྱེ་བའི་བྱད་པར། རིགས་དང་བྱད་པར། དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་བྱད་པར་རྣམས་སོ། །
 དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་རང་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་ལམ་གང་གིས་ཞེ་
 ན། འཛིག་རྟེན་འདས་ཀྱི་སྤྱིད་ཅེ་ལ། །ཆགས་བྲལ་གཞན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པ། འདི་
 ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་དབྱད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་
 ལམ་ལ། འཛིག་རྟེན་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་
 ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པ། འཕགས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་
 ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ། བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་མིན་གྱི་གསུམ། །ཞེས་པར། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་སུ་འཆད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནི། འཕགས་པས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་དེའི་ཆེ། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་བཏང་བར་

འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ནི་ས་འཕོས་པས་བཏང་ལ། ཟག་མེད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ས་གོང་མར་སྒྲེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་འོག་མ་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འོག་མའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་བཏང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་
 དུ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲེས་པ་ན། འཕགས་པ་ཁམས་གོང་མའི་གནས་རྒྱུ་
 སྒྲེས་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་དེ་ལས་མི་ཉམས་པར་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་འཕགས་པས་སྤངས་
 པ་ཐམས་ཅད་མི་ཉམས་པར་གོ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་པ་
 འཕགས་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་ལྟ་ཞོག །འདས་ལམ་གྱིས་སྤངས་པ་དག་ཀྱང་
 ཉམས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྒྱུ་པ་ཤད་བྱེད་པ་གཞན་དག །འཕགས་པ་ལ་བྲལ་ཐོབ་
 ཟག་མེད་སྒྲེ་བས། བྱིས་པ་ལྟར་སྤངས་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལོར་བའོ། །
 ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། །བཏང་ལ་ཉོན་མོངས་མི་ལྷན་ཕྱིར། །ཞེས་པ། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་མི་འདྲེན་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་བརྒྱལ་
 དབང་པོ་རྣམས་པོར་འཕོས་པ་ན། ས་འོག་མ་རྒྱུ་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ནི་བཏང་། ཟག་བཅས་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་
 ལན་ལ། སྤྱིད་ཅེའི་བྱེད་ལས་རྒྱུ་པ་གོ་ལ་དང་། །གོང་དུ་སྒྲེས་པ་བཞིན་མི་ལྷན། །ཞེས་པ་ཐལ་
 བ་དེས་མི་གཞོད་དེ། སྤྱིད་ཅེའི་བྱེད་ལས་རྒྱུ་པ་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་འཕོས་པ་དེའི་
 ཆོ་ན། འདས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ནི་བཏང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བྲལ་ཐོབ་ནི་དེ་ལ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིད་
 ཅེའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཟེན་པ་དང་ལྷན་པ་བཞིན། དེ་ལ་འདས་བྲལ་ཐོབ་འཛིག་རྟེན་པ་མེད་དེ།
 དེའི་གཉེན་པོ་འཛིག་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐུན་དཔེ་གཉིས་པ་ནི། །གོང་དུ་སྒྲེས་པ་
 བཞིན་མི་ལྷན། །ཞེས་པ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་གོང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་
 པར་སྒྲེས་པ་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ལ་མེད་ལ།
 ཟག་བཅས་ནི་ས་འཕོས་པས་བཏང་ཡང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྷན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 པའོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་སྤོང་གཉིས་པ་འདི་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐོབ་རྒྱུ་གཉིས་ཞེས་པ་ལ་ཡང་

མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ཀྱི་དེ་ནི་ཐོབ་པ་བཏང་ན་ཉོན་མོངས་དང་
 ལྷན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་སྤོང་དུ། ཐོབ་རྒྱུ་མཁས་གཉིས། ཞེས་སྒྲུས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་
 མ་སྒྲུས་ན་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་རྒྱུ་དང་པས་སྤངས་པ་སྒྲུར་མི་ཉམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་མི་རུས་པ་
 ལ་བསམ་པའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འདི་ལྟར་དབྱེད་ན་འཕགས་པས་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་
 འདོད་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་ཆོ། ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གང་གི་ཡིན་
 ཞེས་བརྟགས་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པའི་ཆོ་བཏང་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པར་འདོད་དགོས་པས།
 འཕགས་པས་འཛིན་ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་
 སྤོང་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆང་
 བའི་ཕྱིར། སྒྲུམ་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐོབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡིན་གྱི་ཡིན་ཀྱང་། མཐོང་སྤངས་
 པའི་རྒྱུ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གང་རུང་གི་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་སྤངས་
 པའི་སྤོང་ལམ་གྱི་ཐོབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ཟག་མེད་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིས། །
 ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། ཞེས་པར། མི་ལྷོགས་མེད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྷོགས་མེད་ཅེས་པ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ལ་དེ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས།
 ལྷག་མཐོང་ལ་བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་དང་། ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ལའང་།
 སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོར་
 མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤངས་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིས་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱས་ཇིས་སུ་གོང་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གོང་
 མའི་གཉེན་པོ་ནི་ཐོག་མར་སྒྲུག་ཀུན་ལ་ཇིས་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེས་འདོད་པའི་གཉེན་
 པོར་བྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་འོག་ལ་ཆགས་བྲལ་མཉམ་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་
 དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་སུ་དུས་གཅིག་པར་ཐལ་བས་སོ། །ས་གོང་མའི་ཆགས་བྲལ་བྱེད་

ཚུལ་ལ། ཆོས་མངོན་པ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། བྱེ་སྤྱོད་རང་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ།
 ས་བརྒྱད་གྱི་གཉིན་པོ་ལམ་བདེན་སོ་སོར་དེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མི་ལྷོགས་མེད་གྱིས་ས་
 བརྒྱད་ལ་ཆགས་བྲལ་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིན་པོ་རྗེས་ཤེས་གཅིག་ཉིད་
 ལ་ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བས་དགུར་བྱས་ནས་ས་བརྒྱད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་ཐེབས་དགུར་
 གྱིལ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱིས་ཁམས་གོང་
 མའི་བདེན་པ་མཐའ་དག་བསྒྲོམས་ནས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་སྒྲེབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཅུམ་གྱིས་དེར་འཛིན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་
 བཟོད་གཅིག་བྱས་ཁམས་གོང་མའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་མཐའ་དག་། གཅིག་དུ་བསྒྲོམས་ནས།
 མི་རྟག་སོགས་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཁམས་
 གོང་མའི་སྟུག་བསྐྱལ་མཐོང་སྤང་རྣམས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤོང་རུས་པ་བཞིན། འོན་པས་མ་གཏན་དང་
 པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་དོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དུ་
 བཤད་ན། ཟག་མེད་གྱི་ས་གཞན་བརྒྱད་པོས་ས་གང་དང་གང་གི་གཉིན་པོ་བྱེད་ཅིས་པའི་ལན་དུ་
 བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཆེན་། ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོས་ས་བརྒྱད་གྱི་དང་།
 གཉིས་པས་ས་བརྒྱད་གྱི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་ཟག་མེད་གྱིས་ས་གཉིས་གྱི་གཉིན་པོ་
 བྱེད་པ་དེའི་ཆེ། ཆགས་བྲལ་རིམ་གྱིས་སམ་ཅིག་ཆར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟག་དགོས་པ་ཡིན་
 པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་
 གཞི་གང་ཡང་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དེ་གཅིག་བྱས་
 གྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་གཅིག་གྱིད་པའམ། ཡང་ན་དེ་འདྲ་དེས་ས་རང་རང་ལ་ཆགས་
 བྲལ་བྱས་པའི་ཆེ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་བྱས་པས་བྱབ་ཅིས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གང་རུང་
 ལས་མ་འདས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཆོར་བ་
 བྱས། གཉིས་པ་སོགས་གྱི་དངོས་གཞིའི་ཆོར་བར་དབང་པོ་འཕོ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དང་
 པོ་ལྟར་ན་དེ་འདྲ་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེན་དེ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

153

རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དུག ། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་དུག་སྟེ་བཅུ་གཉིས།
 བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཞི་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །སྤང་བྱ་སྤྲུལ་ལ་སྟོས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་།
 བྱ་མ་ལ་སྟོས་པའི་སྦྱར་བའི་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་སྟེང་མོད། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ནི་མི་སྟེང་དེ། སྦྱར་བའི་ལམ་གྱིས་བར་ཆད་པའི་བྱར། གཉིས་པ་ཟད་ཤེས་ཀྱི་བྱད་པར་
 བྱི། གཤམ་ཏེ་མི་གཤམ་ཟད་ཤེས་ལས། །མི་སྦྱེའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་པ། འདིར་མི་སྦྱེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
 མི་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་སྒོ་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་བའི་
 གོ་སྐབས་ཡོད་པའི་འབགས་པ་ལ་ནི་དེ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་དེ་ལ་སྒོ་གྲོས་གང་ཞིག་སྦྱེ་ཞེ་ན།
 མི་སྒོ་བ་ལྟ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་རྣམ་བཞག་པ་ནི། །ཞེས་
 སོགས་ཏེ། དོན་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཅོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། དེ་ཉིད་
 ཆོངས་ཚུལ་ཆོངས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཞེས་པར། དག་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོངས་པའི་ཚུལ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་འང་རབ་འབྱིང་གསུམ་ལས། རབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཆོངས་
 པའོ། །དེས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཆོངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱར་བ་པོ་
 ཆོངས་པ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱར། ཇི་ལྟར་མཐུན་ན། འཁོར་ལོ་ནི་
 ལྷུང་དུ་འགོ་བ་དང་། འདོར་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། འཕར་བ་དང་། འབབ་པ་ལྟར། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་། ཆོས་
 མཐུན་དེ་དག་ཡོད་པའི་བྱར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །མཐོང་ལམ་ལ་འཁོར་ལོའི་སྒྲ་བཤད་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་འཁོར་ལོར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ལུང་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷ་
 སྟེ་ལ་བཀའ་སྤྱལ་པ། དག་སྦྱོང་དག །སྟོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
 བདེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ནི་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཀྱན་འབྱུང་འདི་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 སྤྱག་བསྐྱེལ་འདི་ནི་ཤེས་སོ། །ཀྱན་འབྱུང་འདི་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 སྟེ། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ། མིག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་སྦྱེས་སོ། །

ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་བཞུགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཆོ་དང་ལྷན་པ་གོ་དི་ཅུ་ལ་
 མཐོང་ལམ་སྒྲེས་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། འདི་སྐད་དུ། གྲོགས་པོ་དག། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ར་ཁ་སི་དང་སོང་ལུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་རོ། །
 ཞེས་སྒྲུ་གསུམ་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །ལྷ་པ་ཁམས་དང་དབྱེ་བའི་བྱུང་པར་ནི། འདོད་པར་
 གསུམ་ཐོབ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡལ་ཆེར་གོ་བར་ཟད་ལ། །ཁམས་གོང་ན་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཤེས་
 བྱེད་ནི་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། ལུང་ལས་ཞེས་པ་བཅུ་ཆོན་བཅུ་པའི་ལུང་ལས།
 གང་ཟག་ནི་བཅུ་ལྟ། བཅུ་གང་ཞེན། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེབ་པ་དང་། མཚོགས་ཏུ་ཐོགས་ན་
 ལན་བདུན་པ་དང་། བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ལན་གཅིག་བྱིར་འོངས་པ་དང་། བར་མ་དོར་
 འདའ་བ་ནས་གོང་འཕོ་བའི་བར་ལྷ་དང་། དག་བཅོམ་པའོ། །གང་ཟག་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས་
 དང་པོ་བཞི་དང་དག་བཅོམ་པ་ནི་འདིར་རྩོམ་ཞིང་། འདིར་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བར་
 འདའ་བ་ནས་གོང་འཕོའི་བ་བར་ལྷ་ནི་འདིར་རྩོམ་ཞིང་། དེར་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི་དག་བཅོམ་དྲུག་འདོད། ཅེས་སོགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་བྱེད་པ་དག་
 ལ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །རིགས་དང་ཉམས་པའི་བྱུང་པར་ནི། ཁ་ཅིག་
 དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དབང་པོ་འཕོ་བའི་
 བྱུང་པར་བཤད་པ་ནི། མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕོ་མེད། ཅེས་སོགས་ཏེ། འདིར་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཞེས་
 པ་ནི། དབང་རྩལ་རྣོན་པོར་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། སྒྱིར་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཅམ་ལ་ནི་དེར་མ་ངེས་ཏེ།
 ཆོར་བའི་དབང་པོ་འཕོ་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། དང་པོར་འཕོ་བྱེད་
 ནི་ཞི་གནས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་
 དུ་འཕོ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་འཕོ་བྱེད་ལྷག་མཐོང་དང་།
 སྤང་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རིགས་གཉིས་སོ། །འདིར་ནི་འཕོ་བྱེད་ལྷག་མཐོང་དེའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཤེས་
 བྱེད་སྒྲིབ་པ་ལྟེ། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་བཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ལའང་འཕོ་བའི་
 གནས་སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྒྲོབ་པ་དང་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་སོ་
 སོ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་དེ་ཡོད་པར་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། ལ་ལ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་

བོའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་རྣམས་འཕོའོ། །ཞེས་གསུངས་དེ་དུས་ཀྱི་འཕོ་བྱེད་ནི། དབང་པོ་
 རྣེ་རྒྱལ་ལ་ཞི་རགས་སུ་ལྷ་བའི་ལམ་གྱིས་འཕོ་བར་མངོན་ཏེ། ཟག་མེད་ཅེས་བའི་འགྲེལ་བར།
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་བའི་ལམ་གྱིས་འཕོ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྷ་ན་ཡང་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་
 བཤད་པ་ནི་མ་མཛད་དོ། །སློབ་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དུ་དབང་པོ་འཕོ་བ་ནི་མེད་དོ། །སློབ་པ་མི་
 སྤྱིད་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱིད་ཀྱང་ལོང་མེད་པའི་བྱིར། མི་སྤྱིད་དེ། དང་པོར་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་
 བྱིར་དུ་སློབ་པ་བྱས་ཀྱི། དབང་པོ་འཕོ་བའི་བྱིར་དུ་སློབ་པ་མ་བྱས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སློབ་ལམ་
 དུ་འཕོའོ། །དེ་ལ་འཕོ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ཏུ་འཕོ་བ་དང་། རིགས་ཏུག་གོང་
 བས་གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་ལམ་གཅིག་ཁོ་ནས་འཕོ་བུས་ཏེ། མི་སློབ་ལམ་གྱིས་བརྟན་པོར་མ་བྱས་པས་འཕོ་སྒྲུ་
 བའི་བྱིར། དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་རྣེན་པོར་འཕོ་བ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགྲ་དང་།
 རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དགྲ་དང་། བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཕོ་དགོས་ཏེ། དབང་པོ་རྒྱལ་བོའི་རིགས་
 དེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 དབང་པོ་རྒྱལ་བོ་ལ་ཁུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཁུང་དུ་འབྲིང་དུ་སོགས་སུ་དབྱེ་
 བས་དགའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་དབང་རྒྱལ་ལའང་ཁུང་དུ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ། དེ་ལའང་
 ཁུང་དུ་འབྲིང་དུ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་དགྲ། དེ་ལའང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་དབང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེ་དབང་རྣེན་
 ཁུང་དུ་འབྲིང་དུ་སློབ་པའི་ཆེན་། དབང་པོ་འཕོས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་དང་། དབང་པོ་
 འཕོས་པའི་ཐོག་མའི་ས་མཆོམས་ཡིན་པ་ནས། དབང་རྒྱལ་ཁུང་དུ་འབྲིང་དུ་དེ་དབང་རྣེན་ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོར་སློབ་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགྲ་པའོ། །སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་ཀྱང་།
 སློབ་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཕོ་བར་བྱའོ་སྟེ་མ་བའི་སློབ་པ་གཅིག་གིས་ཆོག་
 བའི་བྱིར། འགྲེལ་བར་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དད་མོས་དང་། དགྲ་བཅོམ་དང་པོ་དབང་
 རྒྱལ་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལའང་། དབང་པོའི་སློ་ནས་གསུམ་གསུམ་དང་། རིགས་ཀྱི་སློ་ནས་

ལྷ་ལྷར་དབྱེ་བ་མཛད་ལ། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ། དབང་པོ་དང་རིགས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་དེ་གཞིར་འཛོག་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་རྣམས་སྦྱར་དབང་རྩལ་དུ་ངེས་
 གྱུར། རྩལ་པོ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །དེའི་
 ཆེ་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་ཏུ་འཕོ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་གིས་ཆོག་གྱུར་དད་མོས་གསུམ་པོ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བ་ལ་རི་ལྷར་དགོས་དང་། འཕོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དེ་མཐོང་ཐོབ་ཡིན་
 མིན་སོགས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དབང་པོ་འཕོ་བའི་ཆེ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་ཞེན། མི་སློབ་
 ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་པ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་སློབ་པ་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་ལ། སློབ་པ་དུག་ལ། ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་སློབ་
 པ་མི་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེའི་བྱུང་འབྱེད་ནི། གང་གི་ཕྱིར། འཕེལ་བ་འབྲས་བུ་བྱུང་
 པར་ཅན། །བཏང་དེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་འཕོས་པའི་དོན་
 བྱི། དབང་རྩལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ཡང་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་
 བཏང་ནས། དབང་རྩལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཆེ་དེ་འབྲ་དེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱིད་ན། དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་པ་འདོད་པའི་འགོག་ལམ་དང་སྟུག་
 ཀྱན་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། རང་གི་བརྟེན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་དེའི་སེམས་རྟེན་དུ་
 རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་གྱུར། དབང་པོ་
 འཕོ་བའི་ཆེ་ནི་སེམས་དེ་བཏང་ནས། བསམ་གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་དགོས་སོ། །
 འདི་ཡང་སྤྱར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱེས་ཟིན་གནས་པའི་
 རྟེན་དུ་ནི་མི་རུང་བར་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་མེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །
 གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་རྟེན་ལ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས། གཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་དགོ་སྦྱོང་རྩལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་
 གྱུར་པའི་འགོག་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་

འབྲས་ལུ་འདུས་མ་བྱས་དེ་ལྷན་པར་མ་ཟད་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་མོད། འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་
 བྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་ལམ་དེ་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གནས་དགོས་པ་ལས་དེར་མི་གནས་
 པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་ལ་མི་མཆུངས་ཏེ། དེ་གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྷན་བཤད་པ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་དང་དབང་རྩོན་ཞེས་པ་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་
 ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སློབ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལུ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་ལས། དབང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཡུན་ཐུང་བས་དེ་ནས་དབང་པོ་འཕོ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་
 གྱི་ལམ་ནས་འཕོའོ། །གང་དུ་འཕོ་ན། དབང་རྩོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བའོ། །
 འདི་ཡང་དབང་པོ་འཕོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་དོན་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་
 སྒངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ནས་འདི་ལྷན་ལམ་གསུམ་ལ་གཉིས་
 གཉིས། ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་དུ་ནི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། སློམ་ལམ་དུ་ནི་དད་ཐོབ་གཉིས། མི་
 སློབ་ལམ་དུ་ནི་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གཉིས་སོ། །འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བ་ལ་དབང་པོའི་སློན་ནས་གསུམ། རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་ལྷ། ལམ་གྱི་སློན་ནས་བཙེ་ལྷ་སྟེ། བཟོད་པ་
 བརྒྱད་དང་། ཤེས་པ་བདུན་ལ་གནས་པའོ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་སློན་ནས་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་
 སྟེ། འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་དགུ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྟེན་གྱི་
 སློན་ནས་ནི་དགུ་སྟེ། གྲིང་གསུམ་དང་། ལྷའི་རིགས་དུག་དུ་སྦྱེས་པའོ། །དབང་པོ་དང་རིགས་
 དང་། ལམ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་སློན་ནས་བསྐྱུས་ན་ནི། འབུམ།
 བཞི་བྱི། བདུན་སྟོང་། བརྒྱད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྷན་འབྱུར་ཏེ། གང་ཟག་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 དུ་ཅི་རིགས་པར་རྩི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་འདི་ལ་དཔགས་ན་ནི། གོང་དུ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་
 གཟུགས་སུ་ཉར་འགྲོའི་དབྱེ་བའི་གངས་བཤད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་འང་རྟེན་དང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་
 དགོས་པར་འགྱུར་ལ། འདིར་བཤད་པ་ལ་ཡང་། མཐོང་ཆོས་ནི་དང་ཁམས་གོང་མར་ཉར་
 འགྲོའི་དབྱེ་བ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི། འདིར་བཤད་པའི་ཆགས་བྲལ་

གྱི་རིམ་པས་ནི་གང་དུ་སྒྲེ་འབྱུང་གྱི་ལས་དང་ལྡན་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་ལ། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་དགུ་
 ཡང་གང་དུ་སྒྲེ་འབྱུང་ཏེ། སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
 ལུང་ལུས་རྟེན་ལ་བསམས་ན་ནི། བྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་དེར་མི་འབྱུང་བས་
 གསལ་ལོ། །འདིར་ལུས་མཛོད་བྱེད་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། རྒྱལ་པོ་སྐུ་གྱིས་གྲིང་
 གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་སྟེ་དགུ་དང་། གཟུགས་གྱི་གནས་བཅུ་དུག་དང་།
 སྤྱིད་ཅེ་དང་ནི་ཤུ་ཅུ་དུག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ནི་དཀའ་བའི་གནས་ཏེ། འགོག་པ་དང་པོར་མིའི་ནང་
 དུ། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། འདོད་ལྟ་རྟེན་ལ་ལུས་མཛོད་བྱེད་འབྱུང་བ་མེད་ལ།
 བྱིར་མི་འོང་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་རི་སྐད་དུ། འགོག་ཐོབ་
 གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཞེས་པ་དེ་འདྲ་དེ་ནི། ཤེས་རབ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞི་གནས་
 གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི། མཛོད་པ་
 གོང་མ་དང་འདིར་བཤད་པ་དག་གི་བྱེད་པར་དབྱེ་དགོས་པ་དེའི་ཆེ། ཅུང་ཟད་རགས་པས་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཤེས་བཤད་ན་ལེགས་མོད། འགྲེལ་པར། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་
 པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །འོན་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གང་ཞེན། བརྗེད་དང་བྱིང་དང་གློད་པ་དང་། །
 འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཞི་གནས་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་
 དང་སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རུང་བ་མཐའ་དག་སྟེ། མདོར་ན། །ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བ་དག་གིས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ།
 དེ་དང་འདྲ་བར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ལའང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་རེ་རེ་ཡོད་པས་ན། སྤྱིད་ཅེ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མཛོད་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་དུ་བཞག་
 དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཐར་ལ་ནི་ས་སོ་སོ་ལ་རོ་བྱང་བའི་སྤྱིད་པ་དང་མཐུན་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 གི་སྒྲིབ་པ་དག་སྤངས་དགོས་པའི་བྱིར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་
 རྣམ་གྲོལ་གྱིས་བྱུང་ལ། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་དེས་བྱུང་བར་འཆད་དུ་རུང་ཙམ་ཡིན་ཏེ།
 ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཡིན་པས་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་སྒྱུར་

བ་འབད་ཚུ་ལ་ལ་ཆེར་མི་ལྷོས་པའི་བྱིར། འདི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་དུ་བསྐྱེད་ན། སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ནི་གཉིན་པོ་ལྷ་ག་མཐོང་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཉིན་པོ་ཞི་གནས་ལ་ལྷོས་པའི་ཕུང་
 པོ་གསུམ་པར་འཛོག་ཏུ་རུང་ལ། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་
 བེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུན་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་
 པའི་བྱིར། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། རི་སྐད་དུ། རྣམ་ཐར་རྣམས་ནི་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རི་ཙམ་ལས་རང་སངས་
 རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་
 སྒྲོམས་འཇུག་དབང་པོ་འབྲས་རྣམས་ཀྱི། སྒྲོབ་པ་ཡོངས་ལྗོགས་ཤེས་བྱའོ། །ཞེས་པ། སྒྲོབ་
 པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ནི་དབང་པོ་ལྗོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་འཕྲོ་མི་
 དགོས་པའི་བྱིར། ལུས་མཛོན་བྱེད་ནི་སྒྲོམས་འཇུག་གིས་ལྗོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གོང་ན་
 སྒྲོམས་འཇུག་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། བྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ནི་འབྲས་བུས་
 ལྗོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོབ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱིར། ཞིབ་མོར་ན། འདི་
 ལས་ལྷ་ག་པའི་སྒྲོབ་འབྲས་གཞན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་གི་ཉོན་མོངས་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སྤངས་
 པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བྱིར་མི་འོང་
 མཐོང་ཐོབ་ལུས་མཛོན་བྱེད་ནི་སྒྲོབ་པ་ཡོངས་ལྗོགས་སུ་འཛོག་ལ། དེ་དག་ལས་གང་རུང་གཅིག་
 མ་ཆང་ནའང་སྒྲོབ་པ་ཡོངས་ལྗོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ཡོངས་སུ་ལྗོགས། །
 ཞེས་པ་མི་སྒྲོབ་པ་ནི་འབྲས་བུས་ཡོངས་སུ་མ་ལྗོགས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །མི་སྤྲིད་པ་
 ཤེས་པ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་དག་སྤྲིད་མོད། །དབང་པོས་ལྗོགས་ན་མི་སྤྲིད་པ་ཤེས་པས་བྱབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་གཡོ་ཟད་ཤེས་ལས། མི་སྤྲིད་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་མཛོན་པར་ལྗོགས་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
 མཐུན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པ་ལམ་བཞི་པོ་འདི་ནི་སྤང་བྱ་ལ་ལྷོས་
 བས་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་དེ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ངེས་པས། དེ་སྤྲིད་བྱེད་

ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལམ་བཞིའོ།   །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་།   དེའི་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཚེས་ལ་བདེ་
 བར་གནས་པ་དང་།   ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གང་ཡིན་པའོ།   །
 ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་རིས་མཐུན་པ་དགོས་ཏེ།   ཟག་མེད་ཟག་བཅས་ཀྱི་དང་།   ཟག་བཅས་ཟག་
 མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།   །ལམ་སྤྲུལ་མའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་།   ལམ་ཕྱི་
 མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གཞི་མཐུན་སྤྱིད་པ་ལར་ཞོག།   །ལམ་ཕྱི་མའི་སྒྱུར་བའི་ལམ་གྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡང་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   སྤྱང་བྱའི་རིས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་དེས་པའི་ཕྱིར།   འོན་
 བཅུ་དྲུག་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་།   འབྲས་བུ་ཕྱི་མའི་ཞུགས་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།   དེ་ལྟར་བཤད་མོད།   འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེ་སྤྲུལ་མའི་འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་དེ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཚེས་སུ་འཆད་པ་
 ཡིན་གྱི།   དེ་ནི་ད་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།   དཔེར་ན་བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲིམ་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲིམ་ན།   བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤྱང་སྤྱངས་པའི་འགོག་བདེན་
 གྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དེ།   རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱད་པར་ཅན་དང་།   ཕྱི་མའི་ཞུགས་ལམ་དུ་
 བྱས་པ་བཞིན་ནོ།   །གཞིར་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་བྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱང་
 འགལ་བ་ཡིན་ཏེ།   འབྲེལ་བར།   རི་སྒྲོན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི།   དེས་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་
 སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་པོ་ནི་དུ་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པའོ།   །བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ལམ་གང་ཡིན་པའོ།   །ཞེས་བཤད་པས་སོ།   །མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་གཉིས་པོའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་བྱབ་ཀྱང་།   ལམ་གཞན་གསུམ་པོ་ལ་དེས་མ་བྱབ་
 གྱི།   མཐོང་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལམ་གཞན་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་།   སྒྲིམ་ལམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་མི་སྒྲིབ་པའི་སར་
 བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལམ་གསུམ་པོ་ལ་ཟག་མེད་
 ཀྱིས་བྱབ་ཀྱང་།   སྒྱུར་བའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ།   ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་།   ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲི

ནས་ཟག་མེད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 ཟག་བཅས་ནས་ཟག་མེད་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་
 མཆོག་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྱུར་བའི་ལམ་དུ་ངེས་མོད། ངེས་ཆ་དང་པོ་གསུམ་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་
 གྱི་སྒྱུར་བའི་ལམ་དུ་འཆད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་དེ་ཡོད་པ་ལ་སྒྲིམ་
 པའི་སྒྱུར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་སྤང་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲིམ་པའི་གཉིས་པོ་
 འཇུག་མི་མིན་པའི་ཕྱིར་། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྒྱུར་བའི་ལམ་ནི་གང་གི་འཇུག་ཐོགས་སུ་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ལམ་སྒྲེ་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྒྱུར་ལམ་སེམས་རྟེན་གང་ལ་གནས་པའི་བསམ་
 གཏན་ས་དུག་པོ་གང་རུང་གི་ཆོར་བའི་དབང་པོ་དེ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་གི་གཉིས་པོའི་རིགས་སུ་
 གནས་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ངེས་ཆ་དང་མཐོང་ལམ་ནི་ཕལ་ཆེར་སེམས་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་
 ཆ་ནི་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་གྱི་ཉེན་མོངས་པ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་ཕྱིར་། ཡང་འདི་
 ལྟར། ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོས་བསམ་གཏན་ས་དུག་
 ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ། སྒྱུར་མཐོང་གི་སེམས་
 རྟེན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི། མཐོང་སྤང་གི་གཉིས་པོའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིམ་སྤང་
 གི་གཉིས་པོའི་རིགས་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་
 མཐོང་སྤང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉིས་པོར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་དུས་སུ་ཡང་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉིས་པོར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་དེར་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་གི་ཆ་ཤས་སྤང་ཡང་། གཉིས་པོ་རང་གི་ཆ་ནས་
 སྒྲིམ་ལམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་སོང་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྒྲིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་དེར། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་
 དབང་པོ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། །བཟུ་
 གསུམ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་། །ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་། ལྡན་ཡང་མཐོང་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་དབང་པོ་འཕོ་མི་རྣམས་པས་དེ་དག་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དུས་

དེར་སྟོན་སྤངས་པའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཅི་
 ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་
 བྱིར། དེས་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེན། མཐོང་ལམ་དང་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་
 ཤེས་པའི་དབང་པོ་བཏང་མོད། གོང་དུ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ནི་བཏང་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་གྱི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་དེ་
 དུས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་པ་ཐོབ་ཅུམ་གྱི་ཆེན་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་གནས་
 གང་ཞིག་སྟོན་སྤངས་ཟིན་པའི་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱིར།
 སྒྲིམ་ན། དེ་ལ་ནི་འདོད་པར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། མི་བརྩོན་པ་
 ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཕལ་ཆེར་ལ་ཆགས་
 བྲལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འགྲེལ་བ་ཉིད་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན། སྐབས་འདིའི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ལ་ལྟོས་
 པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་དུས་དེར། སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་ལ།
 ཐོབ་པ་དེས་ལམ་སྤྲུལ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། དེས་ནས་བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་
 རྣམས་སྤྲུལ་ཞེས་བར། ལམ་དཀའ་སྤྲིའི་བྱུང་པར་ནི། ཡན་ལག་གིས་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་
 མཉམ་པ་དང་། འབད་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་བྱུང་བ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྟོག་པ་ནི་
 དཀའ་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གི་ནང་ནས་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་
 ཅུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་པོ་ནི་སྤྲུལ་བ་དང་། གཉིས་པོ་དེ་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་དཀའ་བའི་
 མཚན་གཞིའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། མི་ལྟོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ནི་
 གནས་ཤས་ཆུང་བ་དང་། འབད་ནས་སྟེ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་ལྷག་མཐོང་
 ཤས་ཆུང་བ་དང་། འབད་ནས་ཀྱང་དྲང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡན་ལག་གིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་
 དོན་ཡང་། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་མེད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་
 མོད། དེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མ་བྱུང་པའི་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཀྱན་གྱི་མཐུན་པར་བྱས་
 པའི་བྱིར། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟར་བྱལ་ནི་དབང་པོ་རྫོུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མངོན་

བར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཡང་། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཤེས་ཚུལ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་ཤེས་དྲུག་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་གཞན་ཞེས་པར། གཟུགས་མེད་ཀྱང་བཤད་ལ། དེ་ནི་མངོན་
 ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་བཤད་པ་ལ་ལྷ་སྟེ། རྣམ་
 བཏགས་ཀྱི་བྱུང་བར། གོ་རིམ་གྱི་བྱུང་བར། རོ་བོ་དང་སའི་བྱུང་བར། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་
 བའི་བྱུང་བར། མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བཅུའི་བྱུང་བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སྒྲོབ་པ་དང་
 དགྲ་བཅོམ་པར་འཛོག་པ་ལ། ཟད་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་མི་སྒྲོབ་
 བ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ཟད་དང་མི་སྒྲོབའི་ཤེས་པ་ནི། བྱང་
 ཆུབ་ཅེས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པར་སྤིད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ལས་ཉམས་པ་
 ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་ནམ་རྒྱལ་སྤུལ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ཡོད་ཀྱང་། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་
 མིང་གིས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྱོད་པུ་ཁོན་སྟེ། གང་ཞེན་དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །
 ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྟོམས་དགའ། རྟོག་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། ཞེས་པའོ། །
 སོ་བདུན་པོ་བཅུར་འདུ་བ་ཇི་ལྟར་ཞེན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 དེར་མ་ཟད་དབང་པོ་ལྷ་དང་སྒྲོབས་ལྷ་ནི་རང་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། ལོགས་སུ་
 སྒྲོས་མི་དགོས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ནང་ནས། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་།
 བཏང་སྟོམས་ཏེ་གསུམ་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 མིང་གིས་བསྟན་པས་བཅུ་པོ་དེར་འདུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་ནང་ནས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
 བར་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་གཉིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་རག་ལས་ཀྱི་
 མཐའ། འཛོལ་གསུམ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཁྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན། ཚུལ་བྲིམས་
 ནི་རྣམ་གཉིས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལུས་ངག་གི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་ཐད་དད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ས་
 སེམས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྣམ་གཅིག་གོ། །འོ་ན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ལ་ཤེས་རབ་སོགས་
 ཀྱིས་བྱུང་བམ་ཞེན། གཙོ་བོ་སྒྲོས་པ་དེ་དག་ནི། སྤྱིར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་པ་
 སྟེ། སྤྱིར་བྱུང་ཞེས་པས་སྒྲོས་ཐོབ་རྣམས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ནི། རྟེ་

ཆོན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་མཐོང་ལམ་ལ་
 འཛིག་པ་ནི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་རིང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་མ་ཡིན་ལ་སྒྲིམ་ལམ་ནི་སའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་སྦྱར་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་ནི་
 སྦྱར་དུ་འགྲོ་བས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་ལ་ཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་དེ་ལས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ནི་དུ་ཞིག །ས་གང་ལ་གང་
 བརྟེན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལམ་ཡན་ལག །ཟག་པ་མེད་གཞན་རྣམ་གཉིས་སོ། ཞེས་པ་
 སྒྲིམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་དག་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེར་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་དང་བརྟེན་
 འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་འཕགས་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྒྲིམ་མི་ཐོབ་པོ། ས་གང་ན་ཡོད་
 པ་དེ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཏེ། གོ་བར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་
 ནི། བྱང་ཆུབ་ཤེས་པ་མཐུན་གྱིས་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དག་ཡོད་ཅེ་ན།
 བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། །ལམ་མངོན་རྟོགས་
 ན་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡི་དགོ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། ཞེས་པ། མདོ་ལས། འཕགས་པ་དགུས་
 པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན།
 གནས་སྐབས་གང་ན་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་འདྲི་ཚུལ་བྱིམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྦྱར་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་མཐོང་
 ལམ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དང་། དགོ་འདུན་ནི་སྒྲོབ་པ་དང་
 དམན་པའི་མི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྒྲོབ་པ་དང་
 གཉིས་ཀ །ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། ཆོས་ལ་གཙོ་བོ་ནི་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། བལ་པ་ནི་སྦྱག་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་དང་བྲལ་བའི་ལུང་པོ་ཆོས་
 ཅམ་ཞེས་པའོ། །དེར་མ་ཟད། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
 ཡང་ཆོས་སུ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ནི་གཞག་དགོས་ལ། སངས་
 རྒྱས་དང་དགོ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སུ་ནི་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བསམ་ནས། རི་སྐད་དུ།
 ཆོས་བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་

ལྷ་རྩ། སངས་རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་བདེན་གཅིག་ལུ་དང་། ཆོས་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཆར་
 དང་། །འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གཞི་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ཆར་གྱི་ཆ་ཡོད་པའོ། །དེ་
 ཡང་འཆད་ཚུལ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེའི་འབྲས་ལུ་ངན་སོང་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་སྤངས་པ་ནི་
 འགོག་པ་དང་། དེ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དེ་ལྷ་རྩ་དོན་གྱི་ཁོག་གཤམ་ནས་ཆོག་
 གི་དོན་ནི། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་དང་། རི་ལྷ་རྩ་ཉོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་
 བྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འཕགས་པ་དགེས་པ་ཞེས་བྱ་དང་། ངན་སོང་གི་ལུང་པོ་སྤངས་
 པས་འཕགས་པའི་ཐུགས་སུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་སངས་
 རྒྱལ་དང་དགེ་འདུན་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དད་
 པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་ལྷ་རྩ་ཤེས་པ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི།
 ལམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པ་ན། ཚུལ་བྱིས་དང་ཆོས་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྷ་རྩ་བཤད་པ་ན། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་པ་ན་འཕགས་པ་དགེས་པའི་
 ཚུལ་བྱིས་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པ་པའི་ཆེ་ཚུལ་བྱིས་དེ་ལ་ཤེས་ནས་
 དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་བསྟན་པའི་དད་པ་ཐོབ་པ་ནི་གཞིར་འགྱུར་
 རོ། །བཞི་པོ་ཡང་རྣམས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དད་པ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སོ། །བཞི་པོ་འདི་ནི།
 སྤྲུལ་པ་དང་། བདེན་པ་ཡོག་དང་། བདེན་པ་དང་བྲལ་བ་ལྷ་ལུ་དཔེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ན་གོ་
 རིམ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏྲེ་བའི་རིམ་པ་དང་མ་མཐུན་ཏེ། ཐོག་མར་ཚུལ་བྱིས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་
 བྱས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེན། འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ། སྤྲུལ་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་སོ། །དེའི་ཆོས་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའོ། །དེའི་དགེ་འདུན་ནི་
 ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་རྩ་བྱས་པ་
 ལས་ནི་འབྲས་ལུ་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་བྱིས་འབྱུང་བའོ། །ལྷ་པ་ནི། མདོ་ལས་སྒྲོབ་པ་
 ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན། མི་སྒྲོབ་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་ནོ། །ཞེས་མི་སྒྲོབ་པ་ལ་

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 པ་དང་ལྷན་པར་བཤད་ན། གཉིས་པོའི་ངོ་བོ་གང་། སློབ་པ་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་
 པ་ནི་དེ་ལ་དེར་ཤེས་པ་སྟེ། སྤར་བཤད་པའི་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་དེ་ལའང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། འདུས་བྱས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལམ་གཉིས་ལས། མི་སློབ་པའི་ཡན་ལག་རྩ་བཞག་པ་དེ་ནི་བྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་
 ཡན་ལག་རྩ་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། བཅིངས་བྱིར་སློབ་པའི་ཡན་ལག་རྩ། རྣམ་
 གྲོལ་མ་བཤད། ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་འབྲེལ་ནས། གལ་ཏེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ན།
 འདས་པའམ། མ་འོངས་པའམ། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་གང་ཞིག་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རྩོ་
 རྩོ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལྟོས་པའི་མ་འོངས་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་སེམས་ཏེ། དེ་སྟེས་པ་དང་སློབ་
 པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་དུས་མཉམ་མོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མི་སློབ་སེམས་ནི་སྟེ་འགྱུར་བ། །
 སློབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སློབ་པའི་སེམས་
 འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བུ་སློབ་པ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དུས་
 གསུམ་པོ་གང་གིས་སློབ་པ་དེ་སྟོང་ཞེ་ན། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སློབ་པ་
 རབ་རྩ་སྟོང་། །ཞེས་པ་གཉིན་པོ་རྩོ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ད་ལྟ་བུ་དེས་མི་སློབ་པའི་སེམས་མ་
 འོངས་པ་སྟེ་བ་ལ་གོགས་ཕྱེད་ཀྱི་སློབ་པ་དེའི་ཐོབ་པ་གཅོད་པའི་བྱིར། རི་ལྟར་གཅོད་ན། སློབ་
 པ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩ་གནས་ནས་དེའི་སྟེ་འབྲོ་གཅོད་པའོ། །དེའི་དུས་ཀྱི་སློབ་པ་དངོས་
 བྱི་མ་འོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་ནི། གཉིན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་རྩ་གནས་
 པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། འོ་ན་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 འཛིག་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་སྟེ་བར་
 དེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་བཤད་དོ། །གང་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 སྟེ་བའི་སློབ་པ་དེ་གཉིས་ལས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲའོ། །དེ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ལྷན་

ཅིག་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། འོ་ན་མི་སྒྲིབ་སེམས་ནི་སྒྲིབ་འགྱུར་བ། །ཞེས་
 འཆད་པ་དེའི་ཆེ་མི་སྒྲིབ་པའི་སེམས་མ་འོངས་པ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།
 ཞེན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར་མོད། འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མི་སྒྲིབ་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་སྒྲིབ་པ་མ་དེས་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་སྒྲིབ་པ་ལས་
 གྲོལ་བ་བརྟག་དཀའ་བའི་བྱིར་དང་། མི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པའི་དེ་ལས་གྲོལ་བ་བརྟག་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་
 གཉིས་པོ་དེ་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་དག་སྒྲིབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་བྱིར་
 གཤམ་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་སེམས་ནི་སྒྲིབ་འགྱུར་བ། །སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར་། །ཞེས་ཀྱང་
 འཆད་རིགས་སམ་ཞེན། དེ་ལྟར་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
 གནས་པའི་བྱིར་། ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་སྒྲིབ་འགྱུར་བ། མཐོང་སྤང་
 ལས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར་། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤྱད་དུ་བྱུང་གི། །གཞན་ལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཞེས་དང་། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི་།
 ཞེས་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་གཤམ་ཏེ་འོ་ན། འདིར་རྣམ་གྲོལ་ལ་གཉིས་སུ་བསྐྱས་པ་དང་།
 བསྐྱར་བཅོས་ལས། སྤངས་པའི་ཁམས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས། འགོག་པའི་
 ཁམས་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་འདིར་མ་འདུས་པའམ། འདུས་ན་བྱུང་བར་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེན། དེའི་
 ལན་དུ། འདུས་མ་བྱས་ཉིད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་
 འདིར་ཡིད་འབྱུང་དང་ཆགས་བྲལ་ལ་ལྷ་བཞི་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་སྒྲིབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། མཆོག་ཏུ་
 དགའ་བའི་དངོས་པོའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་ཀྱང་དང་། གཉིས་པ་ནི་འགོག་ལམ་མོ། །དེ་དག་
 ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་བྱེད་པའི་ལུ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་
 བའི་ལྷག་ཀྱང་ལ་བཟོད་ཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིད་འབྱུང་མ་ཡིན་པ་ནི། འགོག་
 ལམ་ལ་བཟོད་ཤེས་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཆགས་བྲལ་
 སྒྲོན་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་ཀྱང་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི།

འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་།
ཆགས་བྲལ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་འགོག་ལམ་ལ་བཟོད་ཤེས་རྣམས་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བྱེད་དུ་གྱུར་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །

གཏིང་མཐའ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེན། །མཁས་པས་བསྟན་གསལ་འོས་བྱེ་སྒྲུའི་གཞུང་། གང་དེའི་
གཏིང་མཐའ་ཆོག་མཆོག་བྱེད་པའི། །རྣམ་པར་དཔྱོད་འདི་རིགས་ཤིང་དག། །ཀྱེ་ཉོ་འབྲུལ་དོར་འབྲུལ་
མེད་འབྲུལ་འཁོར་གྱིས་སྒྱུར་སྒྲོངས་བྲལ་མཁས་ཡིད་བརྟེན་རུང་མིན་པའི་བདེ་སྟག་སྟ་ཆོག་སྟ་
མ་ཡི། །བྱེད་པོ་བྱེད་བྲལ་མཁན་དེ་ནི་འདོད་དང་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་དག་སྟེ་དེ་ཟད་བྱེད་པའི་ཐབས་
མཁས་ཚུལ་འདི་ནི། །ཁུང་འབྲིང་ཁུང་དུའི་ཁུང་སོགས་ལམ་གྱིས་ཆེ་བའི་ཆེ་སོགས་རིམ་པར་སྒྱུར་
བའི་ཚུལ་དེར་གསེགས་ཤིང་བཞུགས་པའི་དགོ་འདུན་གང་། །ཡོན་གནས་ཡོན་སྒྱུར་ཡོན་ཏན་མང་
པོས་འཛིན་ཏེན་པ་ཀུན་ལུན་སུམ་ཆོག་སྟེད་འདི་ཡོན་དེ་ལ་གྲུས་པས་བྱག་བགྱེད། །ཞེས་ཆོས་
མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་
པའི་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། གནས་དུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་རྩ་འགྲེལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། ། །

བདེན་བཞིའི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཅད་གྱུར་ནས། །མཉམ་པར་བཞག་དང་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་
ཡིས། །རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྟེང་མཁུན་གྱུར་པས། །ཤེས་བཅུ་མངོན་སུམ་མཛོད་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ། །
བཟོད་དང་ཤེས་དང་ལྟ་བའི་བྱད་པར་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡིན་དང་། །
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོག་སྟེ་རྣམས་ནི། །འབྱུང་དང་འཇུག་པའི་རིམ་པ་འདིར་བཤད་བྱ། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པར་བཟོད་ཅིང་། རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྒྲིན་དུ་བཏང་ནས། གནས་
བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མཛོད་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། གསུམ་སྟེ། བཟོད་ཤེས་ལྟ་བའི་བྱད་
པར། ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འོན། བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཅིན། དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་
པ་མིན། །ཟད་དང་མི་སྒྲི་སྒྲོ་ལྟ་མིན། །དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྟོ་གཉིས་ཀ། །གཞན་ཤེས་དུག་

ནི་ལྷ་བའང་ཡིན། །ཞེས་པ། འདིར་ལྷ་བ་ནི་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་།
 ཆོལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ནི། ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་
 ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྟོ་གཉིས་
 ཀྱི་ཞེས་འཆད་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་དང་། དེ་ལས་འདས་པའི་འོ།
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་ས་སྦྱར་
 གྱི་དྲན་པ་ཉིད་བཞག་པ་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིག་
 ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བ་སོགས་ལྟའོ། །དེ་ལས་འདས་པའི་ནི། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་
 ལྷ་བ་ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཐུགས་ཐེ་ཆོམ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་བ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཟད་པ་དང་མི་སྟེབ་ཤེས་པ་ནི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །
 ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་ལྷ་བ་ཡིན་
 བ་མ་ཞེན། གཞན་ཤེས། ཞེས་པ། སྦྱིར་བཏང་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་གསུམ་པོ་ལས་གཞན་པའི་
 སྟོ་ལ། འཕགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་གཉིས་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་བསྟན་མོད། དུག་ནི་ལྷ་བའང་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས། རི་རྒྱད་དུ།
 ངེས་རྟོག་མེད་བྱིར་ལྷ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར། སྟོ་ལྟའི་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཤེས་
 རབ་མཐའ་དག་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཡང་། ལྷ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་
 རྣམས་བཟུང་ངོ། །མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་སྟེད་དེ། དུག་ནི་ལྷ་
 བའང་ཡིན། ཞེས་འང་གི་རུས་པས་ཤེས་པར་ཡང་བསྟན་པའི་བྱིར། མདོར་ན་འཕགས་པའི་སྟོ་
 ལ་ལྷ་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་སྟེ། ལུགས་ལྷ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། ལུ་བཞི་བ་ནི་མ་བཤད་དོ། །
 འཕགས་པའི་སྟོ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་བྱབ་པའི་བྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལ་འདིར་
 བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་སྟེད་པའི་བྱིར། དྲི་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་དྲི་མ་དང་
 བཅས་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །བཟོད་པ་ཟག་བཅས་རི་ལྷར་སྟེད་ཅེན།
 གྲུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་གྲུན་རྫོབ་ཤེས་པར་འཆད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་

བཞི་ལ་འདྲ་བའི་བཅས་དང་བཅས་མེད་གཉིས་སྤྱི་དེ་པར་འཆད་དགོས་མོད། །དེའི་ནང་ནས་ཤེས་
 པ་བཅས་མེད་ཐེ་ཆོས་སྤངས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དང་། མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལྟ་བུར་ཡང་འགྱུར་
 རོ། །ཤེས་པ་བཅས་བཅས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཤེས་པས་བྱུང་བོ། །འོ་ན་ཐེ་ཆོས་སྤངས་པའི་ཤེས་རབ་
 ལ་ཤེས་པས་བྱུང་བམ་ཞེན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་བྱལ་སྟོན་འགྲོའི་བཟོད་པ་དག་བཞིན་
 བོ། །དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྟོན་གཉིས་ཀ། །ཞེས་པ། བཤད་མ་ཐག་པའི་བཟོད་ཤེས་གསུམ་
 ལས་གཞན་པའི་ཤེས་རབ་ཇི་སྟེད་པ་ནི། ལྟ་བུ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་
 ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཐེ་ཆོས་མ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 འཕགས་ཤེས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དག་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དུ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག་བསྐྱལ་ཀུན་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱི་དེ་པས་ཟག་མེད་དུ་མ་ངེས་སོ། །
 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ནི། རྟོག་གི་ནས་བཤད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་རྟོག་པས་བྱུང་ལ། གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས།
 ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ནི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བྱུང་བ་
 དང་། སྒྲ་ལྡེའི་དབང་ཤེས་དེ་དང་བྲལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 དང་། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ནི་ཁས་ལེན་པར་མངོན་པོ། །སྒྲ་ལྡེའི་དབང་
 ཤེས་ཀྱང་ངེས་པར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཡང་། སྤྱིར་རྟོག་བྲལ་དུ་འཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་
 བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཤེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ལ་བརྒྱད་དེ། ཤེས་པ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ། བྱངས་ངེས།
 རྣམ་པ། ས་དང་རྟོན། དྲན་པ་ཉིད་གཞག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ། དམིགས་པ། ལྷན་ཚུལ། འཐོབ་
 ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། མདོ་ལས། ཤེས་པ་ནི་བཅུ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་དང་། བ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་ཤེས་པ་དང་།
 ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྦྱོལ་
 ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ཐམས་ཅད་བསྟན་ན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་རྫོང་ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བྱུང་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་།
 མ་གྱུར་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་གང་རུང་གི་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གྲུན་རྫོང་ཡུལ་ནི་
 ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བཤད་
 ཅིང་། ཡུལ་དེ་དག་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྲུན་རྫོང་བདེན་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གྲུན་
 རྫོང་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་པའི་བྱུང་བར་དག་གི་དམིགས་
 པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་བཞག་དགོས་པས་སོ། །མདོར་ན་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་གྲུན་
 རྫོང་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །དང་པོ་གྲུན་རྫོང་ཅེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་
 བློ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །གྲུན་རྫོང་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བའི་སྟོང་ཡུལ་
 བློ། །འདོད་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྟོང་ཡུལ་ནི། །གོང་མའི་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་ཡིན། །དེ་དག་ཉིད་བདེན་བྱེ་བྲག་གིས། །བཞི་སྟེ་རྣམ་བཞི་དེ་དག་ནི། །མི་
 སྟེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་གཉིས་དང་པོ་སྟེས་པ་ནི། །སྟུག་བསྐྱེད་རྗེས་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །འདི་དག་གི་དངོས་བསྟན་ལ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ལ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་
 བཤད་ཅིང་། དེའི་ལྟར་ན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ནི་
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲུན་རྫོང་གི་ཤེས་པར་ཁས་བླང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་འཕགས་པ་ཡིན་མིན་ལས། གྲུན་རྫོང་ཤེས་
 པ་དང་། དོན་དམ་ཤེས་པར་བཞག་གོ། །འདིར་དོན་དམ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་
 ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགག་བྱ་ཆོས་ནི་རགས་པ་དང་རྒྱན་གྱི་
 དངོས་པོ་དང་། གང་ཟག་ནི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་འདིར་དོན་རྗེ་ལྟ་
 སུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཆར་ལ་དམིགས་པར་བཤད་ལ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་གཉིས་དེ་

ལྟར་མི་འཆད་པས། དམིགས་རྣམ་མི་མཚུངས་ན་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུར་རི་ལྟར་རུང་ཞེན། རོ་རྩེ་
 ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱིད་ཅེའི་སྒྲོམ་སྤང་ཚུང་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བདེན་པ་དང་བོ་གཉིས་ལ་
 དམིགས་ན་ནི་གཉིས་པོ་དམིགས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་ནི་མི་
 གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ནི་སྤྱིད་ཅེའི་ལུང་བོ་ལ་ངེས་པར་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་དུག་མདའ་ཕོག་པ་ནི་ཕོག་མར་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་དུག་གིས་བྱུང་གྱུར། ཤི་མ་ཐག་མའི་
 ཕྱོགས་ཁོ་ནར་འདུ་བ་བཞིན་ནོ། །དང་བོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་ཕྱིས་ནི་བདེན་པ་གཞན་གཉིས་
 ལའང་དམིགས་པར་གསལ་ལོ། །བཞི་ལས་ཕ་རོལ་སེམས་རིག་པ། ཞེས་པ། ཆོས་ཤེས་རྩེས་
 ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞིའི་ངོ་བོར་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་
 གྱི་སེམས་ལ་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་སུ་ངེས། ཟག་མེད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་
 ལའང་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
 སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ལ་གསུམ་དུ་བྱེད། ཟག་བཅས་ནི། གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པའོ། །
 འདིའི་རྒྱས་བཤད་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། ཞིག་
 དང་མ་སྐྱེས་མི་རིག་གོ། ཞེས་པ། ས་འོག་མའི་སེམས་ཀྱིས་གོང་མའི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་།
 དབང་བོ་འདས་པ་ནི་དད་མོས་པས་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་འདས་པ་
 ཕྱིར་མི་འོང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་
 པའི་སེམས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྩེས་ཕན་ཚུན་སྟོ་ཕྱོགས་མིན། ཞེས་པ། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་རྩེས་ཤེས་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུར་མི་ཤེས་ཏེ། གཉིས་
 པོ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ལ་སོ་སོར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
 ཆོས་རྩེས་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། སྤྱིར་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བྱུང་བར་ལམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྟེ་བ་
 ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཤེས་ནི་མི་སྤྱིད་དེ།
 བར་སྐབས་སུ་སྤྱིར་བ་སྤྱིར་བའི་འོང་མེད་པ་དང་། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཡང་བདེན་པ་མངོན་སུམ་

རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོར་གྱི། བ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འང་མི་རུང་ངམ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས། །བསེ་རུ་
 ལྷ་བུས་གསུམ་རིག་པ། །སངས་རྒྱས་སྐྱོར་བ་མེད་པར་ཀུན། །ཞེས་པ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་
 བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་རིག་སྟེ།
 རྗེས་ཤེས་ནི་ཤེས་པར་འདོད་ན་སྐྱོར་བ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོར་བ་དེ་གྲུབ་
 བ་ཡང་སྐྱབ་པའི་བར་ལ་ཡུན་རིང་འགོར་བས་སྐྱ་མ་རྒྱུས་འདས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱང་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱོར་བ་སྐྱབ་པའི་རིང་ལ་འདས་པའི་ཕྱིར། མི་མཆུངས་ཏེ། གང་
 ཟག་གཞན་དེའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་སྐྱོར་བ་
 སྐྱབ་ན་དེའི་བར་ལ་གཉིས་པོ་འདས་པར་འགྱུར་མོད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། བ་རོལ་གྱི་སེམས་དེ་
 ཤེས་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བསམས་པས་སྐྱོར་བ་བརྩམས་ནས་མཛོན་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་ལ་
 རོལ་པོ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 དབང་པོ་རྣེས་མཛོན་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་གསུམ་རིག་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་མཛོན་ཤེས་སྐྱོར་བ་
 ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་དོན་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། འདི་
 ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས། །གསུམ་ཡིན་དེ་དག་བརྩུར་བཤད་དེ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
 པ་རང་དང་ནི། །སེམས་ཤེས་ཆོས་ཆོས་ཤེས་ནི། །རང་དང་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་། །ཟད་དང་
 མི་སྐྱེ་སེམས་ཤེས་བརྒྱད། །རྗེས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་བདེན་གསུམ་ཤེས། །རང་དང་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་
 ཤེས། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །ལྷ་ཡིན་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས། །རང་རང་བདེན་པ་བཞི་
 ཤེས་དང་། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་དང་བདུན། །སེམས་ཤེས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་།
 ལམ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རང་དང་ལྷ་ཡིན་ལམ་ཤེས་ནི། །རང་དང་ཆོས་ཤེས་རྗེས་
 ཤེས་དང་། །སེམས་ཤེས་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས། །རྣམ་པ་དུག་ཏུ་ཡང་དག་བརྫོད། །ཅེས་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། འོ་ན་གསུམ་ལ་བརྩུར་འཆད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་དང་ནི་
 གཉིན་པོ་དང་། །རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྐྱོད་ཡུལ་དང་། །སྐྱོར་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་
 བརྩ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉེན་པོ་ལས་ནི་ཆོས་ཤེས་དང་། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་། །
 ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། །རྣམ་པ་ལས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་
 དག་སྟེ། དམིགས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་ལས་ནི་འགོག་པ་དང་
 ལམ་ཤེས་པ་དག་སྟེ། རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱོར་པ་ལས་ནི་པ་རོལ་
 སེམས་ཤེས་ཏེ། པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་བྱིར། བྱ་བ་བྱས་པ་ལས་
 ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱོས་པའི་བྱིར། རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་ནི་
 མི་སྦྱོ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ནས་འདི་
 ལྟར། ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འང་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྟ་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འང་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པ་འཇམ། །ལམ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 གྱི་འཕགས་པས་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་པོ་ཆོས་ཤེས་པས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ཟིན་ནས། ཁམས་
 གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་ཡང་སྤང་འདྲིས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བ་དག་སྤྲིད་པའི་བྱིར་རམ། ཡང་
 བ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་གཉིས་ནི་ཁམས་དུ་མ་གཏོགས་པས།
 དམིགས་པ་བཟང་པོ་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། ཁམས་གསུམ་གའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 སྤྲིད་པའི་བྱིར། སྟུག་ཀུན་གྱི་ཆོས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་རྣམ་
 པར་སྟུན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དམན་པས་མཚོག་སྟུན་འབྱེན་པ་མི་རུས་
 པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི་སྦྱོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤད་བྱེད་པ་དག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པ་ན་
 ནི། ཇི་སྒྲིད་དུ། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དག་ནི་ཁམས་
 གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བས་གཞན་མ་གསུངས།
 གང་སྟེལ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་རྣོ་བའི་བྱིར་རང་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཏེ། གཞན་ཡུལ་ལ་
 བྱ་བ་བྱེད་པས། ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཤེས་ནི། གོང་མའི་སྒྲོམ་སྤང་འདོད་

བའི་ཀུན་འགྲོའི་ཡུལ་ཡིན་པས་འཛོམས་ཏེ། དཔེར་ན་དག་པམ་པར་བྱས་ནས་ཡུལ་འཛིག་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་འོག་མ་འོག་མའི་རྗེས་ཤེས་རྣམས་གོང་མ་གོང་མའི་
 གཉེན་པོར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྱུར་བོད་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་འཆད་དོ། །བཤད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་
 དབྱིས་མ་ཕྱིན་པས་འདི་ལྟར་དབྱུང་དེ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གྱི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་དང་།
 ཆོས་ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་རུང་བའི་འཐད་པ་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་འོག་མའི་བདེན་པ་
 ལ་དམིགས་པས་ཆོས་ཤེས་དང་། གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པས་རྗེས་ཤེས་སུ་
 བཞག་ལ། འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པས་ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་ཀའི་འགོག་ལམ་ལ་
 དམིགས་པ་གཅིག་སྤྱིད་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 ཤེས་པའི་བྱིར། ཡང་ཤེས་པ་གང་གིས་ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པ་
 དེའི་ཚེ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཤེས་གྱི། འོག་མ་ལ་མ་
 དམིགས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་ཤེས་པས་ཁམས་གོང་
 འོག་གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དག་སྤྱིད་དེ། བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཟག་མེད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོ་དང་། དེས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་
 གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་འགོག་པ་དེར་གནས་པའི་བྱིར། །དེ་ལྟར་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་
 མོངས་པ་ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་རྗེས་སུ་གོང་མ་ལ་
 ཆགས་བྱལ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། རི་སྐད་དུ། ཟག་མེད་མི་ལྷོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་
 ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྱལ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་བཤད་ན། འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
 ཆོས་ཤེས་ཡིན་ལ། རྗེས་ཤེས་མ་ཡིན་པའོ། །འདོད་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་ཁམས་གོང་མར་མ་
 དམིགས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྤྲུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་སོ། །གོང་མར་དམིགས་ཤིང་། །འོག་མ་ལ་
 མ་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཁམས་
 གོང་མའི་སྤྲུག་ཀུན་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་དུག་ལ་བརྟེན་
 པའི་འགོག་ལམ་ཤེས་པའོ། །ཁམས་གོང་འོག་གི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་

དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་གྱིས་པ་ལ་འདྲ་གཞི་མཐུན་སྤྲོད་དེ། གཤམ་བྱ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་གཤམ་པ་
 ཐུན་མོང་བ་སྤྲོད་པས་སོ། ། འོ་ན་གོང་འོག་གི་འགོག་ལམ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་གཤམ་པ་དེ་
 འོག་མ་ལ་དམིགས་པས་ཆོས་གཤམ་སྤྱི་འཛོག་ཀུས་ན། གོང་མ་ལ་དམིགས་པས་རྗེས་གཤམ་སྤྱི་འདྲ་
 འཛོག་ཀུས་པར་མཚུངས་སོ། ། ཞེན་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་གཤམ་སྤྱི་འཛོག་པ་ནི་འོག་མའི་
 བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ལ། རྗེས་གཤམ་སྤྱི་འཛོག་པ་ལ་ནི། ཁམས་འོག་མའི་
 བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཤམ་པའི་རྗེས་སུ། གོང་མའི་བདེན་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་གཤམ་པ་
 ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་རྗེས་གཤམ་མི་སྤྲོད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་གཤམ་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་འགོག་ལམ་ལ་
 དམིགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེན་དེ་མི་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་གཤམ་དེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་མ་ཟེན་པའི་ཆོན། ཁམས་གཉིས་ཀའི་
 གཉེན་པོ་དང་ཆོས་གཤམ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པར་འཛོག་གྱུར། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་རྗེས་སྤྱི་འཛོག་
 གཤམ་ཁོ་ནར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ། གསུམ་པ་
 ནི་འོ་ན་མཐོང་ལམ་ཆོས་གཤམ་གྱུར་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོར་མཚུངས་སོ། ། ཞེན། མ་ཡིན་
 ཏེ། ཁམས་གོང་མའི་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མཐོང་ལམ་ཆོས་
 གཤམ་བཏང་ཟེན་ནས་མེད་ལ། ཁམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་ནི་མི་བྱེད་དེ། ཁམས་
 གོང་འོག་གི་བདེན་པ་ལ་འོག་ཁྱགས་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་གཤམ་
 པས། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འཛིན་མི་ལྟོག་པ་བཞིན། འདྲེན་སྤྱི་ཆོས་གཤམ་པ་དང་རྗེས་
 སྤྱི་གཤམ། རྒྱུ་པ་བཅུ་དྲུག་ཀུན་རྫོབ་ནི། འདྲེན་བཞིན་གཞན་དུ་འདྲ་རང་རང་གི་ བདེན་པའི་
 རྒྱུ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དེར་ཀུན་རྫོབ་གཤམ་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱུ་པ་ཅན་བཤད་པས་
 དོན་གཤམ་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་པ་
 བཅུ་དྲུག་ནི་ཀུན་རྫོབ་གཤམ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཞན་
 ཡང་ཡོད་དེ། ཆ་བ་དང་། གཤམ་པ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་བྱེད་ཀུས་པ་དང་།
 རྒྱུ་པ་སྤྱི་བ་སོགས་སྤྱི་འཛོག་ཉིད་གྱུར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་

ལུ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་དང་མཐོང་གི་དང་། འདུག་གཅིག་ལ་སྒྲིག་སྒྲིག་པའི་རྒྱུ་པ་ཅན་ཡང་སྤྲོད་དོ། །
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དྲི་མེད་རྒྱུ་པ་ནི། རང་རང་གི་རྒྱུ་པ་བཞི་པ་
 ཅན་ཡིན་གྱི་བཅུ་དྲུག་ཆང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་གོང་དེར། རྒྱུ་པ་བཅུ་དྲུག་ཞེས་པའི་
 དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་སྤྱི་ཅུ་ནས་རྒྱུ་པ་བཅུ་དྲུག་ཆང་བ་
 ཡིན་གྱི། སྒྲིག་སྒྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་རེ་རེ་ཞིང་སྤྲོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པ། སེམས་ཤེས་ཟག་
 བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཡང་། སེམས་འཛིན་པའི་ཆོས་སེམས་བྱུང་མི་འཛིན། ཆོས་པ་འཛིན་
 པའི་ཆོས་འདུ་ཤེས་མི་འཛིན་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་པ་བསམས་པའོ། །མདོར་ན་བ་རོལ་སེམས་ཤེས་བསམས་ཅད་
 བཞི་ཡུལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད། རྒྱུ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཁོ་ན་དང་། དུས་ད་ལྟར་བ་དང་།
 ཤེས་བྱ་བ་རོལ་གྱི་རྒྱུ་པ་སྤྲུལ་བ་དང་། ས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། རྟོན་ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་དང་། ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་། རྒྱུ་པ་གྲོལ་དང་། བྱུང་བར་གྱི་ལམ་གང་
 རུང་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
 ཟད་མི་སྤྱོད་ཤེས་པ་རྒྱུ་པ་ལ་མི་སྤྲོད་དོ། །ཡུལ་གཟུགས་སྤྱོད་སྒྲིག་སྒྲིག་དང་། སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཉིད་མི་
 རྟོག་པ་སྒྲིག་སྒྲིག་དང་། འདས་མ་འོངས་དང་། རང་གི་རྒྱུ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་མི་
 སྤྲོད་དོ། །སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡང་། སྤྱོད་པ་མེད་པའི་
 རྒྱུ་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་པ་དང་མཆོན་མེད་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤྲུལ་
 བསྐྱེད་དང་འགོག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་རེ་རེ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་
 ན། ཁམས་མང་པོ་པའི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་བྲལ་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་ཤེས་
 པར་འཆད་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྤྲུལ་ན། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཆོ། གཉིས་པོ་ཅིག་ཆར་དུ་འཛིན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གོས་དྲི་མ་ཅན་ནོ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆོ། གོས་སོ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲོས་དྲི་མའོ། །
 སྤྲུལ་པའི་གོས་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི། གཉིས་ཏེ།
 འདྲེས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཆོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚུངས་པར་མི་ལྷན་

དང་། ལམ་མོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། །དམིགས་དང་
 བཅས་པ་འཛིན་པར་བྱེད། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདིར། རྣམ་པ་དང་།
 འཛིན་པ་དང་། གཟུང་བྱ་གསུམ་པ་ཤད། དམིགས་བཅས་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པའི་ངོས་འཛིན་ནི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནའོ། །དམིགས་བཅས་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ནི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་
 མི་སྲིད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བཟུང་བྱ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པ་ནི་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེར་ཡང་ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་
 དང་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་བྱ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་བཅས་
 རྣམས་ནི་འཛིན་པ་དང་བཟུང་བར་བྱར་བ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའོ། །དམིགས་མེད་རྣམས་ནི་བཟུང་བྱ་ཁོ་
 ན་ཡིན་གྱི། གཉིས་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་ངོ། །འགྲེལ་པ་ལས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་རང་
 གིས་བྱེ་སྒྲིའི་ལུགས་བཞག་པའོ། །ལུགས་སྒྲ་མ་ལ་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ནི། འོ་ན་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་ཅས་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །
 བཞི་པ་ས་དང་རྟེན་སོགས་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་རྣམས་གསུམ་གཞན་རྣམ་དག །དང་པོ་ས་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ན། །དུག་ན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དགུ་ན་རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་དུག །གཞན་ཡིད་
 ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་རྟེན་
 ཅན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་གཞན། །ཞེས་པའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་ཆོས་
 ཤེས་མདོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་།
 གཟུགས་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་ཟིན་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་
 བྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ནི་ལུང་པོའི་ལྷག་མ་ལུས་པས་ཆོས་ཤེས་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་
 ཡོད་དོ། །ཡང་ན། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་འདོད་པའི་འབྱུང་བ་
 བཞི་ཡིན་པས་ཁམས་གོང་མ་ན་དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི་འགོག་སློབ་པ་ཉེར་གཞག་

པ། །གཅིག་སྟེ་པ་རོལ་སེམས་སྟོན། །གསུམ་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། མདོར་ན་
 ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་བོར་སྟེ་བས་བྱལ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་
 པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དྲན་པ་
 ཉེར་གཞག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །དུག་པ་ནི། ཆོས་སྟོང་སྟོང་ཡུལ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ལམ་
 རྗེས་སྟོང་ཡི་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྟུག་བསྟུལ་རྒྱ་སྟོང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བཞི་ཡི་བཅུ་ཡིན་གཅིག་གི་མིན། །
 ཅུང་ཟད་དམིགས་གྱིས་བསལ་བ་ནི། པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་གྱི་དམིགས་པ་ནི་དགུ་ཡིན་
 ལ། ཟག་བཅས་གྱི་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་
 སོ། །དགུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། གཅིག་ནི། ཆོས་རྗེས་པ་ཚུན་སྟོ་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་པས་
 བཀག་ཟིན་ལ། གཞན་དགུ་ནི་འདི་ལྟར། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གྱིས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ལས་འོས་
 མེད་ལ། ལམ་གྱི་ནང་ན་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། པ་རོལ་
 སེམས་ཤེས་ཟག་མེད་རྣམས་ཡོད་པས་ཤེས་པ་བདུན་ལ་དམིགས་ཤིང་། སྟུག་ཀུན་ཆོས་ཤེས་
 གྱིས་ནི་སྟུག་ཀུན་གང་རུང་དུ་བསྟུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་
 བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་གྱི་རང་
 ཕྱོགས་ནས་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་རྗེས་ཤེས་བཟུང་བར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་དགུ་རྗེ་ལྟར་ཆང་ཞེན། པ་
 རོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སྟེ་བའོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་བཅུ་དག་ནི་
 སྟུར་བར་བྱ། །ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་ཆོས། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གཉིས་གཉིས་སོ། །
 ཞེས་པ། དང་པོ་བཞི་ལ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དག་བ་
 དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་སྟེ་བའོ། །དེ་ཡང་དག་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། ལུང་མ་
 བསྟན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །ཆོས་བཅུ་དང་ཤེས་པ་བཅུ་ཡུལ་དུ་རྗེ་
 ལྟར་སྟོར་ཞེན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དང་།
 འདོད་པ་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་གྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ། བཞི་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་དག་བ་སྟེ་ལྟོ། །རྗེས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་གྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་
 མིན་བཞི་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་གྱི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་། འདུས་མ་

བྱས་དག་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི། །ལམས་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐུག་ཐུག་དང་། །འགོག་པ་གེས་པའི་ཡུལ་དུ་འདུས་མ་བྱས་གཅིག་ཕུ་དང་། །ལམ་
 གེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚུངས་ལྷན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། །པ་རོལ་སེམས་
 གེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་གཟུགས་དང་། །ཟག་མེད་ཀྱི་མཚུངས་ལྷན་གསུམ་དག་ཟད་མི་སྟེ་གེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་ནི། །འདུས་མ་བྱས་སྟུག་པའི་ཡུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་དགུ་པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དོ། །
 དེ་དེར་མི་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་ནི། །གཉིས་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ལ་ནམ་མཁའ་
 དང་བརྟགས་མིན་ནི་བདེན་པ་བཞིར་མ་འདུས་པའི་བྱིར། །གལ་ཏེ་གེས་པ་གཅིག་གི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་གེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེན། མེད་དེ། མདོ་སྟེ། དག་སྦྱོང་ངམ། བུམ་ཟེ་ཡང་རུང་། །
 གང་ཅིག་ཆར་ཐམས་ཅད་གེས་པ་ལམ། མཐོང་བ་དེ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཅིས་སོགས། འོན་
 ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་གཅིག་ཕུས་རང་ཆོགས་ལས། །གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་འགྱུར། །དེ་ཡི་
 རང་གི་ཆོགས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་
 ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་དང་། དམིགས་པ་གཅིག་པའི་བྱིར་དང་། ཏ་ཅང་ཉེ་
 བར་མི་འཛིན་ཏེ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ས་རྣམ་པར་ཆད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ལས། ཅིག་ཆར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 རང་ཆོགས་ཞེས་པ་ལ། གསུམ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་དང་མཚུངས་ལྷན་དང་། ལྷན་
 མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་དག་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་ཉིད་རང་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། མཚུངས་ལྷན་ལ་དམིགས་ན་རང་གི་རང་ལ་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་དང་
 མཚུངས་ལྷན་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། རང་སྟོགས་ཀྱི་ལྷན་མིན་ཡང་མི་
 འཛིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཉེ་བའི་བྱིར། འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པ་འདི་ཡང་། ཐོས་བསམ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གོང་དང་འོག་སའི་སྦྱོད་ཡུལ་
 ཅན། །ཞེས་པ་རྣམ་པར་འཆད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་གེས་པ་
 སྒྲོམ་བྱུང་ནི། །ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འོག་ས་དང་།

རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་གོང་ས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། གང་ཟག་གང་
 ཞིག་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྡན་ཞེན། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་ལུ་དང་ལྡན་ལ། ཆགས་
 བྲལ་ཞིག་ཡིན་ན་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།
 ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་
 ཆད་ནི། བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་ལྡན། །ཞེས་པ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་
 སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཆེ་ནི། ཀུན་རྫོབ་པ་གཅིག་ལུ་དང་ལྡན། །གཞན་ནི་མི་ལྡན་ཏེ། དེ་
 མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་
 ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་ནི། ཆོས་ཤེས་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་
 ལྡན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་རྗེས་ཤེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་
 ཆོས་ཤེས་ཏེ་བཞི་པོ་ལ་ནི་སྤྲ་མ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རེ་རེ་འཕེལ་བས་བཞི་དང་། ལྷ་དང་།
 དུག་དང་། བདུན་དང་ལྡན་ནོ། །ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་ཡིན་ན་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་སྤྱག་པར་
 བསྟན་ནོ། །བཟོད་པ་བྱི་མ་བདུན་དང་། རྗེས་ཤེས་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་གངས་གསར་དུ་འཕེལ་རྒྱ་
 མེད་དེ། བཟོད་པ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 རིགས་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པའི་བྱིར་བུ་དུག་པའི་ཆེ་ནི། རྗེས་ཤེས་ལྡན་ཡང་། ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་སྤྲར་ལྡན་པ་དེ་རྣམས་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ། འབྲས་བུ་ཐོབ་སྦྱངས་ཉམས་པ་
 ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བུ་ཡང་ན། དེའི་ཆེ་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐུས་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་
 རྣམས་བཏང་ཡང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐུས་པ་གཅིག་ཐོབ་པར་བཤད་པས་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྐབས་དེར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆེན་ཐོབ་པར་འཆད་དགོས་པ་དང་། ཆགས་བཅས་བཅུ་དུག་པ་ལ་དུག་ །
 ཅེས་འཆད་པའི་བྱིར་བུ་བརྒྱད་པ་ཐོབ་རྒྱལ་ནི། ཡང་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་འཐོབ་
 ཅེན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པ་རྗེ་ལྟར་སྒྲེས་པ་རྣམས། །མ་འོངས་པ་
 འཐོབ་དེ་ཉིད་ལ། །རྗེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་། །དེ་བྱིར་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ཞེས་བྱ། །
 ཞེས་པ། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བཟོད་ཤེས་སྒྲེས་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་དང་མ་
 འོངས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་ལ། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ་སྟེ། མ་འདྲིས་

བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མི་སྒྲིལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྒྲིལ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་
 གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་ལན་དུ་མ་སྒྲིལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་
 བཟོད་བའམ། ཤེས་པ་གང་དང་གང་སྒྲིལ་བ་དེ་དང་འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་དེའི་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན་
 འཕྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་འཕྱོང་བ་ཅིན།
 རིགས་རྣམས་མ་འཕྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། སྒྲིལ་བཟོད་བའི་རྗེས་སུ་
 བཟོད་བ་དང་། ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བན་ཚུན་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་
 གྲངས་ལྷག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་བཟོད་གྱི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་གྱི་རིགས་འདྲ་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ཆོས་བཟོད་གྱི་ཆོ། ཆོས་ཤེས་གྱི་རིགས་སྤྱར་ཐོབ་མ་མྱོང་བ་དང་། རྗེས་བཟོད་གྱི་
 ཆོ་རྗེས་ཤེས་གྱི་རིགས་སྤྱར་ཐོབ་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་
 ཤེས་གྱི་ཆོ་ཆོས་ཤེས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་གྱི་ཆོ་རྗེས་ཤེས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་
 པ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་སྒྲིལ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་པས་འདས་པ་རྣམས་མ་ཐོབ་
 པར་འཕངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བཙུངས་པའི་ཆོ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆོན་འཕྱོང་བར་བཤད་པ་དེའང་།
 ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིན་གྱི། འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཆོ་མཐོང་ལམ་
 སྤྱར་རྟེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་བཞི་ཁོ་ན། ཞེས་པ་ཡང་། བཟོད་ཤེས་ད་ལྟ་བ་
 དེ་བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཞི་པོ་གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་མ་འོངས་པའང་
 བཞི་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཕྱོང་གྱི་ད་ལྟ་བ་ལ་མེད་པའི་སྒྲིལ་སོགས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 འཕྱོང་བ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་མི་རྟག་སོགས་བཞིའི་རྣམ་པ་
 ཅན་སྒྲིལ་བ་དེའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་གང་ཐོབ་ཀྱང་། ད་ལྟར་བ་དེ་
 ལ་མེད་པའི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་འཕྱོང་བཅས་འཕངས་སོ། །འོ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མ་
 འོངས་པའི་ཤེས་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མི་འཕྱོང་བས་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཞེན། དེར་མ་ངེས་ཏེ།
 རྗེས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་གསར་དུ་རྟེན་དོ། །འདི་
 ཡང་སྤྱར་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་དུས་ནས་ལྷན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཕྱོང་བར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོན་རྟེན་མི་འཕྱོང་བོ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་གྱི་ཆོ་ནི་དེ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་

རང་གི་བདེན་པ་ཟད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་འདི་ལ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་འདི་མི་འཐོབ་སྟེ། ལམ་
 ཟད་པར་སྒྲིམ་པ་མི་སྲིད་པས་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་འབྱུང་
 སྤངས་པ་ལ་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་སྒྲིམ་ན། དེ་སྤངས་པ་སྲིད་ཀྱང་། དེའི་གཉེན་པོར་
 ལམ་མཐའ་དག་སྒྲིམ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། དེ་ཉིད་སྤངས་པ་
 མཚུངས་པར་འདྲ་བས་ཞིབ་མོར་བརྟགས་དགོས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་བརྒྱུམས་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་
 གྱི། སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འཆད་ལུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དུ་ནི་སྒྲོན་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་བདེན་པ་གསུམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 ཡིན་ལ། སྒྲིམ་ལམ་ནི་འཛིག་རྟོན་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་ཡང་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །
 འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྲིད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་སྦྱེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །
 ཞེས་པའོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་ས་དང་དུན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་གམ་ཞེ་
 བ། རང་དང་འོག་ས་འགོག་པའི་མཐའ། ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དང་མཚུངས་ཤིང་།
 སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཅིས་སྟོན་པ་ནི། རང་བདེན་རྣམས་ཅན་འབད་ལས་འབྱུང་། །
 ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་དབྱུད་ནས། སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དུ་ཐོབ་པ་ནི། ཆགས་
 བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དྲུག་ །འདོད་ལ་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདུན། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་
 གྱི། །སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་བདུན་འཐོབ་པོ། །སྐབས་འདིར་དྲུག་ཅིས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་
 ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། བདུན་ནི་དེའི་སྤྱིར་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འཕམ། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་
 ཟག་མེད་གང་རུང་བསྟན་པའོ། །བདེན་པ་བཞི་ཤེས་བྱུང་ན་གཉིས་པོ་ཞར་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་
 འོགས་སུ་སྒྲིམ་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲིམ་ན། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ལྟན་ཚུལ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟེ།
 བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པས་མ་བྱུང་། ཆོས་

ཤེས་ད་ལྷ་ར་བ་དང་ལྷན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་། ཡང་ཆོས་རྗེས་ད་ལྷ་ར་བ་དང་ལྷན་པ་ལ། ཅིག་ཤོས་
 དེ་དང་ལྷན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་གྲུག་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་དང་ལྷན་པ་ལ། གཉིས་པོ་
 དེ་དང་ལྷན་པས་མ་བྱུང་བ་ལ་སོང་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །འོན་པའི་ཤེས་དང་གཉིས་ཤེས་ཀྱི་གང་
 ཆེ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཙམ་ནས་བཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཤེས་དང་ལྷན་པ་བཞི་ཤེས་དང་མི་ལྷན་
 པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་ནས་གཉིས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་གཅིག་པའི་ནང་དུ་བདེན་
 པ་བཞི་ཤེས་འདུ་བའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ལས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་དྲུག་ལྷན་པ་ནི་ལས་ཤེས་དང་རྗེས་
 ཤེས་གཉིས་ནི། ད་ལྷ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་བཞི་
 ནི་མ་འོངས་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཆེ་ཤེས་པ་རིགས་མི་འདུ་བ་གཞན་མ་འོངས་པའི་
 ཐོབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ར་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་པ་དེའི་རིགས་འདུ་སྒྲུབ་ཐོབ་ཐུང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་མ་འོངས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་
 སྤང་ལས་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་སྤངས་ལས་གྲོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བཅུ་དྲུག་
 པའི་ཆེ་འབྲས་བྱ་བྱད་པར་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དྲུག་པོ་དེ་མཐོང་ལས་གྱི་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཆེ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐོང་ལས་ཤེས་པ་བདུན་གྱི་ཆེ། རོ་
 སྐལ་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་མ་འོངས་པ་བདུན་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་དང་།
 འདིར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་བཞི་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ནི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་མཐོང་ལས་དང་འདི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ལ་
 རོ་ལ་སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་པ་ནི། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་
 ཐོབ་པ་ནི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་པས་མ་འོངས་པ་མི་འཐོབ་ལ། ད་ལྷ་ལྷན་བཞིན་
 པ་ནི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལས་གྱི་དུས་ནས་རྟེན་ཟེན་དེ་ཉིད་རྒྱན་ཆགས་སུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་།
 སྒྲུབ་རྟེན་མི་འཐོབ་པོ་ཅེས་སོ། །ཟད་ཤེས་གཉིས་མི་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདུན་ཐོབ་པ་ནི། དྲུག་པོ་དེ་དང་ལ་རོ་ལ་སེམས་ཤེས་སོ། །འདི་ཟག་མེད་
 ཁོན་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་ན་དེའི་བྱུང་བྱེད་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བརྒྱད་འཐོབ་པར་ཐལ་
 བས་སོ། །ཆགས་བྲལ་འདི་ཡང་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོན་ཤེས་ནི་

སྤྱིར་བས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཆགས་བྲལ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་གོང་མ། ཞེས་
 བ། བཅུ་དྲུག་པ་དེའི་གོང་མ་ཞེས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནས་འཛིན་
 དགོས་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འདས་ལམ་གང་རུང་གིས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་པོ་
 སོགས་སྤྱིར་བའི་ལམ་བཞི་པོ་གང་གི་ཆོ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་བདུན་འཕྲོ་བོ། །དེ་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་བོ། །
 འདས་ལམ་ཡིན་ན། ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་མ་འོངས་པའོ། །འོ་ན་འདིར་ཡང་ཀུན་
 རྫོབ་ཤེས་པ་སྟོན་རྟེན་ལྟར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་ནས་བྱད་པར་ཅན་དུ་འཕྲོས་
 པའི་ཆོ་བཏང་བའོ། །འོ་ན་མ་འོངས་པའང་མི་འཕྲོ་བ་སྟེ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེའི་མཐའ་མ་ཡིན་ཡང་། འདིའི་ཆོ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་
 དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་སྟོབ་པ་དང་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་གཞན་གསུམ་པོ་མི་འཕྲོ་བ་
 བོ། །འོ་ན་བདུན་འཕྲོ་བ་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་དམ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེ་ན། ས་བདུན་ལས་རྒྱལ་
 མདོན་ཤེས་དང་། མི་གཡོ་འཕྲོ་བ་དང་སྤྱེལ་སྦྱོམ་པའི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། །
 གོང་མའི་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་། ཞེས་པ། དེ་དག་རྒྱུ་འདུག་ཤེས་པ་བདུན་འཕྲོ་བོ། །
 ཞེས་སྤྱིར་བར་བྱས་ནས། ས་བདུན་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཡང་། བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་ཆོ་ཤེས་པ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་
 ལྟར་བ་དང་། འདས་ལམ་ཡིན་ན་རྗེས་ཤེས་སམ། ཡང་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་རུང་ད་
 ལྟར་བ་དང་། གཞན་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་དང་ལྟན་ནོ། །སྤྱིར་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས། འགོག་
 ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་འདོད་པ་དང་ས་བརྒྱད་ཀའི་སྤྱིར་གཉོན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཤད་
 ལ། དེ་ལྟར། །ཁམས་གོང་འོག་གི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཐོག་མར་སྤྱུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་འགྲོ་མི་དགོས་
 པར། འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་ལ་ཤེས་པ་གཞན་ལྟ་མ་འོངས་པ་ལྟར་བར་བྱས་ནས།
 ཐོག་མར་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་བྱས། དེའི་འོག་རྒྱུ་ཁམས་གོང་མའི་ས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་

དེ་ཉིད་ཁམས་གོང་མའི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་མོད། །ཆོས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འདོད་
 པའི་ཁམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པའི་ལམ་ཟག་མེད་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བསམ་
 གཏན་ས་དུག་གི་ལམ་ཟག་མེད་ད་ལྟར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
 ལ་དགོངས་ནས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་ཀའི་གཉེན་པོར་གསུངས་སོ། །ཡང་མདོན་པར་
 ཤེས་པ་དང་པོ་ལྷ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལའང་ཤེས་པ་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་འཕྲོག་
 གྱེ། དེ་ཡང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟེན་པ་ཞིག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་འབད་ཚུལ་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་མདོན་ཤེས་སྦྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་
 སྦྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་
 སོ། །ཟག་ཟད་མདོན་ཤེས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྦྱབ་མི་དགོས་པས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་། ཞེས་
 སྦྱོས་སོ། །མི་སྦྱོབ་ཤེས་རབ་རྒྱུད་གྲོལ་ལྟ་བུས་མདོན་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི། ཤེས་པ་བརྒྱུད་
 དང་དགུ་ཐོབ་པ་ཡང་སྤྲིད་པས། འགྲེལ་པར་སྦྱོབ་པ་ཞེས་སྦྱོས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་
 ད་ལྟར་བ་འཕྲོག་གྱེ། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ནི་ད་ལྟར་བ་འཕྲོག་ལ། ཟག་མེད་དང་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་
 མ་འོངས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོབ་པས་དེ་བསྦྱབས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པར་འདི་དང་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོབ་པ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཡང་རྟོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པའི་བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལའང་ཤེས་པ་བདུན་འཕྲོག་གྱེ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གཉིས། བདེན་པ་བཞི་
 ཤེས། ཟད་ཤེས་སོ། །དེ་ལས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་གང་རུང་དང་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ལས་
 གང་རུང་དང་། ཟད་ཤེས་དང་གསུམ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་མ་འོངས་པ་འཕྲོག་པོ། །
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་འཕྲོག་གྱེ། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱིས་འཕྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་སྤྲིད་ཅུའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །མི་སྦྱོབ་ཤེས་
 པ་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འཕྲོ་བའི་ཆེ་འཕྲོག་པ་ཡིན་གྱི། དེར་འཕྲོ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་

གྱིས་དུས་སྐད་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱང་དབང་པོ་རྣམས་པ་ནི་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན། རྟུལ་པོས་བསྐྱས་པ་ནི་སྒྲོན་ནས་ལྷན་ཟེན་པ་ཡིན་པས་མ་བཤད་དོ། །
 སྒྲེལ་མ་སྒྲོམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲེལ་སྒྲོམ་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བའི་ཆེ་ཡིན་ལ། དེའི་
 དུས་སྐད་བདུན་འཕྲོ་བ་ཞེ། སྦྱོར་བ་ཟག་མེད་ལ་ནི་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་སམ། རྗེས་ཤེས་ཏེ་
 གསུམ་པོ་གང་རུང་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་མ་འོངས་པ་འཕྲོ་བ་པོ། །ཟག་བཅས་ལ་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གོང་མ་སྤྱིད་ཅེ་ལས་རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 དུས་ནི་འགོག་ནས་འཆད་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་དགུ་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོ། བདེན་
 པ་བཞི་ཤེས། ཆོས་རྗེས་གཉིས་ཏེ་དུག་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེས་
 ཤེས་སམ་འགོག་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ད་ལྟར་བ་དང་། གཞན་མ་འོངས་པའོ། །གཞན་གསུམ་མི་
 འཕྲོ་བ་པ་ནི། སྤྱིད་ཅེ་ལེ་གཉིས་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནས་བདུན་གྱི་
 གྲངས་ངེས་མེད་པ་གཞན་འཆད་པ་ནི། སྦྱོབ་པ་སྦྱོར་བའི་གྲོལ་བ་ལ། ཤེས་པ་དུག་དང་བདུན་
 འཕྲོ་བ་པའོ། །ཞེས་པ། ཆགས་བྲལ་ལ་སེམས་ཤེས་ལྷག་པའོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་
 དུག །ཅིས་པ། སྦྱོབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདིར་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བ་རོལ་སེམས་ཤེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་གཉིས་པོ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོབ་འབྲས་གསུམ་པོ་གང་རུང་
 ཞིག་ཐོབ་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་དབང་རྣམས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྦྱོབ་འབྲས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་
 མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་འཕྲོ་བ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྱིད་ཅེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་ལ་ཡང་སྤང་མ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
 དུག་པོ་དེ་ཉིད་འཕྲོ་བ་ལ། སྤྱིད་ཅེ་ལེ་གཉིས་པོར་མི་རུང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཀག་
 པ་དང་། སྦྱོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་དོ། །ཟག་པ་ཤེས་པ་ལ་དགུའོ། །མི་གཡོ་
 པ་ནི་བཅུ་འཕྲོ་བ་པོ། །དེར་འཕྲོའི་གྲོལ་བའི་ཐ་མ་ལའང་། །ཞེས་པ་ནི་གོ་བར་སྤྱོད། །བཤད་
 པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱད་འཕྲོ་བ། །ཅིས་པ། སྤང་བྱ་གང་གི་དུས་སྐད་ཤེས་པ་གང་ཐོབ་པཤད་ཟེན་པའི་

ལྷག་མ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་དང་། ས་བདུན་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སྤེལ་མ་སྒྲིམ་པ་དང་།
 མི་གཡོ་བརྟོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲར་མ་སྒྲིམ་
 པ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱིར་མི་འོང་གི་སྒྱུར་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཟད་པ་དང་མི་སྒྲེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་མ་འོངས་པ་
 ཐོབ་པ་ནི་སྒྲོབ་པའི་དབང་དུ་ལོ། །མི་སྒྲོབ་པ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤེལ་མ་སྒྲིམ་པ་དང་།
 མི་གཡོ་བརྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ། དུས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན།
 སེམས་ཤེས་དང་། མི་སྒྲེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བརྒྱད་ཐོབ་ལ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་
 སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་འཕྲོབ་པོ། །ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་།
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡིན་ན་མི་སྒྲེ་བ་
 ཤེས་པ་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྩུ་འཕྲོབ་པོ། །འོ་ན་མངོན་ཤེས་གྱི་
 སྒྱུར་དངོས་གྱི་དུས་སུ་འཕྲོབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མིག་དང་རྣ་བའི་
 མངོན་ཤེས་ནི། །ཡང་དུ་མ་བསྟན། ཞེས་བཤད་པས། དེ་གཉིས་ལ་ནི་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་སྤྲར་
 སྒྲེ་བ་མེད་དོ། །མདོར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་འཕྲོབ་ཚུལ་དེ་དག་ནི། ད་ལྟ་
 ཤེས་པ་གང་ཡོད་དེའི་རིགས་འདྲ་ཡིན་པས་ངེས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་ཡིན་ལ། དེའི་ངེས་པ་
 མེད་པ་ནི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་སྤྲར་མ་བཤད་པའི་ལྷག་མ་
 སོ་སྒྲེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། སོ་སོ་སྒྲེ་པོ་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྤྲར་མ་གསུམ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་མ་རྣམས་ལ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་བའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་
 དང་། ལ་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་འོངས་པ་འཕྲོབ་པོ། །བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་
 བའི་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་དངོས་གཞིས་བསྐྱས་པའི་བྱིར་། ཀྱན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་གཅིག་ལུ་འཕྲོབ་སྟེ། སེམས་ཤེས་མི་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་
 པས་གཟུགས་མེད་སེམས་ཤེས་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་མ་

གཏོགས་པའི་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཚད་མེད་དང་རྣམ་ཐར། ཟེལ་གཞོན་
 ཟད་པར་གྱི་སྒྲུ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་པའི་སྒྲུབ་པའི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ས་
 རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཕྲོབ་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
 འོན་པས་མ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་ས་རོལ་སེམས་ཤེས་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པས་བྱུང་པ་
 ཡོད་དམ་མེད་ཞེན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡོན་ཡང་
 སེམས་ཤེས་མི་འཕྲོབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོད་མི་འཕྲོབ་ལ། འདི་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་འཁོར་ཡོན་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་གོ་བ་ཡང་། དེས་ཆ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཡང་སལ་ཆེར་བརྟེན་
 པས། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དུ་གང་ལྡན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་དེ་མཐོང་ལམ་དུ་ཡང་ལྡན་
 དགོས་པ་ལས། མཐོང་ལམ་ལ་ནི་སེམས་ཤེས་བཀག་པའི་ཕྱིར། འོན་སྤར་མངོན་ཤེས་སྒྲུལ་པ་
 མ་གཏོགས་པ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། འདིར་དེ་དག་ལ་ཐོབ་པ་སྤར་སྒྲུ་མེད་པར་བཤད་པས་
 འགལ་ལོ། །ཞེན། མ་ཡོན་ཏེ། དེར་བཤད་པ་ནི་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོན་ལ། འདིར་ནི་རང་
 སྟོབས་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལམ་
 བཞི་པོའི་སྒྲུབས་སུ་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་འཕྲོབ་པའི་རྒྱུ་གངས་བཤད་ཟིན་ནས། གང་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་
 ས་དུ་ལ་བརྟེན་པ་ཞིག་འཕྲོབ་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གང་
 འཕྲོབ་ཀྱང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་འཕྲོབ་ཀྱི། ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཕྲོབ་སྟེ།
 དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ན་མ་འོངས་པ་ལྡན་པ་ཡང་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་གྱི། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཕྲོབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དེ་
 དང་འདྲའམ་ཞེན། གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་ཕྱིར་གང་། ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་ཐོབ། །
 འདིར་གོང་འོག་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་པོ་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པ་ཡོན་ལ་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་ནི་འོག་ས་ཟག་མེད་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དབྱེད་པ་པོར་ནས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 ཉེར་བསྟོགས་སམ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རང་གི་ཟག་མེད་གང་རུང་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཉིད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་

གཞི་ཟག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ། འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་། དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆེ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཟག་
 མེད་གྱི་ཤེས་པ་དུག་པོ་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ལ། དེ་ཡང་དུས་མཉམ་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ས་འོག་མ་
 བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་འང་འཐོབ་པོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
 རྒྱས་པ་ལས་སོ། །དེ་ནས་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གང་ལས་ཆགས་
 བྲལ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གང་གི་སེམས་ཟག་མེད་གྱི་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་།
 འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་ཐོབ་ཅེས་དང་། ཡང་ན་བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་སེམས་གང་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཐོབ་
 པ་དེར་ཡང་འོག་མ་འང་ཐོབ་ཅེས་སྟུར་རོ། །ཉེར་བསྟོགས་ཟག་བཅས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་བརྒྱད་པ་ཚུན་
 ཆད་དུ་ནི་ཟག་མེད་འཐོབ་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་གོང་མ་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་ནོ། །མི་
 འཐོབ་པ་དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་ལས་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཡིན་གྱི། ས་གོང་མ་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཟིན་
 པའི་འོག་ཏུ་ནི་འོག་མ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་གོང་མ་འཐོབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་
 ལ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 རས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་གྱི། ས་གཞན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །འཐོབ་ཚུལ་
 འདི་དག་ཀྱང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལ་ནི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དབྱུད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་
 བཅས་ཀྱང་། །ས་ཀྱན་ཞེས་པ་ཟད་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ས་གོང་འོག་ཀྱན་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཐོབ་པོ། །དེ་གང་ཞེན། མི་སྟག་པ་དང་། དཔུགས་འབྱུང་

རྩལ་བྱ་པ་དང་། དྲན་པ་ཉིས་གཞག་དང་། ཚད་མེད་དང་། ཟད་པར་དང་། རྣམ་ཐར་དང་།
 ཟིལ་གཞོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 གྱི། སྦྱར་བས་འཕྲོ་བ་དགོས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྟོག་མ་བཅད་དེ་དབུགས་འབྱེན་པ་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཐོབ་སྟེ། རྩལ་སྤྱོད་ཆེན་
 པོ་ཐོབ་ན། ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་དབུལ་བར་བྱ་བས་བསུ་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་སེམས་ལ་རྩལ་སྤྱོད་
 ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། དབྱིག་མང་པོ་ཤོད་རྫོངས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོག་མ་བཟང་པོའི་ཐག་པ་ཆད་
 བ། ཇི་འདོད་ལག་གིས་ལེན་པ་བཞིན་དུ། རྫོང་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་
 པ་བཅད་ནས། ས་ཐམས་ཅད་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་མ་ཟད། ས་ཐམས་ཅད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མདུན་ནས་བསུ། ཞེས་པའོ། །འདི་ཡང་སྟོན་འཁོར་བ་ན་
 འདྲིས་མ་སྦྱང་བ་དག་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། འདྲིས་སྦྱང་བ་རྣམས་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་ས་འཕོས་པས་བཏང་
 ཟེན་པ་ཡང་སྤྱོད། མ་བཏང་བ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་སྒར་ནས་ལུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་འདིར་ཐོབ་པ་ཞེས་
 མི་བྱའོ། །དེས་ན། ཇི་སྐད་དུ། སྟོན་རྟོད་མི་འཕྲོ་བོ། ཞེས་པ། དངོས་བསྟན་ནི། ས་ཀྱན།
 ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡིན་མོད། དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཚུལ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོབ་
 ཟེན་མ་བཏང་བ་རྣམས་ནི་ལུན་པ་ཡིན་གྱི། གསར་དུ་རྟོད་པར་མི་འཛོག་ ཐོབ་པ་བཏང་ན་ནི་
 འདས་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲར་ཡང་མ་འོངས་པའི་གནས་སུ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་འདུས་
 བཟང་ནི། ཐོབ་པ་བཏང་བ་དེ་དག་སྟོན་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་གྱང་།
 མ་འོངས་པ་ནི་མི་འཕྲོ་བ་ཏེ། སྟོབས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་། རྟོད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོན་རྟོད་ཟེན་པ་དང་། ཕྱིས་རྟོད་པའོ། །དེ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། ཐོབ་
 བྱའི་ཆོས་དང་། ལུན་ཅིག་རྩ་རྟོད་པ་དང་། ཆོས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟ་རྟོད་པའོ། །སྟོན་རྟོད་
 པ་དེས་སྦྱར་རྟོད་པ་དང་ཐོབ་པའི་གོ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཐོབ་པ་རྟོད་དང་ལུན་པའོ། །ཞེས་
 འཆད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་དུ་ཐོབ་དབྱེད་པ་ནི། ཆོས་མ་འོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་

བ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དབྱེད་མི་དགོས་ཤིང་། ད་ལྟ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུས་
 གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་།
 །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་དང་ད་ལྟར་བ་དེས།
 ཆོས་འདས་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདས་ཟིན་སྐར་རྟེན་པར་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆོས་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་རྟེན་པ་ལ་ནི་སྟོན་རྟེན་པ་རྟེན་
 ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། སྟོན་མེད་གསལ་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཅི་རྟེན་པ་
 ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་མ་ཞེ་ན། གང་སྟོན་མེད་པ་ལས་རྟེན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འཐོབ་གྱི། སྟོན་
 རྟེན་ཟིན་པ་ནི་མི་འཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཐོབ་པ་ལ་རྟེན་པས་བྱབ་པ་མ་ཞེ་ན། མ་
 བྱབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྟེན་དང་བསྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་པའོ། །གཉིན་
 པོ་དང་ནི་ཐག་སྒྲིང་བའི། །ཐོབ་པ་ཟག་དང་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཐོབ་པ་ནི་བཞི་སྟེ།
 རྟེན་པ་དང་། བསྟེན་པ་དང་། གཉིན་པོ་དང་། ཐག་སྒྲིང་བ་ཐོབ་པའོ། །རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ནི།
 དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་སྟོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་གསལ་དུ་རྟེན་པའོ། །བསྟེན་
 པ་ཐོབ་པ་ནི། དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་མ་འོངས་
 པ་ནི་རྟེན་པ་འབའ་ཞིག་དང་། ད་ལྟར་བ་ལ་ནི་རྟེན་པ་དང་བསྟེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། འདས་
 པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །འོ་ན་འདས་པ་དང་ལྡན་པར་བཤད་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་འདས་
 པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེན་པ་སྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །འོ་ན་ཆོས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།
 དགེ་བ་འདུས་མ་བྱས་དང་། མ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་རྟེན་པ་སྟེན་མི་འཛོག་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལ་
 གསལ་དུ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱམ་ན། དེ་རྣམས་ལ་དེ་
 དག་མེད་པས་མ་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་ནི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་
 འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ནི་དགེ་བ་འདུས་བྱས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཟག་
 བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་གཞུང་འོག་མས་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཟག་བཅས་
 རང་གི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་དེར་བཏགས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་

མོང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དུ་
 འདུས་སམ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟད་ཤེས་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་སྟོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་གཞུང་འགྲེལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་པོ། །འདིར་བཅོ་བརྒྱད་ནི།
 སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི། དུན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །གལ་ཏེ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མ་འདྲེས་པར་འཛིག་ལ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེན། ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་
 པ་བརྒྱད། །ཅིས་པ། རོ་བོ་ཞེས་པ་ཉི་ལྔ་མེད། །རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་གཅིག་གསུམ་པ། །
 དམིགས་པ་ཁམས་གཅིག་ཁམས་གསུམ་ག། །ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བཞི་པ། །རྒྱད་ནི་ཉན་
 ཐོས་སོགས་དང་རྒྱལ། །ཐོབ་པ་འདོད་པ་སྟོང་ཅེ་སྟངས། །མི་སྟོབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྟོབ། །མི་
 འདྲ་བ་དང་འདྲ་བར་འཇུག། །ཅིས་པའོ། །གལ་ཏེ་འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མཉམ་མམ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྟོང་
 པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐུ་ཆེ་དང་། །རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཆད་གྱིས་མིན། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་
 ལུང་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །དེའི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྦྱོན་
 པ་མ་ངེས་པའི་སྟོག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། །འགྲེལ་པ་ལས། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞེན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འབྲས་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། །འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །ལན་མང་དུ་འབྱིན་པ་དང་། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་འབྱུང་
 བས་ལྟར་བ་དང་། །མཐར་ལྟར་ལས་འདས་པས་མཐའ་བཟང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། །ཆོས་གཞན་སྟོབ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན། །ཁ་ཅིག་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་
 དང་སྟོན་གནས་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་མངོན་སོགས། །ཞེས་པ། །སོགས་པའི་སྟོན་ནི།
 བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་། །ཆད་མེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། །ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་དང་། །ཟད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི། །དེ་ནས་མ་སྟེས་གཞིར་
 བཅས་སྟོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེའི་དམིགས་པ་ནི།
 །འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །དེ་ཡང་མ་སྟེས་པ་དང་། །གཞི་དང་བཅས་པ་ནི་སྟོམ་

བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། གཞི་མེད་པ་མཐོང་སྤང་ཀྱན་འགོ་རྣམས་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་
 བའང་ཡོད་པས་སྤང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་མ་པ་དག་ནི་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་ཤས་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་སྟེས་པ་རྣམས་སྤང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་། དེས་
 བ་སྟོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་
 ཁོང་སྟོབས་ལྡན་པའི་སྟེང་། སྟོབས་ལྡན་དག་པ་རིག་པ་བཞི། མདོ་འགྲེལ་གཞན་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཉོན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཞེས་མི་གཞི་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས།
 དེ་ནི་རྣམ་དུག་བསམ་གཏན་མཐའ། །དེ་ནི་ས་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་བྱས། །འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ཡིན། ཞེས་པ། སྟོབས་རིག་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་ཤེས་གཉིས་ཏེ། དུག་པོ་དེ་དག་
 ནི་རབ་མཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། རབ་མཐའ་དེ་ནི། དེས་ཆོག་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་
 ལྷ་པོ་དེ་དང་རབ་མཐའ་ཉིད་དེ། དུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །དེས་ཆོག་རིག་པ་ནི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་
 ཀྱན་ནས་བསྤང་བའི་ཕྱིར་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། བཞི་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །རབ་མཐའི་
 དོན་ཅི་ཞེ་ན། འདོད་པ་ནས་སྤིང་ཅེའི་བར་ལུགས་མཐུན་དང་། སྤིང་ཅེ་ནས་འདོད་པའི་བར་
 ལུགས་མི་མཐུན་དང་། ཡང་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་
 བར་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་དེ་ཞེས་བྱ་ལ། འཕེལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་དུ་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ནས། འབྲིང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་དེ་ནས་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ན་འཕེལ་བའི་རབ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་མཐའ་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་
 བྱ་ལ། མདོར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་སྟོམ་པ་རྒྱུ་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་ཉོན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་དུག་བཤད་ནས། སྟོབས་སྟེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ནི།
 རྒྱུ་འབྱུལ་ན་བ་ཡིད་དང་ནི། སྟོན་ཆེ་འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་དང་། ཁུང་ཤེས་མདོན་དུ་བྱ་བ་ཡི། །
 མདོན་ཤེས་རྣམ་དུག་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །ཞེས་པ། འདིར་ནི་རྒྱུ་བའི་སྟོར་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། རྒྱུ་བ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོབས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

དུག་པོ་དེ་དག་ཤེས་པ་དུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ལ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཟག་
 མེད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་བཞི་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 ཟག་བཅས་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའོ། །འགོག་པ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་ནི་མི་སྐྱེ་
 རྟེ། འགོག་པ་ནི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱུག་ཀུན་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་
 ཤེས་པར་འཛོག་པ་ལ་ནི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དགོས་པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟད་པ་
 དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མེད་དོ། །ཟད་པ་
 ཤེས་པ་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ། ཤེས་པ་དུག་གམ་བཅུའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་
 ཟད་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འགོག་ཤེས་དང་། དེ་ལས་བྱེ་བའི་ཆོས་རྗེས་གཉིས་དང་།
 ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཤེས་པ་
 ཡིན་ན་ནི་ཤེས་པ་བཅུའོ། །ལྟ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། ཞེས་པ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་
 ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་ན་ཡོད་ལ་གཟུགས་མེད་ན་ནི་མེད་དེ། རྟེ་འཕྱུལ་དང་།
 ལྟའི་རྒྱ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོན་གྱི་
 གནས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་གངས་ཤེས་པ་གཉིས་ནི། དམིགས་པ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་བ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། བསམ་གཏན་པ་དག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་
 འདི་འདྲ་བས་ན་སེམས་འདི་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ལུས་འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་
 ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེས་པ་རོལ་ལ་ཡིད་གཏོད་དོ། །གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མ་སྟོས་པར་པ་རོལ་གྱི་
 སེམས་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 གཞན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འགགས་མ་ཐག་པའི་མཚན་མ་བཟུང་ནས། དེའི་སྒྲ་མ་ལ་
 ཡིད་གཏན་དེ་མཐར་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བའི་སེམས་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་བར་དོའི་གནས་སྐབས་
 དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲ་མའི་སྦྲོན་དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་ལ་ཡིད་གཏན་
 དེ། གང་གི་ཆེ་བར་སྤྱིད་དུན་པ་དེའི་ཆེ་སྦྲོན་གནས་རྗེས་སུ་དུན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྲོན་
 གནས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གནས་གཙང་མ་
 ལྟ་རྗེས་སུ་དུན་པ་རི་ལྟར་ཡོད་དེ། དེར་སྐྱེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཡིན་པས་འདིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཞེན། ཐོས་པས་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་རྩ་འབྲུལ་
 དང་། ལྷ་འི་རྣ་བ་དང་། མིག་གི་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། ལུས་ཡང་བ་
 དང་། འཕར་བ་སོགས་དང་། ཐག་ཉི་རིང་གི་སྒྲི་དང་། སྒྲིང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །རང་དང་འོག་སའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པ། མངོན་ཤེས་ལྷ་པོ་དེ་དག་གོང་མའི་
 སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་དམན་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཟུགས་མེད་ནས་གི་
 འཕོས་པས་སྒྲོན་གྱི་གནས་ཇི་ལྟར་དུན། ཞེན། འགྲེལ་བར་གཟུགས་མེད་ནས་གི་འཕོས་ནས་
 འདིར་སྦྱེས་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོད་དོ། །གཞན་དག་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་
 ནས་སོ། །ཞེས་བཤད། དོན་ནི། རང་གི་སྦྱོབ་སྒྲོན་མ་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་།
 གཞན་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེས་པ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་གཅིག་བྱུང་བས་རྣམ་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །
 མངོན་ཤེས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོབ་བྱ་འདྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། ཞེས་པ།
 སྒྲོན་མ་འདྲིས་པ་རྣམས་ནི་སྦྱར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆོ་རབས་གཞན་ལ་འདྲིས་པ་རྣམས་
 ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་པོ། །འདྲིས་མ་འདྲིས་གང་ཡིན་ཡང་མངོན་དུ་
 འགྱུར་བ་ནི་སྦྱར་བ་ལ་ལྷོས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཐམས་ཅད་སྦྱར་བས་བསྦྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོ། །མངོན་ཤེས་དེ་དག་དུན་པ་ཉིར་གཞག་གི་ངོ་པོ་ཡིན་པ་ནི། གསུམ་པ་དུན་པ་ཉིར་
 གཞག་གསུམ། །ཞེས་པ། མངོན་ཤེས་གསུམ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོར་བ་དང་།
 སེམས་པ་དང་། ཆོས་དུན་པ་ཉིར་གཞག་གསུམ་ཡིན་ལ། མིག་རྣ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་
 གསུམ་ནི་དང་པོ་ཞེས་པ་ལུས་དུན་པ་ཉིར་གཞག་གོ། །ལྷག་མ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་མ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་
 དུན་པ་ཉིར་གཞག་བཞི་ཀའི་ངོ་པོར་བྱུང་བོ། །འོ་ན་མངོན་ཤེས་དེ་དག་དགོ་སོགས་གསུམ་ལས་
 གང་ཞེན། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན། ཞེས་པ། དེ་དག་དགོ་བ་སྦྱེས་
 ཐོབ་ནི་མ་ཡིན་ལ་སྦྱོར་བྱུང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པས་མ་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་ཤེས་པས་མ་བསྐྱས་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག་རྣམས་དགོ། །ཞེས་པ། བསམ་གཏོན་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་ལ་
 ཐུག་གོ། །འོ་ན་དེ་དག་བསམ་གཏོན་བཞི་བའི་ས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏོན་གཉིས་པ་ཡན་
 ཆད་ན་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། ལ་ལ་ན་རེ། གཉིས་པ་ཡན་

ཆད་ན་མིག་དང་ན་བའི་དབང་པོ་ཡོད་པས། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་གཉིས་དང་པོ་སྐྱབ་པའི་
 སྒྱུར་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པས། རི་སྐད་དུ། ལཱ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། །
 ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དུག་པོ་དེ་ལས་རིག་པ་ཡིན་པ་དུ་ཞེན། གསུམ་ནི་རིག་པ་སྒྲོན་
 མཐའ་སོགས། མ་རིག་པ་ནི་བསྒྲོག་གི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཟག་ཟད་མངོན་གྱིས་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་དང་
 རིག་པ་དངོས་ཡིན་ལ། གཞན་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གཉིས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་
 རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དབང་གིས་ཡིན་པས་རིག་པར་མི་འཆད་དོ། །ཡང་མདོ་ལས་ཆོ་འབྱུང་རྒྱུ་པ་
 གསུམ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། མངོན་པར་གྱིས་པ་དུག་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི།
 དང་པོ་གསུམ་པ་དུག་པ་ནི། ཆོ་འབྱུང་རྒྱུ་པ་ཡིན་བསྟན་པ་མཆོག་ཅེས་པ། གདུལ་བྱ་གཞན་
 གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཆོ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་རྩ་འབྱུང་གིས་ནི་གདུལ་བྱའི་
 ཡིད་འདུན་པར་བྱས་པའི་སྒྲོན་པ་འཕྲོག་པར་བྱེད། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་གྱིས་པས་ནི་
 གཞན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད། དུག་པ་ཟག་ཟད་
 མངོན་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱབས་པས་གཞན་སྒྲིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་སྒྲོན་པ་
 ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགས་པ་དང་།
 བར་མར་གནས་པ་དང་། ཞུགས་པ་རྒྱུ་པ་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ནང་ནས་
 གསུམ་པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཟད་བྱེད་གྱི་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་རོ་
 པོ་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བས་ཡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་རྩ་འབྱུང་གྱི་རོས་འཛིན་ནི་ཏིང་ལེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྩ་འབྱུང་གྱི་སྒྲ་འདུག་པ་ནི།
 འདིས་འབྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཅི་ཞིག་སྒྱུར་བར་བྱེད་ན། སྐྱལ་པ་དང་། འགྲོ་
 བའོ། །འགྲོ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུས་བྱ་ལྟར་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་འགྲོ་བ་དང་། ཐག་
 རིང་པོ་ལ་ཉེ་བར་མོས་པའི་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྩ་འབྱུང་ཏིང་འཛིན་དེ་ལས་ནི། །
 སྐྱལ་དང་འགྲོ་བ་སྟོན་པ་ལ། ཡིད་མཁྱོགས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལ། ཕྱིན་བྱེད་མོས་པ་ལས་
 བྱུང་ཡང་། ཞེས་བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱལ་པའི་རོས་འཛིན་ནི། རྒྱ་ཏིང་ལེ་འཛིན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་
 སྐྱལ་པ་ལ་འདུག་པ་ན་སྐྱལ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། སྐྱལ་སེམས་དེ་ལ།

གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལོ། །ཐུ་སྐྱེད་སེམས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཡང་། འདོད་པར་གཏོགས་པ་དང་། གཞུགས་
 སུ་གཏོགས་པ་གཉིས་དང་། སྐྱེད་པ་པོ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གཉིས་
 ལོ། །རྟེན་དེ་གཉིས་རེ་རེས་ཀྱང་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་གཉིས་གཉིས་སྐྱེད་ཀྱིས་པས་བཞི་དང་།
 བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་། བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱེད་པ་དང་། གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་
 བར་སྐྱེད་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སེང་གེར་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ནི་དང་
 པོའི་ངོས་འཛིན་དང་། རང་ལུས་ལས་སྤྱི་རྩོམ་ཏུ་སེང་གེ་སྐྱེད་པ་ནི། གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་
 པའི་ངོས་འཛིན་ནོ། །གང་སྐྱེད་པ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྐྱེད་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱིའི་སྤྱི་
 མཆེད་བཞི་པོ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། བདག་སྤྱི་མཆེད་ནི་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་ན་སྤྱི་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་མེད་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། རྒྱུན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། གཞུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེད་པ་ནི་ཕྱིའི་སྤྱི་མཆེད་གཉིས་ཁོ་ན་ཏེ། དེ་ན་དྲི་རོ་གཉིས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྟེན་གཞུགས་ཁམས་པས་འདོད་པའི་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་ན། དྲི་རོ་གཉིས་
 སྐྱེད་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་མེད་དེ། དེས་འདོད་པའི་སྐྱེད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་
 དང་། རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱེད་པ་ན་ཡང་དེ་ལ་སྤྱི་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གོས་དང་
 རྒྱུན་ལུས་དང་འབྲེལ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་མི་བགྱང་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་མི་སྐྱེད་ན་སྐྱེད་པས་དག་སྤྱི་
 བ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐྱེད་པས་དག་སྤྱི་བར་སྤྱང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེད་པ་པོས་སྤྱི་མེད་པ་ལས་གཞན་
 མེད་དོ། །མདོར་ན་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེད་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ནི་རྩ་འཁུལ་དང་དེའི་མདོན་ཤེས་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་དང་
 སྐྱེད་པ་ལ་ནི་རྩ་འཁུལ་གྱི་ཆོ་འཁུལ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་མདོན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ་
 ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་སེམས་ཀྱིས་སྐྱེད་པས་སོ། །སྐྱེད་སེམས་དེ་ཡང་བཅུ་
 བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་སེམས་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་རང་ས་དང་
 འོག་ས་བཞིའི་སྐྱེད་སེམས་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་བར་རྣམས་སོ། །ས་འོག་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་

གོང་མའི་སྐུ་ལ་སེམས་བདག་པོར་བྱེད་པ་ནི་མི་སྤྱིད་དེ། གོང་མའི་སེམས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་
 དེའི་སྐུ་ལ་པ་ལ་མི་འཇུག། བྱས་ནས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ལ་པར་བྱེད་ཀྱི། འོག་མས་སྐུ་ལ་པར་བྱེད་
 མི་རུས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐུ་ལ་པ་ནི། བྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་
 རྣམས་གཉིས། གཟུགས་གཏོགས་གཉིས་སྐུ་ལ་སེམས་དག་གིས། ཉིད་ག་ཀྱང་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །
 བསམ་གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་ལྡེའི་བར། ཁིམ་བཞིན་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་མིན། ཞེས་སོ། །
 སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། འདོད་པ་ན་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་འགྲོས་ཀྱི་སྟོན་སྟངས་བྱེད་པར་དུ་
 འཕགས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 པའི་སྐུ་ལ་སེམས་ཀྱིས་སྐུ་ལ་པའི་འདོད་པའི་སྐུ་ལ་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འགྲོ་རུས་
 ཀྱི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་མི་རུས། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྐུ་ལ་པས་ཀྱང་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་མི་རུས་པའོ། ཉིད་ལྟར་བཤད་པ་
 ན་སྐུ་ལ་པ་པོ་འདོད་ཁམས་གཟུགས་སུ་མི་འགྲོ་ཡང་། དེའི་སྐུ་ལ་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་འགྲོ་བ་
 དང་། སྐུ་ལ་པ་པོ་ཆངས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མ་འོངས་པར། སྐུ་ལ་པ་འདོད་ཁམས་སུ་འོངས་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། སྐུ་ལ་པ་ལའང་འདོད་པར་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་
 གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། གཉིས་པོ་རང་རང་གི་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། ས་རྣམས་
 བྱེད་པས་སོ་སོར་མཆོམས་བཅད་པའི་བྱིར་རོ། ཉིད་སྟེན་བསམ་གཏན་བཞིན། ཞེས་པ།
 སྐུ་ལ་སེམས་དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ལྟར་ས་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་སྟེན་པ་
 ཡིན་མོད། མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོར་བ་ལ་ལྟོས་སོ། འོ་ན་སྐུ་ལ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྐུ་ལ་སེམས་ཀྱིས་
 བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ལྡང་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དམ་ཞེན། དེ་ནི་དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་
 གཉིས། ཞེས་པ། འགྲེལ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ནི། ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དེ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལྡང་བ་མེད་དོ། ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། སྐུ་ལ་
 སེམས་སྐུ་ལ་པ་དང་ས་གཅིག་པ་དགོས་པའི་སྐྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པ་ནི། རང་
 གི་ས་ཡིས་སྐུ་ལ་པར་བྱེད། སྐྱར་འཇུག་པ་ནི་འོག་མས་ཀྱང་། ཞེས་སོ། འོ་ན་གང་གི་ཆོས་སྐྱབས་

འཇུག་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲུལ་སེམས་ཡོད་ན་ནི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་རིགས་
 མཐུན་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པའམ་སྒྲུལ་ཞེན། སྒྲུལ་པ་
 ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ནས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་ནས་གཞན་འཇུག་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ས་པ་
 དེ་གསོན་པོ་ཁོ་ན་ལའམ། ཞེན་གྱི་པ་ལ་ཡང་བྱིན་བརྒྱབ་ས་ཡོད། མི་རྟག་ལ་མིན་གཞན་དག་
 མིན། ཞེས་པ། དཔེར་ན། ལུང་ཐུན་ཆོག་ལས། འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གྱི་
 བསྐྱུ་བ་མཛད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ། བསྐྱུན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད་ནས། རི་བྱ་རྒྱུ་ཅན་དུ་སོང་
 རྟེ། རི་གསུམ་དབུས་སུ་རྩ་བའི་བ་ལ་འཇུག་ནས། བདག་གི་ལུས་འདི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པའི་
 སྒྲོབ་ས་རྣམས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱམས་པའི་བསྐྱུན་པ་མ་རྒྱས་གྱི་བར་དུ། རི་ཁ་
 ཟུམ་སྟེ་མ་ཉམས་པར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དག་ལུས་ལྟར་འོངས་ན། རི་རྣམས་
 ཁ་བྱེ་ནས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག ཅིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་སོ། གང་གི་ཆེ་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་
 ནས་འདུས་པ་དང་པོའི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་བྱེ་བ་ཐུག་དགུ་བཅུ་རྩ་དུག་དང་བཅས་པ་རི་བྱ་
 རྒྱུ་ཅན་དུ་གསེགས་ནས། བྱམས་པས་འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོའི་རུས་པ་ཐུག་ཏུ་བསྐྱུམས་ནས་ཆོས་
 བསྐྱུན་པས། ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཐུག་དགུ་བཅུ་རྩ་དུག་གིས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །
 གལ་ཏེ་སྒྲུལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྐྱུན་དུ་ངེས་སམ་ཞེན། སྒྲེ་བ་ལས་སྒྲེས་རྣམ་གསུམ་སོ། །
 ཞེས་སོ། འདིར་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་སྒྲུལ་པ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་
 བ་ནི། སྒྲུ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲེས་མཆོད་དགུ་པོ་ཡིན་ཏེ།
 དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དོ། འདབ་པོ་ནི་སྒྲུལ་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་བཤད། དེའི་
 དོན་ནི་སྒྲུལ་པ་དེ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆེ། ནང་གི་སྒྲེ་མཆོད་ལྟ་དང་། ཕྱིའི་བཞེ་
 སྟེ་དགུའོ། རྟེ་ཡང་དབང་པོ་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དད་དུ་གནས་པས་དེར་འཆད་གྱི། དབང་པོ་སྒྲུལ་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་
 མིན་པར་ཐལ་བས་སོ། ཡིད་གྱི་སྒྲེ་མཆོད་ནི་མི་ཙེ་སྟེ། སྒྲུལ་པ་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱུན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། སྒྲུལ་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

སེམས་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པས། ཚེས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱང་སྒྲུལ་པར་
མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གཞན་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་པོ་ལྟ་ཞེས་པ་དེ། སྒྲུལ་
པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འཇམ། གཞན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྩུ་འཕྱུལ་ལ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་
གཞན་ཡང་འཆད་པ་ནི། རྩུ་འཕྱུལ་སྒྲགས་དང་སྒྲན་དག་དང་། །ལས་ལས་སྒྲིས་པ་རྣམ་པ་ལ། །
ཞེས་པའོ། །གདགས་པ་ལས། སྒྲུལ་པ་ལ་སྒྲིས་ཐོབ་དང་སྒྲོམ་བྱུང་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། དང་པོ་
ལ་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་འི་མིག་དང་རྣ་བ་ནི་འདྲ་
བ་ལས་དེར་བརྟགས་པ་འཇམ། ཞེན། དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་པའི་
གཟུགས་དང་བ། ཏྲག་ཏུ་ཏྲེན་བཅས་མ་ཆང་མེད། །ཞེས་པ། མིག་དང་རྣ་བ་དེ་གཉིས་ནི་ཏྲག་ཏུ་
རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་མཚུངས་མི་སྟོན་དོ། །མིག་རྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་རྟོག་དཔྱད་
ཅིག་ཆར་དུ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་གྱིས་སྒྲེ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཏྲག་ཏུ་བརྟེན་དང་བཅས་པ་རི་ལྟར་
རུང་། ཞེན། དེར་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ལ། གཞན་དག་
ནི་ཀྱན་སྒྲོང་ས་འོག་མར་གཏོགས་ཀྱང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་ཡུན་རིང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུང་དོ། །

དེ་ལྟར་དེ་བཤད་པ་ལས་ནི། བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཤེས་བྱའི་གནས། །རི་བཞིན་མཐོང་ལ་
གོགས་མེད་པའི། །ཤེས་པ་རྣམ་བཅུ་མངོན་འགྱུར་ཤོག །ཀྱན་རྫོབ་རི་སྟེང་དམིགས་པར་བྱས་
ཀྱང་དེ་མེད་བཅུ་དྲུག་རྣམ་ཅན་དེ་ཡིས་དོན་དམ་ཤེས། །བདེན་དོན་ཆོས་ཀྱན་བཟུང་བྱར་བྱས་
ཀྱང་བཅུ་དྲུག་རྣམ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲོ་ལས་དེ་མ་བརྟུལ། །སྟོན་ལ་མངོན་དགའི་བདེ་འགྲོ་བ་དང་
སྟོན་བུ་ལ་དོན་གཉིས་ཆེ་གསུམ་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཆོག་ཤས། །གཞན་ལས་ཐོབ་ཡིན་སྐལ་བརྒྱུ་བ་དང་
གྲངས་མེད་པ་དེས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་མཛད། །

ཅེས་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྐབས་ལོགས་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་དུ་མི་ལོན་ཞིང་། །རྣམ་པར་འཛོད་དང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་། །
 རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཟག་མེད་སྐད་གྲུ་པོ། །གསལ་མཛད་དཔྱིག་གཉིན་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
 མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་སེལ་དང་ཡོན་ཏན་གྱན་འབྱོར་བ། །
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་ཆེན་རྣམ་བཞུད་ལ། །རག་ལས་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་མཛོད་བསྟན་བྱ། །

དེ་ལྟར་མཛོད་པར་བཛོད་ཅིང་། །རྣམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྒྲིབ་དུ་བཏང་ནས། །གནས་
 བཞུད་པ་སྒྲིབ་སྐད་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད་འཆད་པ་ལ། །གཉིས་ཏེ། །སྒྲིབ་སྐད་འཇུག་དངོས་བཤད་
 པ་དང་། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། །དོ་བོ་དང་། །དབྱེ་བ་དང་། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། །འཕྲོ་བ་པའི་
 ཚུལ། །བྱད་པར་གྱི་ཆོས། །ཉེར་བསྟོགས་བཤད་པ་དང་། །ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཡིན་མོད། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་
 མ་ཡིན་ལ། །བསམ་གཏན་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས། །དེ་ཐོག་མར་འཆད་པ་ནི། །རི་
 སྐད་དུ། །བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །དེར་སྒྲེབ་པ་དག་རབ་དུ་བཤད། །ཅིས་པ། །རྒྱ་
 སྒྲིབ་སྐད་འཇུག་དང་། །འབྲས་སུ་སྒྲེབ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སའི་དབྱེ་བས་བཞི་བཞིར་
 འབྱུར་རོ། །གཉིས་པོའི་བྱད་པར་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་ལྟ་སྟེ། །རང་ས་ཁོ་ནར་མཛོད་དུ་འབྱུར་བ་ནི་
 འབྲས་སུ་འོ། །འོག་སར་ཡང་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱའོ། །རྒྱ་ནི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་ཡིན་པའོ། །
 འབྲས་སུ་ལ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཡོད་པའོ། །རྒྱ་ནི་དགོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། །འབྲས་
 སུ་ལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད་པའོ། །རྒྱ་ནི་བསྒྲིབ་སྐད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། །འབྲས་སུ་ལ་ནི་
 ཐོས་བྱད་དང་སྒྲིབ་སྐད་ཀྱང་ཡོད་པའོ། །རྒྱ་ནི་རྒྱན་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ལ།
 འབྲས་སུ་ནི་ཆེ་རི་སྒྲིབ་པར་རྒྱན་ཆགས་པའོ། །འབྲས་སུ་ནི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །རྒྱ་ལ་ནི་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱང་ཡོད་པའོ། །མདོར་ན། །ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་སྟེ་དང་
 བཅས་པ་ནི་འབྲས་སུ་སྒྲེབ་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་
 འདིར་མི་འཆད་དོ། །རྒྱ་སྒྲིབ་སྐད་འཇུག་ནི། །རི་སྐད་དུ། །སྒྲིབ་སྐད་འཇུག་དགོ་བ་རྩེ་གཅིག་པ། །
 རིས་འབྲང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྟ། །ཞེས་པ། །མཚན་ཉིད་འདིས་ནི་གཟུགས་མེད་གྱི་སྒྲིབ་སྐད་འཇུག་

ཀྱང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་ཅེས་མཚན་གཞི་སྟེར་བསྟན་པའི་བྱིར། བྱེད་ཆེས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟེང་བསྟན་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་མི་སྟོང་པའི་བྱིར། རྒྱུའི་སྟོམས་འཇུག་འཆད་པའི་
 སྐབས་ཡིན་ཡང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་སྟེང་བསྟན་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་འདིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 སྟོམས་འཇུག་ཅེས་སྟེར་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་བྱིར། །འགྲེལ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་རི་ལྟར་བསམ་
 གཏན་ཡིན་ཞེན། ལོག་པར་ངེས་པར་སེམས་པའི་བྱིར་རོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
 བ། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་བོན་རུལ་བ་
 བཞིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་མི་དགོ་བ་དག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 བཤད། དོན་ནི། སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ།
 དེ་ནི་དགོ་བ་ཅེ་གཅིག་པར་འཆད་པའི་བྱིར། ཞེན། སྒྲ་སྟེར་བ་མི་འགལ་ཏེ། སེམས་པས་ན་
 བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་ལ། འདིས་ཀྱང་ལོག་པར་སེམས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལོག་
 པའི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སྟོམས་འཇུག་
 གི་རྫས་རྒྱན་ཡིན་པས་ངེས་མཐུན་ལ། གཞན་ལ་ནི་དེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དབེར་ན་ས་བོན་གྱི་
 རྫས་རྒྱན་རུལ་བ་ལ་ས་བོན་རུལ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུང་མ་བསྟན་
 ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད། མདོ་ལས་སྟོམས་འཇུག་མི་དགོ་བའི་མིང་ཅན་ཡང་གསུངས་སོ། །རི་
 ལྟར་ཞེན། ཆངས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། མི་དགོ་བའི་བསམ་གཏན་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ལས་སྒྲིབ་
 ཤིང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་ལ། དེ་དག་གིས་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་སྟོམས་ཏེ། བསྟན་པར་
 མི་འོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བསྟན་པ་མི་གསུང་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད།
 འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་པོ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ཐོབ་པ་
 ཡང་བསྟན་མོད། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འདི་མ་ཆང་སྟེ། དགོ་བ་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གྱིས་བྱེད་པའི་བྱིར། འོ་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་སེམས་ཐམས་
 ཅད་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེར་བཤད་པ་ནི་སྟོབས་རྒྱུ་
 ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི། སྟོབས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་དེ་དག་རིམ་བུ་ཞེ་ན། དཔྱད་དང་དགའ་དང་བདེ་
དང་ལྷན། ཡན་ལག་སྲ་སྲ་སྲངས་པ་ཡིན། ཞེས་པ། དག་བ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོ་ནི། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་དང་དགའ་བདེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའོ། །འདིར་རྟོག་པ་མ་སྒྲིམ་
ཀྱང་། དཔྱད་པ་སྒྲིམ་པས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྟུང་པའི་ཕྱིར། ཏུ་བ་དང་མེ་བཞིན་ནོ། །
སྒྱིར་ནི་དེ་ཡོད་ལ་དེས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་བཞིན་ནོ། །དགའ་བདེ་
གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སྟུང་པ་ལ་ནི་རྟོག་པ་ལྷན་པས་བྱབ་པོ། །འོ་ན་རིམ་བུ་
རྟོག་དང་དགའ་དང་། ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། དེ་ལྷན་སྒྲིམ་ན། ཡན་ལག་སྲ་སྲ་སྲངས་
པ་ཡིན། ཞེས་པར། བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་བས། དེར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཏུ། དཔྱད་དང་། ཞེས་སྒྲིམ་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མ་
གསུམ་ནི། དག་བ་ཅེ་གཅིག་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། སྟུང་པ་སྒྲངས་པའི་དགའ་བདེ་ཅན་དང་།
དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཅན་དང་། བདེ་བ་སྒྲངས་པའི་དག་བ་ཅེ་གཅིག་པའོ། །འདིར་བསམ་
གཏན་གྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡན་ལག་དེ་ཅུ་ལས་མ་བཤད་པས་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ།
འོག་ནས། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱད་དང་། དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་ལྷན། གཉིས་པ་ལ་
ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་བ་སོགས། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྒྲིམས་དང་། །
བྱན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་ལྷན། །མཐའ་ན་བཞི་བྱན་བཏང་སྒྲིམས་དང་། །བདེ་མིན་སྟུག་
མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ།
འོག་ས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བདེ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་
པའི་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
གང་ཞིག་སེལ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། རྣམ་འཛེལ། རྟོག་དཔྱད་དེ་ཟག་བཅས་
སམ། ཟག་མེད་ཏུ་འཛིན་ཅེ་ན། བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ནི་དང་པོའི་ཉིང་བསྟོགས་འཛིན་ཉིན་
པ་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། སྒྲ་རྣལ་ཏུ་ནི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ནས་
འདོད་པ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉིང་
བསྟོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། ཡོད་མོད། དེས་སྒྲིམ་སྒྲང་ཉིན་མོངས་མི་སྟུང་སྟེ།

མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་མི་སྤྱོད་ལ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་དེའི་ལོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་རགས་
 གྱིས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟོག་དབྱེད་དེ་དང་ལྡན་པ་
 ཡིན་མོད། ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དངོས་གཞི་ལ་ཆེར་དང་། བྱད་པར་བསམ་གཏན་དང་
 བོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཟག་མེད་གྱིས་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཚེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་
 དབྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ནི་དེའི་ངོ་བོར་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དང་བཅས་པར་ནི་འཛོགས་སྟེ། ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་
 ལག་སྟེ། ས་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤང་བྱ་ནི་གཙོ་བོར་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ལ་སྤེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཡིན་ལ། རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུ་
 འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་
 བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་དག་པ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད། །དེ་གང་ཡིན་ནི་
 རགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་མ་དེས་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིར་ལྟག་མཐོང་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བསྟོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ལམ་
 མ་ཡིན་པ་གཞན་རྗེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ལྟག་མཐོང་གི་ངོ་བོར་མ་སྤྱེས་པའི་ནི་གནས་སོ། །དེ་རྗེ་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མཚོན་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱས་གིང་།
 དགའ་བདེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདི་མེད་མི་རུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་ལྟག་མཐོང་རྒྱུང་བས་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིར་འཇུག་པ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་དེ་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་མེད་པར་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་པོ་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
 ཉེར་བསྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ནི་ལྟག་གཉིས་ཀ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཞིའི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་ཆེ་རྟོག་དབྱེད་
 དང་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་སོགས་ལྡན་པ་ཡིན་མོད། མཛོན་དུ་གྱུར་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་

དུན་ཤེས་བཞིན་སོགས་ནི་ཡུལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ནི་གནས་སུ་མི་རུང་པའི་
 བྱིར་། གཤམ་ཏེ་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་རང་རང་གི་ཉེར་
 བསྟོགས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱིས་ས་
 གོང་མ་ལ་སྟོས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་པོ་སེལ་རྒྱས་པའི་བྱིར་། དེ་ཡང་དཔེར་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲངས་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། ཟུང་བར་
 གྱི་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྟེང་པ་རྒྱུང་འབྱེད་དགུ་སྟོང་
 བར་བྱེད་པའི་སྟོམ་ལམ་ཟག་མེད་དོ། །འོ་ན་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་
 མ་སྟོས་པར་དངོས་གཞི་མཛོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ས་འོག་མའི་
 ཉོན་མོངས་སེལ་རྒྱས་ཀྱང་། རང་སའི་ཡོན་ཏན་དགའ་བདེ་གཉིས་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་
 བྱིར་། དེས་ན་ཟག་མེད་ལམ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་རྗེས་སྟོགས་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་མཛོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། གཉེར་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། དང་པོའི་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་གྱིས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་
 མོད། དངོས་གཞི་གང་ཡང་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པ་སྟིད་དོ། །དོན་དུ་གཉེར་ན་ནི། ཆགས་བྲལ་གྱི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་རྗེས་སྟོགས་དེར་ནི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་
 བསྟོགས་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པ་དེ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས། གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
 ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ནས། ཉེར་བསྟོགས་ལ་མ་སྟོས་པར་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
 སོགས་མཛོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་ན་ཤེས་རབ་རྒྱུང་པས་གྲོལ་བ་མི་སྟིད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དུས་གྱི་
 དངོས་གཞི་བྱི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་གི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་རྣམས་མི་ལྷན་པའི་བྱིར་རོ། །
 འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གྱི་གསུམ་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་
 སོགས་དེ་ཡན་ཆད་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། ཞི་གནས་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་གཏན་མི་

ལྷོས་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་མིན། །ཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 ཡན་ཆད་དུ་རང་རང་གི་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའི་ཆེ་དངོས་གཞིའི་
 རོ་བོར་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ནི་རང་རང་གི་ཉེར་བསྟོགས་
 ཀྱིས་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཆགས་བྱལ་གྱི་ལམ་དང་དངོས་གཞི་
 ས་གཅིག་ཅིང་། ཚེར་བའི་དབང་པོ་སོ་སོ་བ་མེད་པས་དབང་པོ་འཕོ་མི་དགོས་པའི་བྱིར། ཅིག་
 ཤོས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་དང་། བཞི་པའི་
 དངོས་གཞི་ས་མི་གཅིག་ཅིང་། ཚེར་བའི་དབང་པོ་འང་སོ་སོར་ངེས་པའི་བྱིར། གཙོ་བོ་ནི་ས་མི་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ནི་དངོས་གཞིར་
 འཇུག་པ་ལ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་གིས་འོག་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་
 པ་དེ་རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་རོ་བོར་སྐྱེ་བའི་བྱིར། སྒྲམ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ནས་བཞི་པར་འཇུག་པ་དང་། བཞི་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞིར་འཇུག་པ་
 སོགས་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ནི་ས་
 འོག་མ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཉིད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་དུས་ཀྱི་ལྷག་
 མཐོང་གི་རྟེན་ཞི་གནས་དེ་ཡང་ས་འོག་མས་བསྐྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ལམ་གྱིས་རང་ས་ལ་ཆགས་བྱལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། གོང་མའི་ལྷག་མཐོང་འོག་མ་ལ་མི་
 བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད། ཅེས་པ། སྒྲམས་འཇུག་དགེ་བ་རྩེ་
 གཅིག་པ། ཞེས་དང་། རྣམ་གཉིས་བཞི། ཞེས་པ་དང་། དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །
 ཅེས་པ་རྣམས་འདིར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་དོན་ནོ། །ཡུང་པོ་བཞི། ཞེས་པ། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མི་ལྟན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དེར་སྐྱེས་པའི་
 འཕགས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲམ་པ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། །འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྐྱེས། །
 ཞེས་པ། བསམ་གཏན་ལྟར་ཡན་ལག་གི་སྟོན་ས་འདྲ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ས་འོག་མ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གོང་མ་རྣམས་མཛོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་

བའི་དོན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པར་གཟུགས་མེད་དངོས་
 གཞི་ལ་འཇུག་སྤྱད་པ་དང་མི་འདྲོ། །གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པར།
 མེ་པ་གཞན་དག་གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བརྒྱལ་ལན་མང་པོ་དེ་དག་ནི་
 འགྲེལ་བ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་གཟུགས་
 དང་པོའི་ཉེར་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། འགྲེལ་བར། གཟུགས་ནི་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
 རྒྱས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་སེམས་འཇུག་པ་རྟེན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་
 ལས་གཞན་མ་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ །མདོ་མེ་པ་ལུས་སེམས་པན་ཚུན་དུ་གཅིག་གི་
 ཉེར་ལེན་ཅིག་གོས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བྱེད་པ་ཉེ་བྱེད་ལ། འདས་པའི་གཟུགས་ལས་སྐྱེ་རོ། །
 ཞེས་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་མོད། །མདོ་མེ་པའི་
 འདོད་པ་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉེར་
 ལེན་རྒྱ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་གྲུབ། །
 ཅེས་པའི་ཐོགས་སྒྲ་མ་དེར་སོང་བས། ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་དག་གི་ལུགས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་
 ཀྱི་སྐྱེང་ན་གཟུགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་
 དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི། ལུགས་དེར་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། འདིར་
 ནི། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཐོག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་། གཟུགས་
 དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་དོན་ཏེ། །བྱེད་སྐྱེའི་ལུགས་ནི།
 གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་དང་སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱ་ནི།
 འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་གཟུགས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རུས་དེར་འབྲས་བུ་འཛིན་
 པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་ཏེ།
 དེས་དེ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཞེས་སོགས་ནི། གཟུགས་
 མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་སྦྱར་བའི་རུས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་ལ། བཞི་པ་
 ནི་དམན་པ་ལ་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་མས་འཇུག་
 དངོས་གཞིའི་རྣམས། རྣམ་པ་བརྒྱད། ཅེས་པ་འདི་ནི། དངོས་གཞིའི་རུས་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་

ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྟོགས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་འདིར་མ་བགྲངས་སོ། །
 བདུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་དང་། བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་པ། སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཟག་མེད་
 མི་སྤྱིད། ཅེས་པའོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རོ་མུང་མཚུངས་
 ལྷན་སྤྱིད་བཅས་སོ། ཞེས་པ། སྟོམས་འཇུག་གི་རྫས་མ་རུང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་
 ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན། སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་
 བསམ་གཏན་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོག་མེད་དུ་འགོ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱིད་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་
 མཚུངས་ལྷན་དུ་འབྲུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དག་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་པར་
 མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་དུས་སུ་འདས་པའི་རོ་མུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས།
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྫས་གང་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་དེས་རོ་མུང་བར་བྱེད་དེ། རོ་མུང་བར་བྱ་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་ལངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རོ་མུང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྱིད་པ་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ།
 ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བ་ལེན་པའི་ཀུན་འབྲུང་གི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་དོ། །ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་
 པའོ། ཞེས་པ། སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཉམ་
 གཞག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་དང་བཅས་ན་སྤང་བོ་ལྷ་པའོ། །
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་འདིར་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་
 ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་
 གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དང་པོ་ལ་ལྷ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་རྫས་གཅིག་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་བའི་
 གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་བཏང་སྟོམས་གཉིས་པོ་རྫས་གཅིག་པ་དང་། བཞི་བའི་ཡན་
 ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་རྫས་གཅིག་ཉིད་དང་། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དང་གསུམ་པའི་བདེ་བ་རྫས་མི་གཅིག་པར་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་
 རྫས་མི་གཅིག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། ཞེས་པ། བསམ་

གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་དངོས་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དགོ་བའི་ས་
 མང་པོ་བའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་མི་སྤྲོད་དོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད། ཚོར་བ་
 བདེ་བ་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཉིས་ལས་ནི་མི་སྤྲོད། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་མེད་པའི་
 བྱིར། སེམས་ཚོར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་
 སེམ་པར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དེ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དགའ་བའི་མིང་གིས་
 བཏགས་ནས་ཡན་ལག་ཏུ་བགྱངས་ཟིན་པའི་བྱིར། དེར་བགྱངས་ཟིན་ནས། ཡང་བདེ་བའི་ངོས་
 འཛིན་དུ་དེ་ཉིད་བགྱངས་ན་ནི་ཡན་ལག་གཞན་དུ་མི་བགྱངས་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཤིན་ཏུ་
 སྦྱངས་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བདེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་
 པ་ཉན་ཐོས་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ།
 ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 ཚེན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བྱེད་བྱག་
 ཏུ་སྦྱ་བ་ན་རེ། འདོད་པའི་རྟོན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི།
 ས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས། རིམ་པ་ལྟར། འདོད་པའི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་
 ཀྱི་རེག་བྱ་འཛིན་མི་ལུས་པས། རེག་བྱ་དང་ལུས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པར་འདོད་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ལུས་དབང་གིས་གཟུགས་ན་སྦྱོང་བའི་རེག་བྱ་འཛིན་པ་ཐལ་བ་
 དང་། འདོད་པའི་ལུས་དབང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་ཡན་ལག་གིས་རྫས་ལོག་པར་བཞག་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་གང་ཞེན། རབ་
 ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་དཔྱོད་ཀྱི་འབྱུག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ལས་ཀྱང་རེས་པར་འབྱུང་བའི་དད་པ་ཞིག་གོ། །ཡང་གཞན་དག་ན་རེ།
 བསམ་གཏན་སྣ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་ལ་ངོས་འཛིན་པ་མི་འཐད་

དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་དུང་། བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི། དགའ་བ་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་ཡིད་
 བདེ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུང་རྣམ་གཉིས་བྱིར་དགའ་
 ཡིད་བདེ། ཞེས་པ། ལུང་གཉིས་ནི། འདི་ལྟར། རྣམ་པར་བསྐྱར་བའི་མདོ་ལས། །བསམ་
 གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ན། འདིར་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་ལུས་པ་འགགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པས་དབེན།
 སྤྲིག་ཏུ་མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས། དཔྱོད་པ་དང་བཅས། དབེན་པ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉེ་བར་སྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །
 དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་ནས། རང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་བས། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་
 དང་བདེ་བ་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བ་ལ་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དྲན་པ་དང་ལྡན། ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་ཏེ། བདེ་
 བ་ལུས་ཀྱི་མྱོང་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ལས་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། བདེ་བ་ལ་རྣམ་པར་
 དཔྱོད་པ། བཏང་སྟོམས་པའོ། །ཞེས་དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཉེ་བར་
 བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས། སྤྲིག་པ་སྤྱུལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་། ཡིད་བདེ་བ་
 དང་མི་བདེ་བ་སྤྲོ་ནས་ཀྱང་རྒྱབ་པས། བདེ་བ་ཡང་མེད། སྤྲིག་པ་སྤྱུལ་ཡང་མེད་པ་བཏང་སྟོམས་
 དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བའི་ངོས་འཛིན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུས་བདེ་
 ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དང་། ཡིད་བདེ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབས། ལུས་བདེ་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཛིན། །ཡིད་བདེ་ལ་བདེ་བའི་མིང་གིས་མི་འདོགས་པར་དགའ་བའི་
 མིང་གིས་འདོགས། བདེ་བ་སྤྱིའི་བྱད་པར། །སེམས་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་
 དང་བྲལ་བའི་སེམས་བདེ་ལ་འཆད་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་ཤིང་། ལུས་ཆོར་བདེ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་དང་། ཡིད་བདེ་དགའ་བ་ཡིན་པ་ལ་ལུང་གི་སྐྱབ་
 བྱེད་དངས་པ་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པའོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་ཡན་ལག་དེ་

དག་ཚང་བར་ཡོད་དམ་ཞེན། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དག་ལ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེས་བཞིན་དུན་
 བ་དང་། །བཏང་སྒྲིམས་དུན་བ་དག་བ་མེད། །ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་སྒྲིམས་བཏང་སྒྲིམས། །ཞེས་བ་དེའི་
 རྒྱལ་ལ། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟོག་དཔྱད་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་དུ་རུང་བ་དང་། ལྷ་ག་
 མ་རྣམས་ལ་འང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཏང་སྒྲིམས་ཡོད་དུ་རུང་བ་ལྷ་བྱུང་བ་ཤད་དོ། །གང་ལྷ་ར་ཡང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལ་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འཛིན་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷ་ན་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་ཉིད་ལ་འཆད་དོ། །ཡང་རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་
 བསམ་གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲིམས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཚོར་བ་ལྷ་རྒྱ་ལྷ་ལ་བྱུང་
 བར་ཡོད་དམ་ཞེན། སྒྲིམས་པའི་བསམ་གཏན་དག་ནི། །ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བཏང་སྒྲིམས་དང་། །
 བཏང་སྒྲིམས་ཡིད་བདེ་བདེ་བ་དང་། །བཏང་སྒྲིམས་བཏང་སྒྲིམས་ཚོར་བ་ཡོད། །ཅེས་པ། སྒྲིམས་
 པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཚོར་བ་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
 དང་། ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཚོགས་བཞི་པའི་བཏང་སྒྲིམས་སོ། །ཞེས་བཤད། འདི་
 མཉམ་བཞག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པས། ལུས་ཚོར་དང་། འདིར་བཏང་སྒྲིམས་བཞག་པ་ནི། བསམ་
 གཏན་བྱུང་བར་ཅན་ནས། ཉིར་བསྐྱོད་པའི་ཚོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཡང་སྒྲིམས་པའི་བསམ་
 གཏན་གཉིས་བ་ན་ཡིད་བདེ་བ་དང་བཏང་སྒྲིམས་སོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་མོ་དེ་
 བས་ལུས་བདེ་ནི་མ་བཞག། །ཡིད་གྱི་ས་པའི་བཏང་སྒྲིམས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་དོ་བོའོ། །སྒྲིམས་
 པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་བ་ན་ནི་ཡིད་གྱི་ས་པའི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྒྲིམས་སོ། །སྒྲིམས་པའི་བསམ་
 གཏན་བཞི་བ་ན་ནི་བཏང་སྒྲིམས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བཏང་སྒྲིམས་གཉིས་པོའི་བྱུང་བར་
 ནི། སྒྱུར་བྱུང་དང་། སྒྲིམས་ཐོབ་ལས་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་སྒྲིན་དངོས་སོ། །
 འོ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་ན། ལྷ་ལྷེ་གཉིས་སུ་མ་བྱུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་
 གཞན་གསུམ་ཡང་མེད་ཅིང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱང་མེད་ན། མིག་གིས་གཟུགས་དང་། རྣ་
 བས་སྒྲིད་དང་། ལུས་ཀྱིས་རིག་བྱ་རི་ལྷ་ར་ཡུལ་དུ་བྱེད། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱང་གང་གིས་སྒྲོང་
 བར་བྱེད། ཅེན། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྒྲོང་། །གང་
 ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །དེ་ལྷང་མ་བསྐྱོན་ཉོན་མོངས་མིན། །ཞེས་པ། འབྲེལ་པར།

སྤྱུལ་པའི་སེམས་བཞིན། ཞེས་བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་གོང་མ་པས།
 འོག་མའི་སྤྱུལ་པར་འདོད་པ་ན། འོག་མའི་སྤྱུལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས། གཟུགས་སོགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། ལུས་ངག་གི་རིག་
 བྱེད་ལ་འཇུག་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་དཔྱོད་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་འདྲ་དེ་གོང་མའི་
 རྟེན་ལ་སྤངས་པ་ན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དེའི་ས་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་རྟེན་
 དཔྱོད་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། དགོ་བ་ལ་གུས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མའི་དགོ་བ་ཟག་བཅས་ནི་ས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་སུ་
 ཅན་ཡིན་ལ། ས་གོང་མ་ནི། རྒྱུ་སྒྲིན་དེ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 མིག་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྟན་པར་འཆད་ཀྱང་།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབང་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་
 སོགས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དེའི་
 ཡིད་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཞིག་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཙོ་སེམས་ཀྱིས་དང་པོའི་རྟེན་དཔྱོད་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 དེའི་ཆེ། རྟེན་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་གཙོ་སེམས་དེ་ཉིད་འོག་མའི་སེམས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྟེན་དཔྱོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱི་སེམས་ཞིག་
 མངོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན། གོང་མའི་སེམས་ཉིད་འོག་མའི་སེམས་སུ་
 བྱས་པ་ལ། འོག་མའི་སེམས་གོང་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །བཞི་པ་
 འཕྲོ་བ་པའི་ཚུལ་ལ། ཆོག་དོན་དངོས་དང་། དེ་ལས་སྒྲིས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དག་པ་བ་དང་།
 ཟག་མེད་དང་། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་འཕྲོ་བ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་དང་མི་ལྡན་འདོད་
 ཆགས་བྲལ། སྦྱོ་བ་ལས་ནི་དག་པ་འཕྲོ་བ། །ཅེས་པ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 སེམས་དག་པ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི། དེ་འདྲ་དེ་གསར་དུ་རྟོན་པའི་དུས་གཉིས་ཏེ།
 ས་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་དང་། གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྦྱེས་པའི་ཆེའོ། །

དཔེར་ན་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཙམ་གྱི་ཆེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དག་
 པ་བ་གསར་དུ་རྟོན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་གསར་དུ་རྟོན་
 པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་སོགས་གོང་མ་རྣམས་
 ལའང་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱིད་ཅེ་མ་གཏོགས་གོང་མ་ནས། འོག་མར་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ཆེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོན་པ་དེ་ཡང་ཉམས་པ་དང་། གནས་པ་དང་། བྱད་པར་ཆ་
 མཐུན་གསུམ་ཡིན་ལ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེས་པར་སྦྱར་བས་ཐོབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཆེ་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གོང་མ་ནས་སྐྱེས་
 པའི་ཆེ་ཐོབ་པ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ནའོ། །དེ་དང་མི་ལྡན། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་སྤར་ལྡན་པ་
 ལས་གསར་དུ་རྟོན་པ་ཞིག་དང་། དེ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་
 བརྟན་ནོ། །གང་ཞེན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་ལྡན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡང་སྦྱར་བའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །སྦྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཐོབ་པར་མི་སྤྱིད་པར་སྟོན་
 པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉིས་པའི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བཤད་པའི་འཕྲོལ་བྱེད་
 གཉིས་ཀྱིས་འཕྲོལ་རྒྱ་དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་དངོས་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་གི་
 དགོ་བ་ཙམ་ལ་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཉེར་བསྟོགས་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོའི་ཆེ་ཉིད་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དགོ་བ་དག་པ་པའི་འཕྲོལ་རྒྱ་དངོས་སུ་
 བརྟན་པ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དམ་ཞེན། གསུམ་པ་ཞིག་ཤུགས་ལ་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆགས་བྲལ་གྱི་གང་འཕྲོལ་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་གོང་མ་དེ་
 གཏོང་བར་བྱུང་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་མ་དེ་གསར་དུ་འཕྲོལ་པར་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཆ་མཐུན་སྤར་མ་
 གསུམ་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཐོབ་པ་ལས་འོས་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཆ་མཐུན་སྤར་མ་གསུམ་

གཏོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཆ་མཐུན་གསུམ་ཐོབ་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །
 འདི་ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་
 ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་འཕོས་པར་འཛིག་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
 འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། །བསམ་གཏན་དག་པ་བ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལས་འཐོབ་པ་དང་འདོར་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།
 ཡོད་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་འཐོབ་ལ། ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འདོར་རོ། །
 ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འཐོབ་ལ། འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འཐོབ་ལ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འདོར་རོ། །གོང་ནས་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲིབ་ན་
 འཐོབ་ལ། དེ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྲིབ་ན་འདོར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དྲངས་སོ། །
 དེར་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ནི་མཚོན་པ་ཅུ་ལྟེ། ཆ་མཐུན་སྒྲུ་མ་གསུམ་གྱི་གཏོང་རྒྱ་དང་འཐོབ་རྒྱ་ལ་
 བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་འཐོབ་རྒྱ་ལ་ནི་ཟག་མེད་འདོད་ཆགས་བྲལ་
 པ་ཡིས། ཞེས་པ། དེ་དང་མི་ལྡན་པ། ཞེས་སྒྱུར་ནས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིས་འཐོབ་
 པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 ནས་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་མི་
 ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།
 འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་ན་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཅུ་གིས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་འཐོབ་པར་མ་ངེས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ཉེར་བསྟོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་
 གྱི་ཆེ་ཉེར་བསྟོགས་ཟག་མེད་སྒྲིབ་ཡང་། མི་ལྡན་པ་ལས་རྟོད་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །དེས་
 ན་གཞུང་རྩ་བར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ། ཅེས་བཤད་ཀྱི། ངེས་པ་ལ་འཇུག་པས་

ཐོབ་ཅེས་མི་འཆད་དོ། །དེ་དང་མི་ལྷན་ཞེས་སྒྱུར་བའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས། ལྷ་རྒྱུ་མེད་དང་
 ལྷན་པ་ནི་སྒྱུར་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་མི་སྒྲོབ་པ་དངོས་
 གཞིས་བསྐྱུས་པ་འཐོབ་པ་དང་། དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྩོན་པོར་འཕོས་པ་ན་རྩོན་པོས་བསྐྱུས་པའི་
 སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་འཐོབ་པ་དག་སྤྲིད་པས་སོ། །ཟག་མེད་གྱི་འཐོབ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་
 དུ་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། ཉམས་པས་འཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། དཔེར་ན་མི་སྒྲོབ་པ་ཉམས་པ་ན། སྒྲོབ་
 པས་བསྐྱུས་པའི་དངོས་གཞི་འཐོབ་ཀྱང་། སྒྲོམས་འཇུག་ཟག་མེད་གྱི་རིགས་ཙམ་སྒྲར་ནས་ལྷན་
 པའི་གསར་དུ་རྟོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུ་མ་དག་གསུང་ཡང་། འདི་མི་ལྷན་པ་ལས་རྟོད་
 པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་མོད། སྒྱིར་ཉམས་པས་གཏོང་བའི་རྒྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་
 པ་ཡང་སྤྲིད་དོ། །ཞེས་ཁས་སྤངས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །རྒྱུ་བཞི་པ་སྒྲེ་བས་འཐོབ་པ་ནི་ཡེ་
 མི་སྤྲིད་དེ། སྒྱིར་འཆི་འཕོ་བ་ཟག་མེད་གྱི་གཏོང་རྒྱུར་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲེས་པ་
 ཙམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཐོབ་པ་སྤྲིད་ན། སོ་སོ་སྒྲེ་པོ་ཟག་མེད་དང་ལྷན་པ་དག་ཀྱང་སྤྲིད་པར་ཐལ་
 བས་སོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་འཐོབ་རྒྱུ་ནི། ཉོན་མོངས་ཙན་ཉམས་སྒྲེ་བ་ཡིས། །
 ཞེས་པ། འདིར་ཡང་སྒྲར་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་ཞེས་སྒྱུར་ནས། ཉམས་པས་འཐོབ་པ་ནི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲོམས་འཇུག་
 ཉོན་མོངས་ཙན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲེ་བས་འཐོབ་པ་ནི། ས་གོང་མ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་
 སྒྲེ་བའི་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཐོབ་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྲིད་ཅེ་མ་གཏོགས་པའི་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འདི་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཐོབ་པ་དང་། སྒྱུར་བས་ཐོབ་པ་གཉིས་
 ནི་མི་འཆད་དོ། །དཔེར་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་གོང་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཡེ་ནས་ལྷན་པར་འཆད་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཆེ་གསར་དུ་རྟོད་པར་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་
 མོངས་ཙན་ལ་སྒྱུར་བས་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཙན་
 ས་འོག་མ་པ་དེ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་འདི་ཡང་མཆོན་བྱེད་
 ཙམ་ཡིན་ཏེ། དགོ་བ་དག་པ་བ་སྤངས་པ་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉམས་པས་ས་དེའི་དག་པ་གསར་དུ་
 རྟོད་པ་གཅིག་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་རང་སའི་ཆགས་བྲལ་ལས་

ཉམས་པའི་ཆེ་རྒྱུད་པ་གཅིག་འགྲེལ་པ་ཉིད་ལས་བཤད་ལ་དེ་ཡང་དག་པ་པ་ལས་མེད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་དེ་ལས་སྒྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་ལས་བསྟན་པའི་ལེའུར། སྒྲོམས་འཇུག་
 དག་པ་པའི་གཏོང་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ས་འཕྲོས་པ་དང་། ཉམས་པ་དང་། རིགས་མཐུན་བཏང་
 བ་གསུམ་བཤད། འདིར་དེའི་ཐོབ་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ཆགས་བྲལ་དང་། སྒྲེས་བས་ཐོབ་པ་
 གཉིས་ཅུ་བར་བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་པར་ཉམས་པས་འཕྲོབ་པ་དང་གསུམ་བཤད་དོ། །འདི་དག་
 གི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ནི། །གང་ལ་གཏོང་ཐོབ་ཅི་བའི་གཞི་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སས་བསྐྱུས་པའི་
 དགོ་བ་དག་པ་པ་དག་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲུར་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒྲེ་བས་ཐོབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་
 འབྲས་བུ་སྒྲེ་བས་ཐོབ་པ་སྟེ་རང་སའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཏོང་ཐོབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྒྲུར་བྱུང་གི་དང་། སྒྲེས་ཐོབ་ཀྱི་འོ། །དང་པོ་ནི། ས་འོག་མ་འོག་མའི་རྟེན་ལ་གོང་མ་གོང་མའི་
 སྒྲོམས་འཇུག་སྒྲེ་བ་ནི། གཉིས་ཏེ། དངོས་གཞི་དང་། ཉེར་བསྟོགས་སོ། །དངོས་གཞི་ནི་ས་
 འཕྲོ་བས་གཏོང་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པས་འཕྲོབ་པར་འཆད་ལ། ཉེར་
 བསྟོགས་ནི་ཉམས་པ་དང་འཆི་འཕྲོ་བས་གཏོང་བ་དང་འཕྲོབ་པར་ཡང་འཆད་དོ། །དང་པོ་དངོས་
 གཞི་ས་འཕྲོ་ཚུལ་ནི། གཉིས་ཏེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས།
 འདོད་པའི་ས་མི་གཏོང་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་དེར་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཏོང་བ་དང་། རྟེན་དེར་གཉིས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་
 གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་། གཉིས་པའི་དག་པ་པ་གསུམ་པོ་གཏོང་བ་སོགས་སྒྲུར་ཞིང་།
 སྤྱིད་ཅུའི་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ། སྤྱིད་ཅུའི་སས་བསྐྱུས་པའི་དགོ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མཐའ་དག་གཏོང་ཞིང་། ཟག་མེད་ས་དགའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའོ། །ཉམས་པས་གཏོང་འཕྲོབ་
 ནི། སྤྱིད་ཅུའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པས་སྤྱིད་ཅུའི་སེམས་ཐོབ་པ་ནས། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་འཕྲོབ་ཅིང་། གསུམ་
 པའི་སས་བསྐྱུས་གཏོང་བ་དང་། དང་པོའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པས་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱུས་

གཏོང་ཞིང་། དང་པོའི་སས་བསྐྱེས་འཕྲོ་བ་པ་ནི་སྦྱོར་བྱུང་ས་འཕྲོ་ས་པའི་གཏོང་འཕྲོ་བ་པོ། །སྦྱོར་
བྱུང་སར་བསྒྲུགས་ནི་ས་འཕྲོ་ས་པས་གཏོང་འཕྲོ་བ་རྩ་མི་རྩེ། དཔེར་ན་འདྲོད་པའི་ཆགས་བྲལ་
ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་དངོས་གཞི་གཏོང་ཡང་། ཉེར་བསྒྲུགས་གཏོང་བར་མ་དེས་པའི་བྱིར་ཏེ།
རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལས་ཉམས་ཀྱང་། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་ཉེར་བསྒྲུགས་གྱི་ངོ་བོར་གནས་
པས་སོ། །ཉེར་བསྒྲུགས་ནི་ཉམས་པས་གཏོང་སྟེ། དཔེར་ན་རྟེན་དེར་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱུང་པ་ན་ཉེར་བསྒྲུགས་གྱི་རྫས་གཏོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེར་འདྲོད་པའི་སེམས་ཐོབ་
པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། སྤྲ་ནས་ལྡན་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་རྟེན་དེར་བསམ་གཏུན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ནས་སྤིང་རྩེའི་ཉེར་བསྒྲུགས་གྱི་བར་འཕྲོ་བ་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི།
འཕྲོ་བ་ཚུལ་གཞན་མ་བཤད་དོ། །ཉེར་བསྒྲུགས་འཆི་བས་གཏོང་བ་ནི། རྟེན་དེར་ས་གོང་མ་གང་
གི་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཉེར་བསྒྲུགས་ཅམ་ཐོབ་ནས་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དག་གི་ཆེ་ནའོ། །
དེའི་ཤེས་བྱེད། དེ་འདྲ་དེ་གི་འཕྲོ་ས་ནས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ནི་འདྲོད་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
འོན་ཉེར་བསྒྲུགས་ཉམས་པས་གཏོང་བ་དང་སོ་སོ་བ་མེད་དོ། །ཞེན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་
ས་ནས་འཆི་འཕྲོ་བའི་ཆེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། འོག་སའི་ཉེར་བསྒྲུགས་ལ་ཡང་། ཉེར་བསྒྲུགས་ལས་
ཉམས་རྗེས་སུ་འཆི་འཕྲོ་བ་དང་། མ་ཉམས་པའི་ངང་ནས་འཆི་འཕྲོ་བ་སོ་སོ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་
སྦྱེས་ཐོབ་གྱི་ཐོབ་གཏོང་གི་ཚུལ་ནི། གཞུང་དུ། ས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྦྱེ་བའི་ཆེ། གོང་སའི་
སྦྱེས་ཐོབ་བཏང་ནས། འོག་མའི་སྦྱེས་ཐོབ་གསར་དུ་རྟེན་པར་སྟོན་པ་ནི། སྦྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་
ཐོབ། །ཅེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉམས་སྦྱེ་བས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་གཉིས་གྱིས་སྟོན་ལ། འོག་
ནས་གོང་དུ་སྦྱེ་བའི་ཆེ་སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་ནི།
འདྲོད་པ་ནས་བསམ་གཏུན་དང་པོར་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་རྒྱུའི་སྟོམས་འཇུག་ལྡན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་
བསམ་གཏུན་དང་པོར་སྦྱེས་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་རྟེན་མི་འཕྲོ་བ་པོ། །ཞེས་འཆད་པས་
སོ། །ཞིབ་མོར་ན། བསམ་གཏུན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ། བསམ་གཏུན་དང་
པོའི་དགོ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ནི། བསམ་གཏུན་དང་པོའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་བཏང་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་
དེར་བསམ་གཏུན་དང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ནས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིར་འཕྲོ་ས་བྱིན་པའི་བྱིར་།

དུས་དེར་སྒྲིམ་ཐོབ་ནི་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ཐོབ་ནི་རྣམ་སྒྲིབ་དང་གཏོང་ཐོབ་ཀྱི་དུས་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ནམ་གྱི་ཆེ་གཏོང་ཞེན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེའོ། །དེ་བས་
 བ་སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱི་ས་འཕོ་ཚུལ་ནི། གོང་འོག་རྩ་སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །བོད་སྐད་མ་དག་
 གིས་དེ་ལྟར་ཞིབ་རྩུམ་བསམས་པར། ས་འཕོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་འཕོ་བས་བྱུང་བར་ཁས་
 ལེན་པ་ནི་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པར། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། སོ་སོ་སྒྲིབ་པ་དག་གིས་ས་
 འཕོ་རུང་མི་ཕོ་རུང་འཆི་བས་གཏོང་ཞེས་འཕོ་བ་ལ་འཆི་མི་འཕོ་བ་ཞིག་གྱུང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆངས་རིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འཕོས་པ་དེའི་ཆོ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་བཏང་བ་ཡིན་མོད། གནས་པ་ཆ་མཐུན་དང་
 བྱེད་པར་ཆ་མཐུན་ནི་བཏང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དེར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲིམས་འཇུག་དག་པ་
 བ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཞེན། གོང་དུ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིབ་རྩུམ་འབྱེད་ཚུལ་གོ་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་
 གཉིས་མ་བཏང་བ་ནི་ཁས་ལེན་ལ། སྒྲིབ་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཆོ། སྒྲིབ་བྱུང་གི་ཡན་ལག་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་མ་རྣམས་
 སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། །
 ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དག་བ། །སྒྲིབ་པོ་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་
 གྱུང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་རང་དག་དང་། །ཉོན་མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་གྱུང་། །ཞེས་
 པར། གསུམ་པ་ནི་རང་ས་ནས་བབྲངས་པའི་གསུམ་པའོ། །དེ་ཡང་ལྷག་འོག་རྩུམ་གསུམ་
 ཡོད་པ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མེད་པ་དག་ལ་ནི་མ་ངེས་སོ། །སྐབས་འདིར་དག་པ་བ་དང་།
 ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་འདི་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཟག་མེད་དང་།
 དག་པ་བ་གཉིས་ནི་རེ་རེའི་རྗེས་སུ་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་
 ཕན་ཚུན་དེ་མ་ཐག་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རང་སའི་དག་པ་བ་ནི་ཕན་
 ཚུན་དུ་རྒྱ་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་འོག་སའི་དག་པ་བ་འབྱུང་བ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པས་གཟིར་བའི་ཆེ་ཡིན་ལ། དག་པ་བ་ལས་ས་མི་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འབྱུང་བ་

ནི་མི་སྤྱོད་དེ། ས་རྒྱམས་སྤྱོད་པས་སོ་སོར་མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་
 གུང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་དང་། འོག་སའི་རྟེན་ལ་ཡིན་གྱི། རང་སའི་རྟེན་ལ་ནི་ལྷ་ག་
 འོག་གསུམ་པ་དང་། རྟེན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ་སོགས་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་
 དུ་ན། འོག་དགོས་མེད། ཅེས་པའི་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་རང་སའི་དག་པ་པ་
 ལས། ས་གོང་འོག་གི་རྟེན་མོངས་ཅན་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ལ། དེའི་དམིགས་གྱིས་བསལ་
 བ་ནི། ཤི་འཕོའི་དག་ལས་རྟེན་མོངས་གྱུན། ཁྱིམ་པ་ལ། འབྲེལ་པར། འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་སྟེ།
 བས་ཐོབ་པའི་དག་པ་བའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ། ས་ཐམས་ཅད་པའི་རྟེན་མོངས་པ་ཅན་སྟེ། ཁྱིམ་
 བཤད་པ་དེའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་རྟེན་ཅན་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས་ནི་མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཆི་འཕོ་སྟེ་བ་བཏང་སྟོམས་ལ། རྩེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་
 དེ་མེད། ཅེས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྟེས་ཐོབ་གྱི་དག་པ་པ་ལ། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་སེམས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཁིང་། དེ་ལས་ནི་རང་ས་གོང་འོག་གི་རྟེན་མོངས་གསུམ་ག་
 འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། རྟེན་དེ་ནས་གསུམ་གར་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སྟོར་
 གོང་མའི་འཆི་སེམས་ལ་དག་པ་པས་བྱལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་དང་འོག་སར་སྟེ་བ་ན་འཆི་
 སེམས་རྟེན་མོངས་ཅན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འཆི་བའི་དུས་གྱི་དག་པ་པ་འདི་ནི། ས་གང་ནས་འཆི་
 འཕོ་བའི་ས་དེས་བསྐྱས་པ་ཡིན་གྱི། གོང་དུ་སྟེ་བའི་ས་དེར་གཏོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དེའི་
 རྒྱུ་སྤྱོད་གྱི་ཐ་མ་འདོར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་
 སེམས་ཡིན་ཡང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་སྟེ། ཆོར་བ་དགའ་བདེ་ལས་འཆི་འཕོ་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་གྱི་དག་པ་པ་འདི་ལ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དག་སེམས་སྟོར་བྱུང་གི་སྐབས་
 སུ་བཤད་པའི་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་གང་གི་ཡང་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་ལ། སྟོམས་འཛུགས་
 ཅེས་གུང་བྱ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆི་སེམས་རྟེན་མོངས་
 ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་དེའི་དུས་གྱི་དག་པ་པ་དེ་རོ་མུང་མཚུངས་ལྷན་དུ་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་
 མུང་བ་ནི་དངོས་གཞིའི་རོ་མུང་བ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆངས་ངེས་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 པོར་སྟེ་བའི་ཆོ། རྟེན་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་

བསམ་གཏན་དུ་མི་འགྱུར། མེད་ན་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གང་གིས་སོག་ །ཅེ་ན། དེ་ནས་རང་ས་
གོང་ས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཆེ་ཡང་། འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཆེ་རབས་གཞན་ལ་ལན་
གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱས་ནས་བཏང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེས་ནས་
མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སོག་པ་གཅིག་སྤྱིད་པ་དེའི་ཆེ་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་དུས་
ཀྱི་སེམས་བྱུང་སེམས་པས་དེ་དག་ཏུ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་རང་
ས་ནས་རང་སར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་མེད་མོད། གོང་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་རི་
ལྟར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་བཞིར་བྱས་གྱི་ས་གོང་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་མེད་དེ། ཡོད་
ན་དེ་འདྲ་དེ་སྐྱེས་ཐོབ་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་
གྱིས་གཏོང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་སྐབས་དེར་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ནས་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ན་དེ་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མི་གཏོང་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་
བའི་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཏོང་བར་ངས་སོ། །ཡང་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ལས་
འཕྲོས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཟག་མེད་ངས་པར་སྐྱེ་འཕྲུལ་ཞེ་ན། དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས། །
རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་
མཐུན་པའི། །ཉམས་ཆ་མཐུན་སོགས་མཐུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་
གཅིག་ །ཞེས་པ། བཞི་པོའི་ངོས་འཛིན། མཐུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
ལ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་དངོས་སུ་འཕྲུལ། རྒྱད་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བས་ངོས་འཛིན་པར་མི་རུས་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆ་མཐུན་དང་པོ་
གསུམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཆ་མཐུན་གཞན་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དང་
པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་པ་གཞིར་བྱས་ལ་རང་གི་རིགས་འདྲ་དང་། རང་
སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གོང་ས་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་དེ་དང་།
དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་རྒྱན་ཆེ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ས་མཚུངས་པའི་ཆེ་དང་།
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་སྒྲིམས་པར་འཐུག་པའི་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ནི་
ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱས་མ་བྱུང་སྟེ། གྲོད་སོགས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཟག་མེད་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་

བྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ལས་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་འབྱུང་ཞེས་འཆད་པ་དེའི་
 ཚེ། སྒྱིར་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། བྱུང་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤན་བྱེད་དགོས་ཏེ། དང་པོ་
 བྱིར་གོ་བ་དང་། བྱི་མ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་དུ་ངེས་པའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་དེ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་རྒྱུ་
 བཞིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དག་པ་བ་གང་ཞིག །རང་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་འདིའི་གོ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེ་མ་ལས་བྱི་མ་སྐྱེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་
 པ་ཆ་མཐུན་ལས་གནས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེ་ཞེས་པ། ཡང་སྐྱེ་རྒྱུ་བཞིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་ན་སྐྱེ་མ་དེ་
 ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། དེའི་བྱིར་དེའི་གོ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དག་པ་བ་སྐྱེ་བའོ། །
 ཡང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་རྒྱུ་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བཤད་ན་དེ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །
 བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཐུག་དུ་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ཉིད་སྐྱེ་བའི་གོ་བ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་
 དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་བཤད་ན་ནི་གནས་པ་ཆ་མཐུན་དུ་སོང་། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པ་དེའི་བྱིར་དེ་
 དུས་ཀྱིས་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཐུག་དེ་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ལ། དེ་
 ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་ལྷང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཉིད་ལ་
 འཐུག་པའོ། །ཡང་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བའི་གོ་དོན་ཡང་། སྐྱེ་རྒྱུ་བཞིན་པར་ན་སྐྱེ་མ་ལྟར་
 ཐལ་བ་ལས། དེའི་བྱིར་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་ཞུགས་པ་དེ་སྐྱར་ཡང་དང་པོ་ཉིད་དུ་ལྷང་བའོ། །
 བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ལས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བའི་གོ་བ་ཡང་། སྐྱེ་རྒྱུ་བཞིན་པར་བཤད་ན་
 སྐྱེ་མ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། དེའི་བྱིར་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་ཞུགས་པ་དེ་སྐྱར་ཡང་དང་པོ་ཉིད་དུ་
 ལྷང་བའོ། །བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ལས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བའི་གོ་བ་ཡང་། སྐྱེ་རྒྱུ་བཞིན་
 བར་ན་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཞག་པ་ཆང་བའི་བྱིར། དེས་
 ན་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཟག་མེད་དངོས་དེ་སྐྱེ་
 བའོ། །འོ་ན་གསུམ་དང་། ཞེས་གནས་པའི་འོག་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དེ་

ཅི་ཞེ་ན། འདི་ཡང་གནས་པ་ལས་ཟག་མེད་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་
 འབྲེད་ཆ་མཐུན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དྲོད་ཅེ་ནི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རང་ས་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུང་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་
 མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་འབྲས་སུ་རང་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་གོང་ས་
 སྐྱེ་བ་འགལ་བའོ། །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལས་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པ་སྟེ། དྲོད་
 ལས་ཅེ་མོ་དང་། དེ་ལས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་གནས་པ་ཆ་མཐུན་དུ་ཡང་རུང་སྟེ།
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག །མཆོག་ཏུ་རང་ས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར། ཚོས་མཚོག་ནི་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་གསུམ་པོ་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་
 ལ། དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ལས་
 ཀྱང་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྐྱེ་བ་སྟིང་པ་ཉིད་དུ་རུང་བར་ལྟོ། །སྐབས་འདིའི་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
 ནི་གང་ཡིན་ལ། སྦྱར་ལམ་གྱི་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱིས་བྱལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་
 གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འབྲེལ་
 པར། སྟིང་པའི་ཅེ་མོ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མ་གཏོགས་སོ། །
 ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ནི་འདིས་བྱལ་བར་ཁས་སྐྱེད་ན་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་གསུང་རབ་ནས་
 བཤད་པའི་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དངོས་ནི་བཞི་པོ་དེ་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་
 བཤད་མཛད་པ་སྤྲ་མ་དག་གིས་ནི་དྲོད་སོགས་དང་པོ་གསུམ་འདིར་བསྟན་གྱི་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
 མ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་སོ། །ཟུང་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་མི་སྐྱེ་བར་
 བཤད་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་ཟུང་པར་ཆ་མཐུན་ལས་ཉམས་པ་སྟིང་དམ་མི་སྟིང་། སྟིང་ན་དངོས་སུ་
 འགལ་ལ། མི་སྟིང་ན་ཟུང་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། རང་གི་ལན་ནི་གོང་དུ་དེའི་གོ་བར་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེབས་ལ།
 གཞན་གྱི་འདོད་པ་ནི་ཟུང་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་འབྱུང་ཡང་། དེ་སྤྱིར་ཟུང་
 པར་ཆ་མཐུན་དུ་གསོ་བྱལ་བས་ཞེས་ཟེར་མོད། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་
 མིང་གིས་བཏགས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་དག་པ་བ་ལས་ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་།

ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མོད། ཟག་མེད་གྱི་མཇུག་
 ཐོགས་སུ་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་མ་བཤད་དོ། །ཞེན། དག་པ་པ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་
 སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་བའི་ཆེན་པོ། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་མི་འབྱུང་
 བར་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་མུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དག་པ་པ་འདི་ནང་ནས་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མི་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཟག་མེད་གྱི་
 དངོས་འབྲས་སུ་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་མོད། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་
 དང་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དུས་མི་གཅིག་པས་རྣམ་དབྱེ་བྱེ་དགོས་སོ། །འོ་ན་ཐོད་ཀྱི་ལྷན་གྱི་སྟོམས་
 འཇུག་ཅེས་སམ། གོང་དུ་རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་སྦྱར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འགྲོ་
 དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ལ་ས་བརྒྱད་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་
 བཞིའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ནི། རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་སྟེ་སྤྱིད་ཅེ་མ་
 གཏོགས་སོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་སྦྱར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 རིང་བའི་སྦྱར་བ་དང་། ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་དང་། ཞེས་པ། ཟག་
 བཅས་བརྒྱད་དང་ཟག་མེད་བདུན་པོ་འབྲེལ་ཆགས་སུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། ལྷགས་མཐུན་
 དང་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་འོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅིག་བརྒྱལ་སོང་། ཞེས་པ། ཟག་བཅས་བརྒྱད་
 པོ་གཞིར་བྱས་ལ་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་དང་། ཟག་མེད་གཞིར་བྱས་ལ་འང་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་ལྷགས་
 མཐུན་དུ་སོང་བའོ། །ཞིང་། འོངས་ནས། ཞེས་པ། བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ལ་ལྷགས་མི་མཐུན་
 དུ་འང་རེ་རེ་བརྒྱལ་ནས་འོངས་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི། རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་སོགས་དང་།
 ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐོད་
 ཀྱི་ལྷན་གྱི་ནི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན། ཞེས་པ། མཆོན་གཞི་ནི། དངོས་གཞི་དང་ཉེ་བའི་སྦྱར་བ་
 གཉིས་ལ་བསམ་པའོ། །འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ནི། སྦྱར་སྦྱིང་གསུམ་གྱི་མི་
 དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་དགོས་ཏེ།

འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ཡང་གྲིང་གསུམ་དུ་དུས་དང་མི་སྟོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དག་བཅོས་པ་
 ཁོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་དགོས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་དབང་
 རུལ་ལ་མི་སྤྱིད་པས་དབང་རྩོད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དབང་རྩོད་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་ཉོན་
 མོངས་མ་སྤངས་ན་འདི་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ན་གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་པར་མཚོན་ནོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་བཤད་པའི་གོ་བ་ནི།
 སྤྱིད་ཅེ་འདི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ན་སྤྱིད་ཅེ་འདི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་སྤྱིད་ཅེ་ནས་ཟག་མེད་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་མི་རུས་ཏེ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་
 ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟོམ་དུ་བསམ་པའོ། །དངོས་གཞིའི་སྒྲུབས་འདིར། འགྲེལ་
 པའི་དངོས་བསྟན་དུ་སྤྱིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མ་བཤད་ལ། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་
 གིས་ཀྱང་སྤྱིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བཤད་པ་གཏན་མི་མཛད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅུ་བར་ས་
 བརྒྱད། ཅེས་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པར་དེ་བཞིན་དུ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་ཡང་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ། རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྣམས་གསུམ་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་མཛོན་པར་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་ལ། དེའི་ཆེ་ལུགས་མི་མཐུན་གྱི་མགོ་སྤྱིད་ཅེ་ནས་འཛིན་
 དགོས་ཏེ། ས་བརྒྱད་གྱི་ཅུ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགྲེལ་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་ཅི་ཡང་མེད་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 ཟག་མེད་གྱི་པ་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་གཞོད་དོ། །འོ་ན་ཅི་ཡང་མེད་ནས་སྤྱིད་ཅེ་
 འཇུག་པ་དེ་ཐོད་ཀྱི་ལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ་
 བའི་དོན་མ་ཆངས་སོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ། རང་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཉེས་པ་དེ་
 མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཟག་མེད་གྱི་ཡར་སོང་གི་མཐའ་རྫོགས་ནས། སྤྱིད་ཅེ་
 ལ་འཇུག་པ་ནི་མར་འོང་གི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉིས་པ་ནི། བྱིད་རང་ལྟར་ན།

མར་འོང་གི་ཐོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་ཟག་མེད་ནས་སམ། དེ་ཟག་བཅས་ནས་འཛིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
 ཡར་སོང་གི་ཐ་མ་དེ་ཉིད་དེར་འདོད་དམ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཟག་མེད་གཉིས་པ་ཞིག་ལ་ཞུགས་
 བ་དེ་དེར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། མར་འོང་གི་གནས་སྤྱི་མི་རིགས་ཏེ། ཡར་སོང་གི་གནས་
 གྱི་ཕྱི་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱུང་འབྱེལ་ཡང་། མར་འོང་ངོ་སྤྱི་མ་པའི་བསམ་པ་དེ་ནི་ཡར་སོང་
 དང་མར་འོང་གི་ས་མཆོམས་ཡིན་ལ། ས་མཆོམས་དེ་ནས་ནི། བྱིད་ལྟར་ན་ཟག་བཅས་གྱི་ནམ་
 མཁའ་འོངས་པས་མར་འོང་གི་ཐོག་མ་ནི་ནམ་མཁའ་ནས་བཟུང་བར་སོང་བའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་
 གཉིས་པ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་ཡང་། ཟག་མེད་ཅི་ཡང་མེད་ནས། ཟག་མེད་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་དམ།
 ཟག་བཅས་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་གང་རུང་དུ་འཇུག་དགོས་པས་དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱི་ལྟ་གྱི་སྒྲིམས་
 འཇུག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི། སྒྲིམ་པའི་དུས་སྤྱི་ལ་
 སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞིའི་དུས་སྤྱི་དེ་ལ་
 འཇུག་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ཤེས་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། འཇུག་པ་པོ་ལ་སྤྱི་ཕྱི་
 ཉོན་མོངས་མེད་དགོས་པར་བཤད་པ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ལྟར་ན། ཅི་ཡང་མེད་མན་
 ཆད་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོད་ཀྱི་ལྟ་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་
 འདིས་ནི་ས་བརྒྱད་ཀའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་སྤངས་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་གཟུགས་མེད་འདི་དག་ལུས་རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
 རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །སྤྱི་ཕྱི་རྟེན་འཇུགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །
 མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད་ཅེས་པ། རང་སའི་རྟེན་ཅན་ནི་འབྲས་བུ་སྒྲིམ་པས་ཐོབ་པ་དག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ལ། འོག་སའི་རྟེན་ཅན་ནི་རྒྱའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་འོག་
 སའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་། སྒྲིབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ།
 རང་སའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ནི། དགོ་བ་སྒྲིམ་ཐོབ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་སྒྲིམ་དང་། སྒྲིབ་ལམ་པ་
 དང་། སྒྲུལ་སེམས་པ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །སྒྲིམས་འཇུག་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ནི། གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བྱ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཡོན་ཏན་གཞན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་

ཡིན་ལ། གོང་སའི་རྟེན་ལ་ནི་དགོས་པ་དེ་དག་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ས་འོག་མའི་སྟོམས་འཇུག་
 དང་དུ་ལེན་པ་མེད་དོ། །དེར་ངེས་སམ། ཞེན། སྤྱི་རྩའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དག་བཅོམ་
 པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་རྩའི་ལ་ཆགས་
 པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །འདིར་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཟག་མེད་ས་བརྒྱད་ཀའི་
 འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་འཐོབ། ། ཅེས་བཤད་
 པས་སོ། །སྤྱིར་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ནི་མཐའ་དག་ལྡན་ཡིན་ཏེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ས་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཟག་མེད་གྱི་གཏོང་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོབ་པ་དང་། དེའི་ས་
 པའི་འཕགས་པ་ཡང་ས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་དེ་དང་དེར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། འོག་དགོས་མེད། ཅེས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ།
 དེའི་དོན་ནི། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་དང་། དག་པ་པ་སྒར་བཤད་མ་
 ཐག་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ལ། འདི་ནི་བྱེད་པ་ལ་
 མ་སྟོས་པར་རང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་མ་སྐྱེའི་ལུང་མ་བསྟན་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལས་འོག་སའི་སྐྱུ་ལ་པ་སྐྱུ་ལ་པ་ནས་དེའི་སྐྱུ་ལ་
 སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་རྟེན་དཔྱོད་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་ཆོ་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་ན་
 ཡོད་པ་ནི་དག་པ་ཡིན་ལ། ས་གོང་མར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་དག་པའི་ཆ་ནས་མངོན་དུ་མ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་སྟོམས་འཇུག་འདི་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཞེན། སྤྱི་
 བཅས་རང་གི་སྤྱི་ལ་དམིགས། །བསམ་གཏན་དག་ལུ་ཡོད་དག་ཡིན། ། གཟུགས་མེད་
 དངོས་གཞི་དག་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱོད་ལུ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། །ཞེས་པ་རང་གི་སྤྱི་པ་ནི་ས་
 དེས་བསྟུས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འཆད་པ་ཡིན་ལ། །དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
 དོན་ཡང་། སྤྱིར་དམིགས་ལུ་དུ་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དེས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་
 ཞིང་། སྤྱི་པས་རོ་བྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱི་པ་

བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གོང་ས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། སྤེད་པས་སོ་སོར་མཆོམས་བཅད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ན་ཆངས་རིས་ཀྱི་སྤེད་པས་ཆངས་ཆེན་གྱི་ལུང་པོ་ལ་སྤེད་པར་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན།
 དེ་དག་ནི་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྤེད་པར་བྱེད་དོ། །སྤེད་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་རང་སའི་ཟག་མེད་
 ལའང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དོན་དུ་གཉེར་ན་དགོ་བ་ཉིད་དུ་བལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 སྤྱིར་དགོ་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་སྤེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་དགོ་བར་མི་འགྱུར་པའི་བྱད་པར་ནི། ཟག་པ་
 རྒྱས་སུ་རུང་མི་རུང་ལ་བྱུག་གོ། །བསམ་གཏན་དགོ་བ་ཞེས་པ་ནི་དག་པ་པ་དང་ཟག་མེད་ཡིན་ལ།
 དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །སྤེད་པ་དང་མི་
 འདྲ་བའི་བྱད་པར་ནི། དེས་བདག་གིར་བྱེད་ལ། འདིས་དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའོ། །གཟུགས་
 མེད་པའི་དངོས་གཞི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ས་འོག་མའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 པའི་བྱུགས་ཀྱིས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ། དེ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་ཟག་
 མེད་གྱིས་སྤེད་ཅེ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟག་བཅས་
 མིན། ཞེས་པས། བྱུགས་ལ་འོག་སའི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནི།
 རི་སྐད་དུ། ས་དུག་ས་དགའི་ལམ་ནི་དེའི། སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་
 ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ས་འོག་མའི་ཆོས་ཤེས་དང་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྤེད་དོ། །དངོས་
 གཞི་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཉར་བསྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ས་ལ་དམིགས་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འོག་ས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས། ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་
 རྣམས། སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་གསུམ་ལས། དངོས་
 གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དག་པ་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ས་གོང་འོག་བར་
 གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་བྱེད་དེ། འོག་ས་ལས་བྲལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ས་ལས་དམན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་མེད་པས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་
 ཉོན་མོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་དག་པ་པས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོད་ན། ཉར་བསྟོགས་ཀྱི་
 དག་པ་པས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ངམ། ཞེ་ན། ཉར་བསྟོགས་དག་པས་ཀྱང་། ཞེས་སོ། །དུག་པ་ཉར་
 བསྟོགས་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་ལ་ནི་ཉར་བསྟོགས་བརྒྱད། །དག་པ་བདེ་མིན་སྟུག་བསྟུལ་མིན། །

དང་པོ་འཕགས་པའང་ཁ་ཅིག་གསུམ། ཞེས་པ། བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིར་བསྟོགས་མངོན་
 དུ་མ་བྱས་པར་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྲིད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་དུ་དག་པ་བ་ཡིན་
 གྱི། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ཆོར་བ་ཡང་བཏང་སྟོམས་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དགའ་བདེ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འབད་དེ་དྲང་
 དགོས་པའི་བྱིར་དང་། ས་འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་བྱིར། །ཤུགས་ལ། དགའ་
 བདེ་ཅན་ཡིན་ན་འབད་དེ་དྲངས་མི་དགོས་པ་དང་། ས་འོག་མའི་ཡིད་འབྱུང་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ལ་
 འབྱུང་བའི་བྱིར། དང་པོ་འཕགས་པའང་། ཞེས་པ། འགྲེལ་པར། ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་དང་པོ་
 བྱི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དག་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཉིར་
 བསྟོགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་མཆོམས་སྟུར་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི། མཉམ་པར་གཞག་
 པ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཉིད་དགག་གོ། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་དང་པོའི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་
 མིང་ནི་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པར་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི།
 ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་མི་སྤྲིད་དེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་
 པོར་ཉིང་མཆོམས་སྟུར་བའི་སེམས་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སམ་བསྟུས་པའི་སེམས་ནི་ཡིན།
 དངོས་གཞི་ནི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉིར་བསྟོགས་ལས་འོས་མེད་དོ་ཅན། ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་
 བྱི་གཉིས་ཏེ། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། མ་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱའི་སྟོམས་འཇུག་
 དག་གི་ཐོག་མ་དག་རྩ་དེས་པར་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ས་
 བརྒྱད་པོ་དག་རྩ་ཉིང་མཆོམས་སྟུར་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་འཆད་པ་དེའོ། །འདིས་རྒྱ་སྟོམས་
 འཇུག་གི་དངོས་གཞིའི་རྒྱས་བྱེ་བའི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཉིར་
 བསྟོགས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པའོ། །ས་དེར་ནི་དངོས་གཞི་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་སྟེ་བ་མང་སྟེ། སྟེས་
 ཐོབ་ཀྱི་དག་པ་བ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་དག་པལ་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །འདིས་མཚོན་ནས་གོང་ས་
 བས་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡང་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་རྩ་སོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་དུས་ཀྱི་
 དག་པ་བའང་ཉིར་བསྟོགས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་རོ་མུང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་ས་བོན་
 རུལ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་དུས་དེར་དངོས་གཞི་བཏང་བ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ།

རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་ཉེར་བཟླ་གས་དག་དངོས་གཞིའི་རྒྱར་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དངོས་གཞི་ཉམས་པའི་རྒྱལ་ནི་གཉིས་ཏེ། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དང་། རང་སའི་
 ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་པའོ། །དང་པོས་གཏོང་བར་བྱེད་ཀྱང་། གཉིས་པས་མ་ཡིན་ལ། ཉམས་
 པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་མ་དེ་ལ་བསམས་པའོ། །འདིར་འབྲེལ་བཤད་མཛད་པས་བསམ་གཏན་
 དང་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་ཆར་གྱི་ཉེར་བཟླ་གས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མཉམ་པར་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །ཞེས་བཤད། ཉེར་བཟླ་གས་འདི་ཁོ་
 ན་ལ་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་འདིའི་རྩ་འབྲེལ་དུ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། མཛོན་པ་གོང་
 མ་བ་དག་འཆད་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་མོད། བྱེ་བྲག་རྩ་སྒྲ་བ་དག་གི་བཤད་པ་ནི། འདི་ཤེས་
 པ་གསལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱང་སྤྲིད། ཅེས་ཟེར་ལ། དེའི་ནང་མཆོན་གཞན་ནི། ཤེས་པ་གསལ་
 བས་ཟག་མེད་སྤྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་སྤྲིད་དོ། །ཅེས་ཟེར་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་
 འདུས་བཟང་ནི། དངོས་གཞི་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པར་
 གྲགས་མོད། །སྒྲེས་ཐོབ་ཀྱི་ཉེར་བཟླ་གས་དེས་ཉེར་བཟླ་གས་ཀྱི་གོ་ཚད་ན་ནི་གསུམ་ཀ་འདིར་
 སྤྲིད་ལ། གོང་མ་རྣམས་ལ་གཉིས་གཉིས་སྤྲིད་པར་ཁས་སྤངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་ལྟོགས་མེད་
 ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་ནི་ལྷགས་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་
 བྱུང་བར་ཅན། རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྟུག་བསྐྲུལ་མིན། །དེ་ནི་ཆངས་ཆེན་འབྲས་བུ་ཅན། །
 ཞེས་པ། འདི་ཉེར་བཟླ་གས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནི། འདི་དང་ཉེར་བཟླ་གས་ཀྱི་བྱུང་བར་དབྱེ་
 བའི་དོན་དུའོ། །དབྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཉེར་བཟླ་གས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱས་པའི་འཕྲོ་དེ་ཉིད་ནས་རྟོག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་
 ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མཐའ་དག་རྟོག་མེད་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་
 སོ། །འདི་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཏེ། དཔྱོད་པ་དང་། །བཏང་སྒྲོམས་སོ། །བཏང་སྒྲོམས་
 ཁོ་ན་དང་ལྡན་ལ། དགའ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། འབད་ནས་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་དགའ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ནང་ཆོན་
 བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་བྱུང་བར་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་དགའ་བར་

འགལ་ལོ། །ཞེན། དཀའ་ཡང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་འགལ་ཏེ། ཟག་མེད་མི་ལྷོགས་
 པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ནི་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བཤད་པས་གཙོ་བོ་གཅིག་ལུ་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ལ། དེ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་རྣམས་
 ལ་ནི་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་ལུ་བཤད་པ་དང་འགྲིག་པའི་བྱིར།
 སྐབས་འདིར་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ཉིར་བསྟོགས་ལ་འཕྲོས། རྟོག་མེད་དཔྱད་ཙམ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན་ལ་འཕྲོས། དེར་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 གསུམ་ཆོན་གཅིག་བཤད་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གསུམ་ཆོན་
 གཉིས་བཤད། གསུམ་ཆོན་ལ་འཕྲོས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞི་ཆོན་གཉིས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་ནི། རི་སྐད་དུ། མན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་བཅས་པ་ཡི། ཉིང་འཛིན་ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མེད། །
 མཚན་མེད་ནི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་
 ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། །དག་དང་བྱི་མ་མེད་དེ་དག་ །བྱི་མེད་རྣམ་ཐར་སྟོ་
 གསུམ་མོ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ལ་སོགས། །གཞན་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །གཉིས་
 ནི་སྟོང་དང་མི་རྟག་པར། །མི་སྟོབ་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི།
 ཞི་བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། །ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོ་ལ། །ཉིར་བསྟོགས་བདུན་ནི་མ་
 གཏོགས་སོ། །ཞེས་པ། སྐབས་དེར་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཆོན་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཟག་བཅས་དང་
 ཟག་མེད་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། གསུམ་ཆོན་གཉིས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྟོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྟུས་
 པ་དག་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ནི་མཐོང་སྟོམ་མཉམ་གཞག་གིས་བསྟུས་པ་རྣམས་སོ། །མི་སྟོབ་པ་
 ལ་འང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྟོ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དུ་འཇུག་པས་ན་སྟོ་
 ཞེས་བྱ་ལ། མི་སྟོབ་པ་ནི་དེར་ཁྱགས་ཟེན་པའི་བྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
 བཞི་མཚན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྟོན་མེད་གྱི་རྣམ་པར་འཆད་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི།
 ལམ་ཡང་གཟིངས་ལྟར་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཆོན་
 གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། དམིགས་པ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པ་ལ་དམིགས་

ནས། དེ་དག་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་སུན་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དགོས་པ་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སྤེད་པ་དང་། མཛོན་པར་དགའ་བ་
 སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྣམ་པ་ནི། དང་པོས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲོང་བའི་རྣམ་པར་
 ལྟ། གཉིས་པས་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་ལྟ། གསུམ་པས་ནི་
 མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ལྟ་བུའོ། །འདི་དག་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་སྟེ། འཕགས་ལམ་
 ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་སུན་འབྱེན་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཞེས་ཀྱང་གྲག་གོ། འདི་སྒྲོབ་པ་ལ་མེད་དེ། བྱ་བ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་ཉིང་
 ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་དུས་སྒྱུར་བ་ལ་འང་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཉམས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་། དབང་པོ་འཕོ་བའི་སྒྲོབ་དང་བཅས་ཀྱི། འཕགས་ལམ་སུན་མི་
 འབྱེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་འོ། །ས་ནི་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་ས་
 བཅུ་གཅིག་ན་ཡོད་ཀྱི། ཉར་བསྟོགས་བདུན་པོ་ལ་ནི་མི་འཛིག་སྟེ། དེ་དག་ནི་ས་གོང་འོག་ལ་ཞི་
 རགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒྲོན་ས་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་ཀྱི། འཕགས་ལམ་ལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་
 སྒྲོབ་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་ཏེ།
 ཟག་པ་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པ་དང་། བྱ་ཚོམ་པ་
 དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་ཐུན་མོང་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་མཚན་མེད་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་འབྱེན་པའི་ཚུལ་ནི། མི་སྒྲོབ་པའི་མཚན་མེད་དེ་བཀག་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་བར་
 བརྟགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་སུན་ཐུང་བར་འབྱུང་རོ། །འགོག་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། བརྟགས་མིན་གྱི་
 འགོག་པ་སྟེ། མཚན་མེད་བཀག་པའི་བརྟགས་འགོག་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་།
 བརྟག་འགོག་གི་དགག་བྱ་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་དེས་པས་སོ། །དེ་འདྲའི་བརྟགས་མིན་རི་ལྟར་
 ཡོད། ཅེ་ན། མི་སྒྲོབ་པ་མཚན་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་པའི་ཆོ། མཚན་མེད་

དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བུས་ནི་ཆོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཞི་བར་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འགོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་དུས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་སྔོན་པོ་བརྟགས་འགོག་གི་བྱུང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གྲུ་ལོ་མ་གྱི་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་ཡང་དོན་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུ་ལོ་མ་གྱི་དོན་ནི་དག་པ་
 ཡིན་ལ་འདི་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་འབྱུང་དུ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མུང་ངན་
 ལས་འདས་པ་ལ་བྱ་ལ། འདི་ནི་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་པ་
 འདི་ནི་མི་སྟོབ་པའི་འགོག་བདེན་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། འགོག་བདེན་དེ་བཀག་པའི་
 བརྟགས་མིན་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བུ་པའོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཐོག་མར་གོ་བ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཞི་མཚན་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། དག་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། །བདེ་གྱུར་ཉིང་འཛིན་
 གོམས་པ་ཡིན། །མིག་གི་མངོན་ཤེས་མཐོང་འགྱུར་འདོད། །སྦྱར་བ་ལས་བྱུང་སྒྲོ་དབྱེར་འགྱུར། །
 དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་མཐུན། །གང་ཡིན་དེ་ཟག་ཟད་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདིར། བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ནི་མཚོན་པ་ཅུ་སྟེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་རོ། །མཐོང་ཆོས་ལ། ཞེས་
 པའི་ཆོག་གིས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཉིད་དུ་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཉམས་པ་དང་། ས་གོང་
 མར་སྐྱེས་པ་དང་། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མུང་ན་ལས་འདས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་འགྱུར། ཞེས་པར་
 མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མིག་གི་
 མངོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། དེས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྟོག་བཅས་ཏེ།
 འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དེ་ཤེས་པའོ། །འདིར་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བཤད་པ་དང་།
 གོང་དུ་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །ཞེས་བཤད་པ་མ་མཐུན་ནོ། །ཞེན། ལན་འདེབས་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་དེའི་མིང་གི་བརྟགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ།
 ཞེས་པ། ས་འོག་མ་ལས་འདས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའོ། །སྒྲོ་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ། ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྦྱར་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་མཐུན་དག་གོ། །དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་

ཟག་མེད་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བསམ་བཏན་མཐའ། ཞེས་སྒྲིམ་པ་ནི། སྒྲིན་
སྒྲིན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པའི་གོ་རིམ་དང་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཐར་བསམ་གཏན་
བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་ཅེ་ལ་ཆགས་བྲལ་མཛད་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
འགྲེལ་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲིན་པ་འདི་ནི། བདག་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་
ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། ཆད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། འདི་ལྟར། ཆད་མེད་
པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞོན་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་བྱིར། །ཞེ་སྤང་མེད་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ཡང་། །
ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །བཏང་སྒྲིམས་མ་ཆགས་རྣམ་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་བདེ་གྱུར་སྤྱག་བསྐྱེལ་
དང་། །དགའ་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིམས་པ། །སྒྲིད་ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །དགའ་
བ་སེམས་ཅན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་དུག་ན་ཁ་ཅིག་ལ། །དེ་ཡིས་མི་སྤྱོད་མི་དག་གི་ །ནང་དུ་
སྤྱོད་དེ་དེས་གསུམ་ལྷན། །ཞེས་པ། བལ་ཆེར་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་
བཤད་པ་དེ་དག་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འགྲེལ་པར། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར་དང་། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། དེ་དག་གི་སྒྱུར་བས་གཞོན་སེམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་བྱིར་དང་། སྤངས་པ་
ཐག་སྤང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་འདོད་
པའི་ཁམས་དང་། མི་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་གཞིའི་ཆད་མེད་པ་དང་འདྲ་བ་དག་ཡོད་དོ། །
དེ་དག་གིས་དེ་དག་རྣམ་པར་མནན་ནས་སྤྱོད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །
དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ནི། དངོས་གཞིའི་ཆད་མེད་པ་རྟེན་པའི་བྱིར་
རྟེན་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་དག་རྟེན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་མི་བརྗེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བལ་ཆེར་
ནི་གོ་བར་སྒྲ་ལ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མདོ་
སྡེ་པ་སོགས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྤྱང་བྱའི་ས་བོན་སྤྱང་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིད་བྱེད་ལ་རག་ལས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་

དགོས་པ་ལས། འདིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སྐྱེ་
 ཏུ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་གསུམ་ལྟན་ཞེས་པ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་
 བར་དགའ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་བསམ་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཐར་འཆད་པ་ནི།
 རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། །མི་སྟུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གསུམ་པ་མཐའ་
 ན་དེ་མ་ཆགས། །གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དགོ་རྣམས་སོ། །འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་
 པའོ། །ཞེས་པ། འདི་ལ་རྒྱུད་གྲངས་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། མཐའ་དབྱུད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདི་ལྟར་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྟུག་
 པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སྐྱེ་བྱས་ནས། རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་གསུམ་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་
 བྲལ་ཞིང་། བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར། ས་ནི། དེམ་པ་ལྟར། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་གཉིས་དང་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་དང་དགོས་པ་གང་གི་བྱིར་ཡིན་པ་ནི།
 འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་སྤེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་རོ། །ས་
 གཞན་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། རོ་བོ་ནི་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། ས་འོག་
 མའི་ཁ་དོག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྟེ་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི།
 ས་བསམ་གཏན་བཞི་བར་ཡོད་ཅིང་། ས་འོག་མ་ན་མེད་དེ། ས་དེར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་མི་
 དགའ་བ་སྤངས་ཀྱང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། སྤང་བྱ་དང་
 དགོས་པ་ཡང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་རོ། །རོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་
 པའི་དགོ་བའོ། །ཆགས་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ན་སྟུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འགལ་ལོ་སྐྱེ་ན། དེ་
 ལྟར་མི་འགལ་བ་ནི་ས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ཡུལ་ཅན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པས། ཡུལ་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་
 པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པས། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞག་མི་
 དགོས་མོད། དེར་གསུམ་པ་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མ་བཞག་ཅེ་ན། ས་དེར་སེམས་ཀྱི་བདེ་
 བ་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། བདེ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་ནི། དེའི་འགལ་སྒྲུ་ལ།

སྤྲུལ་པར་ལྷ་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མེད་པར་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་ཐར་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་སུ་ས་འོག་མའི་ཁ་དོག་ཡིད་འོང་དུ་སྤྲུང་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར།
 དེ་དང་དེ་ཡིད་མི་འོང་གི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ཡིན་མོད། དེ་དེའི་གཉེན་པོར་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་
 སྒྲོམ་པའི་གཤམ་བྱེད་ཀྱང་། མི་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་སྤྱི་
 བའི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ལ། སྤྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་མེད་པར་སྒྲོམ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ།
 གཉིས་པོ་བལྟས་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་དེ་ལྷ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱས་པ་
 མེད་དེ། དེ་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་སེམས་པར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ནི། གཟུགས་མེད། མཉམ་གཞག་དགོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་
 མཉམ་གཞག་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་།
 དགོ་རྣམས་ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་བསལ་ལོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྗེ་ལྷ་པ་ཡོད་ཅེ་ན།
 འདི་ལ་ལྷགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཆི་བའི་སྤྱིད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ལྷ་ལུང་། ཞེས་
 ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱིས་སུ་གྱུར་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་སྤྱོད་བ་
 རྣམས་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར། གཉིས་ཀ་ལྷ་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་པ་
 དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་སྤྱིད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་རྣམ་ཐར་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 གཉིས་ཀ་སྤྱིད་ལ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་དང་། དང་པོ་གསུམ་ཡང་དེ་བཞིན་
 འོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ནི་དངོས་གཞིར་མ་ཟད། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་
 རྣམ་ཐར་དུ་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་
 དག་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་པོ། །འོག་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལམ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་དོན་ནི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཡང་།
 རྣམ་ཐར་དུ་མི་བཞག་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་བྱས་པ་མེད་པར་ནི་སྤྲུལ་པ་ལ་
 འཇུག་མི་རྒྱས་ལ། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤྲུལ་པའི་ལམ་དུ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་
 པ་ནི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་བྱལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་པར།

རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གནས་གཉིས་པར་ཁ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 མཐའ་དབྱུད་པ་ནི། གང་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི། འདུ་ཤེས་སམ་ཆོར་བ་གཉིས་སམ།
 འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱོགས་པའོ། །འདི་སྤྱི་ཆེད་ལས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཆེད་
 རྣམ་ཐར་དང་བྱུད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལྟ་བུའི་བྱུད་
 བར་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྤྱི་ཆེད་ཞིག་གནས་ཀྱིས་ནི་འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་
 སྤྱི་བ་པ་དག་སེལ་བར་བྱེད་དེ། ཞིག་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་
 དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱི་བ་པ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་སེལ་
 བའི་ཚུལ་ནི། དྲ་བ་དྲ་བའི་འཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་དྲ་བ་ནི་སྤྱི་ཆེད་སེམས་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ལས་ཀྱང་དེ་དྲར་བཏང་བའི་སྟོན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་རྒྱུན་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཞུགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། སྟོམས་འཇུག་དག་བ་ཆེ་གཅིག་
 པ། ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི། འདི་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་བཀག་པ་ནི་ཉིད་དེ་
 འཛིན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འགོག་པ་ནི་གང་། དེའི་སྟོམས་འཇུག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 འགོག་པ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་སར་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཡིན་ཏེ། འདས་ལམ་གྱིས་རང་གི་དགག་
 བྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་པའི་སར་ནི་བརྟགས་མིན་གྱི་
 འགོག་པ་སྟེ། འགོག་བྱེད་འདས་ལམ་ཡིན་ཡང་། དགག་བྱ་དེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་བཀག་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ཞིག་སྟེ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་
 པ་གཉིས་པོ་དེ་རང་གི་སེམས་རྟེན་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ནི། རྟེན་དེ་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད་ལ། སྤྱི་ཆེད་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆེ་ནི། སེམས་དེ་འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ། འགོག་བྱེད་དངོས་ནི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། སྤྱི་ཆེད་སེམས་ཀྱིས་ནི་དེ་འགོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
 འགོག་པ་དེ་སྤྱི་ཆེད་སེམས་ཀྱིས་མཛོད་དུ་བྱས་པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་ཅས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་དོན་དུན་པས་འཛིན་པར་

བྱེད་པ་ལ་དུན་པ་ཉིས་གཞག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་ཆ་མཐུན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྟོབ་ལམ་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་གྲང་ཡིན་ལ།
 མི་སྟོབ་པའི་སར་ནི་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྟོམས་འཇུག་
 བྱེད་པ་འདྲེས་པ་དེ་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས། རང་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་
 བ་བཞི་ཆ་མཉམ་པ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱོད་ཅེའི་སེམས་ལས་གཞན་
 ཀྱིས་འཇུག་མི་རུས་ཤིང་། སེམས་དེ་ཁོ་ནས་འཇུག་པ་ལ་ནི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་
 པའི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འགོག་སྟོམས་སུ་འཛིག་པ་ལ་ཐོག་མར་
 འདས་ལམ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་གྲང་། འདི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འཇུག་སེམས་སུ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་མེད་དེ། ཅུ་འགྲེལ་ལས་
 མ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རིགས་པས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ན་འདྲུ་ཤེས་དང་ཆོར་
 བ་འགོག་བྱེད་ནི་འདས་ལམ་ཡིན་ལ། དེས་དེ་བཀག་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པ་ནི་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་གོ། །སྟོམས་འཇུག་དེ་རྣམ་ཐར་དུ་འཛིག་པ་ནི་རོ་སྐལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་
 པ་ལས་གྲོལ་བ་ལས་ཡིན་གྱི། འདྲུ་ཤེས་དང་། ཆོར་བ་འགོག་པའི་ཆ་ནས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 སྒྲ་འཆད་མོད། རྣམ་ཐར་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གྲང་
 དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་འཛིག་བྱེད་གྲང་། ས་འོག་མའི་
 ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་ཅུ་མ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་རྣམ་ཐར་དུ་འཛིག་
 བྱེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་ལ་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དེས་ན་རོ་སྐལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་
 ལས་ཐར་བས་ན་དེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བཞི་པོ་རང་རང་གི་ས་ལ་རོ་སྤང་མཚུངས་
 ལྷན་དང་བྲལ་བའི་དགེ་བ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་
 བ། དེ་ལ་གོགས་བྱེད་དང་། ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སོགས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རོ་སྤང་
 མཚུངས་ལྷན་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་སྤངས་པའི་ཆེ་ས་གོང་མར་འཕོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་དཔེར་ན། གཟུགས་མེད་ནམ་

མཁའ་ལྷ་མ་ཐར་མཛོད་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ། རྣམ་མཁའ་ལྷ་མ་ཐར་མཛོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་ལྷ་མ་ཐར་ཐོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འགྲེལ་པ་ལས་གཟུགས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བཅོད་པར་བྱའོ། ཞེས་བཤད། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་དགོ་པ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོག་ན། དེའི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱིས་མ་དཔེ་སོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་རྣམ་ཐར་དུ་འཛོག་པ་ལ་གཟུགས་མེད་ནི་བའི་རོ་སྤྱད་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། གཟུགས་ཙན་གྱི། རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་འདྲ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་སུ་སྒྲུལ་པ་ལ་ཆགས་སྤང་གི་བསམ་པ་མ་སྒྲིས་པ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྒྲིབ་དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་འཛོག་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སོག་མའི་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐག་སྤྱང་བའི་གཉིན་པོ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་གྱིས་འཆད་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་ཚོགས་པར་མི་སྒྲིབ་པས། འདི་ལྟར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་འདོད་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྤངས་ཅིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་བྲལ་བར་དངོས་གཞི་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དངོས་གཞིའི་དུས་འདིར་ནི། རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་སྤྱོད་ཆོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་མ་འོངས་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ། རྣམ་པར་བསྟོས་པ་དང་རྣམ་པར་བམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་བུའོ། །དེ་བལྟས་ཀྱང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྒྲིས་ན་ནི། རྣམ་ཐར་ལྟ་ཞིག །
 དངོས་གཞི་དང་རྣམ་གྲོལ་ལས་དུ་འདྲ་མི་རུང་སྟེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགའ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་སྒྲིས་ན་ཡང་རྣམ་ཐར་

དུ་མི་རུང་སྟེ། མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་ཐར་དང་པོ་ནི། རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མ་
 བཤེག་པའི་སྒོ་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལས་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟུལ་
 སེམས་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། ཐོག་མར་འདོད་པའི་སྟུལ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་
 གཟུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྟུལ་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་བལྟས་ནས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 ཐག་སྒྲིང་བར་བྱེད། དེ་ནས་རང་སའི་སྟུལ་སེམས་ཀྱིས་རང་སའི་གཟུགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྟུལ་ཏེ།
 དེ་ལ་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པས་རང་སའི་ཉོན་མོངས་རེ་ཞིག་སྟེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་བརྟགས་མིན་གྱི་
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་པའི་སྒོ་ནས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟུལ་སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཐོག་མར་
 འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟུལ་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་དྲི་རོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་གསུམ་སྟུལ་ནས་
 མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རང་སའི་སྟུལ་སེམས་ཀྱིས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་སོགས་སྟུལ་པ་སྒྲིད་ཀྱང་དེ་ལ་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པས་བལྟ་མི་དགོས་
 ཏེ། དེ་ན་རང་སས་བསྟུས་པའི་དབང་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 བཤེག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
 བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་ལ་འབྲུ་
 གཞོན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཐར་དང་པོ་ཡང་གཉིས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་
 འོག་མའི་ཆགས་པ་འགོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
 གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཞེས་བྱའོ། །དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཐྱོགས་པ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པས་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་ཡང་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟུལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྟུལ་པ་
 ལ་སྟུག་པའི་རྣམ་པས་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །སྒྲ་མ་གཉིས་སུ་མི་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་མ་བལྟས་ན་ཆགས་
 པ་སྟེ་སྒྲིད་པས་རྣམ་ཐར་དུ་འཇོག་མི་རུས་ལ། འདི་ནི་སྟུག་པའི་རྣམ་པར་བལྟས་ཀྱང་ཆགས་པ་

མི་སྒྲིབ་པས་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་པ་འཇུག་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་
 གོལ་བས་ན་རྣམ་ཐར་རོ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་པོ་འདི་ནི་དངོས་བསྟན་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷ་ཆོག་སྐུ་སྐུལ་པ་ལ་སྐུ་མི་སྐུ་གི་རྣམ་པས་བལྟ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སྐྱོབ་དེ་
 ཉིད་རྣམ་ཐར་དུ་ཁས་ལེན་པའམ། དེ་ལྟར་སྐུལ་རུས་པའི་རྒྱ་སྒྲིབ་པ་འཇུག་ལ་འཆད་པ་གང་ཡིན་
 བཟླ་བར་བྱ་ཞིང་། རི་སྒྲིབ་དུ། གཞུགས་མེད་མཉམ་གཞག་ །ཅེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པ་ལ་
 བལྟས་ན་རྗེས་སྐྱོབ་ཉིད་ལ་ཡང་འཆད་པ་ན་མངོན་ནོ། །གཞུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་དང་།
 འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྗོགས་པར་བྱས་ནས་
 གནས་ཞེས་གསུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། གཉིས་པོ་འདི་ཁོ་ནས་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་སའི་ཅེ་མོ་
 ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །རྣམ་ཐར་འདི་དག་གི་དམིགས་པ་འཆད་པ་
 བས། དང་པོ་འདོད་གཏོགས་སྤང་ཡུལ་ཅན། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ནི། ཡུལ་འདོད་པ་ཁོ་ན་
 ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏོན་དང་པོའི་འདོད་ཆགས་ངོས་བཟུང་ལ། དེ་
 ཡང་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐུལ་པ་ལ་འཆད་དགོས་སོ། །གང་དག་གཞུགས་ཅན་མིན་དེ་དག་ །
 སྤྱོད་ཡུལ་གོང་དང་རང་གི་ས། །སྐུ་བསྐུལ་སྐྱེས་དང་རྗེས་སྐྱོབ་ཕྱོགས། ཞེས་པར། གོང་
 ཞེས་པ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སེམས་ཟག་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅེའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་སོ། །རྒྱ་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་དུ་སྤང་བ་ལ་འབྲས་བུ་ཟེའི་གཞོན་འབྱུང་བས་དེ་འཆད་པ་ནི། ཟེའི་
 ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲིབ་མཆོད་བརྒྱད། །གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན། །གཉིས་ནི་གཉིས་པ་
 བཞིན་ནོ་གཞན། །སྐུ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་ཟད་ལ།
 འདི་ཡང་ངོས་འཛིན་ནི་རྗེས་སྐྱོབ་ལ་བཤད་ཅིང་། གཉིས་པོའི་བྱུང་བར། ལྷ་མ་དམིགས་པ་ལ་
 རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྱོགས་པ་དང་། འདི་ནི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྱོགས་མི་དགོས་པར་མངོན་དུ་སྤྱོགས་ཀྱང་དེ་ལ་
 ཉོན་མོངས་མི་སྒྲིབ་པས་ན་དམིགས་པ་ཟེའི་ཀྱིས་གཞོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་ཟེའི་གཞོན་ལས་འབྲས་
 བུ་ཟད་པར་འབྱུང་དགོས་པས་དེ་འཆད་པ་ནི། ཟད་པར་བཅུ་འོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏོན་
 མཐའ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པ་གཉིས་ནི་གཞུགས་མེད་དག །སྤྱོད་ཡུལ་རང་གི་སྤང་པོ་བཞི། །

ཞེས་པ་ནི། སྐལ་ཆེར་གོ་བར་ཟད་ལ། འགྲེལ་བར། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་སྒྲེ་མཆེད་འཇུག་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པས། འདི་ཡང་འདོད་
 པའི་སྒྲུལ་སེམས་མཛོན་དུ་བྱས་ནས། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་གུར་
 སྒྲུལ་པ་ལ་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་སོ་སོ་
 སྒྲེ་བོས་ཀྱང་མཛོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བར། འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མ་
 གཏོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་འགོག་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲེས་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་ཅམ་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལྷག་མ་ནི། འདོད་ཆགས་
 བྲལ་དང་སྦྱོར་བས་ཐོབ། ཅེས་པ། སྦྱོན་འདྲིས་སྦྱོང་བ་དང་མ་སྦྱོང་བའི་བྱུང་བར་ལས་སོ། །
 གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ། ཞེས་པ་ནི། དེའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཟད་པར་གཉིས་ཏེ་དུག་པོ་ལས་
 གཞན་མེད་ལ། ལྷག་མ་ནི་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ནི་ལུང་གི་མཐུས་སྒྲེ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ལུང་ལ་རག་ལས་པ་དེ་ལྟར་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་རི་
 ལྟར་སྒྲེ་ཞེན། ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་མེད་པ། རྒྱུ་དང་ལམ་གྱི་སྦྱོབས་གྱིས་སྒྲེ། ཞེས་
 པ། གཟུགས་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་གྱི་སྦྱོམས་འཇུག་རྒྱུའི་སྦྱོབས་ལས་གཞན་མེད་ལ་སྒྲེ་བ་ནི།
 སྦྱོན་མའི་རྟེན་ལ་གོམས་པའི་སྒྲུལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སོ། །ལས་གྱིས་སྒྲེ་བ་ནི་སྦྱོན་མའི་རྟེན་ལ་
 གཟུགས་མེད་གྱི་སྦྱོམས་འཇུག་གོམས་པ་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་
 གྱི་ལས་སུ་སོང་བ་དེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲེས་པ་ན། རྟེན་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་གྱི་སྦྱོམས་འཇུག་
 དེས་པར་སྒྲེ་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གྱི་ཁམས་
 སུ་བསམ་གཏན་རྣམས། རི་དག་དང་ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་པ། གཟུགས་ཁམས་སུ།
 བསམ་གཏན་ཆོས་ཉིད་གྱིས་སྒྲེ་བ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག་པ་ལྷ་བུའི་ཆོ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་སེམས་ངང་གིས་སྒྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་
 རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལུང་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲེ་ལོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་ཐར་སོགས་ལ་སྦྱོམས་པར་
 ལྷགས་པའི་དགོས་པ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། རི་རྒྱད་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་གཉིས་གྱིས་

རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་རྩ་འབྲུལ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ཐག་སྒྲིང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདོད་ལ་འདུན་དང་རྣམ་འཛེབས་ནི་བསམ་གཏན་ལྟ་ཅི་འཆལ། །འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྩལ་པོར་བྱེད་ན་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །རྩལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་དེ་གོམས་པ་ལས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆོགས། །རྗེ་སྐབ་པ་ལས་གོང་མའི་གནས་དག་རིམ་གྱིས་འཛིག་གྱུར་ཅིག། །

ཅས་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཅས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའི་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི། གསུམ་སྟེ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་འཛིན་པའི་རྩལ་བཤད། བདག་ཉིད་གྱིས་བསྟན་པ་བཟུང་བ་ལ་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བསྟན། ཐར་འདོད་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ། །ཁོ་ནའི་སྐྱས་ནི་ཐོས་བསམ་དང་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །ཐོས་བསམ་ནི། །ལུང་གི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། །རྩལ་བཞིན་དུ་བསམ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཞན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ཆོས་སྐྱབ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་རིམ་བཞིན་སྟོན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པའམ། རྟོན་པ་དང་། བཀུར་སྟེ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉེས་པ་དེ་དག་གིས་མ་གོས་པར་འཆད་ན། རང་གི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་གོང་དུ་འཕེལ་བར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་ཡལ་ཆེར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱུབ་བཤད། །ཉེས་པ་ཟིན་གང་དེ་འདིར་བདག་གི་

ཉེས། །དམ་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་བྱུང་ནམས་ཡིན། །ཞེས་པ། སལ་ཆེར་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་ཁ་ཅིག་
 མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཉི་འོག་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཉེས་པར་ཟིན་གང་
 ཞེས་པ་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་སྒྲུའི་ལུགས་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པ་དག་གིས་ཀྱང་། བྱུང་པའི་མཐའ་རི་
 བཞིན་མ་བཤད་པ་ཁ་ཅིག་འདིར་སུན་བྱུང་ནས། བྱེ་སྒྲུའི་བྱུང་མཐའ་མ་ཞོར་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པ་དེ་དག་ཡང་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པར་ཟིན་པ་སྟེ་གཟིགས་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་བདག་གི་
 ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱིར་འཆོས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། སྟོན་བསྟན་པ་ལ་སྟེ་སྒྲུང་བྱུང་པའི་ཚུལ།
 དང་སང་ཡོད་བཞིན་པ་སུན་འབྱེན་དགོས་པར་བསྟན་པ། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་བག་ཡོད་ལ་
 གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བྱུང་ཞེས་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱུང་པ་དང་། བསྟན་པ་གང་ཡོད་ཀྱིས་བར་པོ། །ཆོས་མདོན་པའི་མཛོད་
 འདི་ནི་རྫོགས་སོ། །ཞེས་པ། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་པ་ནི་དེ་ཙམ་སྟེ། ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱུང་པའི་དོན་དོ། །པོད་ཡུལ་སུན་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་པ་ལ། སྒྲུང་བྱེད་ཉི་ཟླ་
 ལྟ་བུའི་ལོ་པར་གྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚན་སྒྲོས་པ་ནི། སྟོན་པོད་ཀྱི་ལྟ་བཙན་པོ། བྱི་
 སྒྲོང་ལྟུང་བཙན་གྱི་སྒྲུ་རིང་། རྒྱ་གར་གྱི་མ་ཁན་པོ་རྩིན་མི་ཏུ་ཞེས་པ་རྒྱལ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་།
 ལུས་ཆེན་ཞེས་པ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་མ་ཞོར་བར་མཁྱེན་པའི་ལོ་རྩེ་བ་སྒྲིབ་པ་དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་
 བསྒྱུར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་སྦབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྐྱབས་ནས་བག་ཡོད་
 བསྟན་པའི་ལེའུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ལོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

ཞེ་མ་ཏོ། མི་སམ་མཁྱེན་བཅུའི་གཟིགས་པ་མ་ཉམས་པས། །ཐོགས་མེད་རྩེ་འབྲུལ་རྒྱང་
 པའི་གོ་མ་སྟབས་མ་ཁན། །སྒྲུང་མཛོད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་བགྲངས་ཡས་པ། །དབྱིག་གཉེན་རྣམ་
 དབྱེད་བདེ་བའི་ལམ་དུ་བྱོན། །དབྱིག་གཉེན་ཞེས་གྲགས་གྲགས་པའི་གཏམ་དཀར་བ། །བྱུང་
 པས་ལུང་བསྟན་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ལ་ཆེན་པོར། །ལུང་རིགས་མཐུ་བྱུང་བྱུང་མཐའི་སྒྲོ་ཆེན་བཞི། །
 གང་གིས་འབྱེད་མཁས་མཁས་ཁྱོད་འཛམ་གླིང་རྒྱན། །སྟེ་གཉིས་བྱུང་མཐའི་གཞུང་ལུགས་ལྟན་
 ཅིག་སྒྱུར། །མི་མཐུན་བྱུང་པར་སྒྲུབས་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེ། །ཐོག་ཆེན་ལུགས་གཉིས་གཞུང་ཆེན་
 གཅིག་ཏུ་བཤད། །གོང་འོག་བྱུང་པར་ལྟ་བའི་གཞུང་བཞིན་སྒྱུར། །གཞུང་འདི་སལ་ཆེར་བྱེ་

བྲག་བཤད་མཚོའི་ལུགས། །བཤད་པའི་མཚོ་ཆེན་སྡེ་བདུན་མངོན་པའི་མདོ། །འཕགས་བྱེད་ཞི་
བའི་ནགས་ཆལ་སྟུག་པོའི་འགྲམ། །གར་མཁའ་གནས་སུ་འཕགས་མཚོག་མང་པོས་བསྟུས། །
ཉི་འོག་ཁ་ཆེའི་གཞུང་ལུགས་སོ་སོ་བ། །མདོ་སྡེའི་ལུང་གཞན་འདོན་པའི་ལུགས་གང་ཡང་། །མ་
ཆང་མེད་པར་བསྟུས་འདི་མངོན་པའི་མཛོད། །འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བཅས་པ་མཁའ་བའི་
ལམ། །གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཐོག་མར་སྦྱི་ཉིས་བཤད། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཤད་རྒྱུ་མ་ཉམས་
པ། །ནམ་མཁའ་གྲགས་སོགས་མཆིམས་པའི་བཤད་སྟོལ་གྱི། །མ་ལུས་རྣམ་པར་མང་པོས་
གཞུང་འདི་ཤེ། །དེང་སང་འདི་ན་རྩ་བ་ཡི། །འབྲུ་ཅམ་ལོན་པས་ཡིད་སེམ་ནས། །ཞིབ་མོར་
དཔྱད་པ་དང་བྲལ་བ། །ཏྲིག་ཅིང་དཔྱད་པར་འཇུག་འདི་ཡིན། །ཤེས་སྤྱོད་གཞུང་གྲུབ་པའི་
མཐའ། །གཏིང་ཟབ་སྦྱིག་ལེགས་གོང་འོག་མཐུན། །གཅིག་གི་གཏིང་མཐའ་དཔག་གྱུར་པས། །
མང་པོ་ངང་གི་འཆར་འདི་ཡིན། །ཆོས་འདིའི་ལ་མཐའ་འཇལ་མི་བཟོད། །གནས་རེའི་གཏིང་
མཐའ་ཏྲིག་བྱེད་པའི། །རྣམ་དཔྱད་འདི་ཡིན་མ་བརྟགས་པའི། །ཆ་གང་ཉེས་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །
ཟེར་ཟེར་འགྲོས་ཀྱི་ཐོས་པ་མང་མང་པོ། །དེས་དེས་མེས་པས་ཀྱན་དང་མཐུན་མཐུན་པོ། །ཟེམ་
ཟེམ་བཤད་པས་གཞན་སྟོ་ཡམ་ཡམ་པོར། །བྱེད་བྱེད་འདྲ་བའི་ཐོས་པས་མ་ཡོད་ཡོད་འདྲ། །
མཁའ་མཁའ་ལ་ལས་མ་བཤད་བཤད་པ་འདི། །གང་གང་དེ་དེར་མ་གྲགས་གྲགས་འདོད་མིན། །
རང་རང་སོ་སོས་མ་གོ་གོ་ཐྱིར་ཏེ། །ལྷང་ལྷང་ཆེར་ཆེར་མི་ཤེས་ཤེས་སྟོ་མིན། །ཡིན་ལུགས་ཆལ་
བའི་རྣམ་དཔྱད་ཉུལ་བྱེད་མཁན། །འཆད་པོའི་སྟོ་གྲོས་གོང་དུ་འཁེལ་བའི་རྩོམ། །རྩོམ་འདོད་ཉན་
པོས་དེས་པར་འདྲན་པའི་གཏམ། །གཟུར་གནས་དབང་པོ་ཡིད་རང་བྱེད་པའི་ཆོས། །ཆོས་འདི་ཁོ་
པོས་བཅུ་གསུམ་རང་ལའི་དུས། །དཔལ་ལྷན་གྱོ་སའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དམར་སྟོན་ལས། །རྩ་འགྲེལ་
བཤད་སྟུར་རྒྱས་པའི་ལུང་ཅམ་ཞིག །ཐོག་མར་ཐོས་པས་མོས་པའི་བག་ཆགས་བཞག །དེ་ནས་
བཅུ་དྲུག་ལོན་ཆེ་སེམས་དཔའ་ཆེ། །བསོད་ནམས་རྩལ་བྱིམས་བྱ་བ་སྦྱོར་ལུང་པའི། །དུང་དུ་ཆར་
གསུམ་སྦྱངས་པས་གཞུང་ཉིད་ཀྱི། །དངོས་བསྟན་ཅམ་ཞིག་སྟོ་ལ་གཤིན་ཞིང་ལྡན། །དེ་ནས་ལོ་
གྲངས་བཞི་བཅུའི་བར་དག་ཏུ། །ལོ་རེ་བཞིན་ཡང་ཆར་རེ་ཅམ་ཉིད་དམ། །གནས་དགའ་ཅམ་
ལའང་ཉན་བཤད་བགྱི་བ་ཡིས། །སྦྱངས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱལ་ལ་ཕན་པར་བྱས། །དེ་ནས་གཞུང་

བ་ནི་སྤྱལ་བསྐལ་བའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལས་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཕུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྐལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་སྐད་དུ། དབང་གུར་སྒྲེ་བོ་པལ་ཆེར་ཟད་
 པ་ན། ཞེས་པ་ནས། དྲི་མས་དགའ་མགུར་དང་སང་འདི་ན་སྒྲོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི།
 བསྟན་པ་འཛིན་པར་མཛད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་མ་བཞུད་ན། བསྟན་པའི་
 སྒྲིང་པོ་བདག་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་མི་འབྱུང་ཞིང་། བརྒྱ་ལམ་
 ན་ཕུང་བ་དག་སྤིང་གུང་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་རྩལ་གྱིས་སེལ་བར་མཛད་མོད་གྱི། དེ་དག་
 གཤེགས་པ་ན་བསྟན་པ་ལ་གྱེས་པ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་དག་ལས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞུང་བཅུགས་པའི་དབང་གིས། བསྟན་བཅོས་འདི་རྩལ་པའི་
 དུས་དེར་ཡང་ཚུལ་གྱི་བྱུག་རྒྱ་བཞི་དང་འགལ་བར་སྒྲ་བ་དུ་མ་དག་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐལ་བའི་དོན་ནི། ཚུལ་འདི་པ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདག་གི་སྒྲ་ནི་
 གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བདག་དང་། ཀུན་རྗེ་བ་པའི་འོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 བ་དག་ལ་གྲགས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་སྒྲ་བ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདག་དེ་མ་བཀག་པར་
 བེ་དམ་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 མ་རིག་པའི་དབང་གིས་རང་དབང་ཅན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོ་དེའི་དོར་གང་ཟག་དང་
 ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན། དེ་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཉིས་
 ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་། བྱུང་མཐའ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་མ་རིག་པས་
 བསྐྱད་པའི་སྒྲོ་ཅན་རྣམས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས། བདག་དང་། གང་ཟག་དང་། རང་དང་།
 སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ཉིད་དེ།
 ཐག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་།
 རང་གི་སྡེ་པའོ། །དང་པོས་ནི་ཕུང་པོ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ལ། གཉིས་པ་ནི།
 ཕུང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་པའོ། །དེ་ནི་གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་དག་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྷ་ཆར་བདག་ཏུ་
 འདོད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་སོ། །ཚུལ་གྱི་

བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གཟུང་བའི་ཆོས་སུ་དང་། འཛིན་པའི་ཆོས་རང་དབང་
 ཅན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་ཏེན་པ་དང་། བྱི་རོལ་པ་ལས། རང་གི་སྡེ་པ་
 ཉན་ཐོས་པ་དག་གི་བར་མཐའ་དག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཁོ་ནར་མ་ཟད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 སེམས་ཅམ་པ་དག་གྱུར། སྤང་བ་སེམས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དག་གོ། །འདིར་སྐབས་སུ་
 བབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཁས་ལེན་པའི་རྟོལ་བ་ཡང་།
 གཙོ་བོར་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་དག་སྟེ། དག་ག་བྱ་དེ་ལུང་གིས་བཀག་པའི་བྱིར་དང་། ཐར་པ་འདོད་
 པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས་ཞེས་འབྲོས་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་དེའི་འདོད་པ་གང་།
 འགོག་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདི་སྐད་ཅིས། བདག་རྣམས་ཡོད་ཁས་མ་སྤངས་ན་
 ལས་འབྲས་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་དག་དང་བཅས་ལ། སངས་རྒྱས་གྱིས་
 ལུས་སྟོག་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་པའི་བྱིར། ལུང་པོ་རྣམས་ལས་དེ་ཉིད་
 དང་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེའོ། །དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི།
 བདག་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན། རྣམས་སུ་འམ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་
 ལེན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལུང་སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་མེད་ཡིན་པར་འགལ་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དང་འདོད་པ་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །ལུང་གིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི།
 བདག་ཁས་ལེན་པ་ལ་ལུང་འགལ་ཡོད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་དང་། དེར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ལུང་གིས་
 མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནས་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། གང་
 ཟག་དང་། སྟོག་དང་། སེམས་ཅན་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྱུར་བཏགས་
 པའི་ཡོད་པ་ནི་ཡིན་ལ། རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡོད་མེད་དང་
 གཅིག་ཐ་དད་སོགས་གང་དུ་ཡང་རེས་འགའ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལུང་སྟོན་པར་མི་
 མཛད་ཅིང་། ལ་ལར་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མཐའ་
 གཅིག་པར་ལུང་བསྟན་ནོ། །འདིར་ངེས་པའི་དོན་ནི། གཏགས་པའི་ཡོད་པས་ནི་སྦྱིར་ཡོད་པའི་གོ་
 མི་ཆོད་དེ། དེའི་དོན་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་འཆད་པའི་བྱིར། རྣམས་སུ་ཡོད་མེད་གྱིས་ནི་ཡོད་མེད་གྱི་
 གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་

ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྩལ་སྤྱུ་བ་པོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གནས་འདིའི་བསྟན་པའི་དོན་ནི་དེ་ཙམ་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྟན་དོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། འདིར་སྒྲུབ་པ། ལྟ་བའི་མཆེ་བས་སྒྲུབ་པ་དང་། །ལས་རྣམས་འཇིག་པ་ལ་ལྟོས་ནས། །སྟག་མོས་སྤྱུ་གུ་བྱེར་བ་ལྟར། །རྒྱལ་བས་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ནས། །ལྟ་བའི་མཆེ་བ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། །ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་ན། །དགེ་བ་སྤྱུ་གུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཡང་སྒྲུབ་པ། མེད་བྱིར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྟོག་ །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །བཏགས་པའམ་མེད་དུ་འགྱུར་འོང་བས། །མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཡུང་པོའི་རྒྱན་ནི་གང་ལ་དགེ་མི་དགའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད། །དེ་ལ་སྟོག་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ། །སྟོག་མེད་བསྟན་པས་མེད་པར་འགྱུར། །སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡུང་པོ་ལ། །བཏགས་ཙམ་ཞེས་པ་མ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཆེའི་སྟེ་བོ་དེ་འདྲ་དེ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྟན་མིན། །འདི་ལྟར་གནས་པས་བདག་ཡོད་དམ། །མེད་ཅེས་དྲིས་པ་འདྲི་བ་ཡི། །བསམ་པ་ལ་ལྟོས་མ་གསུངས་ཏེ། །ཡོད་ན་ཅི་བྱིར་ཡོད་མི་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་ལུགས་བཞག་ལ། །བྱི་མ་བཞིས་ནི་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །བྱེད་ལྟར་ན་བདག་དང་སྟོག་མེད་དོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡུང་བསྟན་པས་ཆོག་པའི་བྱིར། །ཞེས་སྒྲུམ་པ་ལ། །དེ་ལྟར་བསྟན་ན། །བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་གོ་ནས། །ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། །རྩལ་བཏགས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི་འདྲི་བ་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྟན་ལ་ཡིན་པ་དང་། །རྩལ་སྤྱུ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་ཆོག་པར་འགྱུར་ཏེ། །གནས་ཆད་དང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་མཐུན་པར་སོང་བས་འདྲི་བ་པོ་རང་གི་བསྟན་པ་འདྲོངས་པའི་བྱིར། །སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་བཏགས་ཡོད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཁས་ལེན་ཡང་། །ཡོད་པར་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། །ཆད་མས་མ་དམིགས་པར་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །གང་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་དག་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ལ་འཆད་མོད། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱན་ཉིད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་གདགས་གཞི་རྩལ་

མེད་ལ་གདགས་ཆོས་བདག་པོ་མེད་མི་འདོགས་པའི་བྱིར། སྤང་པོ་ལ་འདོགས་པར་བཤད་པ་མ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་ལ་མི་འདོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ནི་སྤང་པོ་
ལྷ་པོ་དག་གང་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་བྱིར། གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷ་གས་ལ། སྤང་
པོའི་རྒྱན་དང་གང་ཟག་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། ལྷ་མོ་ལ་སྤང་པོ་ལས། རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་
ཏེ། །མཆོན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཆོས་ཤེས་བཟོད། །ཐེག་པ་གོང་མ་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་དེ།
རྒྱད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། །ཁ་ཡར་བ་དང་ཆོགས་པ་ཞེས། །བདག་ས་ན་སྤང་པོ་ལྷ་ཡི་
རྒྱན། །གང་ཟག་མ་ཡིན་དེ་ཡི་བྱིར། །ས་པོན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །རྒྱ་ནི་གང་ཟག་ཡིན་
པར་འདོད། །ཅེས་བཤད་དོ། །གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་པ་དེ་ཡང་། བདག་
ཏུ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་དེའི་ངོར་ཡིན་གྱི། སྒྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་འཛིན་མ་ལྟུལ་པར་
ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཡང་སྒྱིར་ཆད་མས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དེ། བཤིག་
པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་བའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་རགས་རྒྱན་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། ཡོད་པ་ལ་
རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ལྷ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་པས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ལྷ་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་
མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་དང་། བྱི་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །
དང་པོ་ལ། རིགས་པའི་དང་། ལྷ་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆད་མས་མ་
དམིགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ།
ཡང་ཅི་འདི་ལས་གཞན་ན་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་ལྷ་པ་
བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཏེ། སྤང་པོའི་རྒྱན་ཁོན་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་
ནི་ངེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་གཞན་ཁོན་ལ་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་
ལ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲེབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཏུ་མཛོན་
པར་བཟོད་པ་ནི་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཁོན་ལ་འཇུག་གི། །བཟོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ནི་རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུ། ཅེས་ན། མཛོན་སུམ་དང་རྣམས་སུ་དཔག་པ་མེད་པའི་བྱིར།
ཆོས་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བར་ཆད་བྱེད་པ་མེད་ན་མཛོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན་ཡུལ་དུག་དང་ཡིད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། རི་
 སྐད་དུ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་སྤྱུ་འདོད་དམ། བཏགས་པར་ཡོད།
 གལ་ཏེ་རྩམ་སྤྱུ་ཡོད་ན་ནི། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་ནོ། །ཞེས་བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། བཅ་ཚུན་
 གྱི་ཕུང་པོ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཅན་གྱི་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་བཏགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་
 གྲུང་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། ཐལ་ཆེར་གོ་བར་ཟད་ལ། འདུས་བྱས་གཞིར་བྱས་པའི་
 རྩམ་ཡོད་ཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། བཏག་འདུས་མ་བྱས་སྤྱུ་འདོད་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་
 ལུགས་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་
 པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གང་ཟག་ཉིད་དམིགས་སྟེན་དུ་
 འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། ད་ལྟར་གྱི་ནང་གིས་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་
 རྒྱར་བྱས་ནས་གང་ཟག་རྩ་འདོགས་སོ། །ཞེ་ན། ཡོང་བ་ལྟ་བུའི་ཆོག་གི་དོན་མི་གསལ་བ་འདི་
 ནི་མི་གོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བཏག་རྩ་འདོགས་པ་ཡིན་
 ནམ། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏག་རྩ་འདོགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕུང་པོ་ཉིད་བཏག་རྩ་
 འགྱུར་ཏེ། བཏག་རྩ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཏེ། ཕུང་པོ་ལས་ལོགས་ན་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འོ་མ་འདོགས་
 པའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྩམ་བརྒྱད་ལས་ལོགས་ན་འོ་མ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྟོན་སྟོང་བར་
 འདོད་ནས། ཕུང་གིང་རྒྱར་བྱས་ནས་མེར་འདོགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྒྱར་བྱས་ནས་བཏག་རྩ་
 འདོགས་པ་གཉིས་འདྲའོ། །ཞེ་ན། དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་རྩམ་སྤྱུ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། མེ་
 དང་བྱང་གིང་གཉིས་ཀ་ཡང་རྒྱུ་རྩམ་བརྒྱད་ལ་བཏགས་པ་ཅུམ་ཡིན་གྱི་ལོགས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རི་ལྟར་བྱང་གིང་རྒྱར་བྱས་ནས་མེར་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན།
 ཞེས་པ་ནས། ཕུང་པོ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་ནས་གང་ཟག་འདོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་འགྲུབ་པོ། །
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྒྱིར་བཀག་ནས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གྲུང་འགོག་པ་ནི། གང་
 ཟག་དེ་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་འདོད་ན། རེ་རེ་ནས་སམ། དུག་ཆར་གྱིས་ཤེས་དང་པོ་ལྟར་

ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཞུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་བྱིན་མཐོང་བ་དང་། དེའི་སྐྱོ་ཐོས་པ་ལས་ལྷས་བྱིན་ན་བས་ཐོས་ཞེས་པ་ནས། ལྷས་བྱིན་གྱི་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་སོགས་རེ་རེ་ནས་ལྷས་བྱིན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད། གཞུགས་སོགས་ལས་གཞན་ན་ལྷས་བྱིན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། དེའི་ཆོ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་མའི་གཞུགས་མིག་གིས་མཐོང་བ་ནས། དེའི་ཆོས་ཡིད་གིས་ཤེས་པའི་བར་ལ་བརྟེན་ནས། འོ་མ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ནས་ཤེས་པའི་བར་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འོ་མ་དང་གཞུགས་སོགས་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རེ་ཞིག་འདི་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ལས་གང་ཟག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཁོན་ལ་འོ་མ་འཕྱུ་ཞེས་འདོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་འདོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། དཔེའི་སྐྱབས་སུ། འོ་མ་དང་ཆུ་ལྟ་བུ་ཆོགས་སྤྱིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་གདགས་གཞིར་རྣམས་ཡོད་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་སུ་གནས་མ་བུའི་སྟེ་པས་ཀྱང་འདོད་པ་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་པའོ། །གོང་དུ། སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་འདོགས་པར་མི་འགྱུབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་འདི་མི་འགལ་ལམ། ཞེ་ན། དེར་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོགས་པར་མི་འགྱུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོགས་པ་འགྱུབ་པར་བཤད་པའོ། །ཡང་གལ་ཏེ་དུག་ཆར་གྱིས་ཤེས་དགོས་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། གཅིག་གིས་ཤེས་པའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་མིག་གིས་ཤེས་པའི་བྱིར་སྐྱེ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞུགས་བཞིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བས་ཤེས་པའི་ཆོ་གཞུགས་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབས་བཞིན་ཅོ། །ཡང་རྣམ་ཤེས་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐུན་མོང་བ་ནི་མི་སྤིད་དེ། མདོ་ལས། བུམ་ཟེ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཅན་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ལྟ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱིའི་དབང་པོ་དང་། ལྟའི་

དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྔ་འོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་འདི་དག་གི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་བཤད་པས་སོ། །འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་དབང་པོ་ལྔ་ལས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་ཆགས་དུག་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས། དབང་པོ་དུག་པོ་འདི་དག་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དང་
 བ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་དང་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། ཉེས་
 པ་མེད་དེ། དེར་བཤད་པའི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཆད་
 པའི་བྱིར། དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཡང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལ་མི་འཆད་དེ། །དེ་དག་ནི་རྟོག་བཅས་མ་ཡིན་པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་མི་འདོད་པའི་
 བྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་དངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་འབྲུལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་
 དག་ནི་དབང་པོ་ལྔ་འི་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མི་སྤྱིད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དུག་པོ་
 འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། ཞེས་འཆད་པས། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་ག་
 རུང་བར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གང་ཟག་དམིགས་པར་འདོད་
 པ་དེའི་ཆོ། མིག་ཤེས་དེ་གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེལ་མ། གཟུགས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེས་གཟུགས་ཁོ་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་ཤེས་
 པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དེའི་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར། སྒྲ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ལྟར་ན། མདོ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེལ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེལ་བར་མ་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་ཇི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེལ་མ། འོ་ན་ཏེ་གང་ཟག་གམ་
 གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེལ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་གལ་ཏེ། གང་ཟག་སྤང་པོ་ལྔ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན། སྤང་པོ་ལྔ་པོ་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
 ཟེར་རམ། སྤང་པོ་དམིགས་ན་གང་ཟག་དམིགས་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་
 ན། གཟུགས་ཀྱང་མིག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཀྱང་གཟུགས་དམིགས་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཁོ་ན་དམིགས་པས་གང་ཟག་དམིགས་པར་འཆད་

དམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཀྱང་དམིགས་དགོས་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། གཟུགས་ཁོ་ན་ལ་
 གང་ཟག་འདོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གཟུགས་ལས་གཞན་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཏུས་ཐ་དད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཅི་རེ་ཞིག་གཟུགས་རྣམས་
 གང་ཟག་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཟུགས་རྣམས་དམིགས་ན་གང་ཟག་དམིགས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་
 བཤད་ཟེན་ནས། ལུང་གི་རྒྱུ་བྱེད་འཆད་པ་ལ་དངོས་དང་། ལུང་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཚུངས་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དག་དངས་པ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་
 གང་ཟག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གང་ཟག་སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་འཆད་པར་སྤང་སྟེ། སྐབས་ཀྱིས་སོ་སོར་དབྱེད་གོས་སོ། །དེ་ཡང་
 འདི་ལྟར། གང་ཟག་སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་མི་ལུས་ན། གནས་མ་བུའི་སྟེ་པས་འདོད་
 པའི་མདོ་ལས། རི་སྐད་དུ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།
 ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ། ཞེས་བཞི་པོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་
 བ་དང་འགལ། ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བདག་མ་ཡིན་པའི་བར་གསུངས་པ་དེ། བདག་སྤང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་པ་དང་འགལ།
 ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དགོ་སྒྲོང་དག མཛོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་
 དུག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མ་བཤད་པས་ན། གང་ཟག་ནི་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་གང་ཟག་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ཡང་མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་ལས་
 སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་གང་ཟག་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤང་པོ་བཞི་དང་། གཟུགས་ཅན་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་རྟེན་
 གཅིག་ལ་ནི་མི་ཉིད་ཅས་བྱ་འོ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་དང་། མི་དང་། ཤིང་ལས་སྦྱིས་དང་།
 ཤིང་བྱ་དང་། གསོ་བ་དང་། རྩོག་དང་། སྦྱོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས།

དགེ་སྤྱོད་དག་འདི་དག་ནི་མིང་ཅམ། ། ཁས་ཆེ་བ་ཅམ། བ་སྟོད་ཅམ་མོ། ། ཞེས་མེད་བཞིན་དུ་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཡོད་པར་མ་གསུངས་སོ། ། ཡང་རི་སྒྲིང་དུ། བྲམ་ཟེ། བམས་
 ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་རྩ་བཤད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། སྒྲེ་མཆེད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ན་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་བ་སྟོད་དུ་འགལ་ལོ། ། ཡང་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་མདོ་ལས། དགེ་སྤྱོད་དག་བདག་
 དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོ་སྒྲེ་པོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྟན་པས་བཏགས་པར་བཤད་དོ། །
 ཞེས་དང་། དག་བཅོམ་པ་བྲག་གིས་བདུད་ལས་བརྩམས་ནས་སྦྲས་པ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བདུད་ཅེས་སེམས། ། བྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡི། ། འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། ། འདི་ལ་
 སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། ། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། ། ཤིང་རྟའི་མིང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། ལུང་ཐུན་
 ཆོགས་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདག་མེད་དེ། ། བྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རྟོག་པར་བྱེད། ། འདི་ལ་
 བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། ། ཆོས་འདི་དག་ནི་རྒྱ་དང་བཅས། ། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་དང་། ། ལུང་པོ་སྒྲེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་དང་། ། རྣམ་པར་བསམ་ན་འདི་ཀྱུན་ལ། ། གང་ཟག་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རང་གི་སྟོང་པ་ཡིན་པར་ལྟོས། ། བྱི་རོལ་གནས་པ་སྟོང་པར་ལྟོས། །
 གང་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲུམ་པ། ། དེ་ཡང་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་བདག་རྩ་དམིགས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ལྟ་ཡོད་དེ། བདག་རྩ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལྟ་བ་
 དང་། སྟོག་རྩ་ལྟ་བར་འགྱུར། ། ལྟ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་འགྱུར། ། ལམ་གོ་ལ་
 བར་བར་ཞུགས་པར་འགྱུར། ། དེའི་སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། རབ་རྩ་དང་བར་མི་
 འགྱུར་ལ། ཡང་དག་པར་མི་གནས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ། འདིའི་འཕགས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་དག་གིས་ནི་ལུང་དང་འགལ་བ་
 དངོས་བསྟན་ནས། ། ཉེས་སྟོང་མི་འཐད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ། ལུང་དེ་དག་ཁས་མི་ཡིན་པའི་ཉེས་སྟོང་
 མི་འཐད། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད། བཅོམ་
 ལྟན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་མི་འཐད། ། ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་

བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་མ་སྤེལ་སྟེ་པ་ན་རེ། ཁོ་བོ་ཅག་
 གོང་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་དེ་དག་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བྱེད་ཅག་སྟེ་པ་ཁོ་ན་ཆད་མར་
 འདོད་དམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཁོ་ན་ཆད་མར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱལ་བྱེད་ལ་
 སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བཀའ་ཆད་མར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པའི་ཕྱིར།
 མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་དེ་དག་ནི་གཞུང་འདི་ཆད་མར་མི་
 བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྟེ་པ་འདི་མི་འདོན་ཏོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་དེ་
 ཡང་མི་འདོད་དམ། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན་ཡིད་ཀྱི་
 ཤེས་བྱར་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟུ་འཆད་
 པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ནི་བདག་མེད་པའི་སྤང་སོགས་བདག་རྟུ་ཉོགས་པ་ལ་བསམས་པའོ། །
 ཞེས་ཟེར། སྤང་སོགས་བདག་མེད་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཅེས་
 བྱ་བའི་མདོ་འདི་ཡང་མེད་དམ། ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཕྱིན་ཆད།
 སྤང་སོགས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་སྤང་སོགས་ལ་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་རྟུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་སྤང་སོགས་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར་ནི། མདོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་། དགོ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་བདག་གོ་སྟམ་དུ་
 ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི།
 སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་ནི་མེད། སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བའི་ནི་སྤང་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་ཀ་མཉམ་དུ་ཆོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་
 ན། དེའི་ལན་ལ། གཉིས་ཏེ། ཁས་སྤངས་འགལ་བ་དང་། རྣལ་མའི་ལན་ནོ། །དེ་དག་རིམ་
 བར་འཆད་པ་ནི། འོ་ན་ནི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་དང་།
 འོ་ན་སེམས་འཛིག་པ་ན་གང་ཟག་མི་འཛིག་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འདི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་

བྲངས་སོ། །ཞེས་དང་། འདིར་སྒྲུབ་པ། རྒྱུན་གྱིས་སྦྱོད་པའི་བྱིར་ན་དཔེར། །མེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེག་འདོད་ལྟར། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་བྱའི། །ཅིག་ཆར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བྱིར་
 མིན། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཅག་ཀྱང་། སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་གང་ཟག་ཏུ་ལས་ལེན་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སྤར་དང་། སྤར་བྱིར་བ་པོ་ཐད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །
 ཞེས་ཟེར། སྤང་པོ་སྤྲུམ་རྣམས་ནི་སྤར་མོད་པ་པོ་དང་། བྱི་མ་རྣམས་ནི་སྤར་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
 སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་
 གལ་ཏེ། གང་ཟག་མེད་ན། མདོ་ལས་སེམས་ཅན་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅིས་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྤང་པོའི་རྒྱུན་སྦྱེ་བ་ལ་
 དགོངས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །ཅིས་ཟེར་བ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་ཞིབ་མོར་ན། སྤང་པོའི་རྒྱུན་སྦྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་
 པོའི་རྒྱུན་སྤྱད་ཅིག་མ་ཉིད་སྦྱེ་བ་ལ་བསམ་པའོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་འདེབས་ལོག་
 པར་ལྟ་བ་ཡིན་ན། ཅི་ཞིག་གིས་སྦྱོང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མི་རུང་སྟེ།
 གང་ཟག་ནི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི།
 གང་ཟག་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་གང་
 ཟག་སྦྱེ་ན་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྦྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གང་ཟག་འདུས་
 བྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གནས་མ་བྱུན་རེ། སྦྱོན་མེད་པ་ལས་སྦྱེ་
 བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་པོ་གཞན་ལེན་པ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དེག་པ་བྲངས་པ་ལ་
 མཚོད་སྦྱོན་པ་སྦྱེས་ཞེས་དང་། བརྟམ་སྦྱོད་པ་སྦྱེས་ཞེས་དང་། རྟགས་བྲངས་པ་ལ་དགོ་སྦྱོང་
 སྦྱེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལས།
 དགོ་སྦྱོང་དག །ལས་ནི་ཡོད། རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་ནི་ཡོད། ཆོས་སུ་བརྟམ་བཏགས་པ་མ་གཏོགས།
 སྤང་པོ་རྣམས་འདོར་བ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །
 ཡང་དཔེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་མ་གྲུབ་པ་ལ་མཚོད་སྦྱོན་པ་དང་དགོ་སྦྱོང་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་

བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ཟག་ཡིན་ནོ། ཞེན། དེ་མ་གྲུབ་པོ། སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཞེན། རྩོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་སོ། །
 གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་ལུང་པོ་དང་གང་ཟག་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་ཏེ། ལུང་པོ་ནི་ལྷ། གང་ཟག་ནི་
 གཅིག་ཅེས་སྒྲིས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་སྒྲིས་པ་ལ། འབྱུང་བ་ནི་བཞི། དེ་ལས་གྲུར་པའི་གཟུགས་
 ནི་གཅིག་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲའོ། ཞེན། འདོད་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་པོ་
 ཅག་འབྱུང་བ་བཞི་ཚོགས་ཅམ་ལ་གཟུགས་སུ་འདོགས་པ་དང་འདྲ་བར་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་
 འཆད་པ་ནི། ལུང་པོ་ནི་ལྷ་འོ། ཞེས་པ་ནས། ལུང་པོ་ཅམ་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་པའི་བར་དུ་འོ། ཡང་གནས་མ་བུའི་སྟེ་པ་ན་རེ། ལུང་པོ་ཅམ་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ལན་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་མི་འཐད་དེ། ལུས་ལུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་སྟོག་ཡིན། ཞེས་ལུང་བསྟན་པས་
 ཚོགས་པའི་བྱིར། ཞེན། འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་བ་པོ་
 ནི། ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་གནས་པ་དང་རྒྱས་མཐུན་པ་ཞེས་པས་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བསམ་པ་ནི། བར་
 གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་བྱེད་གཞི་དེ་མེད་ན་བྱེད་ཆོས་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པར་ག་ལ་རུས། འོ་ན་མེད་དོ་ཅེས་ལུང་བསྟན་པས་ཚོགས་མོད་སྟོམ་ན། དེ་
 ལྟ་ན་འདྲི་བ་པོ་ལ་ཆད་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩོན་བདག་ཡོད་པ་ལས་བྱིས་དེ་མེད་པར་
 སོང་ངོ་སྟོམ་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་པོ་ཅམ་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ཅིའི་བྱིར་བཅོམ་ལྟ་ན་འདས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 དེས་སྟོག་ཅེས་བྱ་ལུང་པོའི་རྒྱན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་གོ་བར་གྱུར་ན། ལོག་པར་ལྷ་བར་
 ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས།
 དེ་དག་གིས་ནི་བདག་མེད་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་ནོ། །སྐབས་དེ་དག་
 ཏུ་གང་ཟག་དང་། སྟོག་དང་། བདག་རྣམས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 བར་ཡང་བཤད། ལུང་པོའི་རྒྱན་ཁོ་ན་གང་ཟག་དང་། སྟོག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་བཤད་
 ཅིང་། དེ་དག་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་ཆད་པའི་ལྷ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་བཤད། བདག་ས་
 ཡོད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གསལ་བས། རི་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་

དུ་མི་འགྱུར། ལྷ་མ་པའི་དོགས་པ་འདི་སེལ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་ངོས་འཛིན་
 བཤད་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་ལ་ཤེས་བྱས་མ་བྱུང་པའི་ཚུལ་གང་ཟག་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་
 ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཅན་དེ་དག་
 གི་ངོས་འཛིན་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་མི་མཐུན་ཏེ། རང་གིས་ནི། ཟེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་
 ཆོགས་ཅམ་གྱི་རྒྱུན་ལ་ངོས་འཛིན་ནོ། །གཞན་གྱིས་ནི། ཅན་གྱི་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་བུ་ལ་འདོད་དོ། །
 ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ནི་རྫས་ཡོད་དང་། རང་གིས་ནི་བཏགས་ཡོད་
 དུའོ། །གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་དེ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་ཞོག །བཏགས་པའི་ཡོད་པ་
 ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གང་གས་གཞི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལྟ་ཞོག །ཆོས་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་འཛག་པར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་གྱིས་
 བཏགས་པའི་བདག་དང་། རང་གིས་འདོད་པའི་བདག་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་རྣམ་
 པར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་བྱེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་།
 ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྟོག་པ་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་ཡང་། གཞུང་འདིར་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་རྟོག་པས་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པར་འཆད་ལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ནི་དེ་ཉིད་དེར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་
 འདོགས་པ་ཉིད་དུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་བཏགས་ཡོད་ལ་ཤེས་བྱས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་བྱ་ནི་བཞིར་ཁ་ཆོན་ཆོད་ལ། དེ་ཡང་རྫས་ཡོད་ཁོ་ནར་ངོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཆོས་
 གྱི་སྒྲིམ་མཆེད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ནི་རི་སྒྲུང་དུ། དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་
 མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། ཆོས་གྱི་སྒྲིམ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོན་
 རྟོག་པའི་ཡུལ་དང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་བཞེད་དུ་ཡང་མི་རུང་བར་ཁས་ལེན་ནམ། ཞེན། དེར་
 ནི་ཁས་ལེན་ཏེ། འདིར་བདག་ཕུང་གཉིས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཞེད་དུ་མེད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཅམ་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། ལྷ་སྟེགས་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་ན་རགས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། མདོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་
 མི་འགྱུར་རྫེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། མདོན་སུམ་གྱིས་འགྱུར་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི་འདྲ་བར་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
 འདྲ་བ་ཅི་ཞེན། དེའི་རྣམ་པ་ཉིད་དོ། །ཅེས་དང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ལས་ཞིག་ཟིན་པ་ལས་
 འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་མི་སྒྲུའོ། །འོ་ན་རི་ལྷ་སུ་ཞེན། དེའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་
 ལས་ཏེ། ས་བོན་དང་འབྲས་སུ་བཞིན་ནོ། །རྒྱུད་ནི་ཅི་ཡིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་ཅི་ཡིན། བྱེད་
 བར་ནི་ཅི་ཡིན། ཞེན། ལས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུད་ཡིན་
 ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད། དེའི་མཁུག་ཐོག་ས་སུ་འབྲས་སུ་བསྐྱེད་
 རུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་གཞན་ལས་བྱེད་པར་དུ་འབྲག་ས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་
 འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ས་སྒྲོག་རྩེ་ཡོད་དུ་ཁས་
 གླངས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡོད་དུ་ཁས་གླངས་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེན། དེར་ནི་ལྷ་སྟག་གིས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལ་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཞེས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། སྟག་ཀྱང་བྱེད་པ་བོར་ཁས་
 མི་ལེན་ནོ། །གསུམ་པ་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་བཤད་པ་ནི། སྒྱིར་ཡོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །དེའང་གཉིས་ཏེ།
 དེར་བདེན་པ་དང་། དེར་ཡང་རྒྱུན་པའོ། །དེར་བརྒྱུན་པས་ནི་དེར་ཡང་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། ལྷ་
 སྟག་གིས་བཏགས་པའི་བདག་བཞིན་ནོ། །དེར་བདེན་པས་ནི་དེར་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དེ། ལུང་
 བོའི་རྒྱུན་དང་། གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །དེར་ཡོད་པས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། རགས་
 པ་དང་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །བྱུང་བའི་མཐའ་འདིར་ནི་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། རི་སྐད་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྩེ་ཡིན་ཏེ། དག་
 སྒྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་ནི་རྩེ་ཡོད་པའི་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་
 འགྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཉིས་ཏེ། ཆོག་དོན་དངོས་དང་། བདག་ཡོད་པའི་
 རྒྱུ་བྱེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་བོ་ལ། རང་གི་ལུགས་དང་། གཞན་སྟེས་བཏགས་པ་མི་རིགས་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། རི་སྐད་དུ། རེ་ཞིག་གལ་ཏེ་འཛིག་ཏེན་བདག་ཡིན་པར་འདོད་པར་གྱུར་ན་
 བེ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི།

གནས་མ་བུའི་ཕྱི་ལོ་། བུ་གི་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་བུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་བཏགས་སོགས་གང་དུ་ཡང་
 བཟོད་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲི་བ་བཅུ་བཞིའི་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་གཞི་
 མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་དོ་ཅེས་ལུང་བསྟན་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིལ་དཔོན་གྱིས་ནི། འོ་ན་ཡོད་དོ་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པས་
 ཀྱང་ཚོག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མ་ནི། འདྲི་བ་
 པོའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལན་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲི་བ་པོས་ནི་བུ་གི་སྒྲིལ་བུ་ལ་
 བསམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བཏགས་སོགས་གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན།
 གཅེར་བུ་པའི་ཉན་ཐོས་གྱིས་བྱེད་བཟུང་ནས། འདྲི་གི་འཇམ་མ་གི་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་དྲིས་པ་ན།
 བྱེད་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་གེས་
 བྱེད་ཀྱང་། བུ་གི་བྱེད་པོ་ལ་བསམ་ནས། ལུང་བསྟན་པར་མི་རུས་ཏེ། ལུང་བསྟན་ན་ཉེས་པ་
 བཞི་པོ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེན། ཏག་ན་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་
 དང་། མི་ཏག་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་གཉིས་ཀའི་ཉེས་པ་དང་། གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་ན་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡང་མ་ཡིན། མི་འདའ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་
 བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ་ཅེས་བཟོད་པས་ཚོག་མོད་ཅེན། འདྲི་བ་པོ་བཏགས་ཡོད་གོ་བའི་སྒྲིལ་
 བ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཉིད་གྱིས་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་པས་ལུང་
 བསྟན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་མཐའ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གོ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ལ་བཟོས་པ་ཡིན་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་དོ་ཅེས་
 བསྟན་པས་ཚོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བུ་གི་བྱེད་པོ་ལ་བསམ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིལ་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་
 ན་ཉེས་པ་གཉིས་ཏེ། འདྲི་བ་པོ་ལ་ཆད་ལྟ་སྒྲིལ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་གྱི་བསམ་པ་སྒྲིལ་དང་མུང་
 པོའི་རྒྱན་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲིལ་པའི་དོགས་པ་སྒྲིལ་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། རང་ལུགས་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་ནི་སྒྲིལ་དང་མུང་པོའི་རྒྱན་ལ་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་སྒྲིལ་དུ། གང་ཟག་གསོན་པོ་འདི་ཡོད་དོ་ཅེས་ལུང་སྟོན་ལ། གི་
 ལན་ཆད་ལུང་མི་སྟོན། ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི། སྒྲིལ་དཔོན་གྱིས་གནས་མ་བུའི་ཕྱི་ལོ་དྲིས་

པའོ། །དེ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བསྟན་ན་རྟག་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཅི་ན་འོ་ན་མ་འོངས་པ་ལུང་སྟོན་
 པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཟིགས་ནས་སམ། མ་གཟིགས་པར་ལུང་མི་སྟོན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཤི་ཕན་ཆད་ཀྱང་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱམས་
 པ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བདག་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་མི་འཐད་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་མི་འཐད་པ་དང་། རིགས་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།
 གང་ཟག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། གང་ཟག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པར་པའི་གནས་སུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཡང་ལྟ་བུ་པར་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ།
 གནས་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་པོ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་གོ་བ་ཡང་། གདོད་མ་ནས་
 ཡོད་པ་ཞིག་ ཁྱིམ་རིགས་པས་བཤེག་པ་ན་མེད་པར་སོང་དོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 གྱི། ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་ཞིག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་བ་ནི་
 གྱི། ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་ཞིག་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་པར་འགྱུར་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ལས། དང་པོ་ནི། རི་
 རྒྱད་དུ། ཡང་གང་ཟག་མེད་ན་འཁོར་བ་འདི་སྟུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་ནི། སེམས་ཅན་
 ཞེས་བྱ་བ་སྤང་པོའི་ཚོགས་འཁོར་རོ། །ཞེས་པ་སྤང་པོའི་རྒྱན་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་དང་
 འཁོར་བ་པོ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཡང་རི་རྒྱད་དུ། འདི་སྤང་པོ་ཅམ་ཡིན་ན། ང་ཉིད་དེའི་ཆེ་དེའི་
 དུས་ན། ཞེས་གསུངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི། སྤང་པོ་རྒྱད་ཅིག་མ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་ལ་མཚུངས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ངར་འཛིན་ཅན་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ཡང་ང་ཉིད་དེའི་ཆོ།
 ཞེས་སོགས་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་རྒྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་
 རྟག་པར་བརྟེན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། གལ་ཏེ་ཡང་བདག་ཡོད་
 པར་གྱུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཁོ་ནར་གཟིགས་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཟིགས་ན་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་

བ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཁ་ཅིག་ནི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན། ཁ་ཅིག་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྒྲིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲི་
 བ་དག་ལ་ཡང་བྱུར་བ་བསྟེ། དྲི་མས་དག་འམ་གུར་དེང་སང་འདི་ན་སྒྲིད། །ཅིས་པའི་དོན་ནོ། །
 འདི་ནི་མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་ལ་གསུང་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐལ་རང་དུ་སྒྲི་བ་དག་ལ་འབྱུ་བའོ། །འོ་ན་
 གནས་མ་གྱུ་དང་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲི་བ་དག་ཁོ་ནས་བག་ཡོད་པར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 ལུ་སྟེགས་བྱེད་དག་ལ་ནི་ནམ་ཡང་ཐར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་བྱེད་
 གང་དག་བདག་རྣམས་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་ཐར་པ་མེད་པའི་ཉེས་
 པ་འདི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བདག་མེད་ན་འཁོར་བ་པོ་མི་འཐད་
 པའི་གྲུན་ཀ་སྒྲངས་ནས། རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་གང་ཟག་མེད་ན་དྲན་པ་སྒྲི་བ་མི་འཐད་པའི་གྲུན་
 ཀ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། འོ་ན་གལ་ཏེ་བདག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ན། སེམས་སྒྲིད་ཅིག་མ་
 རྣམས་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ནས་རིང་མོ་ཞིག་ཡོན་པའི་དོན། རི་ལྟར་དྲན་པ་འམ་རོ་ཤེས་པར་འབྱུར།
 ཞེས་པའོ། །ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྒྲད་པའི་སྦྱང་བ་ལས་དྲན་པ་སྒྲི་བར་
 བསྟན་པ་དང་། སྦྱང་དྲན་གཉིས་རྣམས་གཞན་ཡིན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལས་དེ་སྒྲི་བར་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པའི་ཡུལ་ལ་འདུ་ཤེས་པའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་སོ། །སེམས་ཀྱི་བྱུང་པར་རི་ལྟ་བུ་ལས་ཞེ་ན། ཞེས་
 སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། དྲན་པ་བདག་
 པོ་མེད་པར་ཐལ་བའི་གྲུན་ཀ་སྒྲངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་རི་ལྟར་ན་སེམས་གཞན་གྱི་དྲན་ལ་
 གཞན་གྱིས་མཐོང་། དེ་ལྟར་ན་ནི་ལྟས་བྱིན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་ལ། མཚོད་སྒྲིན་གྱིས་དྲན་
 པར་འབྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བག་པས་
 དྲན་པ་ཞེས་བྱེད་ཆོག་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། བག་པའི་དྲན་པ་ཞེས་བྱུག་སྒྲི་མི་འཇུག་པར་
 ཐལ་བའི་གྲུན་ཀ་སྒྲིང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ན་སུ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་དྲན། ཞེས་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་པའི་དྲན་པ་འདི་སྤྱི་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་སྟོད་གདགས་པའི་དོན་དུ་དེ་དག་ལ་མིང་དེ་རྒྱུད་ཅིས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་

ནི་བྱེད་པ་པོ་རྩལ་གཞན་མེད་ཀྱང་། མྱོང་བ་དང་དྲན་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་
 མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟད་རི་ལྟར་
 འདོགས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པས་ཀྱང་ཐ་སྟད་དེ་ལྟར་དུ་མཛོད་པའི་བྱིས་པ། དཔེར་ན་མེ་ཕྱེ་
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་། ཡུལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་
 རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་བྱེད་པ་པོ་རྩལ་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་དཔེ་བྱི་མ་མི་འཐད་དེ། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིས་པ། ཞེ་ན། ལན་ལ་གཉིས་ཏེ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་
 རྩ་མས་བྱི་མའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཐ་སྟད་འདོགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མདོ་ལས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཞེས་པ་ནས། འདྲ་བའི་བདག་
 ཉིད་ཐོབ་པའི་བྱིས་པ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་
 དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་ན་དེར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་བྱིས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་རིགས་འདྲ་རྩ་མ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་ན།
 རིགས་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
 ན་ས་པོ་ན་ལས་སྐྱེ་གྱུ་དང་། དེ་ལས་སྤོང་བུ་སོགས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ།
 རྒྱུ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིས་པོ། །ཞེས་
 ཉོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའི་བདག་ལས་མ་ཡིན་ན། ཞེས་
 སོགས་སོ། །མདོར་ན་རྒྱ་སེམས་སུ་ཅིག་ཀྱང་། འབྲས་བུ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་
 ཆོགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱ་གཅིག་པོའི་དེའི་སྤྱིང་གི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 མ་བུའི་མདོངས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་དེ་རྒྱ་དུག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བར་མཚུངས་ཀྱང་། འདུས་པའི་
 བྱེད་པར་སོ་སོ་བ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཉོན་པ་ནི། གང་ལས་གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 བ་དེ་ཁོ་ན་ལས། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱིས་པ་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྤྱི། ཞེས་པ་
 ནས། མ་བུའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ལའང་། རྒྱ་ཡི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་

བས་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་ཤེས་ཀྱན་མཁུན་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
 བ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོན། །ཞེས་པའོ། །ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པར་
 འཆད་མོད། །གཞན་ནས་ལུང་དུ་བྲངས་པར་གསལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལས་འབྲས་སུ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་
 སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་མ་དེས་བར་ཐལ་བ་འདི་ཡང་། ལུ་སྟོགས་ཅན་དག །
 འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཐུད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་པ་དེ་ལ་གྲུན་ཀར་འགྱུར་བ་ཡིན་
 གྱི། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། རིམ་པ་དེས་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལུ་སྟོགས་ཅན་གང་ལ་ལ་
 སེམས་ནི་བདག་ལས་སྐྱེའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཁོ་ན་གྲུན་ཀར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ལུ་
 སྟོགས་བྱེད་ན་རེ། སེམས་བདག་ལས་སྐྱེ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ཡིད་དང་ཐུད་པ་ལ་སྟོན་
 བས་འབྲས་སུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཡིད་དང་ཐུད་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་
 བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། བདག་མེད་ན་བྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེ་ན། བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་དོན་
 གཞན་དུ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས། རྟོན་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། རྫས་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་ནི་
 གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བྲངས་བར་བྱ་སྟེ། བྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫས་ཡིན་ཏེ། དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་
 འབྲས་སུ་ནི་རྫས་དུག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིས་པའོ། །འདིར་རྫས་དུག་ནི། འབྲས་
 སུ་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་འཁོར་བཅས་སུང་བོ་ལྷ་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་
 པའོ། །ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ལུ་སྟོགས་པ་ན་རེ། བདག་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་རྩོམ། །ཞེས་པ། མདོན་
 བར་མཐོ་བ་དང་དེས་བར་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ལན་
 ནི། རི་སྐད་དུ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །སྟུག་བསྐྱལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བྱ་བ་དེའི་
 ཕྱིར་དུའོ། །དེ་ལ་གློལ་བ་ནི། བདག་ཅིས་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདིའི་ཡུལ་

གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་པ་ནི། འདིའི་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡིན། ལན་ནི། ཡུལ་ནི་སྤང་པོ་ཡིན་
 བོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀར་ཤམ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་གཞི་མཐུན་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དཀར་ཤམ་མོ། །བདག་སྒོ་སངས་སོ། །བདག་སྒྲོམ་མོ། །བདག་སྒྲམ་
 མོ། །བདག་རྒྱས་སོ། །བདག་དར་ལ་བབ་བོ། །ཞེས་དཀར་ཤམ་ལ་སོགས་པའི་སྒོས་བདག་
 རྩ་འཛིན་པ་འདི་གཞི་མཐུན་པར་བྱེད་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་པའོ། །འདིས་བདག་འཛིན་གྱི་
 དམིགས་པ་ལ་བདག་གིས་བྱབ་པར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤང་པོ་བདག་རྩ་ཁས་
 སྤངས་པས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྲེལ་པའི་ཆོག་འདི་དག་གིས་ནི་བདག་རྩ་
 འབྲུལ་བའི་འབྲུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སྒོ་འབྲུལ་བས་
 ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཅམ་ལ་ཤིང་རྩར་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་པོའི་རྒྱན་བདེ་བར་
 འདོད་པའི་དོན་དུ་ལམ་རྩུམ་མོ། །རིགས་པའི་རྣམས་གངས་བཞི་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བདག་
 མེད་ན་ལས་གྱི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན། འབྲས་སུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཟ་བ་པོ་ནི་གང་ཡིན། ལན་ལ་
 གཉིས་ཏེ། བདག་བྱེད་པ་པོར་མི་འཐད་པ་དང་། ཟ་བ་པོར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་
 པ་པོའི་དོན་ནི་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ལ་ཟེར་དགོས་པ་ལས། དེ་འདྲ་འཛིན་རྟེན་ན་མ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་ནི་བྱེད་པ་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་དབང་ཅན་
 ནི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འཛིན་རྟེན་ན་འབྲས་སུ་འགའ་ལ་ཡང་ལ་ལ་ཞིག་རང་
 དབང་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོང་ངམ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་བདག་མེད་ན་ཟ་བ་
 པོར་བདགས་པའི་ཉེར་བ་སྒྱུད་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སོ། །རིགས་པའི་རྣམས་གངས་ལྟ་པ་ནི།
 རི་སྐད་དུ། བདག་མེད་ན་རི་ལྟར་ན་ལས་ཞིག་ཟེན་པ་ལས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་
 པའོ། །ལན་ལ་གཉིས་ཏེ། མགོ་མཚུངས་དང་། རྣལ་མའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཡོད་ན་ཡང་
 རི་ལྟར་ལས་ཞིག་ཟེན་པ་ལས་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་དུ།
 ཁོ་པོ་ཅག་གྱང་ལས་ཞིག་ཟེན་པ་ལས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་མི་སྒྲུའོ། །འོ་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། དེའི་རྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པར་ལས་ཏེ། ས་པོན་དང་འབྲས་སུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 སོགས་སོ། །དོན་ནི། འདིར་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཏེ། བྱི་བྲག་

ཏུ་སྤྱོད་པས་ནི། རྣམ་སྒྲིན་འཛིན་པའི་བྱ་བ་ནི་འདས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པའི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བྱེད་ལ། འབྲིན་པའི་བྱ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །སེམས་
 ཅམ་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྤྱི་དུ་ལས་སྤྱོད་མའི་བཀ་ཆགས་བཞག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པར་འདོད་མོད། འདིར་བཤད་པ་ནི་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་མཐུན་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བ། ས་བོན་རོལ་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ཆུ་ལྷུང་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལས་བཟང་ངན་རྣམས་གྲངས་
 མང་པོ་དག་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བྱས་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྲིན་པ་ཉིད་དུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གནས་བརྟན་སྤྱོད་གཅན་ཟེན་གྱིས།
 ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྤྱི་གང་དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། སྤྱོད་བྱས་གང་ཡིན་དེ་ལས་
 བྱི། སྤྱོད་མ་སྤྱོད་མར་རྣམ་སྒྲིན་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རྒྱུད་འགྱུར་པའི་བྱེད་པར་དེ་
 དུས་ནས་ཞིག་གི་བར་དུ་གནས་ཤི་ན། རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པའི་རྣམས་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་ཟེན་ནས་
 ལྷོག་གོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། གཉེན་པོ་སྤྱོད་པ་ན་ལྷོག་ལ། གཉིས་པ་ནི་ལྷོག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་
 བའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུད་འགྱུར་པའི་བྱེད་པར་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ། རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བོན་དང་འདྲ་ན།
 རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་ལས་སྤྱོད་པའི་འབྲས་སུ་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲས་སུ་མང་པོར་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དཔེ་དོན་ལྷོགས་གཅིག་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་
 ཅད་ནས་འདྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་ཟེན་པའི་ལས་སམ། རྣམ་སྒྲིན་ལས་རྣམ་
 སྒྲིན་གཉིས་པ་མི་འབྱུང་བའི་དཔེ་ནི། མ་དུ་ལྷུང་ཀའི་ས་བོན་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁུ་བས་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་
 དེ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལས་གོ་སར་དམར་པོ་ལན་ཅིག་སྤྱོད་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གོ་སར་དམར་
 པོ་གཞན་མི་སྤྱོད་པ་བཞིན། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ལས་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷོག་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་།
 ལས་གང་སྤྱོད་པའམ། ཉེ་བའམ། གོམས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
 ལྷོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་གོམས་པ་ལྷུང་ལེན་པར་བྱས་པས་ཐར་
 འདོད་རྣམས་བཀ་ཡོད་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉི་མའི་གསུང་

འོད་ཀྱིས། །སྤང་ལྷན་མྱ་ངན་འདས་གོང་ལམ་གཅིག་པ། །བདག་མེད་འཕགས་པ་སྟོང་གིས་བགྱོད་
པ་འདི། །བྱེ་མདོ་དམན་པའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བས། །ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གནས་དགུ་པ་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད་ཞིབ་མོར་བཤད་པ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའོ། །

འདིར་སྒྲུས་པ། །བདག་ཡོད་ན་ཡང་ཡུང་པོའི་རྒྱན། །རང་དབང་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ལས། །
གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་ཕྱི་ནང་གི་ །མུ་སྟེགས་འདོད་པ་དོར་བར་བྱ། །ཡུང་པོའི་རྒྱན་ནི་སྒྲིད་ཅིག་མའི། །
ཐེང་བ་འཕྱད་ལས་གཞན་མེད་ཕྱིར། །ལས་བྱེད་པོ་དང་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི། །ཟ་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །བརྟགས་ན་བདག་དང་གང་ཟག་གིས། །སྟོང་པའི་སྒྲིད་ཅིག་དངོས་པོ་ནི། །དམ་པའི་དོན་
གྱི་བདེན་པ་སྟེ། །ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་བྱ། །གང་ཞིག་ལ་ནི་གཞན་དུ་སྒྲོངས་པས་
རྣམ་འབྱུགས་འཁོར་བའི་ཞུགས་ཆེན་འབར་བའི་གནས་སུ་འབྱུངས་གྱུར་པའི། །ལུས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་མི་བཟང་མུན་ཆེན་འདི་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་དེ་དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་པའི། །སྤང་མཛོད་ཡེ་
ཤེས་བརྒྱ་བྲག་སྟོ་མཁས་བདག་མེད་ཚུལ་བཞིན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལམ་ཆེན་པོ། །
གང་དེ་མ་ནོར་བཤད་ལས་དང་འདིར་རྟེན་པའི་ལེགས་བྱས་དེས་ནི་ཀུན་གྱང་བག་ཡོད་ཉིད་གྱུར་
ཅིག །

ཅེས་བག་ཡོད་བསྟན་པའི་ལེའུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་འདི་ཡང་། དཔལ་ཤུག་མཆོག་ལྷན་དྲི་
མེད་ལེགས་པའི་སྟོས་ཉི་བར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནོ། ། །དགའོ། ། མཆོ་
ལོ། །

1. 1840 年 11 月 1 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第一 座 教堂
2. 1843 年 11 月 3 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第二 座 教堂
3. 1845 年 11 月 5 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第三 座 教堂
4. 1847 年 11 月 7 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第四 座 教堂

5. 1849 年 11 月 9 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第五 座 教堂
6. 1851 年 11 月 11 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第六 座 教堂
7. 1853 年 11 月 13 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第七 座 教堂
8. 1855 年 11 月 15 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第八 座 教堂
9. 1857 年 11 月 17 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第九 座 教堂
10. 1859 年 11 月 19 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十 座 教堂
11. 1861 年 11 月 21 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十一 座 教堂
12. 1863 年 11 月 23 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十二 座 教堂
13. 1865 年 11 月 25 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十三 座 教堂
14. 1867 年 11 月 27 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十四 座 教堂
15. 1869 年 11 月 29 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十五 座 教堂

16. 1871 年 12 月 1 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十六 座 教堂
17. 1873 年 12 月 3 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十七 座 教堂
18. 1875 年 12 月 5 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十八 座 教堂
19. 1877 年 12 月 7 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第十九 座 教堂
20. 1879 年 12 月 9 日 在 上海 英 租 界 内 建立 了 第二十 座 教堂

责任编辑: 聪博

图书在版编目(CIP)数据

班钦释迦乔登文集: 第21卷: 藏文/ (明) 班钦释迦乔登著; 四川宗萨寺康谢五明佛学院编.

— 北京: 中国藏学出版社, 2010. 12

(五明丛刊) ISBN 978-7-80253-334-9

I. ①班… II. ①班… ②四… III. ①喇嘛教

— 文集 — 藏语 IV. ①B946.6-53

中国版本图书馆CIP数据核字(2011)第002154号

五明丛书

班钦释迦乔登文集

第21/24卷

*

班钦释迦乔登著

中国藏学出版社出版发行

(北京北四环东路131号)

北京广益印刷有限公司印刷

*

开本: 787mm×1092mm1/16 印张: 700.25

2013年5月第1版 2013年5月第1次印刷

印数: 0001—2500册

ISBN 978-7-80253-334-9/B·110

本文集定价(1-24册): 定价: 1380.00元

1840

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written in a dark ink on aged paper.

ལྷ་རིག་དཔེ་ཚོགས།

དེབ་བརྒྱ་དང་ལྷ་པ།

ISBN 978-7-80253-334-9

9 787802 533349 >

定价：1380.00元（全24册）